

Notes du mont Royal

WWW.NOTESDUMONTROYAL.COM

Cette œuvre est hébergée sur «*Notes du mont Royal*» dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

Η Σ Ι Ο Δ Ο Υ
Α Σ Κ Ρ Α Ι Ο Υ
ΤΑ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΑ.

Η Ε Σ Ι Ο Δ Ι
Α Σ Κ Ρ Α Æ Ι
QUÆ EXTANT.

Ex recensione

JOHANNIS GEORGII GRÆVII,
Cum ejusdem animadversionibus & notis.

Accedunt nota inedita

JOSEPHI SCALIGERI,
ET

FRANCISCI GUIETI.

AMSTELODAMI,
Apud DANIELEM ELZEVIRIUM.

MDCLXXVII.
Sumptibus Societatis.

ILLUSTRISSIMO ET EXCELLENTISSIMO
VIRO

CAROLO SANCTA-MAURÆO
DUCI MONTOSERIO,

REGI CHRISTIANISSIMO A CONSILIIS,
UTRIUSQUE ORDINIS REGII
TORQUATO EQUITI,

NORMANIÆ, ENGOLISMÆ, SANTIONIÆ
PROVINCIIIS PRÆFECTO,

JOHANNES GEORGIUS GRÆVIUS
D. D.

Magna & infinita quædam, Illustrissime Montoseri, studiorum, quibus varie ducuntur homines, est discrepantia: nec quicquam facile reperias, quod alii non mirentur, alii contemnant. Si quid tamen est, quod sine exceptione mortalium omne genus expetit, id est amari. Nemo sibi unquam tam iratus fuit, ut si alterutrius optionem haberet, maluerit odio esse quam amor. In ipsi, quos intemperantia libidinum, aut im-

* 2 poten-

potentia dominationis humanitate quasi
 exuit, ut, si suis modo possint obsequi cupidi-
 tatibus & animo, nihili videantur æstimare
 graves ne & invisi, an cari sint & diligantur:
 quin ii ipsi, quibus dirus ille & execrabilis
 versus semper in ore est, oderint dum me-
 tuant, habent tamen a quibus amari volunt
 & quorum consuetudine delectantur & stu-
 diis. Si enim notis æque ignotisque essent
 exosi, ac eorum colloctiones & congressio-
 nem fugerent & averfarentur omnes, qui vi-
 vere possent, aut quem vitæ suæ caperent
 fructum? Atheniensis ille Timon, qui tam
 vasto & immani erat ingenio, ut nec se nec
 alios pati posset, & omnibus hominibus ami-
 citiam & cunctarum rerum commercium
 renuntiaret, non vixisse existimandus est, sed
 se ipse vivum videntemque extulisse. Nam
 ejurare patriam, parentes, necessitudines;
 consensescere in æternis tenebris & solitudi-
 nibus, ad conspectum hominis fugere, non
 secus ac ad noxii animalis occursum, quid est
 nisi viva sepultura? Nati sumus homines ad
 societatem colendam, non ad silentium &
 latebras pecudum. Quo quis vero altiore
 animo est, & præstantiore indole, hoc pluri-
 bus abundat copiis & ornamentis ad socie-
 tatem

tatem hanc juvandam, plurimumque voluntates alliciendas, ut natura consequatur, cum, qui maxime sit amabilis & carus plurimis, necessario multis magnisque ingenii & animi opibus excellere. Fons enim omnis amoris est decus & pulchritudo. Multorum sane conspiratio & consensus in ardentem amandam eadem re nullus esse potest, nisi ea pulchritudine & dignitate præstet. Nam sic comparatum est ut venustatis species muta quasi sui commendatione omnium animis insinuet, sui que eos amore inflammet, ut verissime censuerit ingeniorum Princeps, ei, qui tanta esset oris dignitate & præstantia, qualis tribuitur Deorum signis, omnes cives excellenti illa forma perculosos summam imperii decreturos esse. Et sicut pulchritudo in se rapit animos; sic turpitudine & deformitas avertit & a se alienat. Quis est, etsi ab omni foeda cupiditate sit remotissimus, quem non elegans forma capiat? Insignes autem ad deformitatem homines & adspectu tetros, quis non tanquam obscœnum ostentum abominatur? Hinc olim sapientissimorum hominum legibus cautum fuit, ut tales simul ac nati essent necarentur, aut in ultimas terras ac solas insulas deportarentur. Si vero facies

honestā, quæ deflorescit ætate, & febricula
levique alia causa sæpe conficitur, tantum
potest excitare amorem, quid existimandum
est de pulchritudine animi divinis virtutum
ornamentis collucente, quam nec ætas, nec
morbus, nec ipsa Fortuna potest corrumpere? Hujus demum incredibilis & mirifica
quædam vis est, quæ omnium mentes in se
convertit & quasi defigit, nec splendore suo
illorum tantum, qui prope sunt, coramque
fruuntur, ut eorum qui liberalis formæ ve-
nustate pascunt oculos, sed & eorum qui in
longinquis & disjunctissimis regionibus a-
gunt aciem præstringit. Virtus enim excel-
lens in tenebris & angustiis latere non po-
test: sed lucem suam longe lateque diffundit,
cujus claritas & elegantia cunctos ad sui a-
morem invitat, non hostes solum, sed illos
ipsos qui omnibus sceleribus & flagitiis co-
operti bellum ipsi virtuti videntur indixisse.
Quid enim fuit quod compulit legatos Ma-
cedonum, ut Pauli Æmilii, qui orbis eos im-
perio, omnique pristina dignitate & ampli-
tudine nudaverat, ut, qui antea fuerant o-
mnium gentium decus & terror, tum ludus
essent & fabula, lectum feralem manubiis
Macedonicis ornatum sponte sua, cum tum
forte

DEDICATORIA.

forte essent Romæ, subirent, ac fercula suarum cladum, titulumque suæ servitutis ipsi circumferrent, mœstioresque funebrem pompam ducerent, quam ante triumphalem secuti erant? Quid fuit quod incitavit prædones, diis hominibusque infestum genus, ut a se ipsi degenerarent, depositaque immani illa rabie, qua efferati fortunis & capitibus omnium insidiantur, omnique scelere & parricidio se adstringunt, ut P. Scipionem in Linternensi exilio sibi suæque dignitati, quæ senio ac invidia civium ingratorum obsoleverat, superstitem adoratum venirent, & tanquam cœleste munus ejus expererent conspectum, admissique reverentius ejus villam quam Deorum immortalium templum adirent? Quid fuit nisi virtutum excellentia, quam, etsi cupiditatibus eorum adversaretur, suspicere cogeantur & venerari? Sed pecco qui obsoletis antiquitate temporum exemplis utar, cum tu unus, Vir Illustrissime, sis instar omnium, istudque honoris & existimationis fastigium, in quod es evehctus, abunde testetur, quantum virtus valeat ad commovendam admirationem, ingentemque omnium amorem colligendum. Nam apud Regem unum omnium

maximum & sapientissimum in tanta es gra-
 tia, tantaque dignatione, ut nemo sit cui in-
 videre possis. Magni exercitus, ac florentis-
 simæ provinciæ tuæ curæ ac potestati sunt
 creditæ, illique adscriptus es consilio, quod
 de summa republica cum Augusto Principe
 deliberat. Civibus vero tuis omnium ordi-
 num nemo gratior existit, nemo carior. Ex-
 teri nullum magis admirantur, nullius lau-
 des libentius audiunt, & effusius prædicant,
 quamvis nullam earum partem prædicando
 possint assequi. Hoc tantum decus, quod o-
 mnium animos in se convertit, incredibili-
 que tui amore accendit, non tibi pepererunt
 tui natales, licet illi sint illustrissimi, sed in re
 militari summa virtus, summumque consi-
 lium, in administranda provincia iustitia
 continentiaque, in omni genere prudentia
 singularis, divinæque aliæ animi ingenique
 dotes, quæ in te effulgent innumeræ. Impe-
 ratorias artes tuas, a quibus nemo est para-
 tior, commemorabunt annales vestri: in qui-
 bus posteri mirabuntur tantum in te fuisse
 consilii & rationis, ut fortunam in illo suo re-
 gno in tua manu & potestate videaris habuif-
 se: tantam vero magnitudinem animi, ut
 nec ejus minis, nec injuria, cum aliena culpa
 non-

DEDICATORIA.

non nihil offensum esset aliquando, potuerit inflecti. Sed ut in hoc laudum militarium spatio qui tecum decurrant socios forsan habes : virorum enim fortium uberiore proventu vix unquam floruit tua patria, quam hoc tempore, quo tot imperatores egregios apud vos esse, quot ordinum fere sunt ductores, constante fama & omnium sermonibus celebratur : ita qui bellicam gloriam illustraverit tanta pacis artium accessione, & qui inter assiduum armorum strepitum largius te sapientiæ & omnium præclararum disciplinarum studiis impleverit pectus, frustra quæras. Fuerunt enim pauci ab omni memoria tam felices nati, quos togæ juxta & sagi decus posteris commendarit. Ad utriusque cupiditatem cum te divinum incitasset ingenium, non modo spem, quam de te conceperant omnes, qui te norant, ingentem, superasti ; sed tuis etiam ipsius votis majora consecutus es, & ambiguum reddidisti, præclarius ne partes geras imperatorias, an majoribus sapientiæ & eruditionis opibus affluas, eximio documento literas quoque telum esse acerrimum ad rem militarem, nec temere olim Minervæ clypeum & hastam assignatam, Herculi & Musis

eandem ædem fuisse dedicatam. Alii, quos in tantam dignitatem, qua tu es, fortuna collocavit, omnes laudis & officii in hoc genere numeros impleſſe ſibi videntur, ſi literas, quas olim in pueritia delibarunt, ubi exceſſerunt ex magiſterio, non contemnant, illarumque ſtudioſos non negligant plane, quæ ſane, ut nunc eſt, in tanto artium optimarum ſaſtidio, non exigua laus eſt ducenda: Tu vero, Illuſtriſſime Montoſeri, quam longe ſupra illam es evectus! Tu non modo mirifica beneficentia & liberalitate, quam excelſior indoles tibi inferit, & uſus ac doctrina confirmavit, omnes, qui virtutis & eruditionis aliquam habent opinionem, complecteris & ornas: ſed & ipſe, non contentus miſculis illis, ut ita dicam, Muſarum ſacris, in earum ἐπιμέλειᾳ quaſi penetraſti, omneſque literarum interiorum abſtruſos ſinus & recessus exploratos habes. Magnum hercle hoc eſt, & admirandum, in tanta fortunæ amplitudine tantos eruditionis reconditæ collegiſſe theſauros; ſed majus eſt, & ſupra ſæculi hujus captum, Virum Illuſtrem, qui in caſtris adolevit, omnes exquiſitæ doctrinæ delicias ſic imbibiſſe ut in ſuccum & ſanguinem verterit, & ipſe ſcribat tam eleganter &

tam

D E D I C A T O R I A.

tam polite , versusque pangat cum Latinos
 tum in vernacula lingua, tam terfos & lima-
 tos, ut cum antiquiorum felicitatis scri-
 ptorum carminibus possint contendere, ru-
 boremque incutiant iis , qui huic uni stu-
 dio in omni vita incubuerunt, cum tam
 longe se ab hac emendatæ scriptiois laude
 abesse intelligant. Si quam tamen alii non
 inconcinne scribendi facultatem sibi com-
 pararunt, eam longo & assiduo usu, multif-
 que laboribus & vigiliis ægre sunt adepti: tu
 vero eam beata ingenii ubertate ludens qua-
 si jocansque inter perpetuam armorum tra-
 ctationem es consecutus. Hoc enim tuum
 a publicis curis diverticulum ; hoc illius
 temporis, quo sub pellibus, & deinde in præ-
 torio remisisti animum, liberalis fuit oble-
 ctatio. Nullas Musis alias impendisti horas,
 nisi quas reipublicæ administratio tibi reli-
 querat vacuas. Hujus pulcherrimæ laudis
 tibi propria esset possessio, nisi in ejus socie-
 tatem & consortium venisset Heroïna sine
 exemplo, uxor tua, non solum sanctitate
 morum & aliis matronalibus virtutibus ad
 invidiam instructa; sed & præceptis sapien-
 tiæ ac egregiis istis artibus tam insigniter
 exculta, ut sexus sui ornamenta longe post
 se

se reliquerit, unaque inter tot Illustrissimas matronas sit merita, cui ex sequiore hoc sexu spes illa non tam Galliæ, quam Europæ, Magni Regis filius natu maximus committeretur. Hos omnes fructus tibi tulit sapientia tam religiose a te culta, quæ nunquam amatores sui destituit; sed omnibus & suis & fortunæ bonis, illa vel maxime refragante, cumulat. Hinc vetus iste sapientiæ antistes Hesiodus, cum propter antiquum usum & consuetudinem, qua ut cæteri omnes sapientiæ magistri tibi jam olim fuit devinctus, tum quod dulcedine & suavitate versuum, quos scribis, ei non concedas, maxime sub Illustris tui nominis patrocínio in publicum gestiit prodire: & ego qui id operam dedi, ut cultior paulo, deterfis non paucis maculis, quæ ei barbaries superiorum temporum inusserat, prodiret, commotus fama præstantis tuæ virtutis, doctrinæ & bonitatis, sub illius umbra ausus sum ad illustrem tuam gratiam adspirare, & hoc meæ in te observantiæ monumentum publicare. Quod studium meum si tibi probabitur, invidiosi voti me compotem esse factum existimabo. Vale, Dux Illustrissime. Trajecti ad Rhenum Eid. Januar. c l o l o c l x v i i.

CANDIDO LECTORI.

IN Hesiodi hac nova editione quid praestitum sit, & quibus subsidis instructus ei adornanda me accinxerim, paucis accipe. Graeca verba non nisi ex antiquis codicibus & interpretibus, iisque scriptoribus, qui huius poetae sententias olim laudarunt, emendavi locis non paucis, quorum rationem in lectionibus meis reddidi. Ex Latina quoque versione magnam vim errorum sustuli. De multis in iisdem egi notis, de aequae multis non putavi verba esse perdenda, cum essent tam manifesti, ut in iis notandis paulo humaniores operam me luisse iudicaturi fuissent. Et vereor jam ne fastidiosus & delicatis lectoribus nimis hic visse videar. Vsum duorum manuscriptorum librorum mihi praestitit Vir summi ingenii, plurimaeque & multifariae eruditionis, Isaacus Vossius, recentium eorum quidem & chartaceorum, sed qui tamen summopere mihi profuerunt. Ex bonis enim & antiquis libris eos fuisse descriptos apparet. In utroque vero solum illud carmen reperiebatur quod rei rusticae & familiaris praecepta complectitur. Theogonia & Aëons desiderabatur. Alteri subiectus erat Tzetzae commentarius & interfecta fere versibus singulis explicatio verborum singulorum, tanquam quadam metaphrasis, quam sub glossarum veterum Vossiani codicis nomine nonnunquam laudo. Librum vero hunc primum appello. Alter qui secundus est, subnectitur aliquot Euripidis Tragediis. Expositionem Procli, insignis illius Philosophi Platonici manu exaratam mecum communicavit Clarissimus & elegantissimus Vir, Marquardus Gudius, cui & hoc plurimisque nominibus aliis sum devinctus. Ineditas quasdam annotationes Illustris Scaligeri, & perpetuas fere notas eruditissimi Francisci Guetii, ex duobus exemplaribus, quorum marginibus eas adscripserat, excerptas ad me cura-

L E C T O R I.

vit Emericus Bigotius, decus illud sua Gallia, qui natus est ornandis literis, illorumque conatibus, qui in arte aliqua egregia illustranda elaborant, promovendis. Has Guieti curas (quas novissimas ei fuisse, & postremum librorum, quem evoluit, antequam in fatalem morbum incideret, is, cui eas debemus, nobis confirmavit Bigotius) si maturius vidissem, correctior hac editio non uno in loco prodisset. Sed cum mihi traderentur jam maxima pars Hesiodi operis, mearumque in id lucubrationum erat profligata, & descripta typis: certe qua in E^gæ scripseram & in Aspidem omnia. Hinc non licuit annotare in quibus postea virum illum egregium mecum in easdem cogitationes & emendationes incidisse deprehendi, ne quis suspicetur ejus me compilasse scrinia. Norunt multi apud nos viri docti, dudum meis observationibus ultimam fuisse impositam manum, ut nihil post hac iis accesserit, cum Guieti liber ad me perferretur, quamvis postea per horum temporum, quibus vexamur, diritatem intervernerint, quæ pœne confectam editionem diu retardarint. sed in secunda editione, quam cum Græcis interpretibus, & omnium qui huic præstantissimo poëta lucis aliquid attulerunt sua cura & industria, notis, publicare, si vivo, constitui, nihil eorum desiderabis. Interea his frui, & si quos codices antiquos, aut observationes ad secundam illam, quam sperare te jubemus, editionem ornandam conferre potes, noli quæso ea bono publico invidere. Faxo tibi constet officii ratio. Vale.

HESIODI VITA.

*Ex Lili Gyraldi, de Poëtarum
Historia, Dialogo II.*

DE Homero jam satis. A quo non longe
abfuit senex, rusticana agrestique facie.
Jamdudum, inquit Piso, Hesiodum no-
bis affers. Ipsum, inquam, profecto He-
siodum, quem & aliquo tempore cum Homero
floruisse accurati quidam prodidere scriptores, ali-
cubi licet Cicero noster Homerum longe faciat an-
tiquiorem. Vetus certe disceptatio inter Gramma-
ticos, Gellio & Seneca & Pausania testibus, uter æ-
tate præcesserit: qua de re & dialogos duos Ponti-
cus Heraclides scripsit, & Cyrillus libro primo
contra Julianum Cæsarem, centesimo, inquit, LX
& quinto anno post captam Troiam, Homerum &
Hesiodum fuisse dicunt. & reliqua. Tum paulo
post subdit idem Cyrillus: Tradunt autem qui-
dam, quod Homerus non fuit coætaneus Hesiodi,
sed in illis fuerit temporibus, regnantibus apud He-
bræos Azaria & Ozia, apud Medos Arbace, apud
Latinos autem Proca Sylvio, ante scilicet consti-
tutionem Olympiadum. Quæ cum dixissem, Nos,
inquit Piso, summopere avemus de te audire, quæ
tu assidua lectione super hac re annotaveris. Qui-
bus ego, Libenter sic agam, inquam, remque ideo
altius aliquanto repetam. Porphyrius enim & ple-
rique alii, Hesiodum Homero juniorem annis cen-
tum

tum faciunt, atque ante primam Olympiadem. Quam opinionem sequi videtur Solinus, qui ita scribit: Inter Homerum & Hesiodum Poëtam, qui in auspiciis Olympiadis primæ obiit, centum xxx anni interfuerunt. Alii eadem Homeri ætate floruisse scriptum reliquere. quam opinionem & Philostratus habuisse videtur. Et Velleius non dammandus historicus, (tametsi quidam insulse nullum fuisse Velleium suspicantur) & M. Varro in primo de imaginibus, ut est apud Gellium, Non est, inquit, dubium, quin aliquo tempore eodem vixerint Homerus & Hesiodus: idque ex epigrammate comprobatur, quod in tripode inscriptum fuerat, qui in Helicone Musis positus erat. Epigramma quod apud Dionem legi, & inter Græca epigrammata, tale est:

Hesiodus posuit Musis Heliconibus istum,

Cum cantu vicit divinum in Chalcide Homerum.

Græcum vero si mavultis, hoc est:

Ἡσίοδ' ὃ Μῦσαις Ἑλικωνίσι τόνδ' ἀνέθηκε,

Ἵμνῳ νικήσας ἐν Χαλκίδι θεῖον Ὅμηρον.

Verum ubi in hunc sermonem incidimus, hanc vobis, utcunque meis verbis potero, historiam ex Plutarcho recitabo, qui eam tum in quinto Symposiacōn attigit, tum in eo, quod Septem Sapientum convivium inscribitur, copiose explicavit. Homerus, inquit, & Hesiodus in Oelyci Thessali exequiis & Amphidamantis Chalcidensis, carminibus certarunt, qua in re dubia atque anceps judicium fuit sententia. Conversi, inquit, sunt ad huiusmodi inter-

terrogationes, & proposuerunt inanes, ut aiunt, quasdam nugas. (si modo recte interpretamur, ὡς φασι λέχας, non ὡς φησι Λέχης, ut passim legitur: non tamen decerno, conscius & Lesches nomen esse proprium Poëtæ Lesbii) Homerus quidem sic:

*Musa mihi referas, quæ non unquam ante suere,
Neve futura retro.*

Tum vero ex tempore respondit Hesiodus:

*Verum cornipedes quando Iovis ante sepulcrum
Festinantes propter palmam plaustra terebant?*

Ob hoc ferunt Hesiodum maximæ omnibus fuisse admirationi, atque tripodis præmium assecutum. Sed Græca, inquit Piso, ipsa carmina audire cupio: dure enim admodum & incondite ea vertisse videris. Audite ergo ea Græce, inquam. non enim eo inficias quod ais. Homerus quidem ita:

*Μῦθ' αἰεὶ μοι ἔννεπ' ἑκείνα τὰ μὴτ' ἐγλύοντο πάροιθεν,
Μὴτ' ἔσται μετόπισθεν.*

Sic vero Hesiodus:

*Αἴψ' ὅταν ἀμφὶ Διὸς τύμβῳ καναχήποδες ἵπποι
Ἄρματα σωλείψωσιν ἐπειγόμενοι φεῖν νίκης.*

Porro ne & hoc vos lateat, judicem inter Homerum & Hesiodum Panidem Chalcidis regem fuisse, res usque in proverbium deducta ostendit, Πανίδας ψήφου, Panidæ suffragium: quod in eos ferri solet, qui inerudite minusque sapienter judicant. Pulchre, inquit Piso, & sane simul monstrasti, eadem Homerum & Hesiodum ætate fuisse: sed nihil vetat quo minus eadem diligentia reliquam ejus Poëtæ vitam, ab Atticis usque literis (quod aiunt) nobis

repetas. Faciam id libenter, inquam, quando parum hoc à nostris hæctenus hominibus est, quod sciam, factum. Hesiodi igitur nomen, ut ab hoc incipiam, a caste & pudice loquendo deductum videtur, ἡσίοδος τὸ ἡσιν ἄδω. Patria vero illi Cuma: quæ urbs inter Æolicas numeratur, ante Lesbum sita. Num tu, inquit Piso, Hesiodum Ascræum fuisse negas? eo enim nomine a Græcis & Latinis vocatur. Recte tu quidem, inquam; sed si me vos audire volueritis, qua id ratione factum intelligetis. Hesiodi quidem patria Cuma fuit Æolica, ut ab Herodoto, Strabone & Stephano traditum est. Valerius quoque Probus, non alium, quam Hesiodum, intelligere Virgilium autumat, illo carmine:

Ultima Cumæi venit jam carminis ætas.

Quod scilicet Hesiodus Cumæus primus ætates ex metallis commentus est; ut liquido videtur in eo, quod Εἰσα inscribitur, poëmate. Natus ergo Hesiodus Cumæ, patre Dio Ampelidis filio, qui ex Menalopo Ithagenæo Critonis filio natus erat, matre vero Pycimede: qui utique parentes ære alieno oppressi, cum unde dissolverent nomina, non haberent, in Ascræ Bœotiæ vicum demigrarunt, ubi est puer Hesiodus educatus, atque inde Ascræus cognominatus. Plutarchus ex Ephori Cumæi sententia refert, Attelen, Mæona, & Dion, Cumæos, fratres fuisse, quorum Dius, quem nauticam exercuisse comperi, ob eam quam attulimus causam, in Ascræ migravit, ubi (ait) Pycimeden uxorem duxit, ex qua natum ferunt Hesiodum: qui dum paterna

terna armenta puer custodiret, à Musis amatus fuisset perhibetur: quæ illi gustandam laurum dedere: eam enim lauri naturam esse scribit ipsius Poëtæ interpretes Proclus, & Isaacius Zeses, ut qui eam mandunt, vates fiant: unde & Lycophron Poëta ea causa δαφνηφάγον vatem nominat. Idem & in Cassandra Sophocles. Et noster Tibullus agens de Sibylla:

Vera cano, sic usque sacras innoxia laurus

Vesca, & æternum sit mihi virginitas.

Aphthonius quoque rhetor, laurum vaticinii symbolum esse prodidit: quare & laurum ipsam veteres μανθινὸν φυτόν appellavere, hoc est, Vaticinam plantam. Et Claudianus ait:

— *Venturi præscia laurus.*

Eadem ratione Apollini sacra dicitur, qui vaticinii Deus a gentibus est creditus. Quin & hujus arboris foliorum crepitu, dum cremantur, antiqui futura (utinam non & hoc nostro tempore!) prædicebant: quod & Philosophus Porphyrius credidit. Si enim magno strepitu in igne crepuissent, felicitatem significabant: si siluissent, unde & Tacita laurus est dicta, infelicitatem. Et perinde de illa idem Tibullus:

Laurus ubi bona signa dedit, gaudete coloni.

Et Propertius:

Et tacet extincto laurus adusta foco.

Lauri insuper folia si noctu pulvino subjecta fuerint somniorum veritatem conciliare produntur. Dictam autem Daphnen, prodit Eustathius, a δα particula intensiva, & φωνέω verbo: quod *voco* &

H E S I O D I

cano significat, quod laurus in igne posita crepet & sonet: unde fortasse & ipsi nos Latini laurum deduximus, à λα, ut δα, particula intensiva, & *uro*, ut si non voce, at significatu conveniat. Si plura vero de lauro discere cupitis, præter ea quæ à nostris traduntur, legite Parthenii librum *Ἐρωτικῶν*, & Constantini librum x i de re rustica, quo loco plura leguntur parum Latinis nota. Sed jam a lauro ad Hesiodum revertar, qui lauro gustata, hausta-que Hippocrenes unda, repente Poëta prodiit. Id cum alii, tum ipse de se in Theogonia cecinit. Quam rem ita Maximus Tyrius interpretatur, ut Hesiodum putet voluisse, quæ sui ingenii & artis esset foetura, in Deas referre, ut se Musis gratum testaretur: ut si quis æra jam calleat, Vulcano tamen sua assignet opera. Sed hac de re plura apud ipsum Maximum legetis. Delectatum quidem peregrinationibus Hesiodum legimus, sicuti & Homerum: quam rem tamen in somnium quidam retulere. Alii, quod qui peregre proficiscuntur, facilius prudentiam cæterasque virtutes comparare existimantur, quod mores scilicet hominum multorum videant. Uxorem quoque duxisse proditum est Ctemenen Phrygiæ filiam, & ex ea Stesichorum Poëtam natum. Alii non uxorem fuisse, & ob hanc ipsum Hesiodum occisum. Nam cum de se scitatum oraculum Delphos ivisset, eique responsum foret, ut Nemeæ Jovis templum vitaret, quod ibi esset vitæ finem habiturus, cumque ea causa Nemeam Peloponnesi fugeret, forte in Oe-
neonem

neonem Locridis pervenit, ubi Nemeæi Jovis templum fuerat, ut scribit Thucydides, quo in loco incautus ab Amphiphane, & Ganetore Phylgei liberis interemptus est, quod ab eo vitiatam sortem Ctemenen crederent. Cadaver ab iis in pelagum projectum est: id quod cum occulte fecissent, ab Hesiodi cane facinus est proditum, ut scribit Plutarchus. Alicubi tamen non Phylgei filii, sed Ganyctoris Naucletii dicti sunt, ut in illo est, cui titulus, Quænam animalia prudentiora, terrestriane, an aquatilia. Pausanias quoque in Bœoticis, Hesiodi interitum ita recitat: Filii, inquit, Ganyctoris, Ctimenus & Antiphus, in Molycrian ex Naupacto fugerunt ob Hesiodi necem, ubi in Neptunum impii existimati sunt, de illisque est facta quæstio. & cætera quæ ille profequitur. Mortis Hesiodi causam Plutarchus sic in Dioclis convivio explicat. Cum Milesio, inquit, comite & Troilo puero Hesiodus apud quendam hospitatus est: noctu Milesius hospitis filiam vitiauit: rei conscium Hesiodum rati puellæ fratres, illum inter pascua cum puero occiderunt, & cadaver in mare projecerunt: pueri vero corpus in littore reliquerunt, a quo & loco nomen inditum. Ferunt, inquit, Deorum voluntate a delphinis cadaver ad littus delatum, ubi tum forte Neptunalia celebrabantur. Id scelus ubi incolæ intellexerunt, interfectorum domos diruerunt; vivos ipsos, qui facinus admiserant, aquis suffocarunt. Alii post diem tertium a delphine in littus cadaver devectum tradunt.

dunt. Re cognita, occisores navigatione sibi consulere volentes, vi coortæ tempestatis ad unum omnes deprehenſi, naufragio periisse dicuntur. Post hæc Hesiodi corpus in Nemea Locridis sepultum perhibetur, qua de re extat Alcæi Poëtæ carmen. Dein vero oraculo monente, ejus ossa exportata ab Orchomeniis, & in medio foro, hoc addito elogio, tumulata:

Ἀσκη μὲν παῖς εἰς πολυλήϊον, αἰεὶ δὲ θανόντι
Ὅς ἐὰν πλεξίππων γῆ Μινυῶν κατέχῃ
Ἡσιόδῃ, ὃ πλείστον ἐν ἀνθρώποις κλέει ἐστὶν
Ἀνδρῶν κεινομύων ἐν βασιάνῳ σοφίης.

Tum Picus puer: Cur non & hos Latine, ut alios versus nobis exprimis? Ut, inquam, noster Piso hos ipse convertat, & ego interea ad memoriam cætera revocem. Et Piso: Faciam equidem, inquit, utcunque potero: & non diu cunctatus, sic cœpit:

*Fertilis Ascra quidem patria est: verum morientis
Pugnaces Minya condita membra tenent
Hesiodi, cujus supra omnes plurima laus est,
Spectatosque viros judicio sophia.*

Quos cum Piso recitasset, mirum est quanto sit rubore suffusus. quod animadvertens ego, causamque intelligens, statim subdidi. Legimus & Græcum alterum Pindari, quod ita noster Cælius Latine vertit:

*Salve cui pubes, tumulusque bis obtigit unus,
Tu sapiſ Hesiode, quantum homini sapere est.
Sed & Aldus ita prius:*

Hesiode

Hesiodē ante alios sōphia praestantior omnes,

Salve, bis quondam qui puer atque senex.

Græcum Pindari, si vultis, sic habet :

Χαῖρε δὲς ἡβήσας, καὶ δὲς τάφῳ ἀντιβολήσας

Ἡσίοδ', ἀνθρώποις μέτρον ἔχων σοφίης.

Verum jam tempus est, inquam, ut quæ ab Hesiodo scripta sint, commemoremus, si tamen prius illud unum, quod in Græcis commentariis reperi, attulero, super ea in Ἔργοις verba, μήτ' ἐμὸς υἱός. Filius, aiunt, Hesiodi Mnaseas est. Philochorus vero Stesichorum dixit ex Climene : ego tamen legendum puto, Ctemene, ut jam ostendi. Alii tamen ex Archiepe : quo fit ut eos mirer, qui scribunt, Hesiodum præter Stesichorum & filiam habuisse Mnaseam nomine, quam Archiepen vocant alii. Porro sexdecim Hesiodi legitima feruntur volumina : in primisque Theogonia, a Philosopho Zenone inter alios interpretata. Deinde Ἔργα καὶ ἡμέραι, id est, Opera & Dies. In quo opere de re rustica præcepta tradit ad Persen fratrem, quem & ipsum Poëtam aliqui scribunt. Sunt & qui putent, Ἡοίης μεγάλας, sic vocata carmina, Hesiodi esse, ut Eunapius Græcus historicus, & in Bœoticis Pausanias. quo loco & alia Hesiodi opera commemorat, de quibus jam ante plane meminimus. Posthæc Astronomica scripsit, tum Hypothecas, quas tamen Fabius Quintilianus, ex Aristophanis Grammatici sententia, Hesiodi esse negavit. At vero Aristoteles & Grammatici nonnulli, ut Hesiodi legitimum opus in medium afferunt. Scripsit

item Heroüm & Heroïdum Genealogias: ad hæc & de mulieribus: quo in opere Heroïdas multas induxit virorum fortium nuptias, ut ait Servius, optasse. Dion vero Chrysostomus ex Alexandri Macedonis sententia, Hesiodum ea causa de mulieribus scripsisse dixit, quod Homero concederet, qui de heroïbus ante scripsisset. Et quidem Lucianus ait, Hesiodum mulierum virtutes concinuisse. Tradit Pausanias, Hesiodum vaticinandi artem ab Acarnanibus edoctum, de ea carmina scripsisse. Scribit Nicocles, quod & in Pindarum Grammatici notant, Hesiodum primum ῥαψωδῆσαι, hoc est, per rhapsodias carmina cecinisse. At vero Hesiodus ipse, se cum Homero in Delo in Apollinem huiusmodi versus primum concinuisse prodidit, dum sic cecinit, ut pridie diximus:

In Delo tum primum ego Meonidesque Poëta

Lusimus, inque novis carmen cantavimus hymnis

Auricomum Phæbum, quem Latona edidit alma.

Sed videte, rogo, quam ille dulcius suaviusque sua lingua:

Ἐν Δήλῳ τότε πρῶτον, ἐγὼ ἢ Ὅμηρος, αἰοῖδοι

Μέλπομεν, ἐν νεαροῖς ὕμνοις ῥαίψαντες αἰοῖδ' ἡμεῖς,

Φοῖβον Ἀπόλλωνα χρυσάορον, ὃν τέκε Λητώ.

Scripsit item Hesiodus Pelei & Thetidis Epithalamium, sicuti priore sermone retulimus. Scripsit & de Daetylis Idæis. Item Epicedium in Batrachum amicum, & quod adhuc legitur poëma inscriptum Herculis Scutum: quod tamen Aristophanes Grammaticus non Hesiodi esse suspicatus est, sed cuiuspiam

piam alterius, qui Homericum sit imitatus. Megacles autem Atheniensis, & Apollonius Rhodius, Stefichorusque, ipsius Hesiodi legitimum carmen esse censuere. Scripsit idem de Medicina. qua de re Plutarchus in Symposio Dioclis. Hesiodus, inquit, in Medicina plurimum valuit. quod manifeste apparet, cum de victus ratione, de vini temperamento, de aquarum vi, de balneis, de foeminis, de temporum connexione, deque infantium statu differit. Et hæc quidem Cleodemus medicus apud Plutarchum. Sunt & qui Hesiodum de herbis scripsisse tradant. quod ex Plinio colligitur. Nec desunt qui Hesiodum scribant autorem eorum apologorum qui Æsopi dicuntur. Quæ ego cum dixissem, Vide, inquit Piso, quam paucis carminibus M. Manilius in secundo Astronomicōn ista fere omnia Hesiodi opera complectatur. Nam cum Homerum laudasset, mox ita de Hesiodo subjunxit:

— Sed proximus illi

*Hesiodus memorat divos, divumque parentes,
Et chaos enixum terras, orbemque sub illo
Infantem, & primum titubantia sidera corpus,
Titanas juvisse senis cunabula magni,
Et sub fratre viri nomen sine fratre parentis,
Atque iterum patris nascentem corpora Bacchum,
Omniaque immenso volitantia corpora mundo.
Quin etiam ruris leges cultusque rogavit,
Militiamque soli, quod colles Bacchus amaret,
Quod fecunda Ceres campos, quod Pallas utrunque,
Atque arbuta vagis essent quod adultera pomis,*

Sylvarumque Deos sacrataque numina nymphas,

Pacis opus, magnos natura condit in usus.

Cum recitasset hos versus Piso. Si velim, inquam ego, quæcunque omnia de Hesiodo legi, vobis in præsentia recensere, in longum nimis noster sermo procederet: quædam tamen haud indigna relatu nequaquam præteribo: Scribit in primis Dialogum Lucianus, qui Hesiodus inscribitur, in quo Hesiodum ipsum de se multa narrantem inducit, eumque ipse, ut solet, irridet. Sunt & inter Græca epigrammata in Hesiodum multa. Extat & apud Græcos proverbium, de iis qui supersenescunt, Hesiodia senectus: de quo & Pindari distichon legitur, quod ante ab Aldo & Cælio nostro interpretatum attulimus. Pythagoram scribit Philosophus Hieronymus, cum ad inferos descendisset, Hesiodi animam vidisse ad columnam æream suspensam astrictamque adeo, ut stridere videretur, & cum ea Homeri quoque animam serpentibus undique incinctam, ea videlicet solummodo causa, quod de Diis falsa suis carminibus confinxissent. Qua re factum puto, ut Ponticus Heraclides contra Homeri calumniatores librum illum ediderit, qui est inscriptus, Allegoriæ in iis quæ de Diis ab Homero dicuntur, & responsiones in ejus calumniatores. Videri enim, inquit, posset Homerus, Salmoneus, vel Tantalus, immoderatam atque intemperatam linguam habens, si quæ de Diis cecinit sub alia significatione, non intelligerentur. Et quidem de Homero Heraclides, quod & de aliis

aliis Poëtis bonis, ut hesternâ die diximus, intelligi potest. Sed tametsi excellentis ac prope divini ingenii fuerit Hesiodus, non tamen ideo obtrahentibus illum caruisse accepimus: siquidem iniquas adversum eum controversias exercuisse Cercopem legimus: in tantum excellentissimus quisque aliquo detractore est vexatus. Homerus quidem, ut Zoilum mittam, a Siagro Poëta laceffit, Pindarus ab Amphimane Coo, Simonides a Timocreonte. Nec Virgilio Horatioque nostris, defuere Parones, Mævii, Bavii atque Suffeni, aliique, de quibus in nostris his sermonibus sparsim, ut fere locus, plura dicemus. Sed & hoc Homeromastigon genus nostro hoc tempore non minus, quam pridem, viget. Plures quidem nunc Critici & Zoili, quam versificatores & Poëtæ. At de Hesiodo jam satis.

HESIODI VITA

E Fulvii Ursini Elogiis descripta.

Hesiodum Dio patre, & Pycimede matre natum Olympiade prima, L X ante Romam conditam annis floruisse, ex scriptoribus cum Græcis tum Latinis, colligimus. Patria illi Cuma, Æolicarum urbium una, ut Herodotus & Strabo annotarunt. Inde autem ære alieno oppressum patrem Dium migrasse ferunt, Ascræque Bœotix vicum petisse; a quo Ascræum deinde Hesiodum dictum. Ejus mortem, cum senex admodum esset, recitat Plutarchus in Dioclis convivio. Proverbium inde factum, Hesiodia senectus. Hesiodo statuam in publico Constantinopolitano gymnasio, quod Zeuxippi dicebatur, ex ære positam fuisse, intelligimus ex his Christodori versibus in lib. 5 Epigrammatum Græcorum,

Ἡ σίον δὲ Ἀσκραῖν ὀρεῖαν εἶδεν μέσας
Φηγεῖν δὲ, χαλκὸν δὲ ἐβιάζετο θυᾶδι λύσσει
Εὔθειον ἰμεῖρων ἀνάγειν μέλ.

Quos Laurentius Gambara Brixianus ita in Latinum transtulit:

*Hesiodusque choros Ascræus stabat agrestes
Inter, Hamadryadum media sublimis in aula:
Ærea & effigies fundebat ad athera carmen.*

Pausanias quoque in Bœoticis Hesiodo statuam æream à Thespiensibus in urbis foro positam fuisse scribit. qui & aliam Hesiodo statuam in templo Jovis Olympici collocatam narrat in rerum Eliacarum libro 1. De Hesiodo Velleius lib. 1. Hujus temporis æqualis Hesiodus fuit circa centum viginti annos distinctus ab Homeri ætate, vir perelegantis ingenii, & mollissima dulcedine carminum memorabilis; otii quietisque cupidissimus, ut tempore tanto viro, ita operis auctoritate proximus, qui vitavit ne in id, quod Homerus, incideret; patriamque & parentes testatus est; sed patriam, quia multatus ab ea erat, contumeliosissime.

D E
H E S I O D I Æ T A T E.

*Ex Johannis Gerhardi Vossii libro de
poëtis Græcis cap. II.*

Sic statuimus nihil nunc antiquius habere Græcos poë-
matis Homeri & Hesiodi, sed quando hi vixerint, ve-
teres ipsi certant incerti. Hesiodum multo juniorem
Homero (*quem vixisse Olympiadum initio, vel paulo
post, Romuli nempe temporibus, paucis ante ostendat*) Cicero
putavit. Uti & Porphyrius ac Solinus, quorum ille annis c, hic
c x x x post Homerum vixisse existimat. Alii eo quod simpli-
cior sit antiquiorem fuisse coniectant. Plurium vero opinio est
fuisse æqualem. Ut Varro in primo de Imaginibus, teste Agel-
lio, Plutarchus V Symposiacon & V I I Sapientum convivio,
item Philostratus. In eo dissensu ob plurium consensum, & quæ
de certamine Homeri ac Hesiodi prodita sunt, maluimus nos
aggregare iis, qui aliquo tempore simul vixisse existimant. Non
multum abit quod apud Cyrillum legas floruisse Hesiodum pau-
lo ante primam Olympiadem, regnante in Latio Proca Sylvio,
vel quo alii floruisse dicunt Olymp. I V, ut est apud Fabium in
Chronicis. Apud quem etiam legas ad præcedentem Olym-
piadem floruisse tum Eumelum Poëtam, qui Bugoniam &
Europam scripsit. Fuerint igitur & Hesiodus & Eumelus æqua-
les. Nec multum abit Tzezès, qui Hesiodum refert ad O-
lymp. X L. Operæ vero est attendere ad id, quod Hesiodus
ipse scribat, sub ætate Arcturum ἀρκτοῦρον in Bœotia exor-
tum fuisse V I I I die Martii. unde Poëtæ hujus ætas in tantum
saltem possit colligi, ut error si quis sit saltem intra 70 annos sit
constitutus, sicuti observat Jos. Scaliger in Eusebianis animad-
versionibus, num. M C C L V.

ΗἩσιόδους Κυμαῖος. νέε-
 ῖς ἡ κομιθεὶς ὑπὸ τοῦ πα-
 τρός Δίος, καὶ μητρός Πυκιμή-
 δης, ἐν Ἀσπερῇ τῆς Βοιωτίας.
 Γενεαλογεῖται ὅτι εἶναι τοῦ Δίος
 τοῦ Ἀμπελίδου τοῦ Μελανώπου.
 ὃν φασὶ πνεῖς τοῦ Ὀμήρου ὡς-
 πάτορος εἶναι πάππον, ὡς
 ἀντιψιλάδῳ εἶναι Ἡσιόδου τὸ
 Ὀμηρον. ἐκότερον δὲ ἀπὸ τοῦ
 Ἀτλαντοῦ καὶ Ἰάμοιο. ποιή-
 ματα δὲ αὐτοῦ ταῦτα, Θεογον-
 ρία, Ἔργα καὶ Ἡμέραι, Ἀσπίς,
 Γυναικῶν καὶ Ἰαλογῶν ἐν βί-
 βλοις εἰς. Ἐπικήδειος εἰς Βά-
 ραχον πνα ἐρωμῆμον αὐτοῦ.
 Περὶ τῶν Ἰδαίων Δακτύλων.
 ἔαλλα πολλά. Ἐτελεύτησε δὲ
 ἐπιγενωθείς παρ' Ἀντίφω καὶ
 Κλῆμῳ· οἱ δὲ ἐκείνους δόξαντες
 ἀναιρεῖν φθορέα ἀδελφῆς ἐ-
 σωίων, ἀνείλοντο Ἡσιόδου ἄ-
 κροντες. ὡς δὲ Ὀμήρου κατὰ
 πνας περιστότερος. καὶ δὲ ἀλ-
 λας, σύχροντο. Πορφύριος
 καὶ ἄλλοι πολλοὶ νεώτερον ἐ-
 κατὸν ἐν ἰαυτῶν οὐκ ἔχουσι.

Εκ τῆ Διονυσίου τοῦ
 Ἀλικαρνασίου.

ΗἩσιόδου μὲν γὰρ ἐφερόντων
 ἡδονῆς, καὶ ἐνομμάτων
 λαοότητος, καὶ συνθέσεως ἐμ-
 μελῶν.

Hesiodus Cumæus. Cæterum
 à patre Dio & Pycimede e-
 jus matre, in Ascra, translatus
 eo, vixit. Genus ac familiam il-
 lius ab Ampelide Dio, Melanopi
 filio deducunt. Quem nonnulli
 Homeri abavum fuisse volunt.
 Ut Hesiodi consobrini filius fue-
 rit Homerus. Utrumque autem
 ab Atlante volunt oriundum es-
 se. Ejus autem hæc sunt poëma-
 ta: Opera & Dies, Scutum, Mu-
 lierum Catalogus, libris quinque.
 Epicedium Batrachi, quem in de-
 liciis habuit. De Dactylis Idæis.
 Alia item multa. Obiit autem,
 cum ad Antiphum & Crimenum
 hospes divertisset. Qui cum no-
 ctu sororis suæ stupratorem tol-
 lere se existimarent, Hesiodum
 ignari sustulere. Fuit autem Ho-
 mero, ut quibusdam videtur, an-
 tiquior. Alii eadem tempestate vi-
 xisse autumant. Porphyrius, &
 alii, centum omnino post annis
 floruisse tradunt.

Ex Halicarnassensi
 Dionysio.

Hesiodo autem magna volu-
 ptatis fuit cura, tum æqua-
 bilem dictionem accuratamque a-
 mat compositionem.

Velleius Paterculus Hist. lib. I.

HUjus temporis æqualis Hesiodus fuit, circa c x x annos distinctus ab Homeri ætate, vir perelegantis ingenii, & mollissima dulcedine carminum memorabilis, otii quietisque cupidissimus. ut tempore tanto viro, ita operis auctoritate proximus. qui vitavit, ne in id, quod Homerus incideret: patriamque & parentes testatus est. Sed patriam, quia multatus ab ea erat, contumeliosissime.

Fabius lib. x.

Raro assurgit Hesiodus, magnaue pars ejus in nominibus est occupata. tamen utiles circa præcepta sententiæ, lenitasque verborum & expositionis probabilis: daturque ei palma in illo mediocri genere dicendi.

Ἀλκαίῃς εἰς τὸ αὐτόν.

ΛΟκρίδ' ἐν νέμει σκιερὰ νέκυν Ἡσιόδειο
Νύμφαι κρηνιάδων λῆσαν δ' ἀπὸ σφειτέρων,
καὶ τάφον ὑψώσαντο. γάλακτι δὲ ποιμένες αἰνῶν
ἔρραναν, ξανθὰ μίξκ' ἀνδροί μελίλκι.
Τοίλω γὰρ καὶ γῆριον ἀπίπτειν, ἐνέει Μυσῶν
Ὁ πείσβους κατὰρ' ὧν γλυσιμέδον λιδαίων.

DANIELIS HEINSII

in Hesiodum

EPIGRAMMATA.

ΔΗμητερ τέλλεισι, σὲ μὲ πολυγηθία κερπὸν
Ἀλδαίνειν σοφίης εἰκός, ἅτε παχύνων.
Τὸν μὲ παῖς Δίοιο καὶ ἀλχινὸς Πυκιμείδης,
Ἄσκης ἐναίτης, οἶδεν ἀμνησιμέδον.
Ζεῦ γὰρ ὑπὸ τριφθεῖς μεγαλύνουμε, χειρὶ δ' ἐχέτλων
Τῇ μὲ αἰετίζων, τῇ δὲ μέγα δρίπαιον,

Ἀλκ.

ΗἩσιόδους Κυμαῖος. νέϑη ἡχομιοδὸς ἐπὶ τῷ πατρὶος Δίῳ, καὶ μητρὶ Πυκτιμένης, ἐν Ἀσπερῇ τῆς Βοιωτίας. Γενεαλογεῖται ὅτι εἶναι τῷ Δίῳ τῷ Ἀμπελίδῃ τῷ Μελανόπῃ. οἱ φασὶν περὶ τῷ Ὀμήρῳ πατρίῳ εἶναι πάππον, ὡς ἀντιφάδῳ εἶναι Ἡσιόδῳ τῷ Ὀμηρον. ἐκότερον ὅτι ἀπὸ τῷ Ἀτλαντῇ καὶ Ἰάκχῳ. ποιήματα ὅτι αὐτῷ ταῦτα, Θιοργονία, Ἔργα καὶ Ἡμέρας, Ἀσπίς, Γυναικῶν καὶ Ἰαλόνος ἐν βιβλίοις ἐ. Ἐπικηδεὶς εἰς Βάτταχον πῦα ἐρώμῳ αὐτῷ. Περὶ τῷ Ἰδαίῳ Δακτύλῳ. Ἐκτὸς πολλὰ. Ἐπελάτῃσιν ὅτι ἐπιγενεθὲς παρ' Ἀντίφῳ καὶ Κλεμῳ. οἱ νύκτωρ δόξαντες ἀναρεῖν φθορία ἀδελφῆς ἐαυτῶν, ἀνέειλον τῷ Ἡσιόδῳ ἄκροντες. ὡς ὅτι Ὀμήρῳ κατὰ πῦας περὶ σῶντος. καὶ ὅτι ἀλλὰς, σύλῃσιν. Πορφυρίου καὶ ἄλλοι πολλοὶ νεώτερον ἐκτὸν ἐν αὐτῶν οὐκ εἰσὶν.

Ἐκ τῆς Διονυσίου τῆς
Ἀλικαρνασσίας.

ΗἩσιόδῳ μὲν γὰρ ἐφρόνισεν ἡδονῆς, καὶ ὀνομαστικῶν λειότητων, καὶ συνθέσεως ἐμμελῆς.

Hesiodus Cumæus. Cæterum à patre Dio & Pycimede ejus matre, in Ascra, translatus eo, vixit. Genus ac familiam illius ab Ampelide Dio, Melanopi filio deducunt. Quem nonnulli Homeri abavum fuisse volunt. Ut Hesiodi consobrini filius fuerit Homerus. Utrumque autem ab Atlante volunt oriundum esse. Ejus autem hæc sunt poëmata: Opera & Dies, Scutum, Mulierum Catalogus, libris quinque. Epicedium Batrachi, quem in deliciis habuit. De Dactylis Idæis. Alia item multa. Obiit autem, cum ad Antiphum & Crimenum hospes divertisset. Qui cum noctu sororis suæ stupratorem tollere se existimarent, Hesiodum ignari sustulere. Fuit autem Homero, ut quibusdam videtur, antiquior. Alii eadem tempestate vixisse autumant. Porphyrius, & alii, centum omnino post annis floruisse tradunt.

Ex Halicarnassensi
Dionysio.

Hesiodo autem magna voluptatis fuit cura, tum æquabilem dictionem accuratamque amat compositionem.

Velleius Paterculus Hist. lib. I.

HUjus temporis æqualis Hesiodus fuit, circa c x x annos distinctus ab Homeri ætate, vir perelegantis ingenii, & mollissima dulcedine carminum memorabilis, otii quietisque cupidissimus. ut tempore tanto viro, ita operis auctoritate proximus. qui vitavit, ne in id, quod Homerus incideret: patriamque & parentes testatus est. Sed patriam, quia multatus ab ea erat, contumeliosissime.

Fabius lib. x.

Raro assurgit Hesiodus, magnaue pars ejus in nominibus est occupata. tamen utiles circa præcepta sententiæ, lenitasque verborum & expositionis probabilis: daturque ei palma in illo mediocri genere dicendi.

Ἀλκαίῃς εἰς τὸ αὐτόν.

ΛΟκρίδ' ἐν νέμει σκιερῷ νέκυν Ἡσιόδοιο
Νύμφαι κρηναίων λῆσαν διπὸ σφετέρων,
καὶ πάπον ὑψώσαντο. γάλακ' ἔποιμνες αἰνῶν
Ἑρῶναι, ξανθὰ μίξκ' ἄνθρωποι μέλιτι.
Τοίῳ γὰρ καὶ γῆραι ἀπίπνουν, ἐνεία Μυσῶν
Ὁ πείσθους κεραιῶν γλυσιμέδον λιδαίων.

DANIELIS HEINSII

in Hesiodum

EPIGRAMMATA.

ΔΗμητερ τέλλεις, σὲ μὲ πολυγηθία κερπὸν
Ἀλδαίνειν σοφίης εἰς, ἅτε σαχύνων.
Τὸν μὲ παῖς Δίοιο καὶ ἀγχινὸς Πυκιμένης,
Ἀσκηρὸς ἐναέτης, οἶδεν ἀμνησάμενον.
Ζεὺς γὰρ ὑπὸ πτεφθεῖς μεγαλῶνυς, χερσὶ δ' ἐχέτλην
τῇ μὲ αἰετίζων, τῇ δὲ μέγα δρέπανον,

Ἀντ.

Ἀΐον τ' ἐκτάβλωμον, αἰετία λιμὸν ἀμύνειν,
 Πανθίης κορυφῇ δρέψατ' ἀπ' ἰδυοσύνης.
 Τῶν δ' σὺ ἀγλαόκωρυπα θαλύσια δῶκε κομίζειν,
 Μελπόμιν γλυκερῆς ἔργα γηπευτής·
 Σωφροσύνῳ δ' ἐδίδαξε, καὶ ὥς πλέον ἥμισυ παντός,
 Ἐκ Μουσῶν σφίης μέτρα διδασκομένη.
 Ἀλλὰ γέρον μάλα χαῖρε πανόλβιε· σὺ γὰρ ἐνεγκε
 Πολλὴν καὶ πινυτὴν γαῖα φυθασορίῳ.

In eundem.

Δαφνοφάγῳ, γλυκύμυθῳ, ἀνὴρ φίλῳ ἐραυίδῃσι,
 Γῆς δρότους θεῖῳ δείκνυσιν Ἡσιόδῳ,
 Πιερίδων γείτων πολυώνυμῳ. ὦ πόποι, ὦ Ζεῦ,
 Ἡ γλαφυρῶς ταύτης ἀνάθ' γειθνίης.

In eundem.

Πῆμα κακὸς γείτων· ὅσων τ' ἀγαθὸς, μίγ' ὄνειαρ,
 Λίσσίδες θεῖε φάνθ' πέθ' Ἡσιόδε.
 Ταῦτ' ἄρα φρασάμην, γλυκερῆς φίλῳ ἤλιθα Μύσης,
 Γειθνίης αὐτῶν ἔμμορε Πιερίδων.

In eundem.

ὦ μάκαρ, ὦ ξανθῆς Δημοῆτερ' ἔργα κομίζων,
 Βέλπες· Εἰρλῶης παῖ, γέρον Ἡσιόδε,
 Δαίμοσιν οἷ' ἔηθα νέμων ἐνὶ βένθεσιν ὕλης,
 Ποίμην ἢ δ' ἀγέλλῳ τ' Ἐλικωνιάδῳ.
 Ἔνθα σε βυκτολέοντα θεῶν καλὰ τέκνα θεῶντο,
 Πηκτίδι σῇ φίλῳ τρεπόμενοι κραδίῳ·
 Ἡ τὰ χαλὰ πιμπάζοντα βόας, καὶ μηκίδας αἶγας,
 Ἡ τὰ χαλὰ καὶ λεπτὰς πηγαίμους δόνακας,
 Ἐν τε πῆγῃ λαλαγούσας, καὶ ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν,
 Οἷα φιλεῖ λιγυρῶν ἔθνεα μελονόμων.
 Καί τοι σκηπτρον ἔδδον Μουσῶν βασιλῆα γλυτόχῳ.
 Αὐτοφυῆς θεῖον σῆμα διαημοσύνης.
 Χαῖρε, πάτερ, τοῖδ' αἶσι, καὶ ἴλασθ' ἄμμι γήσιοι,
 Αἰπὸν μὲν ὥς τερον, νῦν δ' ἄρ' αἰδοπόλιν.

In

In eundem.

Ὑψαγῶσαι ποτ' αἰοῖδον ἀναζητῶντες Ἀρηῶν,
 Ἡ φύσις δ' ἄρχαῖον δείξατο Μαιονίδην.
 Δεινὸς Ἀρης μέγ' ἔχαιρε, καὶ οἱ πτολίεμβος τε, μάχας τε
 Κέκλετο, καὶ δῖον μελπίδην Αἰακίδην.
 Τῷ δ' ἄρα γινόμενοι πύλας κλύε πότνια Δηῶ,
 Βῆ δ' ἴμεν ὑψηλῆς ἀγκυα Πιερίης.
 Ἔνθ' ἄρα οἱ κλυτότοξος ἑσπερίος ἦλθεν Ἀπόλλων.
 ὦκα μάλ' Ἀσκραῖον δείξατο δ' Ἡσίοδον,
 Ἡσίοδος φιλόμυθον, οἷζυρῇ ἐνὶ κόμῃ
 Γεινόμενον, Μουσῶν ἄλχ' Ἑλικωνιάδων.
 ὧς ὁ μὲν ἦδ' ἐμείθεον Πηληϊάδῃ Ἀχιλλῷ,
 Καὶ πατρῶν ὀρεμαὶς καὶ μῦθον ἡμιθίων.
 Αὐτὰρ ὁ γῆς δρότους, καὶ δρορότα τοῖσι μάλιστα
 Ἐκ Διὸς ἔρηνίε σήματ' ἀνὰ γαῖαν ἱκστῶν,
 ὧς εἰδὼν μεγάλῃ δισσῶν ἀνὰ γαῖαν ἱκστῶν,
 Ὃς γ' ἐπιμνηστὴν ἦεν, ὅς δ' ἀγαθῶν.

In eundem.

Χαῖρε θεῶν Ἀσκραῖε τοὶ ἔρηνον δῖον ἔχουσι
 Μῆδεια καὶ πλῆθη καὶ γῆν ἐξανύσας.
 Μουσῶν ὑπεφῆται παλαιγενέες. ἦτοι ἔκαστος
 Πολλὰ πάτερ θυμῷ δλώεα καὶ προπίδας,
 Τείρεα πάντα μεθίων, πάτερ ἔρηνος ἐσφάνωται,
 Καὶ Κρονίδα βελὰς, καὶ φάος ἡλίε,
 Τῶν τε Σειλῶαίης λιπαρῶν φλόγα, μαῖαν δ' ἔρηνος,
 Ἀγλαὸν δ' ἄρχαίης σῆμα φύλασσομένης.
 Ἀρχαῖος, ἰλήχουσι μὲν ὡς σίλλῳ εἶσκε.
 Πάντα Σειλῶαίης γυνὴ πόρον Ἡσίοδος.

3

HESIODI ASCRÆI OPERA ET DIES.

M*Vsa ex Pieria carminibus gloriam conciliare solita
Adeste quaeso, dicite vestro patri hymnum.
Per quem mortales homines pariter obscurique
sunt clarique.*

*Nobiles ignobilesque Iovis magni voluntate sunt.
Facile enim extollit, facile etiam elatum deprimit:
Facile praclarum minuit, & obscurum auget:
Facileque corrigit pravum, & superbum attenuat
Iupiter altitonans, qui supremas ades incolit.
Audi intuens & auscultans, & iuste rege iudicia
Tu: Ego vero Persa vera tradam.*

*Non sane unum est contentionum genus, sed in terra
Sunt duo: alterum quidem probaverit sapiens,
Altera vituperio est digna. diversa autem sentientem animum
Nam hac bellum exitiosum, & discordiam concitat, (habent.
Noxia: nullus hanc amat mortalis, sed necessario
Immortalium consiliis litem colunt molestam.*

*Alteram vero priorem genuit nox obscura,
Posuit vero ipsam Saturnius sublimis in athere habitans
Terra in radicibus & inter homines, longe meliorem.
Hac quantumvis inextem, tamen ad opus excitat.
Alium enim quispiam intuens opere vacans
Divitem, & ipse festinat arare atque plantare,
Domuinque recte gubernare. emulatur enim vicinum vicinus,
Ad divitias contendentem: bona ergo hac contentio hominibus.
Et figulus figulo succenset, & fabro faber,*

Καὶ πῶχός πῶχῳ φθονέει, καὶ αἰοιδὸς αἰοιδῶ.

Ὡς Πέρση, σὺ δ' ἤ ταῦτα τεῶ ἐνικαίτ' ἔο θυμῷ.
Μηδέ σ' ἔρις κακῆ χάρις ἀπ' ἔργου θυμὸν ἐρύκει
Νεῖκε' ὀπιπλόοντ', ἀγορῆς ἐπακκὸν ἐόντα.

ἐν ἑσθλῇ ὥρῃ
ἐν τῇ αὐτῇ
ἐν τῇ αὐτῇ
ἐν τῇ αὐτῇ

Ὡς γάρ τ' ὀλίγη πέλεται νεϊκέων τ' ἀγορέων τε,

30

ὣς πινὶ μὴ βίῃ ἐνδον ἐπ' ἡγετῶνος κατακείται

Ὡς γὰρ τ' γαῖα φέρει, Δημήτερος αἰκτῶ.

Τοῦ κεκορεσάμενος νεϊκεα καὶ δῆλον ὀφέλλοις
Κτήμασ' ἐπ' ἀλλοτρίοις. σοὶ δὲ οὐκέτι δεύτερον ἔσται

Ὡς δ' ἔρδειν· ἀλλ' αὖτις ἀνακρινώμεθα νεϊκῶ

35

Ἰθείησι δίκαις, αἵ τ' ἐκ Διὸς εἰσιν ἄρισται.

Ἡδὴ μὲν γὰρ κλῆρον ἐδασάμεθα· ἀλλὰ τε πολλὰ

Ἀρπάζων ἐφόρεις, μέγα κυδαίνων βασιλῆας

Δωροφάγους, οἳ τῶνδε δίκῃ ἐθέλουσιν δικάσσειν.

Νῆπιοι· εἴδ' ἴσασιν ὅσῳ πλεον ἤμισυ πάντος,

40

Οὐδ' ὅσον ἐν μάλαχῃ τε καὶ ἀσφοδέλῳ μέγ' ὄνειρα.

Κρύψαντες γὰρ ἔχουσιν θεοὶ βίον ἀνθρώποισι.

Ῥηϊδίως γάρ κεν καὶ ἐπ' ἡμῶν ἐργάσαιο,

Ὡς τέ σε κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἔχειν, καὶ αἰετὸν ἐόντα.

Αἰψά κε πηδάλιον μὲν ὑπὲρ καπνῶ κατὰ θείο,

45

Ἔργα βοῶν δὲ ἀπόλοιτο καὶ ἡμιόνων ταλαεργῶν.

Ἀλλὰ Ζεὺς ἐκρυψε χολωσάμενος φρεσὶν ἡσιν,

Ὅτ' ἴμιν ἐξαπάτησε Προμηθεὺς ἀγκυλομήτης.

Τῶν κ' ἄρ' ἀνθρώποισιν ἐμήσατο κήδεα λυγρὰ.

Κρύψε δ' ἡ πῦρ· τὸ μὲν αὖτις εὖς πάϊς Ἰαπετοῖο,

50

Ἐκλεψ' ἀνθρώποισι Διὸς παῖρα μολιόεντι

Ἐν κοίλῳ νάρθηκι, λαθὼν Δία περπικέραυνον.

ἐν τῇ αὐτῇ
ἐν τῇ αὐτῇ
ἐν τῇ αὐτῇ
ἐν τῇ αὐτῇ

Τὸν δ' ἡ χολωσάμενος παρθένη νεφεληγερέτα Ζεὺς

Ἰαπετιονίδη, πάντων πέρι μήδεα εἰδώς,

Χαίρεις πῦρ κλέψας, καὶ ἐμὰς φρένας ἡπεροπύσας;

55

Σοί

Et mendicus mendico invidet, & poëta poëta.

O Persa, tu vero hac tuo repone in animo:

Neq; malis gaudens contentio animum tuum ab opere abducatur,

Lites spectantem, concionum auditorem existentem.

Cura enim parva esse debet litiumque & fori.

Cui non est victus domi in annum repositus,

Æstate collectus, quem terra fert, Cereris munus.

Quo satiatas lites ac rixam moveas

De facultatibus alienis. Tibi vero non amplius licebit

Sic facere: sed in posterum dirimamus controversiam

Rectis judiciis, qua ex Iove sunt optima.

Olim quidem hereditatem divisimus: alia autem multa

Rapiebas, valde demulcens reges

Donorum appetentes, qui hanc litem volunt iudicasse,

Stulti: neque sciunt quanto plus dimidium sit toto,

Neque quam magnum in malva & asphodelo bonum.

Occultarunt enim Dii victum hominibus.

Facile enim alioqui vel uno die tantum acquisivisses,

Ut in annum quoque satis haberes, etiam ociosus.

Statimque clavum quidem in summo poneres,

Opera vero boum cessarent mulorumque laboriosorum.

Sed Iupiter abscondit iratus animo suo,

Quia ipsum decepit Prometheus versutus.

Quocirca hominibus machinatus est tristia mala.

Abscondit vero ignem: quem rursus egregius Iapeti filius

Surripuit ad hominum usum Iove a consulto

In cava serula, fallens Iovem fulminibus gaudentem.

Huncque indignatus affatus est nubes cogens Iupiter:

Iapetionide omnium maxime versute,

Gaudes ignem furatus, quodque animum meum deceperis?

Σοί τ' αὐτὰ μέγα πῆμα καὶ ἀνδράσιν ἐσομῆύοισι.
 Τοῖς δ' ἐγὼ ἀντὶ πυρὸς δώσω κακὸν, ὥ κεν ἅπαντες
 Τέρπωνται καὶ θυμὸν, ἐὼν κακὸν ἀμφαραπῶντες.

Ὡς ἔφατ'· ἐκ δ' ἐγέλασε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

Ἦφαιστος δ' ἐκέλευσε περικλυτὸν ὅτι τάχιστα 60

Γαῖαν ὕδρ' φύρειν, ἐν δ' ἀνθρώπων θέμει αὐδῶ

Καὶ φένε, ἀθανάταις ἣ θεαῖς εἰς ὧπα ἔτισκιν

Παρθενικῆς καλὸν εἶδε· ἐπήρατον· αὐτὰρ Ἀθήνην,

Ἔργα διδασκῆσαι, πολυδαίδαλον ἰσὺν ὑφαίνειν·

Καὶ χάρειν ἀμφιχέαι κεφαλῇ χρυσίῳ Ἀφροδίτῳ, 65

Καὶ πόθον δ' ἔργαλέον, καὶ γυοκόρως μελεδῶνας·

Ἐν ἣ θέμει κωέον τε νόον καὶ ὀπίκλοπον ἦθε·

Ἑρμείῳ ἦνωγε Διόκτορον Ἀργειφόντῳ.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ὀπίθοντο Διὶ Κρονίωνι ἀνακτι.

Αὐτίκα δ' ἐκ γαίης πλάασε κλυτὸς Ἀμφιγυήεις 70

Παρθένω αἰδοίῃ ἵκελον Κρονίδεω Διὶ βελάς.

Ζῶτε ἣ καὶ κέσμησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.

Ἀμφὶ δέ οἱ Χάριτες τε θεαὶ καὶ πότνια Πειθώ

Ὅρως χρυσείας ἔθεσαν χροῖ' ἀμφὶ ἣ τῶγε

ὦραι καλὴχομοι σέφον ἀνθεσιν εἰαρινοῖσι. 75

Πάντα ἣ οἱ χροῖ' κέσμον ἐφῆρμωσε Παλλὰς Ἀθήνη.

Ἐν δ' ἄρα οἱ στήθεσσι Διόκτορ' Ἀργειφόντης

Ψόδεά θ' αἰμυλίας τε λόγους καὶ ὀπίκλοπον ἦθε·

Τόξε, Διὸς βελέησι βαρυκλύπε. ἐν δ' ἄρα φωνῶν

Θῆκε θεῶν κήρυξ· ὀνόμηνε ἣ τῶδε γυναῖκα 80

Πανδώρῳ· ὅτι πάντες ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες

Δῶρον ἐδώρησαν, πῆμ' ἀνδράσιν ἀλφειῇσιν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ δόλον αἰπὴν ἀμήχανον ἐξετέλεσεν,

Εἰς Ἐπιμηθεά πέμπε πατὴρ κλυτὸν Ἀργειφόντῳ

Δῶρον ἄγοντα θεῶν ταχὺν ἄγγελον. Οὐδ' Ἐπιμηθεὺς 85

ἔφρα-

*Tam tibi ipsi magnum erit malum, quam posteris.
Ipsis namque pro igni dabo malum, quo omnes
Oblectent animum, suum malum amplectentes.*

*Sic ait: risitque pater hominumque Deumque.
Vulcanum vero inclytum jussit quam celerrime
Terram aqua miscere, hominisque indere vocem,
Et robur, immortalibus vero Deabus facie similem reddere
Virginis pulchram formam peramabilem: at Minervam,
Opera docere, ingeniose telam texere:
Et venustatem circumfundere capiti, auream Venerem,
Et desiderium vehemens, & ornando corpori deditas curas:
Indere vero impudentem mentem, & fallaces mores
Mercurium jussit nuncium Argicidam.
Sic dixit. illi autem obtemperarunt Iovi Saturnio regi.
Moxque ex terra finxit inclytus Vulcanus
Virgini verecunda similem Iovis consiliis.
Cinxit vero & ornavit Dea caesia Minerva.
Circum vero Charitesque Dea, & veneranda Suada,
Monilia aurea imposuerunt corpori. ipsam porro
Hora pulchricoma coronarunt floribus vernis.
Omnem vero illius corpori ornatum adaptavit Pallas Minerva.
At in pectore illi nuncius Argicida
Mendacia blandosque sermones, & dolosos mores
Condedit, Iovis consilio tonantis. sed nomen illi
Imposuit Deorum praeo. appellavit autem mulierem hancce
Pandoram: quia omnes caelestium domorum incolae
Donum contulerunt, detrimentum hominibus industriis.
At postquam dolum perniciosum & inevitabilem absolvit,
Ad Epimethea misit pater inclytum Argicidam
Munus ferentem Deorum celerem nuncium. Neque Epimetheus*

Ἐφράσαθ' ὥς οἱ εἶπε Προμηθεύς, μήποτε δῶρον
Δέξαοθ' παρ Ζηνὸς ὀλυμπίας, αἰὲν ὑπόπεμπειν
Ἐξοπίσω, μήπῃ τι κακὸν θνητοῖσι γλήτῃ.

Αὐτὰρ ὁ δεξάμενος, ὅτε δὴ κακὸν εἶχ', ἐνόησε.

Πεῖν μὲν γὰρ ζώεσκον ἔπι χθονὶ φύλ' ἀνθρώπων

90

Νόσφιν ἄτερ κακῶν, καὶ ἄτερ χαλεποῖο πόνου,

Νέσων τ' ὀργαλέων, αὐτ' ἀνδράσι γῆρας ἔδωκαν.

Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ κατὰ γῆραςκεσι.

Ἀλλὰ γυνὴ χεῖρεσσι πίθῃ μέγα πῶμ' ἀφελῶσα

Ἐσκέδασ' ἀνθρώποισι δ' ἐμήσατο κήδεα λυγρὰ.

95

Μένη δ' αὐτόθι Ἑλπίς ἐν ἀρρήκτοισι δόμοισι

Ἐνδον ἐμιμνε πίθῃ ὑπὸ χεῖλεσιν, ἔδ' ἐθύραζε

Ἐξέπη. πρῶθεν γὰρ ἐπέμβαλε πῶμα πίθῃσι,

[Αἰγόχῃ βελήσι Διὸς νεφεληγερέτῃ.]

Ἀλλὰ ἣ μυρία λυγρὰ κατ' ἀνθρώπους ἀλάληται.

100

Πλείη μὲν γὰρ γαῖα κακῶν, πλείη ἣ θάλασσα.

Νέσσι δ' ἀνθρώποισιν ἐφ' ἡμέρη ἢ δ' ἔπι νυκτὶ

Αὐτόματοι φοιτῶσι, κακὰ θνητοῖσι φέρουσι

Σιγῇ· ἐπεὶ φωνὴν ἐξείλετο μηδέτα Ζεὺς.

Οὕτως ἔτι πῃ ἐστὶ Διὸς νόον ἐξαλέαοθ'.

105

Εἰ δ' ἐθέλεις, ἑτερόν τοι ἐγὼ λόγον ἐκκυρώσω

Εὖ καὶ ἔπι σαμῶως· σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν.

Ὡς ὁμόθεν γεγάασι θεοὶ θνητοὶ τ' ἀνθρώποι,

Χρύσεον μὲν πρῶτα γλήθῃ μερόπων ἀνθρώπων

Ἀθάνατοι πῖήσαν ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες.

110

Οἱ μὲν ἔπι Κρόνον ἦσαν, ὅτ' ἔρξαντο ἐμβασιλεύειν·

Ὡς τε θεοὶ δ' ἔζων, ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες,

Νόσφιν ἄτερ πόνων καὶ οἰζύθῃ· ἔδ' ἐπὶ δειλὸν

Γῆρας ἐπλῶ· αἰεὶ ἣ πόδας καὶ χεῖρας ὁμοῖοι

Τέρποντ' ἐν θαλίῃσι κακῶν ἔκτοθεν ἀπάντων,

115

Ἀφνειοί

*Cogitavit quod illi praecepisset Prometheus, ne quando munus
Susciperet a Iove Olympio, sed remitteret
Retro, necubi mali quippiam mortalibus eveniret.*

Verum ille recepto eo, cum iam malum haberet, sensit.

Prius namque in terra vivebant homines

Sine malis, & sine difficili labore,

Morbisque molestis, qui hominibus senectam asserunt.

Statim enim in afflictione mortales consenescent.

Sed mulier manibus, vasis magnum operculum cum dimovisset,

Dispersit, hominibus autem immisit curas graves.

Sola vero illic spes infracta in domo

Intus mansit, dolii sub labris, neque foras

Evolavit. prius enim iniecit operculum dolii,

[Ægiochi consilio Iovis nubes cogentis.]

Alia vero innumera mala inter homines errant.

Plena enim terra est malis, plenumque mare.

Morbi autem hominibus tam interdum quam noctu

Utro oberrant, mala mortalibus ferentes

Tacite: nam vocem exemit prudens Iupiter.

Sic nequaquam licet Iovis decretum evitare.

Caterum si voles, alium tibi sermonem paucis expediam

Belle ac scienter: tu vero prae cordis infige tuis.

Vt simul nati sunt Dii, mortalesque homines,

Aureum primo genus variis linguis loquentium hominum

Dii fecerunt coelestium domorum incola.

Et ii quidem sub Saturno erant, cum in caelo regnaret:

Et ut Dii vivebant, securo animo pradii,

Plane absque laboribus & arumna: neque molesta

Senecta aderat: semper vero pedibus ac manibus sibi similes

Suaviter vivebant in convivii extra mala omnia,

Ἀφνειοὶ μῆλοισι φίλοι μακάρεσσι θεοῖσι.

Θνησκόν δ' ὡς ὕπνω δεδμημένοι· ἐσθλὰ δ' ἢ πάντα

τοῖσιν ἔλω· καρπὸν δ' ἔφερε ζείδωρον ἄρσεν

αὐτομάτη πολλὸν τε καὶ ἄφθονον· οἱ δ' ἐθέλημοι

ἥσυχοι ἔργα νέμοντο σὺν ἐσθλοῖσιν πολλέεσσιν.

120

Αὐτὰρ ἐπεὶ κεν τῷτο γῆν καὶ γαῖα κάλυψεν,

τοὶ μὲν δαίμονές εἰσι Διὸς μεγάλης Διὸς βαλῆας

ἑσθλοὶ, Ὀπιδόμοιοι, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων·

οἳ ῥα φυλάσσειν τε δίκας καὶ χέτλια ἔργα,

ἥεν ἑσάμυχοι, πάντα φοιτῶντες ἐπ' αἶαν,

125

Πλατοδότῃ· καὶ τῷτο γέρας βασιλῆϊον ἔχον.

Δώτερον αὖτε γῆν πολὺ χειρότερον μετόπισθεν

Ἀργύρεον ποίησαν ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,

Χρυσέῳ ἔτε φυλὴν ἐναλίγκιον ἔτε νόημα.

Ἀλλ' ἑκατὸν μὲν παῖς ἔτεα ᾤχετο μητέρα κεδνῇ

130

ἔτρεφετ' αἰτάων μέγα νήπιον ὥ ἐνὶ οἴκῳ·

Ἀλλ' ὅταν ἡβήσειε, καὶ ἡβης μέτρον ἴηοιτο

Παυρίδιον ζώεσκον ὅππῃ χρόνον, ἀλγέ' ἔχοντες

Ἀφροδίαις. Ἦβεν γὰρ αἰτάσθαι οὐκ ἐδυνάοντο

Ἀλλήλων ἀπέχειν, ἔδ' ἀθανάτους θεράπιδεν

135

ἠθέλον, ἔδ' ἔρδειν μακάρων ἱεροῖς ὅππῃ βωμοῖς,

ἠὲ θεμῖς ἀνθρώποισι κατ' ἡθεα. Σὺν μὲν ἔπειτα

Ζεὺς Κρονίδης ἐκρυψε, χολάμενον ἔνεκα πρῶτος

οὐκ ἐδίδχεν μακάρεσσι θεοῖς οἳ ὀλύμπον ἔχουσιν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ καὶ τῷτο γῆν καὶ γαῖα κάλυψε,

140

τοὶ μὲν Ὀπιδόμοιοι μάκαρες θνητοὶ καλέοντῃ

Δώτεροι, ἀλλ' ἐμπης τιμὴ καὶ τοῖσιν ὀπιδεῖ.

Ζεὺς δ' ἢ πατὴρ τρίτον ἄλλο γῆν μερόπων ἀνθρώπων

Χαλκείον ποίησ', οὐκ ὀργυρῶν ἔδεν ὁμοῖον,

ἔκ μελῖαν, δεινὸν τε καὶ ὀμβρῆμον· οἷσιν Ἀρην

145

ἔργ'

Abundantes pomis cari beatis diis.

Moriebantur autem ceu somno obruti : bona vero omnia

Illis erant : fructum autem serebat fertile arvum

Sponte sua multumque & copiosum : ipsique ultro

Quieti partis fruebantur. cum bonis multis

Verum postquam hoc genus terra abscondit,

Ii quidem daemones facti sunt Iovis magni consilio

Boni, in terris versantes, custodes mortalium hominum :

Qui quidem observant & iusta & prava opera,

Aëre induti, passim oberrantes per terram,

Opum datores. atque hanc regiam dignitatem consecuti sunt.

Secundum inde genus multo deterius postea

Argentum fecerunt caelestium domorum incola,

Aureo neque corporis habitu simile, neque ingenio.

Sed centum annis puer apud matrem sedulam

Nutriebatur crescens valde rudis domi sua :

Cum vero adolevisset, & ad pubertatem venisset,

Pauxillum vivebant ad tempus, dolores habentes

Ob stultitias. injuriam enim pravam non poterant

A se mutuo abstinere, neque Deos colere

Volebant, neque sacrificare beatorum sacris in aris,

Vt fas hominibus ex more. Hos quidem deinde

Iupiter Saturnius abscondit iratus : quia honores

Non dabant beatis Diis, qui olympum habitant.

At postquam & hoc genus terra occultavit,

Hi quidem terrestres beati mortales vocantur

Secundi : sed tamen honor etiam hos sequitur.

Iupiter vero pater tertium aliud genus varie loquentium hominum

Aeneum fecit, omnino argenteo dissimile,

E fraxinis, vebemens & robustum : quibus Martis

Ἔργ' ἔμελλε σπνόμεναι καὶ ὕβριες· ἔδ' ἐπὶ σῆτον
 Ἡΐθιον, ἀλλ' ἀδάμαντι· ἔχον κρατερόφρονα θυμὸν
 Ἀπλάστοι· μεγάλη ἦ βίη καὶ χεῖρες ἀάπτοι
 Ἐξ ὤμων ἐπέφυκον ὅππ' ἐσβαροῖς μελέεσσιν.
 Τοῖς δ' ἰὼ χάλκεα μὲν τόλχεα, χάλκεοι δέ τε οἴκησι, 150
 Χαλκῷ δ' ἐργάζοντο· μέλας δ' ὅσ' ἔσπε σίδηρ'·
 Καὶ τοὶ μὲν χεῖρεσσιν ὑπὸ σφετέρῃσι δαμνύτες
 Βῆσαν ἐς ἄρ' ὠνέοντα δόμον κλερῷ Αἴδαο,
 Νώνυμοι· θάνατ' ἦ καὶ ἐκπαύλας περ ἐόντας
 Εἴλε μέλας, λαμπρὸν δ' ἔλιπον φαῖ· ἥελίοιο. 155

Αὐτὰρ ἐπεὶ καὶ τὸτο γῆ· καὶ γαῖα κάλυψεν,
 Αὖθις ἔτ' ἄλλο τέταρτον ὅππ' ἡθονὶ πελυβοίειρη
 Ζῶς Κρονίδης ποίησε δικαιότερον καὶ ἀρεῖον,
 Ἀνδρῶν ἡρώων θεῖον γῆ·, οἳ καλέονται
 Ἡμίθεοι περὶ γῆ κατ' ἀπείρονα γαῖαν. 160
 Καὶ σὺ μὲν πόλεμος τε κακὸς καὶ φύλοπις αἰνή,
 Τὸς μὲν ἐφ' ἐπὶ ἀπύλῳ Θήβῃ, Καδμηίδι γαίῃ,
 ὧς ἔλεσε μαρναμένους μῆλων ἔνεκ' Οἰδιπόδαο·
 Τὸς ἦ καὶ ἐν νήεσσιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης
 Ἐς Τροίην ἀγαγὼν Ἐλένης ἔνεκ' ἠυκρόμοιο. 165
 Ἐνθ' ἦτοι σὺ μὲν θανάτῳ τέλ'· ἀμφεκάλυψε.
 Τοῖς ἦ δὴ χ' ἀνθρώπων βίοτον καὶ ἦθε' ὀπάσας
 Ζῶς Κρονίδης κατένευσε πατὴρ ἐς πείρατα γαῖης.
 Τῆλα ἀπ' ἀθανάτων τοῖσι Κρόν'· ἐμβασίλδ'·
 Καὶ τοὶ μὲν ναῖουσιν ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες 170
 Ἐν μακάρων νήσοισι παρ' Ὠκεανὸν βαθυδύνῳ
 Ὀλβιοὶ ἥρωες· τοῖσιν μελιηδέα καρπὸν
 Τρεῖς ἔτε· θάλλοντα φέρει Ζεῖδωρ· ἄρ' ἔρα.
 Μηκέτ' ἐπεὶ ὥφειλον ἐγὼ πέμπησι μελῖναι
 Ἀνδράσι, ἀλλ' ἦ περὶ θανείν ἢ ἐπειτα γῆ·. 175

Opera cura erant luctuosa, ac injuria: neque ullum cibum
 Edebant, sed ex adamante habebant durum animum
 Inconditi: magna vero vis & manus invictæ
 Ex humeris nascebantur in validis membris.
 His erant anea arma, aneaeque domus:
 Ære vero operabantur: nigrum enim nondum erat ferrum.
 Et hi quidem manibus suis interfecti,
 Descenderunt tenebricosam in domum horribilis Plutonis
 Ignobiles: mors vero, tametsi terribiles essent,
 Invasit atra, splendidumque liquerunt lumen solis.

Sed postquam & hoc genus terra operuit,
 Rursum aliud quartum in terra multorum alumna
 Iupiter Saturnius fecit justius & melius,
 Virorum heroïum divinum genus, qui vocantur
 Semidei, priore atate, per immensam terram.
 Hos quoque bellumque malum & pugna gravis,
 Alios quidem ad septem portas habentes Thebas, Cadmaam
 Perdidit pugnantes propter opes Oedipi; (terram,
 Alios vero in navibus per ingentem maris vastitatem
 Ad Trojam ducens, Helena gratia pulchricoma:
 Vbi mors quoque oppressit ipsos.

Iis autem seorsum ab hominibus vitam & sedem tribuens
 Iupiter Saturnius pater constituit eos ad terra fines.
 Procul ab immortalibus Saturnus horum Rex est.
 Et ii quidem habitant securum animum habentes
 In beatorum insulis, juxta Oceanum profundum,
 Felices heroës: his dulcem fructum
 Ter quotannis florentem profert sæcunda tellus.

O utinam ego quinto non interesssem
 Hominum generi, sed aut mortuus essem prius, aut postea natus.

Nunc

Νῦν γὰρ δὴ γῆϋ ἐστὶ σιδήρεον· ἔδ' ἐπὶ τ' ἡμᾶρ
 Παύσονται καμάτε καὶ οἰζύϋ, ἔδ' ἐπὶ νύκτωρ
 Φθιρόμενοι· χαλεπαὶς ἣ θεοὶ δώσουσι μερίμνας.
 Ἀλλ' ἐμπης καὶ πῶσι μεμίζεταί ἐσθ' ἅλα κακῶϊσιν.
 Ζῶς δ' ὀλέσθ' καὶ τὸ γῆϋ μερόπων ἀνθρώπων, 180
 Εὐτ' ἀν' γεινόμενοι πολιορκόταφοι τελέθωσιν.
 Οὐδὲ πατὴρ παῖδες αὖτις ὁμοῖον, ἔδ' ἐπὶ παῖδες,

Εὐεργετὴν ἄνθρωπον
καὶ τὴν ἀποκρίσιν αὐτοῦ
Μιθόταμ. Ν. 9.
 Οὐδὲ ξείνῳ ξεινοδόκῳ, καὶ ἐταῖρῳ ἐταίρῳ,
 Οὐδὲ κασίγνητ' φίλῳ ἔσεται, ὥς τὸ πατρ' περ
 Αἴψα ἣ μερίσκοντας ἀπμήσασι τοκῆας. 185

Εὐεργετὴν ἄνθρωπον
καὶ τὴν ἀποκρίσιν αὐτοῦ
Μιθόταμ. Ν. 9.
 Μέμψονται δ' ἄρα σὺν χαλεποῖς βάζοντ' ἐπέεσσιν
 Σχέτλιοι, ἔδ' ἐπὶ θεῶν ὅπιν εἰδότες. ἔδ' ἐπὶ οἴῳ

Εὐεργετὴν ἄνθρωπον
καὶ τὴν ἀποκρίσιν αὐτοῦ
Μιθόταμ. Ν. 9.
 Τηράντεσσιν τοκοῦσιν ἀπὸ θρεπτήρια δοῖεν, *Ἡοὶ δὲ πρὸς τοὺς ἑσθ' ἄνθρωπον*
 Χειροδίκαι. ἕτερῳ δ' ἑτέρῃ πόλιν ἐξαλαπείξῃ *Ἡοὶ δὲ πρὸς τοὺς ἑσθ' ἄνθρωπον*

Οὐδέ τις δόρυ καὶ χεῖρας ἔσεται, ἔτε δίκαις, 190

Οὐτ' ἀγαθῶ. μάλλον ἣ κακῶν ρεκίηται καὶ ὕβρει

Εὐεργετὴν ἄνθρωπον
καὶ τὴν ἀποκρίσιν αὐτοῦ
Μιθόταμ. Ν. 9.
 Ἀνέροι πμήσασι. δίκη δ' ἐν χερσὶ καὶ αἰδῶς

Οὐκ ἔσται. βλάβη δ' ὀκακὸς τ' ἀρεῖονα φῶτα,

Μύθοισι σκολιοῖς ἐνέπων, ὅπιν δ' ὄρεον ὁμείτα.

Ζῆλ' δ' ἀνθρώποιζιν οἰζυροῖσιν ἅπασιν 195

Δυσκέλαδ' κακῶ χαρ' ὁμαρτήσιν συγερῶπης.

Καὶ τότε δὴ πρὸς ὄλυμπον ἀπὸ χθονὸς ὄρυοδείης,

Λόκῳσιν φάρεσσιν καλυψαμένην χροῶ καλόν,

Ἀθανάτων μὲ φῦλ' ἴτλω, περιλιπόντ' ἀνθρώπων,

Αἰδῶς καὶ Νέμεσις. τὰ ἣ λείψεται ἄλγεα λυγρὰ 200

Θνητοῖς ἀνθρώποισι. κακῶ δ' ὅς ἐσεται αἰκλή.

Νῦν δ' αἶνον βασιλεύσ' ἐρέω φρονέουσι καὶ αὐτοῖς.

Ὡδ' ἱρήξ' προσέειπεν αἰηδόνα ποικιλόδειρον,

Τῷ μάλ' ἐν νεφέεσσιν φέρων ὀνύχεσσιν μεμαρπώς.

Ἡδ' ἐλεόν, γναμπηοῖσι πεπαρμημένη ἀμφ' ὀνύχεσσιν, 205

Μύρετο.

*Nunc enim genus est ferreum : neque unquam aut die
Quiescent a labore & miseria , aut nocte
Corrupti : graves vero Dii dabunt curas.*

Sed tamen & hisce admiscebuntur bona malis.

*Iupiter autem perdet etiam hoc genus varie loquentiū hominū,
Quum vix nati canescant.*

*Neque pater cum liberis concordat , neque liberi patri,
Neque hospes cum hospite , neque amicus cum amico,
Neque frater amicus erit , ut antehac :*

Celeriter vero senescentes contumelia afficient parentes.

Incusabunt autem illos molestis alloquentes verbis

*Impii , neque Deorum vindictam veriti. neque hi sane
Senibus parentibus educationis premia reddens,
Violenti. alter vero alterius civitatem diripiet.*

*Neque ulla pii gratia erit , neque iusti,
Neque boni. magis vero maleficum & injurium
Virum colent. Iustitia vero in manibus & pudor
Non erit. Lædetque malus meliorem virum,
Verbis iniustis alloquens , pejerabit vero.*

Livor autem homines miseros omnes

Malos rumores spargens malis gaudens comitabitur invito

Tum demum ad cælum a terra spatiosa, (vultu.

Candidis vestibus tecta corpus pulchrum ,

Ad deos ibant , relictis hominibus,

*Pudor & Nemesis. relinquentur autem dolores graves
Mortalibus hominibus. mali vero non erit remedium.*

Sed nunc fabulam regibus narrabo quamvis ipsi sapiant.

Sic accipiter affatus est lusciniā canoram,

Alte in nubibus ferens unguibus correptam.

Illā vero misere , curvis confixa unguibus,

Luge.

Μύρετο. τίω δ' ὅγ' ὀπικρατέως πρὸς μῦθον ἔειπε·

Δαιμονίη, τί λέλακας; ἔχῃ νύ σε πολλὸν ὀρείων.
Τῇ δ' εἰς, ἥ σ' ἂν ἐγὼ περ ἄγω, καὶ αἰοιδὸν ἔσσαν.
Δειπνον δ' αἶκ' ἐθέλω ποιήσμαι, ἥ ἐ μεθήσω.

Ἀφρων δ' ὅς κ' ἐθέλοι πρὸς κρείσσονας ἀνὴφείζειν· 210

Νίκης τε σέρεται, πρὸς τ' αἰχρῶσιν ἄλγεα πάχῃ.

Ὡς ἔφατ' ὠκυπέτης ἱρήξ, τανυσίπτερ' ὄρνις.

ὦ Πέρση σὺ δ' αἶκε δίκης, μηδ' ὕβριν ὄφελλε.

Τῆρι γάρ τε κακὴ δειλῶ βροτῶ. ἔδ' ἐ μὲν ἐσθλὸς
Ῥηϊδίως φερέμεν δυνάετα, βαρύτῃ δέ τ' ὑπ' αὐτῆς, 215

Ἐγκύρως αἵτησιν· ὁδὸς δ' ἐτέρηφι παρελθεῖν

Κρείσσων ἐς ταί δίκαια· δίκη δ' ὑπὲρ ὕβρι' ἴχῃ,

Ἐς τέλ' ἐξελεῖσθαι· παθὼν δέ τε νήπι' ἔγνω.

Λύπικα γὰρ τέχῃ ὄρε' αἶμα σκολιῇσι δίκησιν.

Τῆς ᾗ Δίκης ῥόθ' ἐλκομένης ἥ κ' ἄνδρες ἄγωσι 220

Δωροφάγοι, σκολιαῖς ᾗ δίκαις κείνωσι θέμιστας.

Ἢ δ' ἔπετα κλαίεσθαι πόλιν τε καὶ ἡθεα λαῶν,

Ἡέρε' ἐσθλὴν, κακὸν ἀνθρώποισι φέρεσθαι,

Οἳ τέ μιν ἐξελεύσονται, καὶ σὺκ' ἰθεῖαν ἔνειμαν.

Οἳ ᾗ δίκας ξείνοισι καὶ ἐνδήμοισι διδῶσιν 225

Ἰθείας, καὶ μὴ τι παρεκβαίνεσι δικαίῃς.

Τοῖσι τέθλε πόλιν, λαοὶ δ' ἀνθῶσιν ἐν αὐτῇ·

Εἰρηνὴ δ' ἀνὰ γλῶσσαν κροτέσθ' ἔδ' ἐ ποτ' αὐτοῖς

Ἄρξαλέον πόλεμον τεκμαίρεται δούρα Ζῆος,

Οὐδέ ποτ' ἰθυδίκαιοι μεν' ἀνδράσι λιμός ὀπηδεῖ, 230

Οὐδ' αἵτη· θαλίσσῃ μεμηλότα ἔργα νέμονται.

Τοῖσι φέρῃ μὲν γαῖα πολὺν βίον· ἔρεσι ᾗ δρυς

Ἄκρη μὲν τε φέρῃ βάλανας, μέσση ᾗ μελίστας·

Εἰροπόνοι δ' οἷες μαλκοῖς κατὰ βεβρίθαι·

Τίκουσιν ᾗ γυναικες εἰκοῖντα τέκνα γυνῶσιν· 235

Lugebat : eam autem ille imperiose compellavi.

Infelix , quid strepis ? habet te multo fortior.

Hac vadis , qua te ducō , licet sis cantatrix.

Vtrum vero libet , velepulabor te , vel dimittam.

Imprudens autē , quicunq; voluerit cū potentioribus contenderet

Quippe victoria privatur , & præter convicia dolores patitur.

Sic ait velox accipiter , latius alis prædita avis.

O Persa , tu vero cole iustitiam , neque injuriam fove.

Injuria enim perniciofa est tenui homini . nam nec dives

Facile ferre eam potest , gravaturque ab ipsa ,

Quoties in damna incidit . Via vero altera perveniendi

Melior ad iusta : Iustitia enim injuriam vincit.

Ad finem progressa : stultus vero malo suo discit.

Continuo enim sequitur perjurium iniusta iudicia.

Iustitia vero fremitus tracta quocunque viri duxerint

Donis corrupti pravis postquam sententiis deciderunt res.

Hæc vero sequitur deslens urbemque & sedes populorum ,

Aëre induta , malum hominibus adferens ,

Quique ipsam expellere solent , neq; rectam ferunt sententiam.

At qui iura tam peregrinis quam civibus reddunt

Recta , neque à iusto quicquam exorbitant ,

Iis floret urbs , populi que florent in ipsa :

Pax vero per terram alma , neque unquam ipsis

Molestum bellum immittit late cernens Iupiter ,

Nec amquam iustos infestat homines fames ,

Neque noxa : convivia autem celebrant.

Fert quippe iis terra multū victum : in montibus vero quercus

Summa quidem fert glandes , media vero apes :

Lanigera autem oves velleribus onusta sunt :

Pariunt vero mulieres similes parentibus liberos :

Θάλασσι δ' ἀγαθοῖσι Δαρμπερές· ἔδ' ἔπι νηῶν
 Νείσσοντες· κάρπην ᾗ φέρει ζείδωρ· ἄρρεα.
 Οἷς δ' ὕβρις τε μέμηλε κακὴ, καὶ χέτλια ἔργα,
 Τοῖσδε δίκῃ Κρονίδης τεκμαίρεται δ' ὕποπα Ζεύς.

Πολλὰ καὶ ξύμπασα πόλεις κακῶ ἀνδρὸς αἰπὺν ἔργον 240

Οἷς ἀλιτρεαίνῃ, καὶ αἰτῶσθαι μηχανάαται.

Τοῖσιν δ' ἔρχοντόθεν μέγ' ἐπήγαγε πῆμα Κρονίων,

Λιμὸν ὁμῶ καὶ λοιμὸν· ἀποφθινύθουσι ᾗ λαοί·

Οὐδὲ γυναικες τίκῃσιν· μινύθουσι ᾗ οἴκοι,

Ζηνὸς φρεσμοσυήσιν Ὀλυμπία· ἄλλοτε δ' αὐτὲ 245

Ἡ τῶν γε σφατὸν δ' ὤν ἀπώλεσεν, ἡ τότε τεῖχος,

Ἡ νέας ἐν πόντῳ Κρονίδης ἀποτίννυται αὐτῶν.

Ὡ βασιλεῖς, ὑμεῖς ᾗ κατὰφραζέσθε καὶ αὐτοί

Τῶνδε δίκῃ· ἐγγὺς γὰρ ἐν ἀνθρώποισιν ἐόντες

Ἀθάνατοι λείσασθιν, ὅσοι σκολιῇσι δίκῃσι

250

Ἀλλήλους τρέβουσι, θεῶν ὅπιν σὺν ἀλέγοντες.

Τεῖς γὰρ μύελοι εἰσὶν ἔπι χθονὶ πελυβοδείρη

Ἀθάνατοι Ζηνὸς, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων·

Οἷ ῥα φυλαίεσθαι τε δίκας καὶ χέτλια ἔργα,

Ἡ ἔργα ἐσάμενοι, πάντα φοιτῶντες ἐπ' αἶαν.

255

Ἡ δέ τε παρθένοι ἐσὶ Δίκη, Διὸς ἐκγεγαῖα,

Κυδρὴ τ' αἰδοίη τε θεοῖς οἱ Ὀλυμπον ἔχουσιν.

Καὶ ῥ' ὁπότ' ἂν τις μιν βλαπῇ σκολιῶς ὀνοτάζων,

Αὐτίκα παρὲς Διὶ παλεῖ καθεζομένη Κρονίωνι,

Γηρύετ' ἀνθρώπων ἀδίκον νόον· ὅφρ' ἀποτίσῃ

260

Δῆμῳ αἰταοθαλίας βασιλῆων, οἱ λυγροὶ νοδῶντες

Ἄλλῃ παρεκλίνουσι δίκας, σκολιῶς ἐνέποντες.

Ταῦτα φυλασόμενοι, βασιλῆες, ἰδυέτε μῦθος,

Δωροφάγοι, σκολιῶν ᾗ δικῶν ἐπιπαίχου λάθεσθε.

Οἱ αὐτὰ κακὰ τῶνδε αἰνῆς ἄλλῳ κακὰ τῶνδε

265

Ἡ ᾗ

μοι. ἐν δὲ τῇ ἐκείνῃ φανερὸν ἐστίν.

*Florentque bonis perpetuo : neque navibus
Iter faciunt : fructum vero profert fecundus ager.
Quibus vero injuria pernicioſa cura eſt , pravaque opera ,
Iis pœnam Saturnius parat late cernens Iupiter.
Sapeque univerſa civitas malum ob virum punitur ,
Qui peccat , & iniqua machinatur.
Illis autem calitus magnum importare ſolet malum Saturnius ,
Famem ſimul & peſtem ; intereunt vero populi ;
Neque mulieres pariunt ; intereunt familia ,
Iovis Olympii conſilio. interdum vero rurfus
Aut horum exercitum ingentem perdidit , aut murum ,
Aut naves in ponto Saturnius punit ipſorum.*

*O reges , vos autem conſiderate etiam ipſi
Pœnam hanc. prope enim inter homines verſantes
Dii vident , quotquot pravis judiciis
Se mutuo atterunt , Deorum vindictam non curantes.
Ter enim decies mille ſunt in terra multorum altrice ,
Dii Iovis , cuſtodes mortalium hominum :
Qui judicia obſervant , & prava opera ,
Aëre induti , paſſim oberrantes per terram.
Virgo autem eſt Juſtitia , Iove prognata ,
Auſta & veneranda Diis qui cœlum habent.
Et certe , cum quis ipſam impie contumelia afficiens ,
Statim apud Iovem patrem confidens Saturnium ,
Queritur hominum iniquitatem : ut luat
Populus peccata regum , qui prava cogitantes
Alio inflectunt jus , injuſte ſententiam pronuntiantes.
Hac caventes , ô reges , corrigite ea qua dicitis ,
Donivori , injuſtorumque judiciorum prorſus oblivifcamini.
Sibi ipſi mala fabricatur vir alii mala fabricans :*

Ἡ δὲ κακὴ βελλή τῳ βελλέσωνι κακίστη.

Πάντα ἰδὼν Διὸς ὀφθαλμός, καὶ πάντα νοήσας,
Καὶ νῦν ταῦδ', αἶκ' ἐθέλησ', ὀπιδέρεκεται· ἔδ' ἐλήθη
Οἴλω δὲ καὶ τῷδε δίκῃ πολὺς ἐντὸς ἔεργα.

Νῦν δὲ ἐγὼ μὴτ' αὐτὸς ἐν ἀνθρώποισι δίκαιον

270

Εἴλω, μὴτ' ἐμὸς υἱός· ἐπεὶ κακὸν, ἄνδρα δίκαιον

Εἰμύμαι, εἰ μείζω γε δίκῃ ἀδικώτερον ἔξω.

Ἀλλὰ τάγ' ἔπω ἔολπα τελεῖν Δία τερπικέρανον.

ὦ Πέρση, σὺ δὲ ταῦτα μὲν φρεσὶ βάλῃς σῆσιν,

Καὶ νῦν δίκης ἐπάκβε, βίης δ' ὀπιλήθεο πάμπαν.

275

Τόνδε γὰρ ἀνθρώποισι νόμον διέταξε Κρονίων.

Ἰχθύσι μὲν καὶ θηρσὶ καὶ οἰωνοῖς πετενοῖς,

Ἔσθειν ἀλλήλους, ἐπεὶ ἔδίκη ἐστὶν ἐπ' αὐτοῖς.

Ἀνθρώποισι δ' ἔδωκε δίκῃ, ἣ πολλὸν αἰεῖται

Γίνεται· εἰ γάρ τις κ' ἐθέλῃ τὰ δίκαι' ἀγορεύειν

280

Γινώσκων, τῷ μὲν τ' ὄλβον διδοῖ δούροπα Ζεὺς·

Ὅς δέ κε μαρτυρήσιν ἐκὼν ὀπίσθην ὁμόσας

Ψεύσεται, ἐν δὲ δίκῃ βλάψας, νήκεσιν αἰάσθῃ,

Τῷ δέ τ' ἀμαυροτέρῃ γῆρῃ μετόπισθε λείλειπαι·

Ἀνδρὸς δ' ὀόρεκε γῆρῃ μετόπισθεν ἀμείνων.

285

Σοὶ δ' ἐγὼ ἐσθ' λαίνοέων ἐρέω, μέγα νήπιε Πέρση.

Τῷ μὲν τοι κακότητά καὶ ἰλαδὸν ἐστὶν ἐλέσθαι

Ῥηϊδίως· ὀλίγη μὲν ὁδός, μάλα δ' ἐγγύθι ναίει.

Τῆς δ' ἀρετῆς ἰδρώτα θεοὶ προπαρόισιν ἔθηκαν

Ἀθάνατοι· μακρὸς δὲ καὶ ὄρεσι οἶμ' ἐπ' αὐτῷ,

290

Καὶ τευχὺς τὸ πεῶτον· ἐπὶ δ' εἰς ἄκρον ἵκηαι,

Ῥηϊδίῃ δ' ἤπειτα πέλει, χαλεπὴ περ ἐῴσα.

Οὐτ' μὲν πανάρετος ὅς αὐτὸς πάντα νοήσει,

[Φρεσάμμεται τὰ κ' ἔπειτα καὶ εἰς τέλος ἣσιν ἀμείναι.]

Ἔσθλός δ' αὖ καὶ κείν' ὅς τις εἰπὼν ἡγήσεται.

295

Ὅς

Malumque consilium consultori pessimum.

*Omnia videns Iovis oculus , omniaque intelligens ,
Et hac (siquidem vult) inspicit : neque ipsum latet
Qualenam hoc quoque iudicium civitas intus exerceat.
Ego porro nec ipse nunc inter homines justus
Sim , nec meus filius : quando malum est , iustum
Esse , siquidem plus juris injustior habebit.
Sed hac nondum arbitror facturum Iovem fulmine gaudentē.*

*O Persa , ceterum tu hac in animo tuo repone,
Et iustitia quidē obtempera , violentia vero obliviscere prorsus.
Namque hanc hominibus legem posuit Saturnius.
Piscibus quidem & feris & avibus volucribus ,
Se mutuo ut devorent , quandoquidem iustitia carent.
Hominibus autem dedit iustitiam , qua multo optima
Est . Si quis enim velit vera in publico dicere
Qua novit , ei opes largitur late videns Iupiter :
Qui vero testimoniis volens pejerans
Mentietur , iustitiam impediens , sine spe remedii laditur ,
Atque ejus magis decolor posteritas postea relinquitur :
Viri autem iusti posterior apud posteros illustrior.
Ceterum tibi ego bene cupiens dicam , stultissime Persa.
Malitiam quidem cumulatim etiam capere
Facile est : brevis quippe via est , & in proximo habitat.
Ante virtutem vero sudorem Dii posuerunt
Immortales . longa vero atque ardua via est ad ipsam ,
Primumque aspera : ubi vero ad summum veneris ,
Facilis deinceps est , quantumvis difficilis fuerit.
Ille quidem optimus est , qui ipse in omnibus sapit ,
[Cogitans quacunque dein & ad finem usque sint meliora .]
Sed & ille bonus est , qui bene monenti paruerit.*

Ὅς δέ κε μήτ' αὐτὸς νοέη, μήτ' ἄλλω ἀκχών
 Ἐν θυμῷ βάλληται, ὃδ' αὐτ' ἀχρήϊον ἀνὴρ.
 Ἀλλὰ σὺ γ' ἡμετέρης μεμνημένος αἰὲν ἐφείμῃς
 Ἐργάζου, Πέρση, δῖον γῆν, ὃφρα σε λιμὸς
 Ἐχθαίρῃ, Φιλέῃ. ἣ εὐσέφαν' ἀνὰ Δημήτηρ
 Αἰδοίῃ, βιότῃς ἣ τελὼ πῖμπλησι καλιῶ.

300

Λιμὸς γάρ τοι πᾶμπαν ἀεργῷ σύμφορον ἀνδρῖ.
 Τῷ ἣ θεοὶ νεμεσῶσι, καὶ ἀνέρες, ὅς κεν ἀεργὸς
 Ζῶῃ, κηφίνεσσι κροτάροις ἵκελ' ὀρμῶ,
 Οἳ τε μελίσσάων κάμαλον τρύχουσιν ἀεργοὶ
 Ἐσθονίτες· σοὶ δὲ ἔργα φίλ' ἔσω μέτρα κασμεῖν,
 ὧς κέ τοι ὠραῖς βιότῃς πλήθωσι καλιαί.

305

Ἐξ ἔργων δὲ ἄνδρες πολύμηλοί τ' ἀφνειοί τε.
 Καί τ' ἐργαζόμενοι, πολὺ φίλτερον ἀθανάτοισιν
 Ἐσσεαι ἢ δὲ βροτοῖς. μάλα γὰρ συγέουσιν ἀεργάς.
 Ἔργον δὲ ὅδ' ἐν ὄνειδ', ἀεργίῃ δὲ τ' ὄνειδ'.
 Εἰ δέ κεν ἐργάζῃ, τάχα σε ζηλώσῃ ἀεργὸς
 Πλῆθυντα· πλῆττω δὲ δρετὴ καὶ κῦδ' ὀπιθεῖ.

310

Δαίμονι δὲ οἷον ἔησθα. τὸ ἐργάζεσθαι αἰμεινον,
 Εἴ κεν αἶψ' ἀλλοτριῶν κλεάνων ἀεσίφρονα θυμὸν
 Εἰς ἔργον τρέψας, μελεῖαις βίῃ ὥς σε κελεύω.

315

Αἰδώς δὲ σὺ κ' ἀγαθὴν κεχρημένον ἄνδρα κομίζῃ·
 Αἰδώς ἦτ' ἀνδρὸς μέγα σίνεται ἢ δ' ὀνίνησι.
 Αἰδώς τοι πρὸς ἀνολβίῳ, θάρσ' ἣ πρὸς ὄλβον.
 Χρήματα δὲ ἔχ' ἀεπακτα· θεόσδοτα πολλὸν αἰμείνω.
 Εἰ γάρ τις καὶ χηρὸς βίῃ μέγαν ὄλβον ἔληται,
 Ἡ' ὅγ' ἀπὸ γλώσσης ληΐσεται, (οἳά τε πολλὰ
 Γίνεται, ὅτ' ἂν δὴ κέρδ' ἔχον ἔξαπατήσῃ
 Ἀνθρώπων, αἰδὼ δὲ τ' ἀναιδείῃ καλοπαΐζῃ)
 Ρεῖά τέ μιν μαυρᾷσι θεοῖς, μινύθουσι ἣ οἴχοι

320

325

Ἀνέρι

*Qui vero nec sibi sapit , neque alii parere
In animum inducit , ille contra homo inutilis est.
Verum tu nostri semper praecepti memor ,
Operare , ô Persa , divinum genus , ut te fames
Oderit , amet autem pulchre coronata Ceres
Veneranda , victuque tuum impleat horreum.
Fames namque semper ignavo comes est viro.
Hunc vero & Dii oderunt , & homines , quicumque otiosus
Vivit , fucis aculeo carentibus similis cupiditate.
Qui apum laborem absument otiosi,
Vorantes : tibi vero opera decentia obire gratum sit ,
Ut tibi aestate collecto victu impleantur horrea.
Ex laboribus autem viri evadunt divites & opulenti.
Et laborans , multo etiam carior jam immortalibus
Eris ac hominibus. valde enim oderunt otiosos.
Operari autem non est dedecus , sed ignavia dedecus est.
Quodsi laboraveris , mox te emulabitur & otiosus
Ditescentem : divitias vero virtus & gloria comitatur.
Deo autem similis fueris. Laborare inquam melius ,
Si quidem ab alienis facultatibus stolidum animum
Ad opus convertens , de victu sis sollicitus sicut te jubeo.
Pudor autem non bonus egenum hominem tenet :
Pudor qui hominibus valde & obest & prodest.
Pudor quidē ad paupertatē , audacia vero (ducit) ad divitias.
Opes vero non rapienda : divinitus data multo meliores.
Si quis namque & manu per vim magnas opes paraverit,
Aut lingua pradatus fuerit , (qualia multa
Fiunt , quam primum lucri amor mentem deceperit
Hominum : pudorem vero impudentia vicerit)
Facile & illum pessum dant Dii , extinguuntur vero familia*

Ἀνέρι τῷ, παῦρον δέ τ' ὅππῃ χρόνον ὀλέσθ' ὀπιθεῖ.

Ἰσον δ' ὅς θ' ἰκέτω ὅς τε ξείνον κακὸν ἐρξῇ.

Ὅς τε κασιγνήτοιο ἐξ ἀνὰ δέμνια βαίνοι

Κρυπταδῆς δινῆς αἰλόχῃ, πῶρα καίρια ῥέζων.

Ὅς τέ τῳ ἀφραδῆς αἰλιαινέτω ὀφρατὰ τέκνα. 330

Ὅς τε γονῆα γέροντα κακῷ ὅππῃ γήραθ' ἔδῳ

Νεικείῃ χαλεποῖσι καθαπτόμεθα ἐπέεσσιν.

Τῷ δὴ τοι Ζεὺς αὐτὸς ἀγαίετω, ἐς ἣν τελευτῶ

Ἔργων ἀντ' αἰδίκων χαλεπῶ ἐπέθηκεν ἀμοιβῶ.

Ἀλλὰ σὺ τ' μὲν πάμπαν ἔργ' ἀεσίφρονα θυμόν, 335

Καδδυνάμιν δ' ἔρδειν ἱερ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν

Ἀγνώῃς ἢ καθαρώς, ὅππῃ δ' ἀγλαὰ μηρία καίειν.

Ἄλλοτε δὲ σπονδῆς θυέεσσι τε ἱλαίσκεο,

Ἦ μὲν ὅτ' ἀνάξῃ, ἢ ὅταν φάθῃ ἱερὸν ἔλθῃ.

Ὡς κέ τοι ἱλαον κρεδίλω ἢ θυμόν ἔχωσιν. 340

Ὅφρ' ἄλλων ὠνῇ κλῆρον, μὴ τ' τεὸν ἄλλῳ.

Τὸν φιλέοντ' ὅππῃ δαῖτα καλεῖν, τ' δ' ἐχθρὸν ἐᾶσαι.

Τὸν ἢ μάλιστ' ἀλεῖν, ὅς τις σέθεν ἐγγύθι ναίῃ.

Εἰ γάρ τοι καὶ χεῖρ' ἐλχόμενον ἄλλο γλήττω,

Γείτονες ἄζωσοι ἔκιοι, ζώσαντο ἢ πηοί. 345

Πῆμα κακὸς γείτων, ὅσον τ' ἀγαθὸς μέγ' ὄνειαρ.

Ἐμμορέ τοι πμῆς ὅστ' ἔμμορε γείτονθ' ἐοῦλα.

Οὐδ' ἂν βῆς ἀπύλοίτ', εἰ μὴ γείτων κακὸς εἴη.

Εὖ μὲν μετρεῖοι πῶρα γείτονθ', οἷ δ' ἀποδῆναι,

Αὐτῷ τῷ μέτρῳ, καὶ λώϊον, αἴκε διώηαι. 350

Ὡς ἂν χεῖρίζων, καὶ ἐς ὕπερον ἄρκιον ὄρης.

Μὴ κακὰ κερδαίνειν· κακὰ κέρδεα ἴσ' αἴτησιν.

Τὸν φιλέοντα φιλεῖν, καὶ τῷ προσιόντι προσεῖναι.

Καὶ δόμῳ ὅσκειν δῶ, καὶ μὴ δόμῳ ὅσκειν μὴ δῶ.

Δώτῃ μὲν τις ἔδωκεν, αἰδώτῃ δ' ἕπῃς ἔδωκεν. 355

Δῶς

Viri talis : exiguum ad tempus divitia adsunt.
 Par committit delictum, & qui supplicem & qui hospitem ma-
 Quique fratris sui cubilia ascenderit, (lo afficiet :
 Furtivi causa concubitus uxoris , scelerata patrans :
 Quique mala cuiuspiam fraude deceperit orphanos liberos :
 Quique parentem senem misera in senectute
 Probris affecerit , gravibus incessens verbis :
 Huic certe Iupiter irascitur. ad extremum vero
 Pro operibus iniquis gravem exhibet talionem.
 Verum tu quidem ab his omnino cohibe stultum animum.
 Pro facultate autem sacra facito immortalibus Diis
 Caste & pure nudaque femora adole.
 Interdum certe libaminibus atque hostiis placa ,
 Et quando cubitum ieris, & quando matutinū tempus venerit :
 Ut benevolum erga te cor atque animum habeant ;
 Ut aliorum emas agrum. non tuum alius .
 Amicum ad convivium vocato , inimicum vero relinque.
 Eum vero potissimum vocato , quicumque te prope habitat.
 Si enim tibi aliquod negotium rusticum inexpectatū eveniat,
 Vicini discincti accurrunt , cinguntur autem cognati.
 Noxa tam magna est malus vicinus , quantū bonus commodū.
 Nactus est rem bonam, quicumque nactus est vicinum bonum.
 Neque bos interierit , nisi vicinus malus sit.
 Recte quidem à vicino mutuum accipe , recteque redde,
 Eadem mensura , & amplius , si quidem possis :
 Ut indigens etiam in posterum promptum invenias.
 Ne mala lucra captes : mala lucra equalia damnis.
 Amantem te ama , & inviscentem invise.
 Et da ei qui dederit , neque da qui non dederit.
 Datori namque est qui dat , non danti vero nemo dare solet.

Δὼς ἀγαθὴν, ἄρπαξ ἣ κακὴν, θανάτιο δότειρα.
 Ὅς μὲν γάρ κεν ἀνὴρ ἐθέλων, ὅγε καὶ μέγα δοίη,
 Χαίρει τῷ δώρῳ, καὶ τέρπεται ὃν κτ' θυμόν.
 Ὅς δέ κεν αὐτὸς ἔληται, ἀναιδείῃφι πιθήσας,
 Καί τε σμικρὸν ἔόν, τότε ἐπάχνωσεν φίλον κῆρ. 360
 Εἰ γάρ κεν καὶ σμικρὸν ὅππ' σμικρῷ κατὰθεῖο,
 Καὶ θάμα τῷ ἔρδοις, τάχα κεν μέγα ἢ τὸ γροῖοιο.
 Ὅς δ' ἐπ' ἐόντι φέρει, ὁδ' αἰλύξεται αἰδοπα λιμόν.
 Οὐδὲ τόγ' εἰν οἴκῳ κατὰκείμενον ἀνέρεα κήδε.
 Οἴκοι βέλτερον εἶναι, ἐπεὶ βλαβερόν τὸ θύρηφι. 365
 Ἐὐχλὸν μὲν, παρεόντι θεῷ ἐλέσθ'· πῆμα ἣ θυμῷ,
 Χρητίζειν ἀπεόντι θεῷ, ἃ σε φρεσὶ ζέσθ' ἄνωγα.
 Ἀρχομένοισι ἣ πίδα καὶ λήγοντι θεῷ καρέσασθ',
 Μεσούθι φείδεσθ'· δειλὴ δ' ἐνὶ πυθμένι φειδώ.
 Μισθὸς δ' ἀνδρὶ φίλῳ εἰρημνύθ' ἄρκει θεῷ ἔσω. 370
 Καί τε κασιγνήτῳ γελάσας ὅππ' μαρτυρεῖ θεός.
 Πίσεις δ' ἄρα ὁμῶς καὶ ἀπίστῳ ὤλεσαν ἄνδρες.
 Μηδὲ γυνή σε νόον πυροσὺλθ' ἐξαπατάτω,
 Δίμύλα κωπίλυσσα, τέλω διφῶσα καλιίω.
 Ὅς ἣ γυναικὶ πέποιθε, πέποιθ' ὅγε φιλήτησι. 375
 Μυνοχρῆς ἣ παῖς σώζοι πατρῷον οἶκον
 Φερβέμεν· ὥς γ' ὡλῶτ' αἰέξεται ἐν μεγάροισι.
 Γηραιὸς ἣ θάνοις ἕτερον παῖδ' ἐκκαταλείπων.
 Ῥεῖα δέ κεν ὡλεόναςι πύροι Ζεὺς ἄσπελον ὄλβον.
 Πλείων μὲν ὡλεόνων μελέτη μείζων δ' ὅππ' ἦκη· 380
 Σοὶ δ' εἰ ὡλῶτ' ἑμὸς ἐέλδεται ἐν φρεσὶ σῆσι,
 Ὡδ' ἔρδειν. ἔργον δέ τ' ἐπ' ἔργῳ ἐργάζεσθ'.
 Πληϊάδων Ἀτλαγχεῶν ὅππ' τελομενῶν,
 Ἀρχεῶν ἀμήτοδ' ἀρότιοι ἣ, δυασομενῶν.
 Αἰδὴ τοι νύκτας τε καὶ ἡμέρας πεσσεύουσιν

385

Κε-

Donatio bona, rapina vero mala atque lethifera.
Quicumque etenim vir libens dat, etsi multum dederit,
Gaudet donando, & delectatur suo in animo.
Qui vero libens rapuerit, impudentia fretus,
Quamvis id sit exiguum, tamen cruciat suum animum.
Siquidem enim parvum parvo addideris,
Et frequenter istud feceris, mox magnum & hoc evaserit.
Qui vero partis adjicit, is vitabit atram famem.
Neque vero quod domi repositum est, hominē sollicitum habet.
Domi melius esse: quoniam damno obnoxium quod foris est.
Bonum quidem, de prasenti capere: noxa vero, animo
Egere absente: id quod te cogitare jubeo.
Quum relinitur dolium, & fere est epotum, saturare.
Medio parce: sera vero in fundo parcimonia.
Merces autem viro amico constituta sufficiens esto.
Etiam cum fratre ludens, testem adhibeto.
Credulitas pariter ac diffidentia perdunt homines.
Ne vero mulier te animo nates exornans decipiat,
Blande garriens, tuum inquirens finum.
Qui namque mulieri confidit, confidit is furibus.
Unicus vero filius servavit paternam domum
Pascendo: ita enim opulentia crescet in adibus.
Senex autem moriariis, alium filium relinquens.
Facile vero & pluribus prabuerit Iupiter ingentes opes.
Major autem plurium cura, major quoque accessio.
Tua vero si opes mens appetit in animo suo,
Sic facito. operamque opera subinde addito.
Pleiadibus Atlante natis exorientibus,
Incipe metere; arare vero, occidentibus.
Haec quidem noctesque & dies quadraginta

Κεκρύφαται· αὐτὶς ᾧ ὤλεπλομήν· ἐνιαυτοῦ
 φαίνανται, τὰ πρῶτα χαρτασομήνοιο σιδήρεα.
 Οὗτος τοι πεδίων πέλεται νόμος, οἳ τε θαλάσσης
 ἔργον θιναιετάωσ', οἳ τ' ἄγχεα βηοσθέντα
 Πόντι κυμαίνοντι· ὁπόπερσι πίονα χῶρον
 Ναίωσιν. γυμνὸν ἀπείρειν, γυμνὸν ᾧ βοωλεῖν,
 Γυμνὸν δ' ἀμάειν, εἴ χ' ὤρεα πάντ' ἐθέλησθαι
 ἔργα κομίζεσθαι Δημήτερι· ὥς τοι ἕκαστα
 ὦρ' ἀέξεται, μή πως τὰ μετὰ ξὺ χαλίζων
 Πτώσῃς ἀλλοτρίεος οἴκου, καὶ μηδὲν ἀνύσῃς.
 Ὡς κ' νῦν ἐπ' ἐμ' ἤλθες· ἐγὼ δέ τοι σὺν ὀπιδῶσω,
 Οὐδ' ὀπιμετεθήσω. ἐργάζεο, νήπιε Πέρση,
 ἔργα, τὰτ' ἀνθρώποισι θεοὶ διέλεκμήραντο·
 Μὴ ποτε σὺν παίδεσσιν γυναικί τε θυμὸν ἀχέων,
 Ζηλότης βίοτον κ' γείτονας, οἳ δ' ἀμελῶσιν.
 Δὲς μὲν γὰρ κ' τρεῖς τάχα τρύξαι· ὧ δ' ἐπὶ λυπῆς,
 Χρῆμα μὲν ἔπεύξεις, σὺ δ' ἐτώσια πόλλ' ἀγορεύσεις.
 Ἀχρεῖ· δ' ἔστιν ἐπέων νομός. ἀλλὰ σ' ἄνωγα
 Φράζεσθαι χρεῶν τε λύσιν, λιμὲν τ' ἀλεωρίω.
 Οἶκον μὲν πρῶτα, γυναικὰ τε, βέν τ' ἀροτῆρα,
 Κτητῶν ἔταμετῶν, ἧς καὶ βροτῶν ἔποιο.
 Χρήματα δ' εἰν οἴκῳ πάντ' ἄρμυρα ποιήσασθαι.
 Μὴ σὺ μὲν αἰτῆς ἄλλον, ὃ δ' ἀρνήται, σὺ ᾧ τηλαί.
 Ἦδ' ὥρη ὥρα μείβεται, μινύθῃ δέ τοι ἔργον.
 Μὴδ' ἀναβάλλεσθαι εἰς τ' αὖριον, εἰς τ' ἔννηφιν.
 Οὐ γὰρ ἐτωσιοεργὸς ἀνὴρ πῖμπλησι καλίω,
 Οὐδ' ἀναβαλλόμενος. μελέτη δέ τοι ἔργον ὀφέλλει.
 Αἰεὶ δ' ἀμβολιεργὸς ἀνὴρ αἴτησι παλαίει.
 Ἦμε· δὴ λήγῃ μὲν· ὁξέ· ἡελίοιο
 Καύμα· ἰδαλίμην, μελοπωρινὸν ὀμβρήσαντι·

390

395

400

405

410

415

Ζῆλος

*Latent: rursus vero vertente anno
Apparent, primum ut acuitur ferrum.
Hæc utique arborum est lex, quique mare
Prope habitant, quique valles flexuosas
Mari fluctuante procul pinguem regionem
Habitant. Nudus serito, nudusque arato,
Nudus quoque merito, si quidem matura omnia voles
Opera ferre Cereris: ut tibi singula
Matura crescant, ne quando interim egens
Mendices ad alienas domos, nihilque efficias.
Sicut & nunc ad me venisti: ego vero tibi non amplius donabo,
Neque amplius mutuum dabo. Labora, stolide Persa,
Labores quos hominibus Dii imposuerunt:
Ne quando cum liberis uxoreque animo dolens
Quæras victum per vicinos, hi vero negligent. (sueris,
Bis enim & ter forsitan consequeris: si vero amplius molestus
Rem quidem non facies, tu vero inania multa dices.
Inutilis autem erit verborum copia. Sed te jubeo
Cogitare debitique solutionem, famisque evitationem.
Domum quidem primum, fœminamque bovemque aratorem,
Famulam non nuptam, qua & boves sequatur,
Instrumenta vero domi omnia apta para:
Ne tu quidem petas ab alio, illeque recuset, tu vero careas,
Tempus autem prætereat, minuaturque tibi opus.
Ne vero differas inque crastinum, inque perendinum.
Non enim laboris fugitans vir implet horreum,
Neque procrastinator. Studium vero tibi opus auget.
Semper autem dilator operum vir cum damnis luctatur.
Quum itaque jam desinit vis fervidi Solis
Calorem sudoriferum, per autumnum pluyente*

Ζῆνός ἐροσθένεσσι, μή τ' ἐπέταμ βρότεσσι χερσὶ
Πολλὸν ἐλαφρότεσσιν. (δὴ γὰρ τότε σείεσσι αἰσὴρ
Βαῖον ὑπὲρ κεφαλῆς κηριτρεφέων ἀνδρώπων
ἔρχεταί ἡμάτιον, πλεῖον δὲ τε νυκτὸς ἐπαυρεῖ.)

Ἡμῶσι δὲ κλειστότατ' ἐπέταμ τμηθεῖσα σιδήρῳ 420

Υἱὸν Φύλλα δ' ἔραζε χερσὶ πόρροιο τε λήγῃ·
Τῆμ' ἄρ' ὑλοιομεῖν μεμνημένῳ ὤριον ἔργον.
Ὀλμον μὲν τερόδῳ τάννυν, ὑπερον δ' ἐρείπηχιον,
Ἀξονά θ' ἐπ' ἄποδῳ· μάλα γάρ νύ τοι ἄρμενον ἔστω.

Εἰ δέ κεν ὀκτάποδῳ ἀπὸ κ' σφύραν κε τάνοιο, 425

Τελασίθαμον δ' αἴψιν τάννυν δεκαδώρῳ αἰμάξῃ,
Πολλ' ὅττι καμπύλα καῖλα· φέρειν δ' γνῶν, ὅτ' αἶν ὄρης,
Ἐς οἶκον, κατ' ὄρεσσι διζήμεν' ἢ κατ' ἄρρεσσιν,
Πρίνινον. ὅς γ' ὅσον δρῶν ὀχυρώτατός ἐστιν·

Εὐτ' αἶν Ἀθῶναιός τε δμῶς ἐν ἐλύματι πῆξας 430

Γόμφοισιν πελάσας περσαρήρεταί ἰσοβοῆι.
Δοιὰ δ' ἐθέσθ' ἄροισι, πονησάμεν' ἢ οἶκον,
Αὐτόγυον καὶ πηκλόν· ἐπεὶ πολὺ λώϊον ἔστω.
Εἴ χ' ἕτερον γ' ἄξαις, ἕτερόν γ' ὅττι βροσὶ βάλοιο.

Δάφνης δ' ἢ πελέης αἰκιδότατοι ἰσοβοῆες. 435

Δρυὸς ἔλυμα, πρίνιν γνῶν. βόε δ' ἐνναετήρῳ
Ἀρσενε κεκλήσθ' (τ' γὰρ ὀθένεσσι σὺν αἰλαπιδνόν)
Ἡβης μέτρον ἔχοντε. τῷ ἐργάζεσθ' ὀρίστω.

Οὐκ αἶν τῷ γ' ἐρίσαντες ἐν αὐλακι καμμενὸν ἄροισιν
Ἀξίαν, τὸ δ' ἔργον ἐτώσιον αὐτῷ λίποιεν. 440

Τοῖς δ' αἶμα περσαρεσσιν ἑταῖρος αἰζηνὸς ἐποίοι,
Ἄρτον δειπνήσας τελεστέουφον, ὀκτάβλωμον·
Ὅς κ' ἔργα μελειῶν ἰθείαν αὐλακ' ἐλαύνει,
Μηκέτι παπιδνῶν μεθ' ὀμήλικας, αἶψ' ὅττι ἔργῳ
Θυμὸν ἔχων. τῷ δ' ἔτι νεώτερος αἶψ' αἰμείνων 445

Σπέρ-

Iove prepotente, movetur humanum corpus
Multo levius. (nam tunc Sol
Paulisper supra caput mortalium hominum
Venit interdiu, magis autem noctu laborat.)
Quando minime cariei est obnoxia est casa ferro
Materia, folia autem humi fundit, sinemq₃ facit germinandi:
Tunc sane ligna secare tempestivum esse opus memento.
Mortarium quidem tripedale seca, pistillum vero tricubitale,
Axemque septempedalem: valde enim certe conveniens sic.
Si vero octopedalem & malleum inde secueris, (curru,
Trium palmorum curvaturam rota secato decem palmorum
Multa prater ea curva ligna: ferto autem burim, cum inveneris,
Domum, sive in monte quarens, sive in agro,
Iligneam. hac enim bobus ad arandum firmissima est:
Si Palladis famulus dentali insfigens
Clavis conjungens temoni adaptaverit.
Bina vero facito aratra, laborans domi,
Non compositum & compactile: quoniam multo optimum sic.
Si quidem alterum fregeris, alterum bobus injicias.
E lauro autem vel ulmo firmissima stiva sunt.
E quercu dentale, ex ilice burim. boves vero duos novennes
Masculos comparato (horum enim robur non imbecillum est)
Cum ad robustam atate pervenerunt. hi ad laborandū optimi.
Non utique hi dimicantes in sulco aratrum
Fregerint, opus vero imperfectum reliquerint.
Hos autem simul quadragenarius juvenis sequatur,
Panem cœnatus quadrifidum, octo morsuum;
Qui quidem opus curans rectum sulcum ducat,
Non amplius respectans aequales, sed in opere
Animum habens. Hoc vero neque junior alius melior

Ζῆλός ἐραθενέσθ', μὴ δ' ἵ τρέπεται βρότεσθ' ἡρώς
Πολλὸν ἐλαφρότεσθ'. (δὴ γὰρ τότε σείεσθ' αἴσηρ
Βαῖον ὑπὲρ κεφαλῆς κηλιτρεφέων ἀνδρώπων
ἔρχεσθαι ἡμάπισθ', πλεῖον δὲ τε νυκτὸς ἐπαυρεῖ.)

Ἡ μὲν αἰδηκίότατ' ἐλέεται τμηθεῖσα σιδήρῳ 420

Υἷλῃ φύλλα δὲ ἔραζε χεῖρ, πλὴρθοῖό τε λήγῃ·
Τῇ μὲν ἄρ' ὑλοιομεῖν μεμνημένῃσθ' ὦριον ἔργον.
Ὀλμον μὲν τελαπόδιω τάμνειν, ὑπερον δ' ἐτρίπηχιω,
Ἀξονά θ' ἐπὶ τῶπόδιω· μάλιστα γάρ νύ τοι ἄρμενον ἔστω.

Εἰ δέ κεν ὀκτῶπόδιω ἀπὸ ἧς σφύραεν κε τάμοιο, 425

Τελασίθαμον δὲ αἴψιν τάμνειν δεκαδώρῳ αἰμάξῃ,
Πολλ' ὅππ' ἐκὼς καμπύλα καῖλα· φέρειν δ' ἐν γυῖω, ὅτ' ἂν ὄρῃς,
Ἔς οἶκον, κατ' ὅρῃσθ' ἐκ τῆς μὲν, ἢ κατ' ἄρμενον,

Περίνινον. ὅς γὰρ βυσσὶν ἀρετὴν ὀχυρώτατός ἐστιν·
Εὐτ' ἂν Ἀθῆλαις δμῶς ἐν ἐλύματι πῆξας 430

Γόμφοισιν πελάσας περσαρήρεται ἰσοβοῇ.
Δοῖα δ' ἐθέλῃς ἀροῖσθαι, πονησάμενσθ' ἐκ οἴκον,
Αὐτόγυον καὶ πηκλόν· ἐπεὶ πολὺ λώϊον ἔστω.
Εἴ χ' ἔτερον γ' αἴξαις, ἔτερόν γ' ὅππ' ἐκ βυσσὶ βάλαιοιο.

Δάφνης δὲ ἢ πελέης αἰκιδότατοι ἰσοβοῆες. 435

Δρυὸς ἔλυμα, περίνιν γυῖω. βόε δὲ ἐνναετήρῳ
Ἀρσενε κεκλήσθαι (τὸ γὰρ ἀνέσθ' ἐκ αἰλαπαδνόν)
Ἡδὴς μέτερον ἔχοντε. τῷ ἐργάζεσθαι δρῖσω.

Οὐκ ἂν τῷ γ' ἐρίσαντες ἐν αὐλακι καμμενὸν ἄροτρον
Ἀξίαν, τὸ δ' ἔργον ἐτώσιον αὐτῷ λίποιεν. 440

Τοῖς δὲ ἅμα περσαρεκονταετῆς αἰζηνὸς ἐποίησθαι,
Ἄροτρον δειπνήσας τελεστέον, ὀκταβλῶμον·
Ὅς κ' ἔργα μελειῶν ἰθείαν αὐλακὸν ἐλαύνει,
Μηκέπ' ἀπαισίων μεθ' ὀμήλικας, αἵ δ' ὅππ' ἐργῶ
Θυμὸν ἔχων. τὰ δ' ἔπ' νεώτερος ἀλλ' αἰμείνων 445

Iove prepotente, movetur humanum corpus
Multo levius. (nam tunc Sol
Paulisper supra caput mortalium hominum
Venit interdiu, magis autem noctu laborat.)
Quando minime cariei est obnoxia est casa ferro
Materia, folia autem humi fundit, finemq₃ facit germinandi:
Tunc sane ligna secare tempestivum esse opus memento.
Mortarium quidem tripedale seca, pistillum vero tricubitale,
Axemque septempedalem: valde enim certe conveniens sic.
Si vero octopedalem & malleum inde secueris, (currui,
Trium palmorum curvaturam rota secato decem palmorum
Multa prater ea curva ligna: ferto autem burim, cum inveneris,
Domum, sive in monte quarens, sive in agro,
Iligneam. hac enim bobus ad arandum firmissima est:
Si Palladis famulus dentali insfigens
Clavis conjungens temoni adaptaverit.
Bina vero facito aratra, laborans domi,
Non compositum & compactile: quoniam multo optimum sic.
Si quidem alterum fregeris, alterum bobus injicias.
E lauro autem vel ulmo firmissima stiva sunt.
E quercu dentale, ex ilice burim. boves vero duos novennes
Masculos comparato (horum enim robur non imbecillum est)
Cum ad robustam atate pervenerunt. hi ad laborandū optimi.
Non utique hi dimicantes in sulco aratrum
Fregerint, opus vero imperfectum reliquerint.
Hos autem simul quadragenarius juvenis sequatur,
Panem cœnatus quadrifidum, octo morsuum;
Qui quidem opus curans rectum sulcum ducat,
Non amplius respectans aequales, sed in opere
Animum habens. Hoc vero neque junior alius melior

Σπέρματ' ἀάσασαός, καὶ ὄψατο εἰλυ αἰλέαός.
 Κρότερ' ὃν ἀνὴρ μεθ' ὀμήλικας ἐπλοίηται.
 Φράζεσθ' ὅτ' ἂν φωνίῳ γέροντι ἐπακχέσῃς
 Τ' ὅθεν ἐκ νεφέων ἐνιαύσια κικληγυῖης.
 Ἦ τ' ὄροισ' ὅ τε σῆμα φέρει, καὶ χεῖμαί' ὣρην 450
 Δεικνύει ὀμβρηρὰ· κροδίῳ δ' ἔδακ' ἀνδρὸς αἰδέστω.
 Δὴ τότε χορτάζειν ἔλικας βόας ἔνδον ἐόντας.
 Ῥήϊδιον γ' ἐπ' εἶπεν, βόε δὸς καὶ αἶμαξαν.
 Ῥήϊδιον δ' αἰπανήναός, ὡς δ' ἔργα βόεσσιν.
 Φησὶ δ' ἀνὴρ φρένας ἀφνειὸς πῆξαός αἶμαξαν, 455
 Νήπι'· ἔδ' ἐτόγ' οἶδ', ἑκατὸν δέ τε δόρατ' αἰμάξης.
 Τῶν πρὸθεν μελέτῳ ἐχέμεν, οἰκῆϊα θέσθ.
 Εὐ τ' ἂν δὴ πρῶπς' ἀροί' θνητοῖσι φανείη,
 Δὴ τότε ἐφορμηθῆναι, ὁμῶς δμῶές τε καὶ αὐτὸς,
 Λύῳ καὶ διερῷ δρόων, δρότοιο κατ' ὥρην, 460
 Πρῶτ' μάλα σπύδων ἵνα τοι πλήθωσιν ἄρκαρ.
 Εἶαρε πολεῖν· θέρε' ἢ νεωμῆν' ἔσ' ἀπατήσθ.
 Νεῖον ἢ σπεῖρειν ἐπὶ κρυφίσσων ἄρκαρ.
 Νεῖος ἀλεξιάρη, παίδων δὴ κηλήτειρα.
 Εὐχεσθ' ἢ Διὶ χθονίῳ, Δημήτερί' ἀγνῇ, 465
 Ἐκτελέειν βεῖθαι Δημήτερος ἱερὸν ἀκίλῳ.
 Ἀρχόμενος τὰ πρῶτ' ὄροτα, ὅταν ἄκρον ἐχέτλης
 Χεὶρὶ λαβὼν ἔρπηκα βοῶν ὅππῃ νῶτον ἵκηαι
 Ἐνδρυὸν ἐλκρόνῳ μεσάβων. ὃ ἢ τυτθὸς ὅππῃθεν
 Δμῶδες, ἔχων μακέλῳ, πόνον ὀρνίθεσσιν πείθει, 470
 Σπέρματ' ἀκακκρύπῳ. Διθημοσιῇ γ' ἀρίστη
 Θνητοῖς ἀνθρώποις· κακοθημοσιῇ ἢ κακίστη.
 Ὡς δέ κεν ἀδροσιῇ σάχυνες νόοιεν ἔραζε,
 Εἰ τέλ' αὐτὸς ὅππῃθεν Ὀλύμπῳ ἐοδλὸν ὀπάζοι.
 Ἐκ δ' αἰγῶν ἐλάσειας δράχνας· καὶ σε ἔολπαι 475
 Γηθή-

Ad spargendum semina, & iteratam sationem evitandum.

Iunior enim vir ad coactaneos evolat animo.

Observa vero, cum vocem gruis audieris

Alte in nubibus quotannis clangentis;

Qua & arationis signum assert, & hyemis tempus

Indicat imbriferi: cor autem rodit viri bobus carentis.

Tunc sane pasce camuros boves, domi manentes.

Facile enim dictu est, par boum da & plaustrum:

Facile autem recusare, & dicere, boves occupati sunt.

Constituit autē homo, qui opinione sua dives est, fabricare cur-
Stultus: & hoc nescit contum esse ligna plaustri. (rum,

Horum ante curam habere oportet ut sibi acquirat.

Cum primum igitur arationis tempus mortalibus apparuerit,

Tunc aggredere, simul & servi & tu ipse,

Siccam & humidam arans, arationis ad tempus,

Summo mane festinans, ut impleantur tibi arva.

Vere vertito, astate vero iterata non te fallat.

Novalē vero serito adhuc levem terram.

Novalis imprecationum expultrix, liberorum placatrix est.

Supplica vero Iovi infero, Cererique caste,

Vt matura grandescant sacra Cereris dona.

Incipiens arare, cum extremum stiva

Manu capiens stimulum boum terga attigeris

Temonem trabentibus loris. juvenis autem pone

Servus, ligonem tenens, negotium avibus sacessat,

Semina abscondens. Rectus enim ordo optimus

Mortalibus hominibus est; confusio vero pessima.

Sic quidem ubertate spica nutabunt ad terram,

Si finem ipse postea Iupiter bonum prabuerit.

E rasis autem ejicies araneas: teque arbitror

Γηθήσειν, βιότοιο ἐρώμενον ἐνδον ἐόνι.

Εὐοχθέων δ' ἴξεαι πολὺν ἔαρ, ἔδ' ὡρὸς ἄλλης
 Αὐγάσσαι· σέο δ' ἄλλ' αἰνὴρ κεχρημέν' ἔσται.

Εἰ δέ κεν ἡελίοιο τροπαῖς δρόσος χθόνα δῖαν,

Ἦμεν ἀμήσεις, ὀλίγον φεῖ χειρὸς ἑέργων,

480

Ἀντία δεσμούων κεκονιμέν', ἔμῃ μάλα χαίρων.

Οἴσεις δ' ἐν φορμῷ παῦροι δέ σε θήσονται.

Ἄλλοτε δ' αἰλλοῖτο Ζηνὸς νότο Αἰγίοχοιο·

Ἄρξά λ' ἔσθ' ἀνδρεσσὶ καὶ θνητοῖσι νοῆσαι.

Εἰ δέ κεν ὄψ' ὀρόσεις, τόδε κέν τοι φάρμακον εἴη.

485

Ἦμεν κόκκυξ κοκκύζει δρυὸς ἐν πετάλοισι

Τὸ πρῶτον, τέρπει τε βροτὸς ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν,

Τῆμεν Ζῶς νοὶ τρίτῳ ἡματι, μήδ' ἀπολήγοι,

Μήτ' ἄρ' ὑπερβάλλων βοὸς ὀπλίῳ, μήτ' ἀπολείπων·

Οὕτω κ' ὀφάρότης πρωτηρότη ἰσοφαρίζει.

490

Ἐν θυμῷ δ' εὖ πάντα φυλάσσεο· μηδέ σε λήθοι

Μήτ' ἔαρ γνόμενον πολὺν, μήθ' ὥρην ὄμβροτο.

Πὰρ δ' ἴθι χαλκείον θῶκον, καὶ ἐπαλέα λέγχην,

Ωρὴ χειμερίῃ, ὅπῃτε κρύβ' ἀνέρας εἶργον

Ἰχθάνφ' ἐνθα κ' ἄοκν' αἰνὴρ μέγα οἶκον ὀφέλλει.

495

Μή σε κακῶ χειμῶν' ἀμνηχανίῃ κατὰ μάρψῃ

Συὺ πενήνῃ, λεπτήν ῃ παχυὴ πόδα χειρὶ πύξοις.

Πολλὰ δ' αἰεργὸς αἰνὴρ κενεῖω' ὅττι ἐλπίδα μύμων,

Χρητίζων βιότοιο κακὰ προσελέξατο θυμῷ.

Ἐλπίς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένον ἄνδρα κομίζει,

500

Ἦμενον ἐν λέγχῃ, τῷ μὴ βίβ' ἄρκει εἴη.

Δείκνυε ῃ δμῶεσσι, θέρους ἐπὶ μέσσοις ἐόνι.

Οὐκ αἰεὶ θέρ' ἔσσειται, ποιῆσθε καλίας.

Μῆνα ῃ ληναιῶνα, κακ' ἡματῶ, βέδορα πάντα,

Τῶτον ἀλδύαδ' καὶ πηγάδας, αἰτ' ὅττι γαῖαν

505

Πνέει.

Gavifurum, victus positum intus reposito.

*Bene instructus cibis autem pervenies ad canum ver, neque ad
Respicias: tui vero alius vir indigus erit.* (alios

Si vero bruma araveris terram almam,

Sedens metes, pauxillum manu comprehendens,

*Ex adversa parte manipulos ligans pulverulentus, nec valde
Feres autem in sporta: pauci vero te suspicient.* (gaudens.

Alias vero alia Iovis mens Ægiochi:

Sed mortalibus hominibus eam deprehendere difficile.

Sin autem sero araveris, hoc quidem tibi remedium fuerit.

Quando cuculus canit quercus in frondibus

Primum, delectatque mortales in immensa terra,

Tunc Iupiter pluat triduo, neque desinat,

Non utique supra bovis ungulam, neque infra:

Ita & serotina aratio tempestiva aqualis fuerit.

Animo autem bene omnia reconde: neque te lateat

Neque ver exoriens canum, neque tempestiva pluvia.

Præterit autem officinam arariam, & calidam tabernam,

Tempore hyberno, cum frigus homines vehemens

Detinet: tunc sane impiger vir valde domum auget.

Ne te mala hyemis difficultas opprimat

Cum paupertate, macilenta vero crassum pedē manu premas,

Multa vero ignavus vir vanam ob spem expectans,

Egens victus, mala versat in animo.

Spes vero non bona indigentem virum fovet,

Sedentem in taberna, cui victus non sufficiens sit.

Dic autem servi, æstate adhuc media existente,

Non semper æstas erit, extruite casas,

Mensem vero Ianuarium, malos dies, bobus nocentes omnes,

Hunc vitate: & glacies, quæ quidem super terram

Πινύσωνι Θ' βορέας, δυσσηλέες τελέθουσιν·
 Ὅς τε Διὰ Θρήκης ἱπποτρόφος Ὀρέϊ πόνῳ
 Ἐμπνύσας ὤρνε· μέμυκε ἧ γαῖα καὶ ὕλη·
 Πολλὰς ἧ δρυὸς ὑψιθέμενος, ἐλάτας τε παχείας,
 Οὔρεσσι ἐν βήσσης πλυνᾷ, χθονὶ πελυβοειρή 510
 Ἐμπίπλων, καὶ πᾶσα βοᾷ τότε νήρισι Θ' ὕλη.
 Θῆρες ἧ φείσσουσ', ἐρᾷσι δὲ ὑπὸ μέζ' ἔθεντο,
 Τῶν καὶ λαίχνη δέρμα καταΐσκιον, αἰλιά νυ καὶ Ξ
 Ψυχρὸς ἐὼν Διόησι, δασυτέρων περ ἐόντων.
 Καί τε Διὰ ῥινὸς βοὸς ἔρχετο, ἔδ' ἐμιν' ἴχθυ· 515
 Καί τε δὲ αἶγα αἶησι πανύτερχα· πώεα δὲ ἔπι·
 Οὐνεκ' ἐπηρεῖσθαι τείχεσ αὐτῶν, ἔ Διόησιν
 Ἦς ἀνέμους βορέας· τροχάλον ἧ γέροντα πίθησι.
 Καὶ Διὰ παρθενικῆς ἀπαλόχρυσον ἔ Διόησιν,
 Ἦ τε δόμων ἐντοσθε φίλη πατρὶ μητέρι μίμνη, 520
 Οὔπω ἔργ' εἰδῆς πολυχρύσας Ἀφροδίτης·
 Εὖτε λοεσσαμένη τέρενα χροῶ, καὶ λίπ' ἐλαίῳ
 Χερσαμένη, νυχίη κατὰλέξετο ἐνδοθεν οἴκῳ
 Ἦ μάη χειμερίῳ, ὅτ' ἀνόσσεσθ' ὄν σόδα τένδῃ,
 Ἐν τ' ἀπύρῳ οἴκῳ, καὶ ἐν ἧθεσι λουγαλέοισιν. 525
 Οὐ γάρ οἱ ἠέλιον δείκνυ νομὸν ὀρμηθῆναι·
 Ἀλλ' ὅππῃ κυανέων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε.
 Στεωφάτω, βροχίον ἧ πανελλιάεσσι φαείνῃ.
 Καὶ τότε δὴ κεραοὶ καὶ νήκεροι ὕληκίττω
 Λυγρὸν μυλιόωντες αἰνὰ δρύα βησθέντες 530
 Φόγγουσιν· καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ τέτο μέμηλεν,
 Οἳ σκέπα μαιόμενοι πυκινὰς κούρηντας ἔχουσιν,
 Καὶ γλάφυ πετεῖνεν· τότε δὴ τρίποδι βροχίῳ ἴσσι,
 Οὐ τ' ὅππῃ νῶτα ἔαγε, κάρη δὲ εἰς ἔδας ὀρεῖται·
 Τῷ ἵκελοι φοιτῶσιν, αἰλινόμενοι νίφας λουκλῷ. 535
 Καὶ

Flante Borea molesta existunt :

Qui per Thraciam equorum altricem late mari

Inspirans illud movet : constringitur autem terra & sylva :

Multas vero quercus alticomas, abietesque densas ,

Montis in vallibus dejicit, terra multos pascenti

Incumbens, & omnis reboat tunc ingens sylva.

Fera autem horrent, caudasque sub pudenda ponunt,

Ea etiam quarum villis cutis densa est. Sed & has

Frigidus existens perflat villosas licet pelles habentes.

Quinetiam per bovis pellem penetrat, neque ipsum arcet.

Etiamque per caprā flat longos pilos habentē: ovium autē gre-

Eo quod valde densi ipsarū villi sunt, non perflat (ges non itē.

Vis venti borea : incurvum vero senem facit.

Et per tenelli corporis virginem non perflat,

Que in adibus suam apud matrem manet,

Nondum opera sciens aurea Veneris :

Beneque lota tenerum corpus, & pingui oleo

Vincta, noctu cubat intra domum

Tempore hyberno, quando exossis polypus suum pedem ar-

Inque frigida domo, & in latibulis tristibus. (rodit,

Non enim illi Sol ostendit pabulum ut invadat :

Sed super nigrorum hominum populumque & urbem

Vertitur, tardius autem Græcis lucet.

Et tunc sane cornuta bestia & non cornuta sylvarum cultrices

Misere dentibus stridentes per quercetum clivosum

Fugiunt; & passim omnibus id cura est,

Quæ tecta inquirentes, densas latebras habent,

Et antrum in petra: tunc utique tripodi homini similes,

Cujus & humeri fracti sunt, & caput terram spectat :

Huic similes incedunt vitantes nivem albam.

Καὶ τότε ἔσασαοθ' ἔρυμα χροὸς, ὥς σε κελύω,
 Χλαῖναν μὲν μαλακίῳ, καὶ περμιόεντα χιῶνα.
 Στήμονι δὲ ἐν παύρῳ πηλὴν κρόκα μηρύσασαοθ'.
 Τὼν πελίαςασαοθ', ἵνα τοι τρεῖς ἀτρεμέωσι,
 Μῆδ' ὀρεθῶν φείσασιν, αἰερόμηναι καὶ σῶμα. 540
 Ἀμφὶ δ' ὅσσι πέδιλα βοὸς ἴφι κατὰ μῦοιο
 Ἀρμῶμα δήσασαοθ', πῖλοις ἐνίοσθε πυκῆσας.
 Πρωτογόνων δὲ ἐρίφων, ὅπταν κρύθ' ὤριον ἔλθῃ,
 Δέρματά συρράπην νύρῳ βοὸς, ὅφρ' ὅπῃ ὤμῳ
 Ἦετ' ἀμφιβάλῃ ἀλείῳ. κεφαλῇ φη δὲ ὕπερθεν 545
 Πῖλον ἔχειν ἀσκητὸν, ἵν' ἔατα μὴ κατὰ δάη.
 Ψυχρὴ γάρ τ' ἡὼς πέλεται βορέαο πεσύνῃ.
 Ἡὼς δὲ ὅπῃ γαῖαν ἀπ' ἔρχν' ἀσερόενῃ.
 Ἀἷς πυρφόρ' ἐντέταται μακάρων ὅπῃ ἔργοις.
 Ὅς τε δρυοσάμην' ποταμῶν ἀπὸ αἰεναόντων, 550
 Ἦψ' ὑπὲρ γαίης δρῦν ἀνέμοιο θυέλλῃ,
 Ἄλλοτε μὲν δ' ὅφ' ποτὶ ἑσπερον, ἄλλοτ' αἴῃσι,
 Πυκνὰ θρηϊκίῃς βορέε νεφέα κλονέοντι.
 Τὸν φθαίμεν, ἔργον τελέσας, οἶκόν δ' ἐνέεσθ',
 Μὴ ποτὲ σ' ἔρχνόθεν σκοπὸν νέφ' ἀμφικαλύψῃ. 555
 Χρῶτά τε μυδαλέον θείῃ, κατὰ δ' εἴματα δόσῃ.
 Ἀλλ' ὑπαλάσασθ'. μεῖς γὰρ χαλεπώταί εἰσι.
 Χειμέριον, χαλεπὸς περδῶτοισι, χαλεπὸς δὲ ἀνθρώποις.
 Τῇ μ' ὁ θῶμις βυσ', ὅπῃ δὲ ἀνέρι καὶ πλέον εἴη
 Ἀρμαλιῆς· μακρὰ γὰρ ὅπῃ ῥόδοι διφρόναι εἰσί. 560
 [Ταῦτα φυλασσόμεν, τελεσεμνόν ἐν αὐτὸν
 Ἰσθόθαι νύκτας τε καὶ ἡμέρας, εἰσὺκεν αὖθις
 Γῇ πάντων μήτηρ καρπὸν σύμμικτον ἐνείκῃ.]
 Εὖ τ' ἂν δὲ ἐξήκοντα μὲν τροπὰς ἡελίοιο
 Χειμέρι' ἐκτελέσῃ Ζεὺς ἡμέρας, δῆρ' αὖτ' αἰσῇ 565
 Ἀρκίῃ-

Et tunc indue munimentum corporis , ut te jubeo,
 Lanam mollem , & talarem tunicam.
 Stamine vero in paucis multum subteminis intexe.
 Hanc circuminduito , ut tibi pili non tremant,
 Neque erecti horreant , arrecti per corpus.
 Circum vero pedes calceos bovis in flore occisi
 Aptos ligato , pedulibus intus condensans.
 Primogenitorum vero hœdorum, cū frigus tempestivū venerit,
 Pelles consuito nervo bovis , ut super humeros
 Contra pluviam injiciat munimentum. supra caput vero
 Pileum habeto elaboratum , ne aures humefiant :
 Frigida enim aurora est Borea cadente :
 Matutinus vero super terram à cœlo stellifero
 Aër sæcundus extenditur beatorum super opera :
 Qui haustus e fluminibus perennibus ,
 Alte supra terram levatus venti procella ,
 Interdum quidem pluit ad vesperam, interdum flat,
 Densas Thracio Borea nubes excitante.
 Hunc antevergens opere perfecto domum redi,
 Ne quando te calitus tenebrosa nubes opprimat,
 Corpusque madefaciat, vestesque humectet.
 Sed evitato. mensis enim gravissimus hic
 Hybernus , gravis ovibus , gravisque hominibus.
 Tunc medium bobus, homini vero amplius adsit
 Alimonia : longa enim noctes succurrunt illis.
 [Hæc observans , totum in annum
 Equato noctesque & dies , donec rursus
 Terra omnium mater fructum omnigenum proferat.]
 Quum autem sexaginta post conversionem Solis
 Hybernæ exegerit Iupiter dies, tunc sane stella

Ἀρκίῃρ⊕ περιλιπὼν ἱερὸν ῥόον Ὠκεανοῖο,
 Πρῶτον παμφαίνων ὀπιτέλλετ' αἰεροκνέφαι⊕.
 Τόνδε μετ' ὄρεθρογὴ Πανδιονὶς ὤρῃο χελιδὼν
 Ἔς φά⊕ ἀνθρώποις, ἔαρ⊕ νέον ἱσαμύοιο.
 Τὼ φθαίμε⊕ οἶνας περὶ τ' ἀμνέμεν· ὥς γ' ἄμεινον. 570
 Ἀλλ' ὁπότε ἂν φερέοικ⊕ ἀπὸ χθονὸς ἀν' φυτὰ βαίνῃ,
 Πληϊάδας φάγγων, τότε δὴ σκάφ⊕ σῶκέπ' οἰνέων·
 Ἀλλ' ἄρπας τε χαρσασέμεναι, καὶ δμῶας ἐγείρειν.
 Φάγγειν ἧ σκιερὰς θώκας, καὶ ἐπ' ἠῶ κοῖτον,
 Ὄρῃ ἐν ἀμηνῇ, ὅτε τ' ἥελι⊕ χροῶα κάρφῃ, 575
 Τημέτ⊕ σπείδειν, καὶ οἴκαδε καρπὸν ἀγείρειν,
 Ὄρεθρα ἀνιστάμεν⊕, ἵνα τοι βί⊕ ἄρκι⊕ εἴῃ.
 Ἡὼς γάρ τ' ἔργοιο τρίτῳ ἀπομείρεται αἶσαν.
 Ἡὼς τοι προφέρει μὲν ὁδὸν, προφέρει ἧ καὶ ἔργον·
 Ἡὼς ἦτε φανείσα πολέας ἐπέβησε κελύθε 580
 Ἀνθρώπων, πολλοῖσι δὲ ὀπι ζυγὰ βυσσὶ πίθησιν.

Ἡμ⊕ ἧ σκόλυμός τ' ἀνθεῖ, καὶ ἠχέτα τέτλιξ
 Δενδρέω ἐφεζόμεν⊕ λιγυρίῳ κατὰ χόρ' αἰοιδίῳ
 Πυκνὸν ὑπὸ πτερύγων, θέρε⊕ καματώδε⊕ ὥρῃ,
 Τημ⊕ πόταται τ' αἶγες, καὶ οἶν⊕ ἄρισ⊕, 585
 Μαχλόταται ἧ γυναικες, ἀφαιρότατοι δέ τε ἄνδρες
 Εἰσὶν, ἐπεὶ κεφαλῇ καὶ γένατ' αἰετῇ αἶψα,
 Αὐαλέ⊕ δέ τε χροῶς ὑπὸ καύματ'⊕. ἀλλὰ τότε ἤδη
 Εἴη πετσαίῃ τε σκιῇ, καὶ βύβλιν⊕ οἶν⊕,
 Μαῖζα τ' ἀμολγαίῃ, γάλα τ' αἰγῶν σβεννυμμάων, 590
 Καὶ βοὸς ὑλοφάγιο κρέας μήπω τετοκῆς,
 Πρωτογόνων τ' ἐρίφων. ὀπι δὲ αἶθοπα πινέμεν οἶνον,
 Ἐν σκιῇ ἐζόμενον, κεκορημένον ἥτορ ἐδωδῆς,
 Ἀντίον ἀκράε⊕ ζεφύρα τρέψαντ' ἀπὸ σῶπον,
 Κρῶνῃς τ' ἀενάας καὶ ἀπορρύττα, ἧ τ' ἀνέλωτ'⊕. 595

*Arcturus relinquens sacrum aquor Oceani,
 Primus totus apparens exorietur vespertinus.
 Post hunc mane lugens Pandionis venit hirundo
 In lucem hominibus, vere nuper capto.
 Hanc prævortens vites incidito: sic enim melius.
 At cum domi porta testudo e terra plantas ascenderit,
 Pleiades fugiens, tunc non amplius sodienda vites:
 Sed falcesque acuito, servosque excitato.
 Fugito vero umbrosas sedes, & matutinum somnum,
 Tempore messis, quando Sol corpus attenuat,
 Tunc festina, & domum fruges congere,
 Diluculo surgens, ut tibi sufficiens sit.
 Aurora enim operis tertiam sortitur partem.
 Aurora magis promovet quidem viam, magisq³ promovet la-
 Aurora qua apparens multos ingredi fecit viam (borem:
 Homines, pluribus vero iuga bobus imponit.*

*Quum vero carduusque floret, & canora cicada
 Arbori insidens dulcem fundit cantum
 Frequenter sub alis, aestatis laborioso tempore,
 Tunc pinguesque caprae, & vinum optimum,
 Salacissima vero mulieres, & viri imbecillissimi
 Sunt, quoniam caput & genua sol affligit,
 Siccum vero corpus ob aestum. Sed tunc jam
 Sit in antro umbra, & Byblinum vinum,
 Libumque lacteum, lacq³ caprarum non amplius lactantium,
 Et vacca quæ frondibus pascitur caro nondum enixa,
 Tenerorumque hœdorum. præterea nigrum bibito vinum,
 In umbra sedens, animo saturatus cibo,
 Contra purum Zephyrum obverso vultu,
 Fontemque perennem ac defluentem, quique illimis sit.*

Τεῖς δ' ὕδαίῃ παρῄεν, τὸ δ' ἐπὶ πέτρῳ ἰέμεν οἶνον.
 Δμωσὶ δ' ἐποτρύνειν Δημήτερ ἱερὸν ἀκτῶν
 Δινέμεν, οὗτ' ἂν περὶ φανῇ σθένος ὤρειον,
 Χώρῳ ἐν δαίει, καὶ δὲ τροχάλῳ ἐν αἰλῇ.
 Μέτρω δ' ὅθι κομίσασθαι ἐν αἵματι. αὐτὰρ ἐπὶ λῶ δὴ. 600
 Πάντα βίον κατὰ θῆαι ἐπαρμένον ἐνδοθεν οἶκον,
 Θῆτα αἰοικον ποιεῖσθαι, καὶ ἄτεκνον ἔρπον
 Δίξεσθαι κέλομαι· χαλεπὴ δ' ἐπὶ πόρῃς ἔρπον.
 Καὶ κινῶ καρχαρόδοντα κομῆν· μὴ φείδεο σίτη·
 Μὴ ποτέ σ' ἡμερόνθι ἄνῃς ἀπὸ χρέμαθ' ἔληται. 605
 Χόρῳ δ' ἐσκομίσαι καὶ συρφετὸν, ὅφρα τοι εἴη,
 Βασὶ καὶ ἡμιόνοισιν ἐπιετρών. αὐτὰρ ἐπεὶ
 Δμῶας ἀναψύξαι φίλα γένατα, καὶ βόε λῦσαι.
 Εὐτ' ἂν δ' ὤρειον καὶ Σείριος ἐς μέσον ἔλθῃ
 Οὐρανὸν, Ἀρκίον δ' ἐσὶ δὴ ῥοδοδάκτυλῳ Ἠώς, 610
 ὧ Πέρρῃ, τότε πάντας ἀπὸ δρεπε οἶκαδε βότρυς.
 Δείξαι δ' ἡελίῳ δέκα τ' ἡμέρας ἢ δέκα νύκτας.
 Πέντε δ' ἐσσυμῆσαι, ἑκὼ δ' εἰς αἵματι αἰφύσαι
 Δῶρα Διωνύσου πολυμήθεος. αὐτὰρ ἐπὶ λῶ δὴ
 Πληϊάδες θ' Ὑάδες τε πότε σθένος ὤρειον 615
 Διῶσιν, τότε ἐπεὶ δρότος μεμνημένους εἶναι
 Ὀραίς· πλεῖον δ' ἔχθονος ἄρμενός εἴη.
 Εἰ δέ σε ναυηλίας δυαπεμφέλας ἴμερσιν αἰρή,
 Εὐτ' ἂν Πληϊάδες, σθένος ὄβριμον ὤρειον
 Φύγασιν, πίπῃσιν ἐς ἡεροειδέα πόντον, 620
 Δὴ τότε παντοίων ἀνέμων θύξιν· αἶψα
 Καὶ τότε μηκέτι νῆας ἔχειν ἐν οἶνοπι πόντῳ·
 Γλῶ δ' ἐργάζεσθαι μεμνημένους, ὥς σε κελεύω.
 Νῆα δ' ἐπ' ἡπείρου ἐρύσαι, πυκνὰς τε λίθοις
 Πάντοθεν, ὅφρ' ἴχῃσιν ἀνέμων μέγας ὑγρὸν αἶέντων, 625

Χείμα-

Tres partes aqua infunde, quartam vero partem vini admisce.
 Famulis autem impera Cereris sacrum munus
 Triturare, quando primum apparuerit Orion,
 Loco in ventis exposito, & bene planata in area.
 Mensura vero diligenter recondito in vasis. sed postquam
 Omnem victum deposueris bene conditum intra domum,
 Servum domo carentem conducere, & sine liberis ancillam
 Inquirere jubeo: molesta est autem qua liberos habet ancilla.
 Et canem dentibus asperum nutrito: nec parcas cibo:
 Ne quando tibi interdiu dormiens fur facultates auferat.
 Fœnum autem importato, & paleas, ut tibi sit,
 Bobus ac mulis annuum pabulum. sed postea
 Servorum refocilla cara genua, & boves solve.

Quum vero Orion & Sirius in medium venerit
 Cælum, Arcturum autem inspexerit roseis digitis Aurora,
 O Persa, tunc omnes decerpe & fer domum uvas.
 Exponito vero Soli decem dies, totidemque noctes.
 Quinque autem in locum opacum repone, sexto in vasa conde
 Dona latitia datoris Bacchi. Sed postquam utique
 Pleiadesque Hyadesque ac vehemens Orion
 Occiderint, tunc deinde arationis memor esto
 Tempestiva. ita annus in opere rustico bene dispositus sit.
 Quod si te navigationis periculosa desiderium ceperit.
 Quando utique Pleiades, vehementem Orionem
 Fugientes, subierint obscurum pontum,
 Tunc certe variorum ventorum strident flamina:
 Et tunc ne amplius naves habe in nigro ponto:
 Terram autem exercere memento ita ut te jubeo.
 Navem vero in continentem trahito, munitoque lapidibus
 Undiquaque, ut arceant ventorum vim humide flantium,

Senti-

Χείμαρον ἐξερύσας, ἵνα μὴ πύθῃ Διὸς ὄμβροθ·
 Ὅπλα δ' ἐπάρμενα πάντα τεῶ ἑγκαίθεο οἴκῳ,
 Εὐκρόσμως σολίσας νηὸς πτερὰ ποντοπόροιο.

Πηδάλιον δ' ὄβεργες ὑπὲρ καπνῷ κρεμάσκαθ·

Αὐτὸς δ' ὠραῖον μίμνειν πλόον, εἰσύκεν ἔλθῃ, 630

Καὶ τότε νῆα θοῶν ἄλαδ' ἐλκέμεν, ἐν δέ τε φόρῳ

Ἄρμενον ἐνιυῖαθ, ἵν' οἴκαδε κέρδῃ ἄρῃαι,

Ὡς περ ἐμός τε πατὴρ καὶ σὺς, μέγα νήπιε Πέρση,

Πλωτίζεσκεν νηυσί, βίη κεχρημύθ' ἐσθλῷ.

Ὅς ποτε καὶ τῇδ' ἦλθ', πολὺν δ' ἄρ' ὀνίον ἀνύσας, 635

Κύμῳ Λιολίδα περιπών, ἐν νηὶ μελαίνῃ·

Οὐκ ἄφενθ' φύγων, εἰδὲ πλεῖστον τε καὶ ὄλβον,

Ἀλλὰ κακίῳ πενήλῳ, τὼ Ζῶς ἀνδρεσσὶ δίδωσι.

Νάσσατο δ' αἶψ' Ἐλικῶνθ' οἰζυρῇ ἐνὶ κώμῃ,

Ἀσκη, χεῖμα κακῇ, θέρψ' ἀρ' ἀλέῃ, εἰδὲ ποτ' ἐσθλῇ. 640

Τιῶν δ', ὦ Πέρση, ἔργων μεμνημύθ' εἶναι
 Ὠραίων πάντων, πρὶν ναυήλῃς ἢ μάλισσα.

Νῆ' ὀλίγῳ αἰνεῖν, μεγάλη δ' ἐνὶ φορτίᾳ θέσθ·

Μείζων μὲν φόρῳ, μείζον δ' ὅππ' κέρδει κέρδῃ

Ἔσεται, εἴ κ' ἀνεμοὶ γε κακὰς ἀπέχωσιν αἰήτας. 645

Εὐτ' ἂν ἐπ' ἐμπορίῳ τρέψας ἀεσίφρονα θυμόν,

Βάληαι ἢ χρεά τε περφυγεῖν, καὶ λιμὸν ἀτερπῇ,

Δείξω δὴ τοι μέτρα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,

Οὔτε τι ναυήλῃς σεσοφισμύθ', εἴτε τι νηῶν.

Οὐ γάρ πώ ποτε νηὶ γ' ἐπέπλων ὀρέα πόντον, 650

Εἰ μὴ ἐς Εὐβοίαν ἐξ Αὐλίδῃ, ἢ ποτ' Ἀχαιοί,

Μείναντες χειμῶνα, πολὺν σὺν λαὸν ἄγειραν

Ἐλλάδῃ ἐξ ἱερῆς Τροίῃ ἐς καλλιγυναικά.

Ἐνθαδ' ἐγὼν ἐπ' αἰέθλα δαΐφρονθ' Ἀμφιδάμανθ·

Χαλκίδα τ' εἰσεπέρησα. τὰ δ' ὅπερ πεφραδμύα πολλὰ 655

Ἄθλ'.

*Sentina exhausta, ut ne putrefaciat Iovis imber.
Armamenta vero disposita omnia domi tua repone,
Recte contrahens navis alas pontigrada.
Clavum vero fabrefactum super fumum suspendito.
Ipse autem tempestivam expectato navigationem, dum veniat.
Tuncque navem celerem in mare deducito, intus vero onus
Aptum imposito, domum ut lucrum reportes,
Quemadmodum meusque pater, & tuus, stultissime Persa,
Navigabat navibus, victus indigus boni.
Qui olim & huc venit, immensum pontum emensus,
Cum Æolide relicta, in navi nigra:
Non reditus fugiens, neque opulentiam ac facultates,
Sed malam pauperiem, quam Iupiter hominibus dat.
Habitavit autem prope Heliconem misero in vico,
Ascra, hyeme malo, æstate autem molesto, nunquam bono.*

*Tu vero, ô Persa, operum memor esto
(Ut) tempestive omnia (fiant,) navigationis vero maxime.
Navem parvam laudato, magna vero onera imposito.
Majus quidem onus, majus vero lucrum ad lucrum
Erit, si quidem venti malos contineant flatu.
Quando autem ad mercaturam verso imprudente animo,
Volueris & debita effugere, & famem molestant,
Ostendam tibi rationes sonori maris,
Etsi neque navigandi peritus, neque navium.
Neque enim unquam navi transmisi latum mare,
Nisi in Eubœam ex Aulide, ubi quondam Græci,
Expectata tempestate, magnum collegerunt exercitum
Græcia e sacra ad Trojam pulchris sæminis pradam.
Illuc ego ad certamina strenui Amphidamantis
Chalcidemque trajeci. indicta (per præcones) vero multa*

Cer-

Ἄθλ' ἔθεσαν παῖδες μεγαλήτορες· ἔνθα με Φημί
 Ὑμνῶ νικήσαντα φέρειν τρίποδ' ὠτῶεντα.

Τὸν μὲν ἐγὼ Μῆσης· Ἐλικωνιάδεας· ἀνέθηκα,

ἔνθα με τὸ πρῶτον λιγυρῆς ἐπέβησαν αἰοιδῆς.

Τόσόν τοι νηῶν γε πεπείραμαι πολυγύμων.

660

Ἀλλὰ καὶ ὡς ἐρέω Ζηνὸς νόον αἰγιόχοιο.

Μῦθον γάρ μ' ἐδίδαξαν ἀθέσφατον ὕμνον αἰεῖδεν.

Ἡμαῖα πεντήκοντα μὲν τροπὰς ἡελίοιο,

Ἔς τέλει ἐλθὲν ἴθι· θέρε· καματώδε· ὥρης,

ὦραϊ· πέλεται θνητοῖς πλό· ἔτε κε νῆα

665

Καυᾶξαις, ἔτ' ἀνδρας ἀποφθίσειε θάλασσα,

Εἰ μὴ δὴ πρῶτον γε Ποσειδάων ἐνοσίχθων

Ἡ Ζεὺς ἀθανάτων βασιλεὺς ἐθέλησιν ὀλέσσαι.

Ἐν τοῖς γὰρ τέλει ἐσὶν ὁμῶς αἰαθῶν τε κακῶν τε.

Τῆμ' ὁ δὲ δίκρανέες τ' αὖραι, ἢ πόνι' ἀπήμων,

670

Εὐκηλ· τότε νῆα θολῶ ἀνέμοισι πιθήσας

Ἐλκέμεν ἐς πόντον, φόρτον δὲ ὅτι πᾶντα τίθεσθ.

Σπῶδεν δὲ ὅτι τάχιστα πάλιν οἰκόνδε νέεσθ.

Μηδὲ μῦρεν οἶνόν τε νέον καὶ ὀπωρινὸν ὄμβρον,

Καὶ χειμῶν' ἐπιόντα, νότιό τε δεινὰς αἰήτας.

675

Ὅς τ' ὤρειν θάλασσαν, ὁμαρτήσας Διὸς ὄμβρῳ

Πολλῷ ὀπωρινῷ· χαλεπὸν δέ τε πόντον ἔθεικεν.

Ἀλλ' ὁ δὲ εἰαρινὸς πέλεται πλό· ἀνθρώποιζιν·

Ἡμ' ὁ δὲ τὸ πρῶτον ὅσον τ' ὀπιβᾶσα κερῶνη

Ἰχν' ἐποίησεν, τόσον πέταλ' ἀνδρὶ φανείη

680

Ἐν κρείδῃ ἀκροτάτῃ· τότε δὲ ἄμβρατός ἐστι θάλασσα.

Εἰαρινὸς δὲ ἔτ' πέλεται πλό· ἔμιν ἐγωγε

Αἴνημι· ἔγὼ ἐμῷ θυμῷ κεχαρισμέ· ἐσὶν,

Ἀρπακίος· χαλεπῶς κε φύγοις κακόν· ἀλλὰ νῦν ἢ ταῖ

Ἀνθρώποι ῥέζουσιν αἰδρεῖσιν νόοιο

685

Χρή-

*Certamina instituerunt juvenes magnanimi : ubi me glori-
Carminum victorem tulisse tripodem auritum.*

*Quem ego quidem Musis Heliconiadicis dicavi,
Vbi me primum dulcis compotem fecerunt cantus.*

Tantum naves expertus sum multos clavos habentes.

Sed tamen dicam Iovis consilium Ægiochi.

Musa enim me docuerunt divinum carmen canere.

*Dies quinquaginta post conversionem Solis,
Ad finem progressa astate laboriosi temporis,
Tempestita est mortalibus navigatio. nec certe navem
Frageris, neque homines perdiderit mare,
Nisi dedita opera Neptunus terra quassator,
Aut Iupiter immortalium rex velit perdere.
Penes hos enim potestas est simul bonorumque malorumque.
Tunc vero facilesque aura, & mare innocuum,
Tranquillum : tunc navem celerem, ventis fretus,
Deducito in pontum : onus vero bene omne colloca.
Propera autem quam celerrime iterum domum redire :
Neque vero expectato vinumque novum, & autumnalem imbrem,
Et hyemem accedentem, Notique molestos flatu,
Qui concitat mare, comitatus Iovis imbre
Multo autumnali : asperum vero pontum facit.
Sed alia verna est navigatio hominibus,
Nempe cum primum quantum incedens cornix
Vestigium fecit, tantum folia homini appareant
Summa in ficu : tum sane pervium est mare.
Verna autem hac est navigatio. non ipsam ego tamen
Probo : neque enim meo animo grata est,
Quia occasio ipsius invadenda. agre quidem effugeris malum.
Homines faciunt stultitia mentis.*

*(sed tamen & hac
Opes*

Χρήματα γὰρ ψυχὴ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσι.

Δεινὸν δ' ἐστὶ θανεῖν μὲν κύμασιν. ἀλλὰ σ' ἄνωγα

φράζεσθαι τὰδε πάντα μὲν φρεσὶν ὅας ἀγορεύω.

Μὴδ' ἐνὶ νηυσὶν ἅπαντα βίον κθίλησι τίθεαι.

Ἀλλὰ πλέω λείπειν, τὰ γ' ἢ μείονα φορτίζεαι.

690

Δεινὸν γὰρ πόνιόν μὲν κύμασι πῆμασι κύρσαι.

Δεινὸν γ', εἴ κ' ἐφ' ἁμαξάν ὑπέρβιον ἄχθῃ αἰέρας,

Ἀξονα καυάζαις, τὰ γ' ἢ φορτί' ἁμαυρωθεῖη.

Μέτρα φυλάσσεαι. καιρὸς δ' ὅππῃ πᾶσιν ἄριστος.

Ὡραῖσ' ἢ γυναιῖκα πρὸν ποτὶ οἶκον ἄγεαι.

695

Μήτε τριηγόνων ἐτέων μάλα πολλὰ δότο λείπων,

Μήτ' ὀπιθεῖς μάλα πολλὰ γάμοισ' ὥρῃσι δέ τοι ὦρῃσι.

Ἡ γ' ἢ γυνὴ τέτορ' ἡβώῃ, πέμπῃ γ' ἢ γαμοῖτο.

Παρθενικῶν ἢ γαμεῖν, ὥς κ' ἡθεα κεδνὰ διδάξης.

Τινὲν ἢ μάλιστ' ἢ γαμεῖν ἥ τις σέθεν ἐγγύθι ναίῃ.

700

Πάντα μάλ' ἀμφὶς ἰδὼν, μὴ γείτοσι χάσματ' ἀγέης.

Οὐ μὲν γάρ π' ἡ γυναικὸς ἀνὴρ λήττειτ' ἁμεινον

Τῆς ἀγαθῆς· τὸ δ' αὖτε κακῆς ἐρίον ἄλλο

βρυτ. γυναικῶν
ὅλ. ἄλλοι.

Δειπνολόχης· ἢ τ' ἀνδρα καὶ ἰφθιμόν περ ἐόντα

Εὐφ' ἄτερ δαλῶ, καὶ ὠμῶν γέρας ἔθηκεν.

705

Εὖ δ' ὅππιν ἀθανάτων μακάρων πεφυλαγμένον εἶναι.

Μηδὲ κασιγνήτῳ ἴσον ποιεῖαι ἐταῖρον.

Εἰ δέ κε ποιήσης, μή μιν πρότερον κακὸν ἔρξης.

Μηδὲ ψεύδεαι γλώσσης χάριν. εἰ δέ κεν ἄρχῃ,

Ἡ π' ἐπ' αὐτῶν εἰπὼν δότο θυμὸν, ἢ καὶ ἔρξας,

710

Δὶς τόσα πίνυται μεμνημένον· εἰ δέ κεν αὖτις

Ἡ γ' ἢ ἐς φιλότιον, δίκῃ δ' ἐθέλῃσι πῶτα χεῖν,

Δέξασθαι. δειλὸς τοι ἀνὴρ φίλον ἄλλοτε ἄλλον

Ποιεῖται· σὲ γ' ἢ μή π' νόον κατελεγχέτω εἶδον.

Μηδὲ πολύξεινον, μηδ' ὀξείνον καλέεαι,

715

Μηδὲ

Opes enim sunt anima miseris mortalibus.

Miserum vero est mori in fluctibus. Verum te jubeo

Considerare hac omnia in animo quacunque tibi consulo.

Ne vero intra naves omnem substantiam cavae ponas :

Sed plura relinquito: pauciora vero imponito.

Miserum enim ponti in fluctibus in malum incidere :

Miserum etiam , si in currum prae grande onus imponens

Axem fregeris , onera vero intereant.

Modum serva. Tempus vero in omnibus optimum.

Mature autem uxorem tuam ad domum ducito.

Neque triginta annis valde multum inferior,

Neque superans multum : nuptiae vero tibi tempestivae haec.

Mulier autem quatuordecim annos pubescat , quintodecimo

Virginem vero ducito, ut mores castos doceas. (nubat.

Eam vero potissimum ducito quae te prope habitat :

Omnia diligenter circum contemplatus, ne vicinis ludibria ducas.

Neque enim muliere quicquam vir sortitur melius

Bona : rursus vero mala non gravius aliud

Comessatrice : quae virum licet robustum

Torret sine face , & cruda senectae tradit.

Bene vero reverentiam erga Deos immortales observato.

Neque fratri aequalem facito amicum :

Quod si feceris , ne ipsum prior malo afficias.

Ne vero mentiaris dicis gratia. Sin autem coeperit

Aut verbum aliquod dicere ingratum , aut facere ,

Bis tantum punire memineris : Sin vero rursus

Redeat in gratiam , poenam autem velit dare ,

Recipe. miser namque vir amicum alias alium

Facit : tuum vero ne quid animum coarguat vultus.

Ne vero multorum hospes , neve nullius hospes dicaris ,

Μηδὲ κακῶν ἔταρον, μηδ' ἐσθλῶν νεικεσῆρα.
 Μηδέ ποτ' ἐλομυῖω πενίῳ θυμοφθόρον ἀνδρὶ
 Τέτλαθ' ὀνειδίζειν, μακάρων δόσιν αἰὲν ἐόντων.
 Γλώσσης τοι θησαυρὸς ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστος
 Φειδωλῆς, πλείησιν ᾗ χάρις κ' ἔμετρον ἰσχύος. 720
 Εἰ ᾗ κακὸν εἴποις, τάχα κ' αὐτὸς μείζον ἀκῆσαις.
 Μηδὲ πολυξείνης δαιτὸς δυσσέμφελος εἶναι
 Ἐκ κοινῆς πλείησιν ᾗ χάρις, δαπάνη τ' ὀλιγίστη.
 Μηδέ ποτ' ἐξ ἧς Διὶ λείβειν αἴθοπα οἶνον
 Χερσὶν ἀνίπτοισιν, μηδ' ἄλλοις ἀθανάτοισιν. 725
 Οὐ γὰρ τοίγε κλύουσιν, δότοπλῦσι δέ τ' ἀρχαίς.
 Μηδ' ἀντ' ἡελίοιο τετραμυῖον ὀρθὸς ὀμιχεῖν.
 Αὐτὰρ ἐπὶ ῥ' ἡ δῦν, μεμνημύον, ἐς τ' ἀνιόντι.
 Μήτ' ἐν ὁδῷ, μήτ' ἐκτὸς ὁδῷ παρβάδῳ ἐρήσης,
 Μηδ' ἀπογυμνωθεὶς μακάρων τοι νύκτις ἔτασιν. 730
 Ἐζόμενος δ' ὅγε θείον ἀνὴρ πεπνυμένος εἰδώς,
 Ἦ' ὅγε πρὸς τοῖχον πελάσας δ' ἐρκεῖται αὐλῆς.
 Μηδ' αἰδοῖα γονὴ πεπαλαγμύον ἐνδοθεν οἴκου
 Ἔστιν ἐμπελαδὸν ὡς φαίνεται, αἶψ' αἰλέαοις.
 Μηδ' ἀπὸ δυσφήμοιο τάφου ἀπονοσήσαντα 735
 Σπερμαίνειν χυεῖν, αἶψ' ἀθανάτων ἀπὸ δαιτός.
 Μηδέ ποτ' ἀενάων ποταμῶν καλλιρροὸν ὕδωρ
 Ποσσὶ περᾶν, πρὶν γ' ἄλγῃ ἰδὼν ἐς καλὰ ῥέεθρα,
 Χεῖρας νιψάμενος πολυηρότῳ ὕδατι λούσῃ.
 Ὅς ποταμὸν Διὰ βῆ, κακότητι ᾗ χεῖρας ἀνίπτοις, 740
 Τῷ δὲ θεοὶ νεμεσῶσι, καὶ ἄλγος δῶκαν ὀπίσσω.
 Μηδ' ἀπὸ πεντόροιο, θεῶν ἐνὶ δαιτὶ θαλεῖν,
 Αὖτον ἀπὸ χλωρῆς τάμνειν αἶθωνι σιδήρῳ.
 Μηδέ ποτ' οἶνοχόῳ πηγεῖν κρητῆρ' ὑπερθεῖν
 Πινόων· ὅλοη γὰρ ἐπ' αὐτῷ μοῖρα τέτυκται. 745
 Μηδὲ

*Neve malorum socius, neque bonorum convitiator.
Neq, unquam miseram pauperiem animū comedentem homini
Sustineas exprobrare, divorum munus immortalium.
Lingua certe thesaurus inter homines optimus
Parca, plurima vero gratia, si modum servet.
Quod si malum dixeris, forsā & ipse majus audies.
Ne in convivio quod multi amici instruunt sis morosus
De symbolis: plurima enim gratia, sumptusque minimus.
Neque unquam mane Iovi libato nigrum vinum
Manibus illotis, neque aliis immortalibus.
Neque enim illi exaudiunt, respuunt vero etiam preces.
Neque contra Solem versus erectus meito,
Sed etiam postquam occidit memor ejus rei, adversus orientē.
Neque in via, neque inter eundem meias,
Neque denudatus: Deorum quippe noctes sunt.
Sedens vero divinus vir & prudens,
Aut ad parietem accedens bene septa caula.
Neque pudenda semine pollutus intra domum
Focum juxta revelato, sed caveo.
Neque feralibus epulis reversus
Seminato progeniem, sed Deorum a convivio.
Nec unquam perennium fluviorum limpidam aquam
Pedibus transito, priusquā oraveris aspiciens pulchra flumina,
Manus lotus amœna aqua limpida.
Qui fluvium transferit, malitia vero manus illotus,
Ei succensent Dii, & damna dant in posterum.
Ne vero a manu, Deorum in celebri convivio,
Siccum a viridi reseca nigro ferro.
Neque unquā urceū ex quo vinū infunditur pone super craterē
Bibentium: perniciosum enim in eo satum est situm.*

Μηδὲ δόμον ποιῶν, ἀνεπίξενον καὶ ἀλείπειν,
 Μήτοι ἐφεζομένη κρώζῃ λακέρυζα κρωῶνῃ.
 Μηδ' ἀπὸ χυτροπόδων ἀνεπὶ ῥέκλων ἀνελόντα
 ἔσθῃν, μηδὲ λόεσθ'· ἐπεὶ καὶ τοῖς ἐνὶ ποινῇ.
 Μηδ' ἐπ' ἀκινήτοισι καθίζειν (ὃ γὰρ ἄμεινον) 750
 Παῖδα δυωδεκαῖαιον, ὅτ' ἀνὲρ ἀνλώοργα ποιῇ·
 Μηδὲ δυωδεκάμυλον· ἴσον καὶ τὸ τετυκται.
 Μηδὲ γυναικείῳ λυτῶ χρόα φαιδριῦέσθῃ
 Ἀνέργα. λυγαλέῃ γὰρ ὅππῃ χρόνον ἔς' ὅππῃ καὶ τῶ
 Ποινῇ. μηδ' ἱεροῖσιν ἐπ' αἶθοιμόιοις κυρήσας, 755
 Μωμῶειν αἰδήλα· θεὸς νύ τι καὶ τὰ νεμεσάει.
 Μηδέ ποτ' ἐν προχοῇ ποταμῶν ἀλαδε προρεόντων,
 Μηδ' ὅππῃ κελυαίων ἔρεϊν· μάλα δὲ ἐξαλέασθῃ.
 Μηδ' ἐναποψύχειν. τὸ γὰρ ὃ ποι λωϊόν ἐστιν
 ὧδ' ἔρδειν. δεινὴ γὰρ βροτῶν ὑπαλδύεο φήμι· 760
 Φήμη γάρ τε κακὴ πέλεται, καὶ φημὶ αἰεῖραι
 Ρ' εἶα μάλ', ὄργαλέῃ γὰρ φέρειν, χαλεπὴ δὲ ἀποθέσθῃ.
 Φήμη δὲ ὃ τις πάμπαν ἀπόλλυται, ἢ πῖνα πολλοὶ
 Λαοὶ φημίζουσι. θεὸς νύ τις ἐστὶ καὶ αὐτή.

Τ Ε Λ Ο Σ.

*Neque domum faciens imperfectam relinquito ,
 Ne forte insidens crocitet stridula cornix.
 Neque ab ollis nondum dedicatis rapiens .
 Comedito , neque lavator : quia & hisce noxa inest.
 Neque super immobilibus locata (non enim bonum est)
 Puerum duodennem : quia virum inertem facia :
 Neque duodecim mensium : equale & hoc est.
 Neque muliebri in balneo corpus abluito
 Vir : gravis enim suo tempore erit & huius rei.
 Pœna. neque in sacrificia accensa incidens,
 Reprehende arcana : Deus quippe & hac indigne fert.
 Nec umquam in alveo fluviorum mare influentium,
 Neque super fontes meito : quin valde evitato.
 Neque incacato. id enim nihilo est melius
 Sic facere. gravem vero mortalium evitato famam.
 Fama enim mala est , qua celeriter quidem excitatur
 Facillime , molesta vero portatu , difficilisque depositu.
 Fama vero nulla prorsus perit, quam quidem multi
 Populi divulgant. quippe Dea quadam est & ipsa.*

F I N I S.

ΗΣΙΟΔΟΥ ΤΟΥ ΑΣΚΡΑΙΟΥ

Ἡμέραι.

Μαῖα δ' ἐκδιόθεν πεφυλαγμένη, ὅτ' ἔμμοιραν
Πεφραδέμεν δμῶεσι. τριηκάδα μηνὸς αἰρίσιν
Ἔργα τ' ἐποπιδείν, ἢ δ' αἰμαλίην δατέαδ'.

Εὐτ' ἂν ἀληθείην λαοὶ κείνοντες ἄγωσιν.

Αἶδε γὰρ ἡμέραι εἰσι Διὸς ὥφρα μνησένι.

Πρῶτον ἔνη, τελεθίς τε, καὶ ἑβδόμη, ἱερὸν ἡμᾶρ. 770

Τῇ γὰρ Ἀπόλλωνα χρυσάορα γείναίτο Λητώ.

Ὀγδοαῖτη τ' ἐνάτη τε, δύω γε μὴν ἡμαῖα μινὸς

Ἔξοχ' αἰετομήνοιο βροτήσια ἔργα κένεαδ'.

Ἐνδεκάτη τε, δωδεκάτη τ', ἄμφω γε μὴν ἑοδλαί.

Ἡ μὲν οἷς πείκειν, ἢ δ' ὄφρονα καρπὸν αἰμαῖαδ'. 775

Ἡ δ' ὃ δωδεκάτη τ' ἐνδεκάτης μέγ' αἰμείνων.

Τῇ γάρ τοι νεί νήματ' αἰροσπότηι ἀράχνης

Ἡμαῖα ἐκ πλείε, ὅτε τ' ἴδεις σωρὸν αἰμαῖατ'. 780

Τῇ δ' ἰσὺν σῆσαιτο γυνή, προβάλοιτό τε ἔργον.

Μινὸς δ' ἰσαμνίᾳ τρισηκαδεκάτῳ ἀλέαδ'.

Σπέρμαί τε ἀρξάαδ'· φυτὰ δ' ἐνθρέψαδ' αἰρίσι. 785

Ἐκλή δ' ἡ μέσση μάλ' αἰσύμφορός ἐστι φυτοῖσιν·

Ἀνδρογόν τε ἀζαθή· κέρη δ' αἰσύμφορός ἐστιν,

Οὔτε γνέαδ' πεῶτ', ἔτ' αἰετὰ μὲν ἀνέβωλῃσι.

Οὐδὲ μὲν ἡ πρώτη ἐκλή κέρησι γνέαδ'.

Ἀρμυῖα δ' αἰετὶς ἐρίφες τάμνειν καὶ πώεα μῆλων.

Σηκὸν τ' αἰμφοβαλεῖν ποιμνήϊον ἥπιον ἡμᾶρ.

Ἐδλή δ' ἀνδρογόν τε, φιλέει δέ τε κέρτομα βάζειν,

Ψάδεα δ' αἰμυλίς τε λόγες, κρυφίς τε θαρισμός.

Μινὸς δ' Ὀγδοαῖτη κάπρον καὶ βῆν ἐρίμυκον.

790

Ταμνέ-

HESIODI ASCRÆI DIE S.

Dies vero ex Iove observans, bene secundum decorum
Præcipe servis. tricesimam mensis optimam
Ad opera inspicienda, demensumque dividendum:
Nempe cum in rebus agendis populus versatur.

Hæ enim dies sunt Iove a prudente.

Primum, novilunium, quartaque, & septima, sacra dies:

Hæc enim Apollinem ense aureo armatum genuit Latona.

Octavaque & nona ambæ dies mensis

Egregie crescentis ad curandum opera mortalium.

Undecima vero, duodecimaque, ambæ quidem bonæ:

Hæc quidem tondendis ovibus, illa latis segetibus metendis.

Duodecima tamen undecima multo melior.

Hæc enim net filæ in aëre suspensus araneus

Die adulta, quum & prudens formica acervum colligit.

Hæc telam ordiatur mulier, strenue tum processerit opus.

Mensis autem inchoati decimatertia caveto

Sementem facere incipias: plantis vero inferendis optima est.

Sexta vero media valde incommoda est plantis:

Viripara bona: puella vero non utilis est,

Neque gignenda primum, nec nuptiis tradenda.

Nec prima quidem sexta puella gignenda

Apta est, sed hædis castrandis & gregibus ovium.

Stabuloque circumsepiendo pastoralis benigna dies est.

Bona vero viripara, amatque convitia loqui,

Mendaciaque, & blandos sermones, & occulta colloquia.

Mensis vero octava caprum & bovem mugientem

Ταμνέμεν, ἔρῃας ᾗ δυωδεκάτη ταλαεργῶς.
 Εἰκάδι δ' ἐν μεγάλῃ, πλέω ἡμαί, ἴσθρα Φῶτα
 Γεῖναοθ'· μάλα γάρ τε νόον πεπυκασμένον ἔσιν.
 Ἐσθλή δ' ἀνδρογόνον δεκάτη, κέρησι δέ τε τείρεαι
 Μέσση. τῇ δέ τε μῆλα, καὶ εἰλίποδας ἑλικας βῆς, 795
 Καὶ κινῶα καρχαρόδοντα, καὶ ἔρῃας ταλαεργῶς
 Πρηῦνεν, ὅππ' ἑῖρα πθεῖς· πεφύλαξο ᾗ θυμῷ
 Τείρεαι δ' αἰδέαοθ' φθίνοντος θ' ἰσαμύν τε,
 Ἀλγεα θυμοβορεῖν. μάλα τοι τετελεσμένον ἦμαρ,
 Ἐν ᾗ τετάρτη μίωος ἄχεοθ' ἐς οἶκον ἀκρίν, 800
 Οἰωνὸς κρίνας, οἳ ἐπ' ἔργμαί τε τῶν ἀριστοί.
 Πέμπτης δ' ἐξαλέαοθ'· ἐπεὶ χαλεπαὶ τε καὶ αἰναί.
 Ἐν πέμπτῃ γάρ φασιν Ἑρινύας ἀμφιπολῦναι,
 Ὅρῃον πιννυμένας· τ' ἔρῃς τέκε πῆμ' ὀπιόρῃσι.
 Μέσση δ' ἑβδομάτῃ Δημήτερ' ἱερὸν ἀκτῖν 805
 Εὐμάλ' ὀπιπλῶντα εὐτροχάλας ἐν ἀλῶν
 Βάλλειν· ὑλοτόμον τε ταμεῖν θαλαμήϊα δῖρα,
 Νῆϊά τε ξύλα πολλὰ, τὰ τ' ἄρμενα νηυσὶ πέλονται.
 Τείρεαι δ' ἄρχεοθ' νῆας πήγνυοθ' ὄρῃαις.
 Εἰνὰς δ' ἡ μέσση ὀπιδείελα λώϊον ἦμαρ 810
 Πρωτῆσι δ' εἰνὰς παναπήμων ἀνθρώποισιν.
 Ἐσθλή μὲν γάρ θ' ἡδὲ φυλάεμεν, ἡδὲ γῆεοθ',
 Ἀνέρι τ' ἡδὲ γυναικί· καὶ ἔποτε πάγκακρον ἦμαρ.
 Παῦροι δ' αὐτ' ἴσασι, τρῖσινάδ' αὖ μίωος ἀείσω
 Ἀρξάομαι τε πίθη, καὶ ἐπὶ ζυγὸν αὐχένῃ θῆναι 815
 Βεσὶ καὶ ἡμιόνοισι καὶ ἵπποις ὠκυπόδεσσι.
 Νῆα πολυκλήϊδα θολῶ εἰς οἶνοπα πόντον
 Εἰρύμεναι. παῦροι δέ τ' αἰληθεῖα κικλήσκουσι.
 Τείρεαι δ' οἴγε πίθον. πλεῖν πάντων ἱερὸν ἦμαρ
 Μεσσή· παῦροι ᾗ μετ' εἰκάδα μίωος ἀείσω, 820
 Ἡδὲ

Castrato, mulos autem duodecima laboriosos.
 Vicefima vero in magna, plena die, prudentem virum
 Generato: valde enim animo sapiens est.
 Bona autem viripara decima, puella vero & quarta
 Media: hac vero & oves, & pedes flectentes caprinos boves,
 Et canem asperis dentibus, mulosque laboriosos
 Cicurato, manum imponens. Teneto vero memoria
 Quarto die ut vites finientis & inchoantis mensis
 Doloribus conficere animum. valde hac sacra est.
 Quarta autem mensis uxorem domum ducito,
 Observatis avibus, quæ ad hanc rem sunt optima.
 Quintas vero evitato: quia noxia sunt & graves.
 In quinta enim aiunt Furias obambulare,
 Orcum vindicantes: quem Eris in perniciem genuit perjurorū.
 Media vero septima Cereris sacrum munus
 Diligenter inspiciens bene aquata in area
 Ventilato: roborumque sector incidito cubicularia ligna,
 Navalique ligna multa, & quæ navibus congrua sunt.
 Quarta vero incipito naves compingere hiantes.
 Nonæ autem media pomeridiana melior dies.
 Prima vero nona prorsus innoxia hominibus.
 Bona siquidem est ad plantandum, & ad generandum,
 Tam viro quam mulieri: nec unquam prorsus mala dies.
 Sed pauci rursus sciunt tertium nonum mensis optimum
 Relinendis doliis, & ad jugum collo imponendum
 Bobus & mulis & equis celeribus.
 Navem multa transtra habentem celerem in nigrum pontum
 Deducito. Sed pauci veracem dicunt.
 Quarta vero aperi dolium. præ omnibus sacra dies est
 Media: pauci vero post vicefimam mensis optimam,

Ηἷς γινομμένης ἔπι δείελα δὲ ἐς χερσίων.
 Αἶδε μὲν ἡμέραι εἰσὶν ἑπιχθονίοις μέγ' ὄνειαρ.
 Αἱ δὲ ἄλλαι μετὰ δαπνί, ἀκήριοι, ἔπι φέρουσι.
 Ἄλλοι δὲ αἰλοῖναι αἰνεῖ, παῦροι δὲ τ' ἴσασιν.
 Ἄλλοτε μητρὸς πέλει ἡμέρη, ἄλλοτε μήτηρ.
 Τάων δὲ δαίμων τε καὶ ὄλβιος, ὅς τ' αὖτε πάντα
 Εἰδὼς ἐργάζεταί, ἀνὰ πῦρ ἀθανάτοισιν,
 ὄρνιθας κρένων, καὶ ὑπερβασίας ἀλεείνων.

825

Τ Ε Λ Ο Σ.

ΗΨΙΟ-

Aurora existente. pomeridiana vero est deterior.

Et hæc quidem dies sunt hominibus magno commodo.

Cætera autem intercidentes sunt, nihil significantes, nihil se-

Sed alius aliam laudat, pauci vero norunt.

(remes.

Interdum noverca est dies, interdum mater.

De his beatusque & felix, qui hæc omnia

Sciens operatus fuerit, inculpatus diis,

Auguria observans, & delicta evitans.

F I N I S.

H E.

ΗΣΙΟΔΟΥ ΤΟΥ ΑΣΚΡΑΙΟΥ

Ἀπὸς Ἡρακλέους.

ARGUMENTUM IN SCUTUM HERCULIS.

Inscribitur hoc Poëma proprio nomine Herculis scutum, quod ejus præcipua sit hic descriptio. Rei autem argumentum sic habet. Taphii facta expeditione in Electryonis boves interemerunt fratres Alcmenæ, qui armenta a vi illorum defendere conabantur. Cum autem Amphitryo cum ea coïre vellet, non prius promissit quam de fratricidis poenas summisset. Quamobrem ipse eo profectus illos interfecit. Eadem autem nocte cum ea coëunt & Jupiter & Amphitryo: hic reversus a præ-

videtur can
phias in Not.
Lett.

Εοίη περιπῆσα δόμους ἢ παλῖδα γαῖαν
Ἡλυθεν ἐς Θήβας, μετ' ὀρήϊον Ἀμφιτεύονα
Ἀλκμήῃ, θυγάτηρ λαοσπόος Ἡλεκτεύωνος.

Ἡ ῥα γυναικῶν φύλον ἐκαίνυτο θηλυτεργίων

Εἰδεῖτε μέγ' ἔπε. νόον γε μὴ ἔτις ἔριζε

5

Τάων ἄς θνητῶν θνητοῖς τέκον δύνηθεῖσιν.

Τῆς καὶ ἀπὸ κρήθεν, βλεφαίων τ' ἀπὸ κυανεάων.

Τοῖον ἄηθ', οἷον τε πολυχρύσας Ἀφροδίτης.

Ἡ ᾗ καὶ ὥς κ' ἑμὸν ἐὼν πέσκειν αἰγίτῳ,

Ὡς ἔπω τίς ἔπιδε γυναικῶν θηλυτεργίων,

10

Ἡ μὲν οἱ πατέρ' ἐσθλὸν ἀπέκλινεν, ἴφι δαμαίοντας,

Χωσάμενος πρὸ βασιλῆος. λιπὼν δ' ὅγε παλῖδα γαῖαν

Ἐς Θήβας ἐκέλευσε φερεσάκεας Καδμεΐδας.

Ἐνθ' ὅγε δώματ' ἔναιε σὺν αἰδοίῃ παρθένῳ,

Νόσφιν ἄτερ φιλότῃ ἐφιμέρας. ἔγάρ οἱ ἦεν

15

Πρὶν λεχέων ὀπιλιῶναι εὐσφύρας Ἡλεκτεύωνης,

Πρὶν γε φόνον τίσαιτο κασιγνήτων μεγαθύμων

Ἡς

HESIODI ASCRÆI SCUTUM HERCULIS.

ARGUMENTUM IN SCUTUM HERCULIS.

a prælio, ille vero hominibus auxiliatorem generare volens. Peperit illa ex Amphitryone quidem Iphiclum, ex Jove vero Herculem: qui cum auriga Iolao proficiscitur adversus Cygnum, Martis filium: qui decimas ducentes ad Pytho deprædabatur. Profectus igitur scuto per Vulcanum facto Trachinem abit ad Ceycem. Congressus cum Cygno, cum interimit, Martemque pro filio suo pugnantem in crure vulnerat. Atque ita venit ad Ceycem. Erat autem Cygnus gener Ceycis ob filiam Themistonoën.

*Vt qualis relictâ domo ac patria tellure
Venit Thebas, secuta maritum Amphitryonem
Almena, filia bellicosi Electryonis.*

*Qua mulierum genus superabat sæminearum
Formaq; & proceritate: prudentia utiq; nulla cū ea certabat
Illarum quas mortales mortalibus peperere concumbentes.
Cujus & a vertice, & a palpebris nigricantibus
Tale quiddam spirabat, quale & ab aurea Venere.
Atque hac talis existens, tam animo suum colebat conjugem,
Perinde ut nulla unquam coluit mulierum sæminearum,
Quanquam ejus patrem præstantem occidisset, vi domitum,
Ira commotus propter boves. relictâ autem ille patria tellure
Thebas venit, supplicans scutatis Cadmeis.
Vbi idem habitabat cum veneranda conjuge,
Seorsim absque concubitu desiderabili. Non enim licebat ipsi
Ante lectum conscendere formosa Electryonidis,
Quam cadem ultus esset fratrum magnanimorum*

Ἦς αἰλόχῃ, μαλερῶ ᾧ κατὰφλέξαι πυρὶ κώμας
 Ἀνδρῶν ἡρώων Ταφίων ἰδὲ Τηλεβοάων.

Ὡς γάρ οἱ Δίεπειο, θεοὶ δ' Ὀπιδάρτυροι ἦσαν. 20

Τῶν ὃ γ' ὀπίζετο μελῶν, ἐπείγετο δ' ὅττι τάχιστα
 Ἐκτελέσαι μέγα ἔργον, ὃ οἱ δίοθεν θέμις ἦεν.

Τῷ δ' ἄμα, ἱέμευοι πολέμοιό τε φυλόπιδός τε,

Βοιωτοὶ πηλήξιοι, ὑπὲρ σακέων πνείοντες,

Λοκροὶ τ' αἰχμέμαχοι, καὶ Φωκῆες μεγάθυμοι, 25

Ἔσποντ'. ἦρχε ᾧ τοῖσιν εὖς παῖς Ἀλκαῖοιο,

Κυδρόων λαοῖσι. πατήρ δ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε

Ἄλλω μῆτιν ὕφαινε μὲν φρεσὶν, ὅφρα θεοῖσιν

Ἀνδράσι τ' ἀλφειῇσιν δρῆς ἀλκίηρα φυλάσῃ.

Ὡς δ' ἀπ' ἐλύμπιο δόλον φρεσὶ βυασοδομόων, 30

Γμείρων Φιλότῃ· εὐζώνοιο γυναικὸς

Ἐννύχῃ· τάχα δ' ἴξε Τυφάονιον, τόθεν αὖθις

Φίκιον ἀκρότατον προσεβήσατο μητιέτα Ζεύς.

Ἐνθα καθεζόμενῃ, φρεσὶ μῆδετο θέσκελα ἔργα.

Αὐτῇ μὲν γὰρ νυκτὶ τανυσφύρα Ἠλεκτερυώνης 35

Εὐνὴ καὶ Φιλότῃ μίγῃ, πέλεσεν δ' αἶρ' ἐέλδωρ·

Αὐτῇ δ' Ἀμφιτεύων λαοοσόῃ, ἀγλαὸς ἦρως,

Ἐκτελέσας μέγα ἔργον, ἀφίκετο ὄνδε δόμονδε.

Οὐδ' ὃ γ' Ὀπιδάρτυρας καὶ ποιμνίας ἀγροιώτας

Ὡς τ' ἰέναι, πρὶν γ' ἦς αἰλόχῃ Ὀπιβήμεναι δύνῃς. 40

Τοῖ· γὰρ κραδίῳ πόθῃ αἶνυτο ποιμνία λαῶν.

Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἀσπασὸν ὑπεκπροφύγῃ κακότητι

Νέσσει ὑπὸ δρυαλέης, ἢ καὶ κρατερῇ ὑπὸ δεσμῷ·

Ὡς ῥα τότε Ἀμφιτεύων χαλεπὸν πόνον ἐκτολυπύσας, 45

Ἀσπασίως τε φίλως τε εὖν δόμον εἰσαφίκανε.

Παννύχῃ δ' αἶρ' ἐλεκτο σὺν αἰδοίῃ παρὰ κρητὶ,

Τερπόμην δώροισι πολυχρῆστα Ἀφροδίτης.

*Sua conjugis, flagrantique combussisset igne vicos
Virorum heroum Taphiorum atque Teleboarum.
Ita enim constitutum ipsi erat, diique testes facti fuerant.
Quorum ille verebatur iram, festinabatque celerrime
Exequi magnum opus, quod ipsi divinitus incumbibat.
Hunc autem una, cupidi bellicue praelique,
Bæotii equitando insignes, sub clypeis spirantes sc. robur,
Locrique cominus pugnantes, & Phocenses magnanimi
Sequebantur. ducebat autem eos egregius filius Alcai,
Gaudens populis. At pater hominumque deorumque
Aliud consilium texebat in animo, ut Diis pariter (neraret.
Et hominibus rerum indagatoribus damnorum depulsatorē ge-
Profectus autem ab Olympo est dolum alta mente volvens,
Desiderans concubitus elegantis mulieris
Per noctem: celeriterque venit in Typhaonium, unde rursus
Ad Phicium summum accessit prudens Iupiter.
Vbi residens mente versabat divina opera.
Nam eadem quidem nocte cum pulchra Electryonide
Concubitu & amore mixtus est, perfecitque desiderium:
Eadem autem & Amphitryo bellicosus, illustris heros,
Perfecto magno opere, rediit domum suam.
Neque ille ad famulos & pastores agrestes
Iit, antea quam sua conjugis conscendisset lectum.
Tale siquidem corde desiderium ceperat pastorem populorum.
Sicut quando quispiam magna cum voluptate effugit afflictionē
Morbo ex difficili, aut etiam validis ex vinculis:
Ita tunc Amphitryo difficili labore exantlato,
Magnoq; desiderio, lubentiq; animo, domum suam reversus est.
Totaque nocte concubuit cum veneranda uxore,
Oblectando se muneribus aurea Veneris.*

Ἡ δὲ θεῶν ἀμνηθεῖσα, καὶ ἀνέρεα πολλὸν ἀείσω,
 Θήβῃ ἐν ἐπὶ πύλῳ διδυμαῖονε γείνατο παῖδε,
 Οὐκ ἔθ' ὅμῃ φρογέοντε, (κασιγνήτω γέ μιν ἥϊλιν.) 50
 Τὸν μὲν χροτότερον, τὸ δὲ αὖ μέγ' αἰμείνονα Φῶτα,
 Δεινὸν τε κρατερὸν τε, βίβιν Ἡρακλεΐδην.
 Τὸν μὲν ὑποδμηθεῖσα κελαυνεφεί Κρονίωνα,
 Αὐτὰρ Ἰφικλῆα γέ δορυασόω Ἀμφιτεύωνι.
 Κεκεμμένον γλαυῶν τ' μὲν, βροτῶν ἀνδρῶν μιγείσας 55
 Τὸν δὲ, Διὶ Κρονίωνι, θεῶν σημαίντορα πάντων.
 Ὅς καὶ Κύκνον ἐπεφνεν Ἀρηϊάδην μεγάλην.
 Εὗρε γὰρ ἐν τεμνύῃ ἐκατηβόλῃ Ἀπόλλωνος
 Αὐτὸν, καὶ πατέρ' ὄν, Ἄρην, αἶτον πολέμοιο,
 Τόχους λαμπρομένους, σέλας ὡς πυρὸς αἰθοραμένοιο, 60
 Ἔσαότ' ἐν δίφρῳ· χθόνα δὲ ἐκλυπον ὠκέες ἵπποι,
 Νύαγοντες χηλῆσι· κόνις δέ σφ' ἀμφιδεδῆφ,
 Κοπτομένη πλεκτοῖσιν ὑφ' ἄρμασι καὶ ποσὶν ἵππων.
 Ἄρματα δὲ ὀπίηται καὶ ἀντυγες ἀμφαεράβιζον,
 Ἴππων ἱεμένων· κεχάρητο δὲ Κύκνος ἀμύμων, 65
 Ἐλπόμενος Διὸς υἱόν, δρῆϊον, ἡνίοχόν τε,
 Χαλκῶ δηώσειν, καὶ λυτὰ κλυτὰ τόχέα δύσειν.
 Ἀλλὰ οἱ τόχων ὅσῃ ἐκλυε φοῖβος Ἀπόλλων.
 Αὐτὸς γάρ οἱ ἐπῶρσε βίβιν Ἡρακλεΐδην.
 Πᾶν δὲ ἄλσος καὶ βωμὸς Ἀπόλλωνος Παγασαίης 70
 Λάμπεν ὑπαὶ δεινοῖο θεῶ τόχέων τε καὶ αὐτοῦ.
 Πῦρ δὲ ὡς ὀφθαλμῶν ἀπελάμπειο· τίς κεν ἐκείνῳ
 Ἐτλη θνητὸς εἶν κατεναντίον ὀρμηθῆναι,
 Πλὴν Ἡρακλῆος καὶ κυδαλίμου Ἰολαίου;
 Κείνων γὰρ μεγάλη τε βίη καὶ χεῖρες αἶαπτοι 75
 Ἐξ ὧμων ἐπέφυγον ὅππῃ σιβαροῖσι μέλεσσιν.
 Ὅς ῥα τόθ' ἡνίοχον προσέφη κρατερὸν Ἰόλαον·

*illa autē a Deo pariter compressa, & ab homine longe optimo,
Thebis septem portas habentibus geminos peperit pueros,
Haud quaquam similes, quanquam fratres essent.*

*Alterum siquidem inferiorem, alterum autem longe praestan-
Magnum ac validum, Herculem. (tiores virum,*

*Hunc quidem compressa a pluvia auctore Iove,
Iphicleum autem hastarum a concussore Amphitryone,
Diversā generationē: alterū quidē, cū viro mortali concumbens:
Alterum autē, cum Iove Saturni filio Deorū imperatore omniū:
Qui & Cygnum occidit, Martis filium, magnanimum.*

*Invenit enim in luco longe jaculantis Apollinis
Ipsum, & patrem ipsius, Martem, bello insatiabilem,
Armis fulgentes, ceu fulgor ignis ardentis,
Stantes in curru: terram autem pulsabant veloces equi,
Ferientes ungulis; pulvisque circa ipsos dividebatur,
Excitatus compactis sub curribus & pedibus equorum.
Currus autem sabrefacti & rotarū ambitus circū resonabant,
Equis festinantibus. gaudebat autem Cygnus inculpatus,
Sperans se Iovis filium, strenuum, aurigamque
Ferro interemturum esse, & inclytis armis exuturum.*

Sed ipsius vota non exaudivit Phœbus Apollo.

Ipse enim contra illum concitavit Herculem.

Totus vero lucus & ara Apollinis Pagasæi

Collucebat præ vehementis Dei armis, & ipso;

*Et quasi quidem ignis ex oculis effulgebat. Quis autem illi
Sustinuisset mortalis existens obviam sub conspectum prodire,
Præter Herculem & præclarum Iolaum?*

Illorum enim & vis magna, & manus invictæ

Ex humeris nata erant una cum robustis membris.

Is igitur tunc aurigam allocutus est fortem Iolaum:

E

O heros

Ἡρως, ὦ Ἰόλαε, βροτῶν πολὺ φίλτατε πάντων,
 Ἡ' π μετ' ἀθανάτους μάκαρας, τοὶ Ὀλυμπον ἔχουσιν,
 Ἡ' λιπὲν Ἀμφιτρυῶν, ὅτ' εὐσέφανον ποτὶ Θήβην 80
 Ἡλθε, λιπὼν Τίρυνθον εὐκπίμῃον πολίεθρον,
 Κτείνας Ἡλεκτρυῶνα, βοῶν ἔνεκ' Ὀρυμειώπων·
 Ἰκέλο δ' εἰς Κρεῖοντα, καὶ Ἡνιόχῳ τανύπεπλον.
 Οἳ ῥά μιν ἡσπάζοντε, καὶ ἄρμα παῖντα παρεῖχον,
 Ἡ' δίκη ἔσθ' ἱκέτησι, τίον δ' ἄρα κηρόθι μαῖλον. 85
 Ζῶε δ' ἀγαλλόμηντο σὺν εὐσφύρῳ Ἡλεκτρυῶνῃ
 Ἡ' ἀλόχῳ· τάχα δ' αἶμας ὀπιπλομήων ἐνιαυτῶν
 Γεινόμεθ', ἔτε φυλὴν ἐναλίγκιοι, ἔτε νόημα,
 Σὸς τε πατὴρ καὶ ἐγὼ· ἔμην φρένας ἐξέλετο Ζεὺς.
 Ὅς περιπὼν σφέτερόν τε δόμον, σφετέρης τε τοκῆας, 90
 Ὀχέλο πμήσων ἀλιτήμῃον Εὐρυσθενῆα,
 Σχέτλιτο· ἥ περ πολλὰ μετεσυναχίζετ' ὀπίσσω,
 Ἡν' αἴτῳ ἀχέων· ἡ δ' ἔ' παλινάχρετος ἐστίν.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ δαίμων χαλεπὸς ἐπετέλλετ' αἰέθλης.
 ὦ φίλτο, ἀλλὰ σὺ θάσσον ἔχ' ἡνία φοινικθέντα 95
 Ἰππῶν ὠκυπόδων· μέγα γ' ὅφρ' ἐσὶ θάσσοι αἰέξων,
 Ἰθὺς ἔχειν θοὸν ἄρμα, καὶ ὠκυπόδων ὀθέντο ἵππων,
 Μηδὲν ὥπτε δδείσας κλύπον Ἄρεα ἀνδροφόνοιο,
 Ὅς νῦν κεκληγὼς φεμαινέται ἱερὸν ἄλσος
 Φοῖβος Ἀπόλλωνος ἐκατηβέλεταο ἀνακίτο. 100
 Ἡ' μὲν καὶ κρατερός περ ἐὼν ἄατιμ πολέμοιο.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἀμώμητο Ἰόλαο·
 Ἡ' θεῖ', μάλα δὴ τι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
 Τιμᾶ σὺν κεφαλῇ, καὶ ταύρεσσιν ἔννοσίγαισσιν,
 Ὅς Θήβης κρήδεμνον ἔχει, ῥύεταί τε πόληα· 105
 Οἷον δὴ καὶ τὸνδε βροτὸν κρατερόν τε μέγαν τε
 Σαῖς ἐς χεῖρας ἄγουσιν, ἵνα κλέοιτο ἔσθ' ἰὸν ἄρηαι.

Ἀλλὰ γὰρ

O heros Iolæi, mortalium longe carissime omnium,
 Utique apud immortales beatos, qui Olympum tenent,
 Peccavit Amphitryo, quoniam bene munitas ad Thebas
 Abiit, relicta Tiryntho urbe bene fundata, (frontes :
 Postquam occiderat Electryonem, propter boves latas habentes
 Venitque ad Creontem, & Heniochen longis ornatam vestibibus.
 Qui ipsum ultro receperunt, & necessaria omnia præbuerunt,
 Quatenus fas est supplicibus, colueruntque ex animo magis.
 Vivebat autem exultabundus cum formosa Electryonide
 Coniuge sua: moxque nos revoluti anno
 Nati sumus, neque statura similes corporis, neque ingenio,
 Pater tuus & ego: cujus quidem mentem sustulit Iupiter.
 Qui relicta domoque sua, & suis parentibus,
 Abiit veneraturus immaturo partu editum Eurystheum,
 Infelix. certe multum ingemiscebat postea,
 Culpam suam lugens: sed illa irrevocabilis est.
 Mihi vero Deus difficiles imperavit labores.
 O amice, sed tu celeriter arripe habenas rutilantes
 Equorum alipedum: magnamque mente fiduciam concipiens,
 Recta dirige celerem currum, & alipedum robur equorum,
 Nihil veritus strepitum Martis hominum occisoris,
 Qui nunc cum clangore circumquaq; furit per sacrum nemus
 Phœbi Apollinis longe jaculantis regis.
 Enimvero, etiā validus licet existat, tamen exsaturabitur bello.

Hunc contra allocutus est inculpatus Iolæus:

O venerande, quam multum vero pater hominum atq; Deorū
 Honorat caput tuum, & taurinus Neptunus,
 Qui Thebarum mœnia tenet, & tuetur civitatem:
 Quemadmodum & hunc mortalem validumque magnumque
 Tuas in manus adducunt, ut gloriam magnam auferas.

Ἀλλὰ γε, δύσσεο τούχ' ἄρ' ἴα, ὄφρα τάχιστα
 Δίφρως ἐμπελάσωντες, Ἀρήος θ' ἡμέτερόν τε,
 Μαρνώμεσθ'. ἐπεὶ ἔπι αἰτάρβητον Διὸς υἱόν,
 Οὐδ' Ἰφικλείδην δειδίζετ'· ἀλλὰ μιν οἶω
 Φάξεσθ' δύο παῖδας ἀμύμονα Ἀλκείδαο,
 Οἳ δὴ σφι σχεδὸν εἴσι, λιλαιόμβροι πολέμοιο
 Φυλόπιδα σήσιν· τὰ σφιν πολὺ φίλτερα θοίνης.

110

Ὡς φάτο· μείδησεν ἣ βίη Ἡρακλεΐη,
 Θυμῷ γηθήσας· μάλα γάρ νύ οἱ ἄρ' ἔμμεναι εἶπεν.
 Καί μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

115

Ἦρως ὦ Ἰόλαε, διοτρεφές, σὸς κέ τι τηλῆ
 Ὑσμίνη τεηχεῖα. σὺ δ' ὡς παρ' αὖ ἦοθα δαΐφρων,
 Ὡς καὶ νῦν μέγαν ἵππον Ἀρείονα κυανοχαίτῳ
 Πάντη ἀναστροφᾷ, καὶ ἄρ' ἡγέμεν ὥς κε διώῃαι.

120

Ὡς εἰπὼν, κνημίδας ὀρειχάλκῳ φαεινᾷ,
 Ἡφαίστω κλυτὰ δῶρα, πρὶ κνήμησιν ἔθηκε.
 Δεύτερον αὖ θώρηκα πρὶ στήθεσιν ἔδυνε
 Καλόν, χρύσειον, πολυδαίδαλον· ὃν ῥ' οἱ ἔδωκε
 Παλλὰς Ἀθηναίη κέρη Διὸς, ὅππότε ἔμελλε
 Τὸ πρῶτον σπονδύλιος ἐφορμήσασθαι αἰέθλης.

125

Θήκατο δ' ἄμφ' ὤμοισιν ἄρης ἀλκίῃσιν σίδηρον
 Δεινὸς ἀνὴρ· καί λιν ἣ πρὶ στήθεσσι φάρετ' ἔκλυε
 Καββάλετ' ἐξόπιθεν. πολλοὶ δ' ἐνλοοῦντο οἷσιν
 Ρίγηλοι, θανάτοιο λαθιφθίγχοιο δοτῆρες.

130

Πρῶτον μὲν θάνατόν τ' εἶχον, καὶ δαίκρυσσι μῦρον·
 Μέσσοι ἣ Ξεστοί, περὶ μήκεες· αὐτὰρ ὅππῃθεν
 Μορφνοῖο φλεγύαο καλυπτόμενοι περύγεσιν
 ἦσαν· ὃ δ' ὄβριμον ἔχ' ἀκαχμήον εἴλετο χαλκῷ·
 Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέῳ εὖτυκλον ἔθηκε,
 Δαιδαλέῳ, ἀδάμαντι, ὃν περὶ κροτάφοις ἀεραῖαν,

ἦτ'

*Sed age, induere arma Mavortia, ut quam celerrime
Currus inter se committentes, Martis & nostrum,
Decertemus. Quoniam neque intrepidum Iovis filium,
Neque Iphiclidem perterrebit: sed ipsum puto
Mox fugiturum duos filios inculpati Alcideæ,
Qui prope adsunt, cupientes bello
Prælium conferere: quæ res ipsis multo gratior quam epulæ.*

*Sic ait. arrisit autem sortis Hercules,
Animo oblectatus: admodum enim illi grata dixerat.
Atque ipsum, respondens, verbis volucris allocutus est:*

*O heros Iolæ, Iovis alumne, non procul etiam hinc
Pugna aspera. Tu vero quemadmodum antea fuisti bellicosus,
Ita & nunc magnum equum Arionem nigricantibus setis obsitū
Quoquoversum converte, & auxiliare pro eo ac poteris.*

*Sic locutus, ocreas ex Orichalco splendido,
Vulcani inclita dona, tibiis induxit.
Mox & thoracem pectori induit
Pulchrum, aureum, variegatum: quem ipsi dederat
Pallas Minerva filia Iovis, tunc cum erat
Primum luctuosa aggressurus certamina.
Posuit autem circa humeros malorum depulsores ferrum
Fortis vir: cavam autem circa pectora pharetram
Rejecit in tergum. in hac multa erant sagittæ
Horrendæ, mortis vocem eripientis datrices.
Hæ ab anteriori quidē parte mortē habebant præfixæ, & lacry-
Media autem politæ erant, longæ: sed a tergo (mis madebant:
Nigra aquila contextæ alis
Erant. ille autem validam hastam præfixam arcem corripuit:
Capiti vero ingenti galeam fabrefactam imposuit,
Variegatam, adamantinam, temporibus adaptatam,*

Ἡτ' εἶρυτο κάρη Ἡρακλῆος θείοιο.

Χερσὶ γέ μιν σάκε' εἶλε παναίολον· ἔδ' ἐπὶ αὐτὸ
οὐτ' ἔρρηξε βαλὼν, ἔτ' ἔθλασε, θαῦμα ἰδέσθαι. 140

Πᾶν μὲν γὰρ κύκλω πτάνω, λούκῳ τ' ἐλέφαντι,
Ἡλέκτρῳ δ' ὑπελαμπές ἔειν, χρυσῷ τε φαεινῷ
λαμπόμυρον· κυάνεα δ' ἀπὸ πύχες ἠλήλαντο.
Ἐν μέσῳ δ' ἑσθλὸν ἔειν φόβος, ἔπ' ἀφαιεός,
Ἐμπαιλιν ὄσσοισιν περὶ λαμπομύοισι δεδορκώς. 145

Τὰ καὶ ὀδόντων μὲν πλῆτο σῶμα λύκα καὶ θεόντων,
δεινῶν, ἀπλήτων. ὅτι δ' βλοσυροῖο μετώπῃ
δεινὴ ἔειν πεπότητο, κρούσασα κλόνον ἀνδρῶν,
σχετλίῃ, ἥ ῥα νόον τε καὶ ἐκ φρένας εἶλετο φωίων
οἵ πινες ἀντιβίβω πόλεμον Διὸς ἥϊ φέροιεν. 150

Τῶν καὶ ψυχὰς μὲν χθόνα δυνάσ' αἶδ' εἶσω
αὐτῶν· ὅσ' αὖ δέ σφι παρ' ῥινοῖο σαπείσης

Ἀπὸ κεφαλῆς Σειρὶς ἀζαλέοιο κελαινῇ πύθεται αἶη.

Ἐν δ' ἀπὸ πύθεται παλιν αἶη τε τέτυκτο·
Ἐν δ' ὁμαδός τε, φόβος τ', ἀνδροκτασίη τ' ἐδεδήσθη. 155

Ἐν δ' ἔειν, ἐν δ' κυδοιμὸς ἐθνώσει· ἐν δ' ὀλοήκηρ,
ἄλλον ζῶν ἔχουσα νεκταίον, ἄλλον ἄσπον,
ἄλλον τεθνεῶντα, καὶ μόνον ἔλκε ποδοῖν.

Εἶμα δ' ἔχ' αἶμα φ' ὥμοισι δαφοίνεον αἶματι φωίων,
δεινὸν δερκομύμη, καναχῆσί τε βεβεβηῖα. 160

Ἐν δ' ἐφίων κεφαλὰς δεινῶν ἔσαν ἔπ' ἀφαιεῶν
δώδεκα· τὰ φόβεσκον ὅτι χθονὶ φύλ' ἀνθρώπων,
οἵ πινες ἀντιβίβω πόλεμον Διὸς ἥϊ φέροιεν.

Τῶν καὶ ὀδόντων μὲν καναχὴ πέλεν, ὅτε μάχοιτο
ἀμφιτετυωνιάδης· τὰ δ' αἶετο θωυτὰ ἔργα. 165

Σπίγματ' αὖ ὥς ἐπέφαντο ἰδεῖν δεινοῖσι δεικνύσιν
κυάνεα καὶ νῶτα, μελάνθησαν δ' ἡλυσία.

Ἐν

Qua muniebat caput Hercules divini.

*At manibus clypeū accepit valde variū, quem nemo quisquā
Neque perrupisset jaciendo, neque comminuisset, mirum visu.
Nam totus quidem circumquaque gypso, candidoque ebore,
Et electro lucidus erat, auroque fulgido
Splendens: carulea vero laminae erant ductae.*

*In medio autem draconis erat terror, haudquaquam effabilis,
Retro oculis igne lucentibus tuens.*

*Cujus & dentibus quidem repletum erat os candicantibus,
Savis, ingentibus. super terribilem autem frontem
Sava contentio volitabat, accendens pugnas hominum,
Terra, quae & mentem eximebat & praecordia viris
Quicumque bellum adversus Iovis filium gererent.*

*Quorum & anima quidem sub terram eunt ad Orcum intro
Ipsoꝝ: ossa autem eorum, pelle circum putrescēta,
Sole sub torrido in nigra putrescunt terra.*

*In eo autem & propulsatio & viceversa persecutio facta erant.
In eo tumultus, terror, & homicidium ardebant.*

*In eo contentio quoq; & turba surebat: in eo pernicioſa Parca,
Vivum alium tenens recens vulneratum, alium autem illeſum,
Alium mortuum, per pugnam trahebat pedibus.*

*Vestem autem habebat circū humeros cruentā sanguine virorū,
Savum videns, clamoribusq; vehementer strepens. (fabulum,
In eo autem & serpentū capita ſavorū erant, haudquaquam ef-
Duodecim; quae per terrefaciebant super terram homines,
Quicumque bellum contra Iovis filium moverent.*

*Quorum & dentiū quidem crepitus edebatur, quoties pugnabat
Amphitryoniades. Hac autem distincta erant miranda opera.
Porro veluti puncta quaedam apparebant ſavis draconibus
Carulea per terga, denigrataque erant illis maxillae.*

Ἐν ᾗ συῶν ἀγέλαι χλῆνων ἔσαν, ἠδὲ λεόντων
 Ἔς σφέας δερκομήων, κητεόντων τ' ἱεμήων τε,
 Τῶν καὶ ὁμιληδὸν εἴχες ἦσαν· ἔδ' ἐνὺ τῷ γε 170
 Οὐδέτεροι τρεῖς τῶν· Φερίσον γε μὲν αὐχένας ἄμφω,
 Ἡδὲ γάρ σφιν ἔκειτο μέγας λῆς, ἀμφὶ ᾗ κάπροι
 Δοιοί, ἀπὸ ραίμενοι ψυχὰς, καὶ δέ σφι κελαινὸν
 Αἶμα ἀπελείβετ' ἔραζ'. οἳ δ' αὐχένας ἐξερεπόντες,
 Κεῖατο τεθνηῶτες ὑπὸ βλοσυροῖσι λέεσι. 175
 Τοὶ δ' ἐπὶ μᾶλλον ἐγειρέσθην, κητέοντε μάχεσθαι,
 Ἀμφότεροι, χλῆναί τε σύες, χαροποί τε λέοντες.
 Ἐν δ' ἡ ὕσμίνῃ Λαπιθαίων αἰχμητῶν,
 Καινέα τ' ἀμφὶ ἄνακτα, Δρύαντά τε, Πειρίθοόν τε,
 Ὀπλέα τ', Ἐξάδιόν τε, Φάληρόν τε, Πρόλοχόν τε, 180
 Μόψον τ' Ἀμπυκίδην, Τιτάρησιον, ὄζον Ἀρηῶ,
 Θησέα τ' Αἰγείδην, ὅππείκελον ἀθανάτοισιν·
 Ἀργύρεοι, χρύσεια παρὰ χροὶ τούχῃ ἔχοντες.
 Κένταυροι δ' ἐτέρωθεν ἐναντίοι ἠγέρεθοντο,
 Ἀμφὶ μέγαν Πετρεῖον, ἰδ' Ἀσβολὸν οἰωνιστῶν, 185
 Ἀρκίον θ', Οὐριόν τε, μελαγχαιτῶν τε Μίμαντα,
 Καὶ δύο Πάκειδας, Περμήμεαί τε, Δρύαλόν τε,
 Ἀργύρεοι, χρυσέας ἐλάτας ἐν χερσὶν ἔχοντες.
 Καὶ τε στυαίηκτῶν, ὥσεί ζωοὶ περ ἔόντες,
 ἔλχεσιν ἠδ' ἐλάτης αὐτοχέδον ὠρίωνόντο. 190
 Ἐν δ' Ἀρεῶ βλοσυροῖο ποδώκεος ἔσασαν ἵπποι
 Χρῦσοι· ἐν ᾗ καὶ αὐτὸς ἐναρφόρητο ἔλιτο Ἀρης
 Αἰχμὴν ἐν χείρεσσιν ἔχων, πευλέεσσι κελόων,
 Αἶμα δὲ φοινικθεῖς, ὥσεί ζωὸς ἐναρίζων,
 Δίφρω ἐμβεβαώς. παρὰ δ' ἡ Δειμός τε Φάβο τε 195
 ἔσασαν, ἱεῖμενοι πόλεμον καταδύμεναι ἀνδρῶν.
 Ἐν ᾗ Διὸς θυγάτηρ Ἀγλαΐη Τειτοχόρεια,

*In eo autem & suum greges agrestium erant, atque leonum
Mutuo sese aspicientium, irascentiumque & ruentium,
Quorum etiam turmatim ordines incedebant; neque vero hi,
Neq₃ illi alteros timebant; horrebant attamen colla utrorumq₃.
Iuxta enim ipsos jacebat magnus leo, circum autem apri
Duo, spoliati vita, deorsumque ipsis niger
Cruor distillabat in terram. ipsi autem, cervicibus dejectis,
Iacebant mortui sub terribilibus leonibus.*

*At illi magis etiam excitabantur, incensi ad pugnandum,
Vtrique, agrestesque sues, trucesque leones.*

In eo autem erat & pugna Lapitharum bellatorum,

*Caneus rex, Dryasque, Pirithousque,
Hopleusque, Exadiusque, Phalerusque, Prolochusque,
Mopsusque Ampycides, Titaresius, filius Martis,
Theseusque Ægides, similis immortalibus:*

Argentei, aurea circum corpus arma habentes.

Centauri autem ex altera parte contra hos congregabantur,

*Magnus Petraus, atque Asbolus augur,
Arctusque, Huriusque nigerque pilis Mimas,*

*Et duo Peucida, Perimedes, Dryalusque,
Argentei, aureas abietes in manibus habentes.*

*Atque impetum pariter faciebant, perinde ac si vivi essent,
Lanceisque atque abietibus cominus certabant.*

Inter hac autem Martis terribilis alipedes stabant equi

*Aurei, & ibidem ipse quoque spoliator perniciosus Mars,
Mucronem in manibus habens, milites exhortans,*

*Sanguine cruentus, veluti qui vivos spoliaret,
Currui insistsens. juxta autem Pavorque Metusque
Stabant, gestientes bellum subire virorum.*

Ibidem autem & Iovis filia Agelaa Tritogenia,

Τῇ ἰκέλῃ, ὥσεί τε μάχῃ ἐθέλῃσθαι κερύσσειν,
 ἔχῃ ἔχουσ' ἐν χερσὶ, χρυσείῃ τε τρυφάλειαν,
 Αἰγίδα τ' ἀμφ' ὤμοις· ὅππῃ δὲ ὤχλειο Φύλοπιν αἰνῶ. 200
 Ἐν δὲ ἰὼ ἀθανάτων ἱερὸς χορὸς· ἐν δὲ ἄρ' αἶμα μέσσω
 Ἰμερόεν κιθάραιζεν Λητῆς καὶ Διὸς υἱὸς
 Χρυσείῃ φόρμιγγι· θεῶν δὲ ἔδῃ ἀγνυτ' Ὀλυμπῶ.
 Ἐν δὲ ἀγορῇ, πρὶ δὲ ὄλβῳ ἀπείρειτο ἐπεφάνωτο,
 Ἀθανάτων. Ἐν ἀγῶνι θεαὶ δὲ ἐξῆρχον αἰοιδῆς 205
 Μῆσθαι Πιερίδες, λιγὴ μελοποιῶναις εἰκῆαι.
 Ἐν δὲ λιμνῇ δ' ὄρμῳ ἀμαιμακέτοιο θαλάσσης
 Κυκλοίερῃς ἐτέτυκτο πάνεφθ' κασσιτέροιο,
 Κλυζομήνῳ ἴκελτο· πολλοὶ γὰρ μὲν αἰμμέσον αὐτῆς
 Δελφῖνες τῇ καὶ τῇ ἐθιῶεν ἰχθυάοντες, 210
 Νηχομήοις ἴκελοι. δοιοὶ δὲ ἀναφυσιάωντες
 Ἀργυρεοὶ δελφῖνες ἐθοίνων ἔλθοιεν ἰχθῦς.
 Τῶν ὑπὸ χάλκειοι τρέον ἰχθῦες· αὐτὰρ ἐπ' αἰκλῆς
 Ἦτο ἀνὴρ αἰλιδὺς δεδοκημήτο· εἶχε δὲ χερσὶν
 Ἰχθύσιν ἀμφίβλητρον, ἀπορρίψοντι ἑοικώς. 215
 Ἐν δὲ ἰὼ ἠϋκόμην Δανάης τέκτο· ἵπποτα Περσίδι,
 Οὐτ' ἄρ' ἔπλεψαύων σάκετο ποσὶν, ἔθ' ἑκάς αὐτῆς
 Θαῦμα μέγα φρεσὶσάτο· ἐπεὶ ἔδαμῃ ἐσῆλκετο.
 Τῶς γάρ μιν παλάμαις τῶξε κλυτὸς Ἀμφιγυῆς
 Χρῦσεον· ἀμφὶ δὲ ποσὶν ἔχε πηρόεντα πέδιλα. 220
 ὧμοισιν δὲ μιν ἀμφὶ μελάνδετον ἄορ ἔκειτο
 Χάλκεον ἐκ τελαμῶντο· ὁ δὲ ὥς τε νόημι ἐποταῖτο.
 Πᾶν δὲ μετάφρενον εἶχε κάρη δεινοῖο πελώρου
 Γοργῶς· ἀμφὶ δὲ μιν κίβισις θέε, θαῦμα ἰδέσθω
 Ἀργυρέῃ· θύσανοι δὲ κατηρώοντο φαεινοὶ 225
 Χρῦσειοι· δεινὴ δὲ πρὶ κροτάφοισιν ἀνακλῖτο
 Κεῖτ' Ἀΐδα κινέη, νυκτὸς ζῶφον αἰνὸν ἔχουσα.

*Ei similis, quasi qua pugnam vellet incendere,
Hastam habens in manibus, aureamque galeam,
Ægidemq; circum humeros: gradiebatur autē in praliū savū.
At erat in eo clypeo & immortalium chorus, in cuius medio
Dulce quiddam personabat Latona & Iovis filius
Aurea cithara. Deorum autem sedes frangebatur Olympus.
Ibi & cœtus, circum autem opulentia infinita erat cinctus,
Immortalium. In certamine Dea autem incipiebant cantum
Musæ Pierides, suave quiddam canentibus similes.
In eo autem & portus appulsu facilis immensi mari,
Rotundus factus erat purissimo e stanno,
Inundanti similis: multi vero per medium ipsius
Delphines hac atque illac serebantur piscibus inhiantes,
Natantibus similes. Duo autem sursum efflantes
Argentei delphines, depascebant mutos pisces.
Sub his arei trepidabant pisces, sed in ripis
Sedebat vir piscator observans; habebat autem manibus
Piscium rete, projecturo similis.*

*In eo autem & pulchricoma Danaës filius eques Perseus,
Neq; quidē contingens clypeū pedibus neq; longe separatus ab illo:
Miraculum magnum dictū: quoniam nusquam nitebatur.
Ita enim ipsum manibus fecerat inclytus Vulcanus,
Aureum, circum pedes autem habebat alata talaria.
Ex humeris autem circa eum nigro capulo ensis pendebat
Æreus de loro: ipse autem velut cogitatio volabat.
Totum autem tergum ejus tenebat caput savi monstri
Gorgonis. ipsum autem pera complectebatur, mirum visū,
Argentea, fimbriaque dependebant lucida
Aurea. sava autem circum tempora regis
Posita erat Orci galea, noctis caliginem gravem habens.*

Αὐτὸς ἢ σπείδοντι καὶ ἑρρίγοντι ἑοικῶς
 Περσέως Δαναΐδης ἐπιδάινετο. ταὶ ἢ μετ' αὐτὸν
 Γοργόνες ἀπλητοί τε καὶ ἔφαται ἑρρώνοντο, 230
 Ἰέμελμαί μαπέειν. ὅππῃ ἢ χλωρὴ ἀδάμαντι
 Βαίνυσσέων ἰάχεσκε σάκῃ· μεγάλῳ ὀρυμαγδῷ
 Οὔρεα καὶ λιγέως· ὅππῃ ἢ ζώνησι δρεγκόντε
 Δοιῶ ἀπηρωδύντ', ὅππῃ κυρτώοντε κάρλυα.
 Λίχμαζον δὲ ἄρα τώγε. μὲν δὲ ἐχάρασσον ὀδόντας, 235
 Ἀγρεῖα δερκομύων· ὅππῃ ἢ δεινοῖσι καρλῷοις
 Γοργείοις ἐδονεῖτο μέγας φόβος· οἱ δὲ ὑπὲρ αὐτέων
 Ἄνδρες ἐμαρναῖοι, πολεμήϊα τῶχε' ἔχοντες.
 Τοὶ μὲν δ' ἀπὸ σφετέρης πόλιος σφετέρων τε τοκήων
 Λοιγὸν ἀμυύοντες· τοὶ ἢ περσέειν μεμαῶτες. 240
 Πολλοὶ μὲν κέατο, πλέονες δὲ ἐπὶ δῆριν ἔχοντες,
 Μάργανθ'. αἱ ἢ γυναικες εὐδμήτων ὅππῃ πύργων
 Χάλκεον ὄξυ βόων, καὶ δὲ ἐδρύποντο παρειάς,
 Ζωῆσιν ἵκελαι, ἔργα κλυτὰ Ἡφαίστιο.
 Ἄνδρες δὲ οἱ πρεσβῆες ἔσαν, γῆρας τε μέμαρπον, 245
 Ἀθροοὶ ἐκίλοθεν πυλέων ἔσαν, αἶν ἢ θεοῖσι
 Χεῖρας ἔχον μακάρεσσιν, πρὸς σφετέροισι τέκεσσιν
 Δειδιότες· τοὶ δὲ αὐτε μάχῃ ἔχον, αἱ ἢ μετ' αὐτὰς
 Κῆρες κυάνεαι, λούκῃς ἀεθλοῦσσι ὀδόντας,
 Δεινωποὶ, βλοσυροὶ τε, δαφουνοῖτ', ἀπλητοί τε 250
 Δῆριν ἔχον πρὸς πιπλόνων. πᾶσαι δὲ ἄρ' ἴεντο
 Αἷμα μέλαι πῖεειν· ὃν ἢ πρῶτον μεμάποιεν
 Κεῖμενον ἢ πίπλοντα νεύτατον, αἰμφὶ μὲν αὐτῶ
 Βαίλ' ὄνυχας μεγάλας. ψυχὴ δὲ αἰδὸς δὲ καλεῖεν
 Τάρταρον ἐς κρυόενθ'. αἱ ἢ φρένας ὅτ' ἄρ' ἔσαντο 255
 Αἷμα δὲ ἀνδρομέεσσι, καὶ μὲν ῥίπτασκον ὀπίσσω,
 Ἀψ δὲ ὁμαδὸν καὶ μῶλον ἐθιύεον αὐτὶς ἴσσω.

*Ipse autem fugienti & formidanti similis
Perseus Danaides currebat. post ipsum vero
Gorgones terribiles & ineffabiles ruebant.
Cupientes ipsum apprehendere : in pallido autem adamante
Euntium resonabat clypeus magno strepitu
Acutum & tinnulum quippiam. In zonis autem dracones
Duo dependebant , attollentes capita.
Lambebant autem illi , iraque acuebant dentes,
Crudele tuentes. supra sava autem capita
Gorgonum agitabatur magnus terror , ac supra ipsas
Viri pugnabant , bellica arma habentes.
Hi quidem a sua civitate , suisque parentibus ,
Pestem depellentes : illi autem depopulari studentes.
Ac multi quidem jacebant , plures autem etiam pugnam cientes
Dimicabant. mulieres autem in bene constructis turribus
Vehementer acute clamabant, lacerabanturque genas ,
Vivis similes , opera inclyti Vulcani.
Viri autem qui seniores erant , & ad senectutem pervenerant,
Conferti extra portas ibant , sursumque Diis
Manus tendebant beatis , pro suis liberis
Metuentes. illi autem contra pugnam conserebant, post ipsos autē
Parca nigra candidis crepantes dentibus,
Torva terribilesque , cruentaque , savaque
Dimicabant de iis , qui cadebant. omnes enim cupiebant
Cruorem nigrum bibere. & quem primum sorte ceperant
Iacentem vel cadentem recens saucium , ei quidem
Injiciebant ungues magnos. animaque ad Orcum abibat,
Tartarum in frigidum. illa autē praeordia postquā exatiassent
Sanguine hominis , ipsum quidem abjiciebant post tergum,
Retro autem in tumultum & stragem festinabant iterum ire.*

Κλωθὴ καὶ Λάχεσις σφιν ἐφέσπουν· ἡ μὲν ὑφῆστων,
 Ἀΐρεσθαι, ἔτι πέλεν μεγάλη θεός, ἀλλὰ καὶ ἔμπησ
 Τῶν γε μὲν αἰπλάων προφερής τ' ἰὺ πρεσβυτάτη τε. 260
 Πᾶσιν δ' αἰμὴν ἐνὶ φωτὶ μάχῃ δερμεῖαν ἔθοντο.
 Δεινὰ δ' ἐς αἰλήλας δρῶντων ὄμμασι θυμῆνασιν,
 Ἐν δ' ὄνυχας χεῖρας τε θρασείας ἰσώσαντο.
 Πᾶρ δ' Ἀχλὺς εἰσήκε δ' ἔπισμυγερή τε καὶ αἰνή,
 Χλωρὴ, αὖσαλέη, λιμῶ κατὰ πεπληῖα, 265
 Γενοπαχής· μακροὶ δ' ὄνυχες χεῖρεςσιν ὑπῆσαν.
 Τῆς ἐκ μὲν ῥινῶν μύξαι ῥέον, ἐκ δ' ὑπὸ παρειῶν
 Αἶμα ἀπελείβετ' ἔραζε. ἡ δ' ἀπλητον σεσαρκῶα
 Εἰσήκε· πολλὴ δ' ἡ κόνις κατενέλωθεν ὤμους,
 Δάκρυσι μυδαλέη· ὡρᾶ δ' ὄνυχας πόλις ἀνδρῶν. 270
 Χρῦσαι δέ μιν εἶχον ὑπερφυεῖσις ἀεθρήαι
 Ἐπὶ ἀπύλαι. τοὶ δ' ἄνδρες ἐν ἀγλαῖαις τε χοροῖς τε
 Τέρψιν ἔχον. τοὶ μὲν γὰρ εὐσώτερος ἐπ' ἀπλώης
 Ἦγοντ' ἀνδρὶ γυναικά. πολὺς δ' ὑμῶναι ὁρῶν.
 Τῆλε δ' αἶψ' αἰθρομέων δαΐδων σέλας εἰλύφαζε 275
 Χερσὶν ἐνὶ δμῶν. ταὶ δ' ἀγλαῖαι τεθαλῆαι
 Πρόσθ' ἔκιον· τοῖσιν δ' χοροὶ παίζοντες ἔποντο.
 Τοὶ μὲν ὑπὸ ἀλγυρῶν συνείγων ἴεσαν αὐδῶν
 Ἐξ ἀπαλῶν σωμαίων, ὡρᾶ δ' ἐσφισιν ἀγνύο ἡχώ.
 Αἱ δ' ὑπὸ φορμύγων ἀναγον χορὸν ἱμερόεντα. 280
 Ἐνθεν δ' αὖθ' ἐτέρωθε νέοι κώμαζον ὑπὸ αὐλῶν,
 Τοίγε μὲν αὖ παίζοντες ὑπὸ ὀρχηθμῶν καὶ αἰοιδῶν,
 Τοίγε μὲν αὖ μελῶντες ὑπὸ αὐλητῶν δ' ἕκαστος
 Πρόσθ' ἔκιον· πᾶσιν δ' πόλιν θαλῖαι τε χοροὶ τε
 Ἀγλαῖαι τ' εἶχον. τοὶ δ' αὖ προπαύροιθε πόλην 285
 Νῶθ' ἵππων ὀπιβάντες ἐθιύεον. οἱ δ' ἀροτῆρες
 Ἠρίκον χθόνα διαν, ὀπισθολάδην δ' ἡγετῶνας

Ἐτάλατ'.

*Clotho & Lachesis ipsis astabant, atque paulo minor
Atropos: neque enim erat magna Dea: sed tamen
Aliis quidem praestantiorque erat, & natu maxima.
Omnes autem circa unū virum pugna acerbam committebant:
Saevoque modo seipsas mutuo aspiciebant, oculis succensentes.
Inter se autem ungues manusque audaces conferebant.
Iuxta autem & Tristitia stabat, misera, & gravis,
Pallida, aridaque, fame exhausta,
Crassis genibus: longique ungues a manibus prominebant.
Huius quidem ex naribus mucus manabat, ex genis autem
Cruor destillabat in terrā. ipsa autē terribiliter dentes stringens
Stabat, multo pulvere adspersa erat circa humeros,
Lacrymis madens. iuxta autem turrata civitas hominum.
Aurea autem ipsam tenebant superliminaribus adaptata
Septem porta. hominesque in voluptatibus & choreis
Oblectationem capiebant. Alii siquidem fabrefacto in curru
Ducebant viro uxorem, multusque hymeneus excitabatur.
Et procul ab ardentibus facibus fulgor resplendebat
In manibus famulorum. Mulieres autem venustate florentes
Praebant, quas chori saltantes sequebantur.
Atque hi quidem canoris tibiis mittebant cantum
Ex tenero ore, circumque ipsos frangebatur echo.
Illa autem ad citharam ducebant chorum amabilem.
Inde rursus ex alia parte juvenes comessabantur ad fistulam:
Alii quidem ludentes saltatione & cantu,
Alii autem ridentes. sub tibicine autem singuli
Procedebant, totamque civitatem latitiae choreaque
Voluptatesque tenebant. Alii autem rursus extra civitatem
Tergis equorum conscensis currebant. aratores autem
Proscindebant terram bonam, ornateque tunicas*

Ἐπ' ἑλάτ'. αὐτὰρ ἔλυ βαθὺ λήϊον· οἷγε μὲν ἤμων
 Αἰχμῆς ὀξείῃσι κερωνιόωντα πέτηλα,
 Βελτόμυρα παχύων, ὥσεί Δημήτερ' ἀκτῖν'. 290
 Οἱ δ' αἶρ' ἐν ἐλλεδανοῖσι δέον. καὶ ἐπιπλον αἰωλῷ·
 Οἱ δ' ἐτεύγων οἶνας, δρεπάνας ἐν χερσὶν ἔχοντες·
 Οἱ δ' αὐτ' ἐς ταλάρας ἐφόρδον ὑπὸ τρυγητῆρων
 Λοκὰς καὶ μέλανας βότρυας, μεγάλων δ' ὑπὸ ὄρχων,
 Βελτομύρων φύλλοισι καὶ δρυγρέης ἐλίκεσσιν. 295
 Οἱ δ' αὐτ' ἐς ταλάρας ἐφόρδον. πρὸ δέ σφισιν ὄρχ' ἔ
 Χρῦσε' ἑλῶ, (κλυτὰ ἔργα πείφρον' Ἡφαίστιο)
 Σειόμην' φύλλοισι καὶ δρυγρέοισι κάμαξι.
 Τῷ γε μὲν οὖν παίζοντι ὑπ' αὐλητῆρι ἕκασ' ἔ
 Βελτόμην' σαφυλῇσι μελάνθησάν γε μὲν αἶδε. 300
 Οἷγε μὲν ἐτράπεον, τοὶ δ' ἤρυν· οἱ δ' ἐμάχοντο
 Πύξ τε καὶ ἐλκηδόν· τοὶ δ' ὠκύποδας λαγὸς ἤρδον
 Ἄνδρες θηρόντι, καὶ καρχαρόδοντε κυῖε περ,
 Γέμφοι μαπέειν, οἱ δ' ἰέμφοι ὑπαλύξαι·
 Παρ δ' αὐτοῖς ἵππηες ἔχον πόνον, ἀμφὶ δ' αἰθέλοισι 305
 Δῆριν ἔχον καὶ μόχθον. εὐπλεκέων δ' ὀπί δίφρων
 Ἡνίοχοι βεβαῶτες ἐφίεσαν ὠκέας ἵππους,
 ῥυτὰ χαλαίνοντες. τὰ δ' ὀπικροτέοντα πέτοντο
 Ἄρματα κολλήεντ', ὀπί τ' ὀπλήμναι μέγ' αὐτεω.
 Οἱ μὲν αἶρ' αἰτίδιον εἶχον πόνον· ἐδέ ποτέ σφιν 310
 Νίκη ἐπ' ἰνύσθη, ἀλλ' ἄκροτον εἶχον αἰέθλον.
 Τοῖσι τ' καὶ προὔκειτο μέγας τείπ' ἐντὸς ἀγῶν',
 Χρῦσει', κλυτὰ ἔργα πείφρον' Ἡφαίστιο.
 Ἀμφὶ δ' ἵτω ῥέεν Ωκεανὸς πλῆθον ἐοικώς.
 Πᾶν τ' σινεῖχε σάκ' πολυδαίδαλον· οἱ τ' κατ' αὐτὸν 315
 Κύκνοι ἀερισπότηι μεγάλ' ἤπυνον· οἱ ῥά γε πολλοὶ
 Νῆχον ἐπ' ἄκρον ὕδωρ. παρ δ' ἰχθύες ἐκλονέοντο,

Succinctas habebāt: sed erat magnus cāpus segetibus confitus: ubi
Mucronibus acutis incurvos culmos, (alii quidē metebant
Gravidos spicis, tanquam Cereris domum.

Alii autem in manipulos ligabant & implebant aream:

Rursum alii vindemiabant vites, falces in manibus habentes.

Alii autem in calathis ferebant a vindemiatoribus acceptos

Albos & nigros racemos, magnis ex vitibus

Gravidis foliis, & argenteis capreolis.

Alii rursus in calathis portabant, juxtaque ipsos ordo vitium

Aureus erat (inclytum opus prudentis Vulcani)

Agitatus foliis, & argenteis perticis.

Inde quidem igitur ludunt ad tibicinem unusquisque

Oneratus uvis, quae ipsae nigrae erant. (micabant

Alii quidem calcabant in lacu, alii hauriebant, alii autem di-

Pugnis, & luctando: alii vero alipedes lepores venabantur

Viri venatores, & asperis dentibus canes duo ante ipsos,

Cupientes assequi, illi autem cupientes effugere.

Iuxta ipsos autem & equites habebant laborem, proque premiis

Certamen habebant & pugna. bene contextis autem in curribus

Auriga stantes, immittebant veloces equos,

Habenas laxantes. illi autem subsultantes volabant

Currus compacti, rotarumque modioli valde resonabant.

Illi quidē igitur perpetuū habebant laborē, neq; enim dum ipsis

Victoria expedita erat, sed anceps habebant certamen.

Ipsis autem etiam propositus erat magnus tripus in stadio,

Aureus, inclyta opera prudentis Vulcani.

Circa extremā autē oram manabat Oceanus, inundanti similis.

Totum autem ambiebat clypeum variegatum. per ipsum autem

Cygni altivolantes magnum clangebant, qui illic multi

Natabant in summa aqua. juxta autem pisces lasciviebant,

Θαῦμα ἰδεῖν καὶ Ζῶϊ βαρυκτύπῳ, ἔδρα βελαῖς
 Ἠφαίστῳ ποίησε σάκῳ μέγα τε σιβαρόν τε,
 Ἀρσάμην παλάμῃσι, τὸ μὲν Διὸς ἄλκιμῳ υἱὸς
 Πάλλεν ὀπικρατέως· ὅπῃ δ' ἰππεὺς θόρε δίφρῳ,
 Εἵκελ ἄστεροπῇ πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο,
 Κῆφα βιβᾶς· τῷ δ' ἠνίοχῳ κρατερὸς Ἰόλαῳ
 Δίφρῳ ἐπεμβεβαὼς ἰδυέτο καμπύλον ἄρμα.
 Ἀγχιμόλον δ' ἐσφ' ἦλθε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθηνῆ,
 Καί σφεας θαρσύνουσ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

320

325

Χαίρετε Λυγγῇ γῆνι τηλεκλειτοῖο,
 Νυνὶ δὲ Ζεὺς κρατὶ ὑμῖν διδοῖ, μακάρεσσιν ἀνάστων,
 Κύκνον τ' ἐξεναρεῖν ἢ ἀπὸ κλυτὰ τόλχεα δῦσαι.
 Ἄλλο δέ σοι τί ἐπ' ἐρέω, μέγα φέρτε λαῶν·
 Εὖτ' ἂν δὴ Κύκνον γλυκερῆς αἰῶν ἀμέρῃς,
 Τὸν μὲν ἔπειτ' αὐτὰς λιπέειν καὶ τόλχεα τοῖο·
 Αὐτὸς ᾧ βροτολοιβὴν Ἄρην ὀπιόντα δοκύσας,
 Εὐθαί κε γυμνωθέντα σάκῳς ὑπὸ δαιδαλέοιο
 Ὀφθαλμοῖσιν ἴδῃς, ἐνθ' ἑτάμην ὀξείῃ χαλκῷ·
 Ἀψ δ' ἀναχάσασθαι, ἐπεὶ ἔνυ τοι αἴσιμόν ἐστιν
 Οὗθ' ἰππεὺς ἐλέειν, ἔτε κλυτὰ τόλχεα τοῖο.

330

335

Ὡς εἰπὼς ἐς δίφρον ἐβήσατο δῖα θεάων,
 Νίκην ἀθανάτης χερσὶν καὶ κυδ' ἐχέουσα
 Ἐσσυμένως· τότε δὴ ῥα διόγνην Ἰόλαῳ
 Σμερδαλέον θ' ἰπποισιν ἐκέκλετο. τοὶ δ' ὑπὸ ὁμοκλῆς
 Ρίμφ' ἔφερον θοὸν ἄρμα, κενόν τε πεδίοιο.
 Ἐν γὰρ σφιν μὲν ἦκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθηνῆ,
 Αἰγίδ' ἀνασείσασα· πρὶς ἀνὰ χεῖρε γαῖα.
 Τοὶ δ' ἄμυδις προγλύοντ' ἵκελοι περὶ ἠὲ θυέλλῃ,
 Κύκνῳ θ' ἰππίδαμῳ καὶ Ἄρης ἀκρόρῃ αὐτῆς.
 Τῶν θ' ἵπποι μὲν ἔπειθ' ὑπεναντίοι ἀλλήλοισιν

340

345

Οὔτις

Mirum visu, etiam Iovi gravitonanti, cuius consiliis
Vulcanus fecit clypeum magnumque validumque,
Artificiose expoliens manibus, quem quidem Iovis fortis filius
Iactabat facile: equestrem autem assiliit in currum,
Similis fulguri patris Iovis, ægida tenentis,
Leviter ingrediens: huic autem auriga sortis Iolaus,
Bigis insistens regebat curvum currum.

Prope autem ipsis advenit Dea cassis oculis Minerva,
Atque ipsos confirmans verbis volucris alloquebatur:

Salvete Lyngei progenies longe inclyti,
Nunc itaque Iupiter robur vobis dat, is, qui beatis imperat,
Cygnumque interficere, & inclyta arma ejus despoliare.
Sed tibi aliud verbum dicam, multo fortissime mortalium.
Postquam jam Cygnum dulci vita spoliaveris,
Illum quidem tum eodem loco relinque, & arma ipsius:
• Ipse autem homines perimentem Martem accedentē observans,
Vbi nudatum clypeo variegato
Oculis videris, ibi vulnera acuto ferro:
Retroque te recipe, quoniam tibi fas non est
Neque equos capere, neque inclyta arma illius.

Sic locuta, in currum ascendit præstantissima Dearum,
Victoriam immortalibus manibus & gloriam tenens
Celeriter. Tunc igitur generosus Iolaus
Horrendum equos increpuit. illi autem a comminatione
Celeriter ferebant celerem currum, pulverem cientes per campū.
Nam ipsis animum addiderat Dea cassis oculis Minerva,
Ægide concussa. ingemiscebat autem circumquaque tellus.
Illi autem pariter procedebant, similes igni sive procella,
Cygnus equum domitor, & Mars insatiabilis belli.
Horum equi deinde obviam sibi mutuo facti,

Οἷα χρέμισαν, πρὶ δέ σφιν ἄγνυτο ἦχώ.

Τὸν πρῶτον προσέειπε βίη Ἡρακλεΐη·

Κύκνε πέπον, τί νυ νῶϊν ἔπιχεται ὠκέας ἵππους. 350

Ἄνδράσιν, οἳ τε πόνυ καὶ οἷζύ· ἴδμευ εἰμύ;

Ἀλλὰ παρὲξ ἔχε δίφρον εὖξοον, ἥ δὲ κελάρυα

εἶκε παρὲξ ἰέναι. Τρηχῖνα δέ τοι παρελαύνω

Εἰς Κήυκα ἀνακτα· ὃ γὰρ διώαμ' τε καὶ αἰδοῖ

Τρηχῖν· προσέβηκε, σὺ δ' ὄϊ μάλα οἶδα ἢ αὐτός. 355

Τὸ γὰρ ὅπ' ἔεις παῖδα θεμισονόω κυανῶπιν.

ὦ πέπον, ἔμ' γάρ τοι Ἀρης θανάτοι τελευτῶ

Ἀρκέσθ', εἰ δὴ νῶϊ σιωοισόμεθα πολεμίζειν.

Ἡδὲ μ' τε ἔφημι καὶ ἄλλοτε πειρηθιῶμαι

ἔσχε· ἡμετέρη, ὅθ' ὑπὲρ Πύλας ἡμαθ' ἐνί· 360

Ἀντί· ἔστι ἐμεῖο, μάχης ἄμοτον μευαίνων.

Τεῖς μ' ἐμῶ ὑπὸ δρεὶ τυπείς ἡρείσατο γαίῃ,

οὐταμ' οὐ σάκε· τὸ γὰρ τέτρατον, ἤλασα μηρόν,

παντὶ μ' ὅσ' ἀπ' ὀπίσθων, ἀφ' ἧμέγα σάκε· ἄραξα·

Πρηνὴς δ' ἐν κενήσιν χαμῶ πέσεν ἔσχε· ὄρμη. 365

Ἐνθά κε δὴ λωβητὸς ἐν ἀθανάτοισιν ἐτύχθη,

Χερσὶν ὑφ' ἡμετέρησι λιπὼν ἔναρα βροτῶντα.

ὦς ἔφατ'· ἔδ' ἄρα Κύκν· εὐμμελὴς ἐμφοῖνα

τῶ ἔπι πειθόμεν· ἐχέμεν ἐρυσάεματ' ἵππους.

Δὴ τότε ἀπ' ὀπλεκέων δίφρων θόρον αἰψ' ἔπι γαῖαν 370

Παῖς τε Διὸς μεγάλῃ, καὶ Ἐνυαλίῳ ἀνακί·

Ἡνίοχοι δ' ἐμπλήν ἔλασαν καλὴ τεύχεα ἵππους·

τῶν δ' ὑποσθλομένων κανάχιζε ποσ' ὀρεῖα χθών.

ὦς δ' ὅτ' ἀφ' ὑψηλῆς κορυφῆς ὄρε· μέγαλοιο

Πέτρεαι ἄπο θρώσκωσιν, ἐπ' αἰθέραις γὰρ πέσωσι, 375

Πολλὰ γὰρ ὄρνυς ὑψίκομοι, πολλὰ δέ τε πῦκα,

Ἀγχιροὶ τε τανύρριζοι ῥήγνυται ὑπ' αὐτῶν

Acutum himnivere, circaque ipsos resonabat echo.

Atque hunc prior alloquebatur Hercules:

Cygne ignave, cur nobis immittitis veloces equos,

Viris, qui laboris & arumna experti sumus?

In diversum age currum bene politum, atque e via

Cede pratergrediendo. Trachinem enim tendo

Ad Ceycem regem. nam ille potestate pariter & majestate

Trachini imperium tenet. Tu vero satis hoc scis etiam ipse:

Ejus enim connubio tenes filiā Themistonoem nigros habentem

O ignave, non enim tibi neq; Mars mortis exitium (oculos.

Prohibuerit, si nos inter nos congregiamur ad pugnandum.

Iam ipsum quidem aio ante quoque aliquoties periculum fecisse

Hasta nostra, quando pro Pylo arenosa

Adversus stetit mihi pugnam insatiabiliter optans.

Ter siquidem mea hasta percussus sustinuit se terra,

Vulnerato clypeo: quarto autem transadegi semur ejus,

Omnibus viribus incumbens, magnumq; illius clypeū perforavi.

Pronus autē in pulveribus humi prostratus cecidit hasta impetu.

Vbi etiam ignominia affectus inter immortales fuit,

Manibus sub nostris relictis spoliis cruentis.

Sic dixit: at Cygnus bellicosus haudquaquam volebat,

Huic obtemperans, retinere trahentes currum equos.

At tunc a bene compacto curru desilierunt celeriter in terram,

Et Iovis filius magni, & Enyalii regis.

Auriga autem propius egerunt pulchricomos equos.

Illis autem fruentibus sonitu pedum concitata est lata terra.

Vt autem ab alto vertice montis magni

Rupes desiliunt, alia super alias cadentes:

Multaque quercus alticoma, multa item picea

Populique radices altas habentes refringuntur ab ipsis

Ρίμφα κυλινδομήων, εἴως πεδίον δὲ ἀφίκωνται·
ὧς οἱ ἐπ' ἀλλήλοισι πέσον μέγα κεκλήγοντες.

Πᾶσα ἣ Μυρμιδόνων τε πόλις κλειτή τ' Ἰαωλῆς, 380

Ἀρνητ', ἡδ' Ἑλίκη, Ἀνθεία τε ποιήεσσα,
Φωνῇ ὑπ' ἀμφοτέρων μεγάλ' ἴαχον. οἱ δὲ ἀλαλητῶ
Θεσπεσίῳ σὺνισαν. μέγα δὲ ἔκτυπε μητιέτα Ζεὺς,
Κάδ' δὲ ἄρ' ἀπ' ἐρσνόθεν ψιάδας βάλεν αἵματοέσσας,
Σῆμα πθεῖς πολέμοιο ἔω μεγαθαρσέϊ παιδί. 385

Οἷόν δ' ἐν βήσσης ὄρεον χαλεπὸς περὶδέσθῃ
Κάπεον χαυλιόδων φρονέει θυμῶ μαχέσασθῃ
Ἀνδράσι θυρδίῃς, θήγῃ δέ τε λυκὸν ὀδόντα
Δοχμωθεῖς, ἀφρὸς ἣ πρὶ σῶμα μασιχόωνι
Λεῖβετα, ὅσας δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωνι ἔεκτιν, 390

Ὀρθαῖς δὲ ἐν λοφιῇ φείσας τείχας ἀμφί τε δειρῶ·
Τῶ ἵκελόν Διὸς υἱὸς ἀφ' ἱππεῖς θύρε δίφρου,
Ἡμῶν ἣ χλοερῶ κυανόπτερον ἡχέτα τέτιξ
Ὄζω ἐφεζόμενον θέρων ἀνθρώποισιν αἰεῖδεν
Ἀρχετα, ὧν τε πρὸς καὶ βρωτὶς θῆλυς ἐέρση, 395

Καί τε πανημέριός τε καὶ ἡῶν χεῖρ' αὐδῶ
Ἰδὲ ἐν αἰνοτάτῳ, ὅποτε χροῶ Σείριον ἄζν.
Ἡμῶν δὲ κείχραιοι πρὶ γλῶχες τελέθουσι,
Τὸς τε θέρει σπεύουσιν, ὅτ' ὄμφακες αἰόλονται.

Οἷα Διώνυσον δῶκ' ἀνδράσι χάριμα καὶ ἄχθον 400
Τινὲν ὥρῳ μάρναντο, πολὺς δὲ ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.

ὧς ἣ λέοντι δὺν ἀμφὶ κταμένης ἐλάφοιο
Ἀλλήλοισι κατέοντι, ὅππῃ σφέας ὀρμήσωσι,
Δεινὴ δέ σφ' ἰαχὴ, ἄρσένος θ' αἶμα γίνετ' ὀδόντων·
Οἱ δὲ ὥς τ' αἰγυπιοὶ γαμφώνυχες ἀκυλοχεῖλαι, 405
Πέτρη ἐφ' ὕψηλῃ μεγάλα κλάζοντι μαχέσθῳ
Αἰγὸς ὀρεσινόμοις ἢ ἀγροτέρῃς ἐλάφοιο

Πόνον,

*Celeriter delabentibus, donec in campum perveniant :
Ita & illi in se mutuo ruebant cum magno clangore.
Tota autem Myrmidonum civitas celebrisque Iolcus,
Arneque, & Helice, & Anthea herboſa,
Voce utriusque valde reſonabant. Illi autem cum clamore
Mirando congreſſi ſunt. valde autem intonuit prudens Iupiter,
Et a cœlo guttas dimiſit ſanguinolentas,
Signum id ponens bello, ſuo multum confidenti filio.
Qualis autem in vallibus montis ſavus aſpectu
Aper, dentes habens exertos, fertur impetu ad pugnandum
Cum viris venatoribus, acuitque candidum dentem
Incurvatus, ſpuma autem circa os mandenti
Deſtillat, oculique ipſi igni ſplendenti ſimiles ſunt,
Rectis autem in dorſo horret ſetis, circaque collum :
Taliſ ſimilis Iovis filius ab equeſtri deſiliit curru.
Quando autem viridi nigricans aliſ ſonora cicada
Ramo inſidens, aſtatem hominibus canere
Incipit, cujus & potus & cibus herbas vegetans ros eſt,
Atque per totum diem, & mane ſub auroram ſundit vocem
Æſtu in graviffimo, quando corpus Sirius exſiccatur.
Quando & milio ariſta naſcuntur,
Quod æſtate ſeminant, cum uvæ acerba colorem mutant,
Qualia Bacchus dedit hominibus in lætitiâ & laborem;
Eo tempore pugnabant, magnus autem tumultus excitabatur.
Vt autem leones duo, pro occiſo cervo
Sibi mutuo irati, in ſe ipſos impetum faciunt,
Savusque inter ipſos rugitus, ſtrepitusque exoritur dentium;
Atque ut vultures incurvis unguibus repandis roſtris
Rupe in excelsa, magno clangore dimicant,
Capra montivaga gratia, aut feri cervi*

Πίοντο, ὡς τ' ἐδάμασσε βαλὼν αἰζήϊο ἀνῆρ
 Ἰῶ ἀπαίνδρῆς, αὐτὸς δὲ ἀπαλήσεται ἄλλη
 Χώρα αἰδέοις ἐών· οἱ δὲ ὄτρεαλέως ἐνόησαν, 410
 Ἐσσυμύως δέ οἱ ἀμφὶ μάχῃ δερμῖαν ἔθεντο·
 ὧς οἱ κεκληγόντες ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρυσαν.
 Ἐνθ' ἦτοι Κύκνιο μὲν ὑπερμυμέο Διὸς υἱὸν
 Κτεινέμεναι μεμαῶς, σάκῃ ἐμβαλε χάλκεον ἔγχυτο·
 Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκόν· ἔρυτο δ' ὃ δῶρα θεοῖο. 415
 Ἀμφιτρυωνιάδης δ' ἦ βίη Ἡρακλεΐη
 Μεσσηγύς κέρυθες τε καὶ ἀσπίδο ἔλχεϊ μακρῷ
 Αὐχένα γυμνωθέντα θοῶς ὑπένερχε γρυίῃ
 Ἡλᾶσ' Ὀπικρατέως· ἀπὸ δὲ ἀμφω κέρσε τένοντε
 Ἀνδροφόνιο μελίη· μέγα γὰρ θέντο ἔμπεσε φωτός. 420
 Ἡριπε δὲ, ὡς ὅτε τις δρῦς ἦριπεν, ἢ ὅτε πέτρη
 Ἡλίβατο, πηγεῖσα Διὸς ψολόεντι κεραυνῷ·
 ὧς ἔριπ'· ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τρύχεα πικίλα χαλκῷ.
 Τὸν μὲν ἔπειτ' εἶασε Διὸς ταλακάρδιό υἱός,
 Αὐτὸς δ' ἐβροτολοιγὸν Ἀρίω Ὀπιόντα δοκύσας, 425
 Δεινὸν ὄρων ὅσσοισι λέων ὡς σώματι κύρσας,
 Ὅς τε μάλ' ἐνδυκέως ῥινὸν κρατεροῖς ὀνύχεασι
 Σχίσας ὅτι τάχιστα μελίφρονα θυμὸν ἀπηύρα·
 Ἐμμελέως δὲ ἄρα δ' ἔκελαινον πίμπλαται ἦτορ.
 Γλαυκίῳ δὲ ὅσσοις δεινόν, πλοῦτος τε καὶ ὤμους 430
 Οὐρῇ μασιγῶν, πᾶσι γλάφει· ἐδὲ τις αὐτὸν
 Ἐτλη ἐς ἄντα ἰδὼν σχεδὸν ἐλθεῖν, ἐδὲ μάχεσθαι.
 Τοῖο δ' ἄρ' Ἀμφιτρυωνιάδης ἀκρόρῃο αὐτῆς
 Ἀντίο ἔστη Ἀρηό· ἐνὶ φρεσὶ θάρσσο αἰέζων
 Ἐσσυμύως· ὁ δέ οἱ σχεδὸν ἤλυθεν ἀχνύμενο κῆρ. 435
 Ἀμφοτέροι δὲ ἰάχοντες ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρυσαν.
 ὧς δὲ ὅτ' ἀπαὶ μεγάλα πέτρη πρηγῶντο ὄρεσσαι,

Μακροῦ

*Pinguis, quam interfecit jaculando juvenis vir,
Sagitta e nervo emissa: ipse autem aberrabit alio loco
Loc ignarus existens. at illi celeriter animadverterunt,
Acriterque pro ea pugnam acerbam instituerunt:
Sic & hi duo cum clamore contra se mutuo irruerunt.
Ibi sane Cygnus quidem potentis Iovis filium
Occidere meditans, clypeo aream hastam adegit,
Neque tamen perrupit as: defendebant enim dona Dei.
Contra autem Amphitryoniades Hercules
Inter galeam & clypeum, hasta longa
Cervicem nudatum celeriter infra mentum
Percussit valde, amboque abscidit nervos in collo
Homicida lancea. magnum vero robur concidit viri.
Cecidit autem veluti cum quercus aliqua, aut cum rupes
Excelsa, icta Iovis fumanti fulmine:
Sic cecidit. circū ipsum autem resonabant arma variegata are.
Atque hunc quidem ibi reliquit Iovis arumnosus filius.
Ipse autem occisorem hominum Martem accedentem observans,
Savum videns oculis ut leo corpus forte nactus,
Qui admodum accurate pelle validis unguibus
Dissecta, quam celerrime dulcem animam abstulit:
Avide autem hujus nigrum expletur cor,
Ac castis intuens oculis savum, costasque & humeros
Cauda flagellans, pedibus fodit; neque quisquam ipsum
Sustinet ex adversa aspiciens prope ire, neque pugnare.
Talis igitur & Amphitryonades insatiabilis bello
Contra Martem stetit, in prae cordis audaciam augens
Celeriter. Ille autem prope venit mæsto corde.
Vtrique autem cum clamore alter alterum invaserunt.
Ut autem, quando a magno rupes cacumine praecipitans,*

Μακρὰ δ' ὀππὶ θρώσκεισα κυλινδεταί, ἥ δέ τε ἤχη
 ἔρχεταί ἐμμεμαῖα, πάγ' ὃ οἱ ἀντεβόλησεν
 Τ' ψηλός, τῷ δ' ἡ σωενείκεταί, ἔνθα μιν ἴχθη
 Τόσση ὁ μὲν ἰαχῇ βελιστέρμαί τε ἔλι τε Ἀρης
 Κεκληγώς ἐπόρυσεν· ὁ δ' ἐμμαπέως ὑπέδεκτο.
 Αὐτὰρ Ἀθλῳαίη κέρη Διὸς αἰγιόχοιο
 Ἀντίη ἦλθεν Ἀρηιό, ἐραμνίῳ αἰγίδ' ἔχουσα,
 Δεινὰ δ' ὑπὸ δρεῖδ' ἰδὼσ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ἄρες ὀπίσσε μὲν τε κρατερὸν ἢ χεῖρας αἰάπης.
 Οὐ γάρ τοι θέμις ἐστὶν ἀπὸ κλυτὰ τόλχεα δῦσαι
 Ἡρακλέα κτείναντα Διὸς θρασυκαρδίον υἱόν.
 Ἀλλ' αἶψα παῦε μάχης, μηδ' ἀντί τε ἴσασ' ἐμείο.
 Ὡς ἔφατ'· ἀλλ' ἔπειθ' Ἀρεως μεγαλήτορα θυμόν.
 Ἀλλὰ μέγα ἰάχων φλογὶ εἴκελα τόλχεα πάλλων,
 Καρπαλίμως ἐπόρυσσε βίη Ἡρακληεῖη,
 Κακτάμψαι μεμαώς· ἢ ῥ' ἐμβαλε χάλκεον ἔγχ'·
 Σπερχνόν, εὐὲ παιδὸς κατέων φειπεθνεῖω τε,
 Ἐν σάκει μεγάλῳ. ἀπὸ δ' ὅ γλαυκῶπις Ἀθλῳή
 ἔτρεχε ὀρμὴν ἔτρεπε, ὀρεξαμένη ἀπὸ δίφρου.
 Δριμὺ δ' Ἀρίῳ ἄχ' εἶλεν· ἐρυσάμεν τε δ' ἄορ ὄξυ,
 Ἐσσυτ' ἐφ' Ἡρακλῆϊ κρατερόφρονι· τ' δ' ὀππὶόν τε
 Ἀμφιτρυωνιάδης δεινῆς ἀκρόρηι τε αὐτῆς,
 Μηρόν γυμνωθέντα σάκεος ὑπὸ δαιδαλέοιο,
 Οὐτάσ' ὀππὶ κρατέως· ἀλλὰ δ' ἐμὲν σάκεα ἄραξε,
 Δέρεσιν νωμῆσας, ὀππὶ δ' ἡ χθονὶ κάβαλε μέσση.
 Τῷ δ' ἐφ' ὅ τε Δεῖμον ἐύτροχον ἄρμα ἢ ἵππους
 Ἡλᾶσαι αἰψ' ἔλγυς, καὶ ἀπὸ χθονὸς Ὀρυοδείης
 Ἔς δίφρον θῆκαν πολυδαίδαλον· αἰψὰ δ' ἔπειτα
 Ἴππους μασιέτιω, ἱκνῆτο δ' ὅ μακρὸν Ὀλυμπον.
 Τίος δ' Ἀλκμειώης καὶ κυδάλμ' ἰόλα τε,

*Et in longum delata saltu volvitur, fragorque
Venit subito ingens, collis autem ipsi obvius fit
Altus, ad quem cursu desertur, ubi ipsam retinet :
Tanto ille fremitu currum gravans perniciosus Mars
Vociferans irruit ; ille autem prompte venientem excepit.
Porro Minerva filia Iovis agida tenentis
Obviam venit Marti, tenebrosam habens agidem,
Sava autem torve intuens, verbis volucris allocuta est :*

Mars, inhibe animos ingentes & manus invictas.

*Neque enim tibi fas est inclytis armis spoliare,
Herculem occisum, Iovis magnanimum filium.
Sed age, desiste a pugna, neque adversus steteris mihi.
Sic ait : sed non persuasit Martis magnanimi animo :
Sed magno fremitu flamma similia arma vibrans,
Celeriter invasit Herculem,
Occidere festinans : & coniecit aratam hastam
Magno impetu, ob suum filium irascens mortuum,
In clypeum magnum. At procul casta Minerva
Hasta impetum avertit, manu deflectens a curru.
Acerbus autem dolor Martem cepit : extractoque gladio acuto,
Irruit contra Herculem magnanimum. at illum accedentem
Amphitryoniades, sava insatiabilis bello,
Femore nudatum clypeo sub variegato
Vulneravit valide : magnumque trajecit clypeum,
Hasta perrumpens : in terra autem prostravit media.
At illi Pavor & Metus agilem currum & equos
Adegerunt celeriter propius, & a terra lata
In currum posuerunt variegatum : atque inde celeriter
Equos flagellis impulerunt, veneruntque in magnū Olympum.
Filius autem Alcmena & gloriosus Iolaus,*

Κύκνον σκυλεύοντες ἀπ' ὤμων τέρχεα καλὰ
 Νίσσοντ'· αἶψα δ' ἔπειτα πόλιν Τρηχῖν' ἴκοντο
 Ἰπποῖσι ὠκυπόδεσσιν· αἰτὰρ γλαυκῶπις Ἀθηνῆ 470
 Ἐξίκετ' Οὐλυμπόνδε μέγαν καὶ δώματα πατρῶς.
 Κύκνον δ' αὖ Κήϋξ θάπτεν, καὶ λαὸς ἀπείρων,
 Οἳ ῥ' ἐγγὺς ναῖον πόλιν' κλειῖν βασιλῆ',
 Ἀντίω, Μυρμιδόνων τε πόλιν, κλειτὴν τ' Ἰαωλὸν,
 Ἀρνίω τ' ἠδ' Ἐλίκιω· πολλὸς δ' ἠγείρετο λαός, 475
 Τιμῶντες Κήϋκα, Φίλον μακάρεσσι θεοῖσι.
 Τῷ δ' ἔταφον καὶ σῆμ' αἰδὲς ποίησεν Ἀναυρ',
 Ὅμβρῳ χειμερίῳ πλῆθυν· τὼς γάρ μιν Ἀπόλλων
 Λητοῖδης ἤνωξ', ὅπρ' αὖ κλειτὰς ἐκατόμβας
 Ὅσας ἄγροι Πυθοῖδε, βίη σύλασσε δοκύων. 480

Τ Ε Λ Ο Σ.

*Cygro despoliato armis ab humeris pulchris detractis,
Revertebantur. moxq; exinde ad civitatē Trachiniam venerunt
Equis velocibus. At cæsis oculis Minerva
Pervenit in Olympum magnum, & domos patris.
Cygnum autem contra Ceyx sepelivit, & populus magnus,
Qui prope civitatem habitant inclyti regis,
Anten, Myrmidonumque civitatem, celebremque Iaolcum,
Arnenque & Helicen. multus autem congregabatur populus,
Honorantes Ceycem, carum beatis Diis.
Sed illius sepulcrū & monumentū obscurum reddidit Anaurus,
Imbre hyemali exundans. ita enim ipsum Apollo
Latona filius iussit, propterea quod inclytas hecatombas
Quicumque portaret Delphos, eum vi spoliabat insidiatus.*

F I N I S.

ΗΣΙΟΔΟΥ ΤΟΥ ΑΣΚΡΑΙΟΥ

Θεογονία.

Μουσάων Ἑλικωνιάδων δ' ὄρχώμεθ' αἰεΐδειν,
 Αἴθ' Ἑλικῶν ἔχουσιν ὄρ' μέγα τε ζαθέον τε,
 Καί τε πρὶ κρήνῃσι τοιδαῖα πόσ' ἀπαλοῖσιν
 ὄρχονται, ἢ βωμὸν ἐροθενέ' Κρονίων,

Καί τε λοεσάμεναι τέρενα χροῖα Περμησσοῖο, 5

ἢ Ἰππωκρεΐδης, ἢ Ὀλμειδ' ἱερόιο,

Ἀκροτάτῳ Ἑλικῶνι χορὰς ἐνεποιήσαντο,

Καλὰς, ἡμερόεντας ἐπερρώσαντο ἣ ποσσίν·

Εὐθεν δ' ὀπρυνύμεναι, κεκαλυμμέναι ἤερα πολλῇ,

Εὐνύχαι σείχον, περικαλλέα ὄσσαν ἰεῖσαι, 10

Τμυδύσαι Δία τ' αἰγίοχον, καὶ πότνιαν Ἥρην

Ἀργεΐνῃ, χρυσεόισι πεδίλοις ἐμβεβαῖαν,

Κέρην τ' Αἰγίοχοιο Διὸς γλαυκῶπιν Ἀθήνην,

Φοῖβόν τ' Ἀπόλλωνα, καὶ Ἀρτεμιν ἰοχέαιραν,

Ἡδὲ Ποσειδάωνα γαίηοχον, ἐννοσίγαιον, 15

Καὶ Θέμιν αἰδοίην, ἐλικοβλέφαρόν τ' Ἀφροδίτην,

Ἡὲν τε χρυσοσέφανον, καλλιὴν τε Διώνην,

Ἡὼ τ', Ἡελίον τε μέγαν, λαμπρὰν τε Σελήνην,

Λήτω τ', Ἰάπετόν τε, ἰδὲ Κρόνον αἴκυλομήτην,

Γαῖάν τ', Ὠκεανόν τε μέγαν, καὶ νύκτα μέλαιναν· 20

Ἄλλων τ' Ἀθανάτων ἱερὸν γένος αἰὲν ἐόντων.

Αἴνυ' ποθ' Ἡσίοδον καλὴν ἐδίδαξαν αἰοιδίην,

Ἄρνας ποιμαίνονθ' Ἑλικῶν ὑπὸ ζαθέοιο.

Τόνδε δέ με πρῶτα θεαὶ πρὸς μῦθον εἶπαν

Μῦσαι Ὀλυμπιάδες, κῆραι Διὸς Αἰγίοχοιο· 25

Ποιμένες αἰγραιολοί, κακ' ἐλέγχεα, γαστέρες οἶον,

Ἰδμεν

HESIODI ASCRÆI DEORUM GENERATIO.

A Musis Heliconi adibus incipiamus canere,
 Qua Heliconis habitant montem, magnumque divi-
 Et circa fontē floribus obsitū pedibus teneris (numq;
 Saltant, aramque præpotentis Saturnii,
 Atque abluta tenero corpore in Permessō,
 Aut in Hippocrene, aut in Olmīo sacro,
 Summo in Helicone choreas ducere solent,
 Pulchras, amabiles; fortiterque tripudiare pedibus:
 Inde concitata, velata aëre multo,
 Noctu incedunt, perpulchram vocem emittentes,
 Celebrantes Iovemque agida tenentem, & venerandam Iunonē
 Argivam, aureis calceamentis incedentem:
 Filiamque Ægiochi Iovis, ceruleos oculos habentē Minervam:
 Phœbumque Apollinem, & Dianam sagittis gaudentem,
 Atque Neptunum terram continentem, terra motorem,
 Et Themis venerandam, & blandis oculis Venerem,
 Hebenque aurea corona decoram, formosamque Dione,
 Auroramque, Solemque magnum, splendidamque Lunam,
 Latonamque, Iapetumque, ac Saturnum versipellem,
 Terramque, Oceanumque vastum, & Noctem atram:
 Aliorumque immortalium sacrum genus semper existentium.
 Qua olim Hesiodum pulchrum docuerunt carmen,
 Agnos pascentem Helicone sub divino.
 Hoc autem me primum Dea sermone compellarunt,
 Musa Olympiades, filia Iovis Ægiochi:
 Pastores sub dio manentes, mala probra, ventres solum,

Scimus

Γδμν φδ'δεα πολλὰ λέγειν ἐτύμοισιν ὁμοῖα·
Γδμν δ' ὅτ' ἐθέλωμεν ἀληθέα μυθήσασθαι.

Ὡς ἔφασαν κῆραι μεγάλα Διὸς ἀρ'ἰέπειαι·
καὶ μοι σιῆπ' ἔδον, δάφνης ἐριθιλέῃ ὄζον, 30
Δρέφαδ' ἱητόν. ἐνέπνυσαν δέ μοι αὐδὴν
Θείην, ὥς τε κλύοιμι τὰ τ' ἐσόμενα, πρὸ τ' ἐόντα.
καὶ με κέλονθ' ὑμνεῖν μακάρων γλ' ἄϊεν ἐόντων,
σφᾶς δ' αὐτὰς πρῶτόν τε καὶ ὕστερον αἰὲν αἰεῖδεν.
ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα περὶ δρυὶ ἢ περὶ πέτρῳ;

Τιῶν, Μισαίων ἀρχώμεθα, τῇ Διὶ πατρὶ
Ἵμνῶσσι τέρπ' εἰσι μέγα νόον ἐντὸς Ὀλύμπου,
εἰρῶσσι, τὰ τ' ἐόντα, τὰ τ' ἐσόμενα, πρὸ τ' ἐόντα,
Φωνῇ ὁμιρῶσσι· τ' δ' ἀκάμαίῃ ρέει αὐδῇ 35
Ἐκ σμαῖτων ἠδεῖα. γελᾷ δέ τε δώματα πατρὸς
Ζηνὸς ἐριγδ' ἔπειο θεῶν ὅπ' ἰλειοέσση
σκιδναμνῇ. ἠχεῖ ᾗ κάρη νιφόεντι Ὀλύμπῳ,
δώματα ἀθανάτων. αἱ δ' ἄμβροτον ὄσαν ἰεῖσαι,
θεῶν γλ' αἰδοῖον πρῶτον κλείουσιν αἰοιδῇ
Ἐξ ἀρχῆς, ὅς Γαῖα καὶ Οὐρανὸς ἄρ' ἔπλεον, 40
οἳ τ' ἐκ τ' ἐγγύοντο θεοὶ, δωτῆρες ἐάων.

Δώτερον αὖτε Ζῆνα, θεῶν πατέρ' ἠδὲ καὶ ἀνδράν,
ἀρχόμεναί θ' ὑμνῶσι θεαὶ, λήγασαί τ' αἰοιδῆς,
ὅσον φέρτατός ἐστι θεῶν, κρατεῖ τε μέγιστος.

Αὐτὶς δ' ἀνθρώπων τε γλ' ἄϊεν, κρατερῶν τε γαῖάντων 50
Ἵμνῶσσι τέρπ' εἰσι Διὸς νόον ἐντὸς Ὀλύμπου,
Μῶσαι Ὀλυμπιάδες, κῆραι Διὸς αἰγλόχοιο·
τὰς ἐν Πιερίῃ Κρονίδῃ τέκε πατρὶ μιγείσαι
Μνημοσύνη. γαυνοῖσιν ἔλδ' ἰθὺς μεδέεσσαι,
Λημοσύνην τε κακῶν, ἄμπαυμά τε μερμηράων. 55
Ἐννέα γάρ οἱ νύκτας ἐμίσγ' ὁ μή τιέτα Ζεὺς,

Scimus mendacia multa dicere veris similia:

Scimus etiam, quando voluerimus, vera loqui.

*Sic dixerunt filia Iovis magni veridica,
Et mihi sceptram dederunt, tauri perviridis ramam,
Decerpere mirandam. inspirarunt autem mihi vocem
Divinam, ita ut scirem tam futura quam præterita.
Et me jubebant celebrare beatorum genus sempiternorum,
Se vero primo & postremo semper decantare.
Sed quo mihi hac circa quercum, aut circa petram?*

*O tu, a Musis ordiatur, quæ Iovi patri
Canendo oblectant magnum animum in Olympo,
Memorantes, & præsentia, & futura, & præterita,
Voce concinentes. illarum vero indefessæ fluit vox
Ab ore suavis. rident autem domus patris
Iovis valde tonantis Dearum vocem suavi
Dispersa. resonat vero vertex nivosi Olympi,
Domus immortalium. hæc vero immortalem vocem emittentes,
Deorum genus venerandum in primis celebrant cantilena
Ab exordio, quos Tellus & Cælum latum genuerunt,
Quique ex his prognati sunt Dii, datores bonorum.
Secundo rursus Iovem, Deorum patrem atq; etiam hominum,
Incipientesque canunt Deæ, & finientes carmen,
Quam sit præstantissimus Deorum, & imperio maximus.
Porro & hominum genus, sortiumque gigantum.
Celebrantes oblectant Iovis mentem in Olympo,
Musa Olympiades, filia Iovis ægida habentis:
Quas in Pieria Saturnio peperit patri mixta
Mnemosyne, fertilibus Eleutheris imperans,
Oblivionemque malorum, & solatium curarum.
Novem enim ei noctes mixtus est prudens Iupiter,*

Νόσφιν ἀπ' ἀθανάτων, ἱερὸν λέχῃ εἰσαναβαίνων.

Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐνιαυτὸς ἔλῃ, πρὶν δὲ ἔτρεπον ὦραι

Μηνῶν Φθινόγον, πρὶν δὲ ἡμάτ' ἀπὸν ἐτελέσθῃ,

Ἡ δὲ ἔτεκ' ἐννέα κέρας ὁμόφρονας, ἥσιν αἰοιδῇ 60

ἡ δὲ αἰοιδῇ
ἡ δὲ αἰοιδῇ
ἡ δὲ αἰοιδῇ
ἡ δὲ αἰοιδῇ
ἡ δὲ αἰοιδῇ
ἡ δὲ αἰοιδῇ
ἡ δὲ αἰοιδῇ
ἡ δὲ αἰοιδῇ
ἡ δὲ αἰοιδῇ
ἡ δὲ αἰοιδῇ

Μέμβλεται, ἐν σήθεσιν αἰκηδέα θυμὸν ἐχέσας,

Τυτθὸν ἀπ' ἀκροτείτης κρυφῆς νιφύειν ὅλ' Ὀλύμπῳ,

Εὐθαΐσφιν λιπαροὶ τε χοροὶ καὶ δώματα καλά.

Παῖρ δὲ αὐτῆς Χάριες, καὶ Ἰμερὸς οἰκί' ἔχουσιν,

Ἐν θαλίῃς· ἐρχτὺν δ' ἀφ' ὅσας ὅσας ἰεῖται, 65

Μέλπονται πένων τε νόμους, καὶ ἥθεα κεδναῖ

Ἀθανάτων κλείουσιν, ἐπήρατον ὅσας ἰεῖται.

Αἱ τὸτ' ἴσαν πρὸς Ὀλύμπῳ ἀγαλλόμεναι ὅπ' ἀκαλῇ,

Ἀμβροσίῃ μολπῇ· πρὶν δὲ ἴαχε γαῖα μέλαινα

Τμνύσας· ἐρχτὸς δ' ποδῶν ὑπὸ δ' ὅσας ὁρώσῃ, 70

Νηιομοφῶν πατέρ' εἰς ὃν· ὁ δὲ ἔρχων ἐμβασιλεύει,

Αὐτὸς ἔχων βροντὴν ἡδ' αἰθαλόεντα κεραυνόν,

Κάρτει νικήσας πατέρ' Ἐρέον· ὃ δ' ἔκαστα

Ἀθανάτοισι διέταξεν ὁμῶς, καὶ ἐπέφραδε πημάς.

Ταῦτ' ἄρα Μῦσας αἰδον, Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι, 75

Εὐνέα θυγατέρες μεγάλας Διὸς ἐκγεγαῖαι,

Κλειώ τ', Εὐτέρπη τε, Θάλεια τε, Μελπομένη τε,

Τερψιχόρη τ', Ἐρχτώ τε, Πολύμνια τ', Οὐρανίη τε,

Καλλιόπη θ'· ἡ δ' ὅσας φερεσάτη ἐστὶν ἀπασέων.

Ἡ μὲν γὰρ βασιλεύουσιν αἶμα' αἰδοίοισιν ὅπ' ἡδεῖ. 80

Ὅντινα τιμήσας Διὸς κῆραι μεγάλοιο,

Γεινόμενόν τ' ἐσίδωσι διοτρεφέων βασιλῆων,

Τῶ μὲν ὅπ' ἡ γλώσῃ γλυκερὴν χεῖρσιν ἑέρσῃ,

Τοῦ δὲ ἔπ' ἐκ σώματος ῥεῖ μέλιχα· οἱ δέ νυ λαοὶ

Πάντες ἐς αὐτὸν ὁρῶσι, Δρακείνοντα θέμιστας 85

Ἰθείησι δίκησιν· ὁ δὲ ἀσφαλές ἀγορεύων,

Seorsim ab immortalibus, sacrum lectum conscendens.

Sed cum jam annus exactus, circumvoluta vero essent tempora

Mensibus exactis, diesque multi transacti essent,

Ipsa peperit novem filias concordēs, quibus carmen

Cura est, in pectoribus securum animum habentibus,

Paululum a summo vertice nivosi cœli,

Vbi ipsis splendidique chori, & ades pulchræ.

Iuxta vero eas Gratia & Cupido domos habitant,

In conviviis: amabilem autem per os vocem emittentes,

Canunt omniumque leges, & mores venerandos

Immortaliū celebrant, amabilem autem per os vocē emittentes.

Istæ tum ibant ad Olympum exultantes voce pulchræ,

Immortali cantilena: undique vero resonabat terra atra

Canentibus hymnos: jucundus vero a pedibus strepitus excita-

Euntium ad patrem suum. ille autem in cœlo regnat, (batur,

Ipse habens tonitru, atque ardens fulmen,

Vi superato patre Saturno. bene autem singula

Immortalibus disposuit simul, & ordinavit honores.

Hæc sane Musæ canebant, cœlestes domos incolentes:

Novem filia magno e Iove prognata:

Clioque, Euterpeque, Thaliaque, Melpomeneque,

Terpsichoreque, Eratoque, Polymniaque, Vraniaque,

Calliopeque: hæc autem præstantissima est omnium.

Hæc enim & reges venerandos comitatur.

Quemcunque honoratura sunt Iovis filia magni,

In lucem editumque aspexerint a Iove nutritorum regum,

Huic quidem super linguam dulcem fundunt rorem,

Hujus vero verba ex ore fluunt suavia: cæterum populi

Omnes ipsum respiciunt, reddentem jus

Rectis iudiciis. hic autem tuto in concione verba faciens,

Αἰψά τε καὶ μέγα νείκε' ἔπισημύως κατέπαυσε.
 Τένεκα γ' βασιλῆες ἐχέφρονες, ἔνεκα λαοῖς
 Βλαπτομένοισι ἀγορήφι μετὰ τ' ἔργα τελευτοῖ
 Ῥηϊδίως, μαλακοῖσι παραιφάμενοι ἐπέεσσιν.
 Ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστυ, θεὸν ὥς, ἰλάσκοντα
 Αἰδοῖ μελιχίη· μὲν γ' ἡ πρέπ' ἀγρομένοισιν.
 Οἷα τοι Μυσῶν ἱερὴ δόσις ἀνθρώποισιν.

90

Ἐκ γ' Μυσῶν καὶ ἐκηβόλα Ἀπόλλων
 Ἄνδρες αἰοῖδοι ἔασιν ἔπι χθόνα καὶ κισσαίστη·
 Ἐκ γ' Διὸς βασιλῆες. ὁ δ' ὄλβιος ὄνῃνα Μῆσσι
 Φιλοῦντα γλυκερὴ οἱ δ' ἀπὸ στόματι ῥέει αὐδή.

95

Εἰ γάρ τις καὶ πένθ' ἔχων νεοκηδεῖ θυμῷ
 Ἀζητῇ κροδίῳ ἀκαχήμεν', αὐτὰρ αἰοιδὸς
 Μυσῶν θεράπων κλεῖα προτέρων ἀνθρώπων
 Ὑμνήσῃ, μακάρε' τε θεὸς οἱ Ὀλυμπον ἔχουσιν,
 Αἰψ' ὅγε δυσφρονέων ἔπιλήθετα, ἔδέ τι κηδέων
 Μέμνηται· ταχέως γ' παρέτραιπε δῶκε θεάων.
 Χαίρετε τέκνα Διὸς, δότε δ' ἱμερόεσσαν αἰοιδίῳ.

100

Κλείετε δ' ἀθανάτων ἱερὸν γῆρ' αἰὲν ἐόντων,
 Οἱ γ' ἔξεργοντο καὶ Οὐρανῷ ἀσπερόεντι,
 Νυκτὸς ἢ δνοφερῆς, ἔς θ' ἀλμυρὸς ἔτρεφε Πόντι·
 Εἶπατε δ' ὥς τὰ πρῶτα θεοὶ καὶ γαῖα γῆροντο,
 Καὶ ποταμοὶ, καὶ Πόντι' ἀπείριτο οἶδματι θύων,
 Ἀσφατε λαμπετόωντα, ἢ ἔργονος ὀρύς ὑπερθεν,
 Οἳ τ' ἐκ τ' ἐργοντο θεοὶ, δωτῆρες ἐάων.

105

Ὡς τ' ἄφεν' ἀάσαντο, ἢ ὥς πρῶτος διέλοντο,
 Ἡ δὲ καὶ ὥς τὰ πρῶτα πολὺπύχον ἔχον Ὀλυμπον.
 Ταῦτά μοι ἔσπετε Μῆσσι, ὀλύμπια δώματ' ἔχουσι,
 Ἐξ ἀρχῆς, ἢ εἶπαθ' ὅ, τι πρῶτον γῆρετ' αὐτῶν.

115

Ἦτοι μὲν πρῶτα Χά' ἔχρετ', αὐτὰρ ἐπειτα

Γαῖ'

Statim etiam magnam contentionem scite dirimere solet.

Propterea enim reges prudentes sunt, ut populus

Damno affectis in foro res iterum integras restituant

Facile, mollibus alloquentes verbis.

Incedentem vero per urbem, tanquam Deum, venerantur

Reverentia blanda: eminet vero inter ipsos congregatos.

Tale Musarum ingens munus hominibus.

A Musis etenim, & eminus feriente Apolline,

Viri cantores sunt super terram & citharædi:

Ex Iove vero reges. Ille vero beatus, quemcunque Musa

Amant: suavis ei ab ore fluit vox.

Quod si enim quis luctum habens recenti dolore saucio animo

Tristetur, animo dolens, Poëta vero

Musarum famulus res claras priscorum hominum

Laudibus celebraverit, beatosque Deos qui Olympum incolunt;

Statim hic sollicitudinum obliviscitur, nec quicquam dolorum

Meminit: cito enim deduxerunt eum alio dona Dearum.

Salvete nata Iovis, date vero amabilem cantilenam.

Celebrate quoque immortalium divinum genus, semper existen-

Qui Tellure prognati sunt, & Cælo stellato, (tium,

Noctæque caliginosa, quosque salsus nutrit Pontus.

Dicite insuper, ut primum Dii & terra fuerint,

Et flumina, & Pontus immensus, astu furens,

Astraque fulgentia & cælum latum superne:

Et qui ex his nati sunt Dii, datores bonorum.

Utque opes diviserint, & quomodo honores distinxerint,

Atque quomodo primum multa iuga habentē tenuerint Olympū.

Hac mihi dicite Musa, cœlestes domos inhabitantes

Ab initio: & dicite quodnam primum fuerit illorum.

Primo omnium quidem Chaos fuit, ac deinde

Γαῖ' ἄρυσεν, πάντων ἔδ' αἰσφαλὲς αἰεὶ
 Ἀθανάτων, οἳ ἔχουσι κάρη νιφόεντ' Ὀλύμπῃ,
 Τάρταρά τ' ἠερόεντα μυχῶ χθονὸς ἄρυοδείης.
 Ἡδ' Ἔρ', ὃς κἀλλίς ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι. 110
 Λυσιμελὲς, πάντων τε θεῶν, πάντων τ' ἀνθρώπων
 Δάμναται ἐν σήθεασι νόον ἢ ἔπιφρονα βυλῶ.
 Ἐκ Χάε' δ' Ἐρεβός τε, μέλαινα τε Νύξ ἐγγύοντο.
 Νυκτὸς δ' αὖτ' Αἰθήρ τε καὶ Ἡμέρη ἐξεγγύοντο.
 Οὓς τέκε κυσάμην, Ἐρέβ' Φιλότῃ μιγείσῃ. 125
 Γαῖα δέ τοι πρῶτον μὲν ἐγείνατο ἴσον ἑαυτῇ
 Οὐρανὸν ἀστερόενθ', ἵνα μιν παῖ πάντα καλύπῃσι,
 Ὅφρ' εἴη μακαίρεασι θεοῖς ἔδ' αἰσφαλὲς αἰεὶ.
 Γείνατο δ' ἔρεα μακρὰ, θεῶν χαρίεντας ἐναύλας
 Νυμφέων, αἳ ναῖουσιν ἀν' ἔρεα βηοσήμεντα. 130
 Ἡ δ' ἢ ἢ ἀτεύχετον Πέλαιγ' τέκεν οἴδματι θυῶν,
 Πόντον, ἅπερ Φιλότῃ ἐφιμέρη· αὐτὰρ ἐπειτα
 Οὐρανῶ ἀνηθείσα, τέκε Ωκεανὸν βαθυδύνῳ,
 Κοῖόν τε, Κρεῖόν θ', Ὑπερίονά τ', Ἰαπετόν τε,
 Θεῖάν τε, Ρεῖαν τε, Θέμιν τε, Μνημοσύνην τε, 135
 Φαίδην τε χρυσοπέφανον, Τηθύϊ τ' ἐρσείην.
 Τῆς δ' ἢ μεθ' ἐπλότῃ χλῆτο Κρόν' αἰκυλομήτης,
 Δεινότατ' αἰδῶν θαλερόν δ' ἤχθηρε τοκῆα.
 Γείνατο δ' αὖ Κύκλωπας ὑπέρβιον ἦτορ ἐχονίῃας,
 Βρόντην τε, Σπερόπην τε, ἢ Ἀργίην ὀβριμόθυμον. 140
 Οἳ Ζηνὶ βροντῶν τ' ἔδοσαν, τόξ' αὖν τε κεραυνόν.
 Οἳ δ' ἢ τοι τὰ μὲν ἄλλα θεοῖς ἐναλίσκιοι ἦσαν,
 Μῆν' δ' ὀφθαλμὸς μέσσω ἐπέκειτο μετώπῳ.
 Κύκλωπες δ' ὄνομι ἦσαν ἐπώνυμον, ἔνεκ' ἄρα σφέων
 Κυκλοτερὲς ὀφθαλμὸς εἰς ἐνέκειτο μετώπῳ. 145
 Ἰχθύς τ' ἠδὲ βίη καὶ μηχαναὶ ἦσαν ἐπ' ἔργοις.

*Tellus lata, omnium sedes tata semper
Immortalium, qui tenent iuga nivosi Olympi,
Tartaraque tenebricosa in recessu terra spacioſa:
Atque Amor, qui pulcherrimus inter immortales Deos,
Solvens curas, & omnium Deorum, omniumque hominum
Domat in pectoribus animum, & prudens conſilium.
Ex Chao vero Erebusque, nigraque Nox editi ſunt.
Ex nocte porro Ætherque & Dies prognati ſunt:
Quos peperit ubi concepiffet, Erebo amore mixta.
Tellus vero primum quidem genuit ſimilem ſibi
Cælum ſtellis ornatum, ut ipſam totam obtegat,
Utque eſſet beatis Diis ſedes tata ſemper.
Genuit præterea montes altos, Dearum grata domicilia
Nympharum, qua habitant per montes ſaltuoſos.
Atque etiam infrugiſerum pelagus peperit aſtu ſurens,
Pontum, abſque amore ſuavi. cæterum deinde
Cælo concumbens, peperit Oceanum profundos vortices habentē,
Cœumque, Creumque, Hyperionemque, Iapetumque,
Theamque, Rheamque, Theminq̃ue, Mnemoſynenque,
Phœbenque aurea corona inſignem, Tethymque amabilem.
Hos vero poſt natus minimus natus eſt Saturnus vaſer,
Saviſſimus inter liberos: floridū autem odio proſequabatur pa-
Porro genuit & Cyclopes ſuperbum cor habentes, (rentem.
Brontenque, Steropenque, & Argen ſorti animo præditum:
Qui Iovi & tonitru dederunt, & fabricarunt ſulmen.
Qui ſane per alia Diis ſimiles erant,
Vnus vero oculus media poſitus erat fronte.
Cyclopes vero illis nomen e re erat, eo quod ipſorum
Rotundus oculus unicus inerat fronti:
Roburque & vires, & doli erant in operibus.*

Ἄλλοι δ' αὖτ' Γαίης τε καὶ Οὐρανόθεν ἐξερχόμενοι,
 Τρεῖς παῖδες μεγάλοι καὶ ὄβριμοι, σὺν ὀνομαστοί,
 Κοττός τε, Βελαρέως τε, Γύγης δ', ὑπερήφανα τέκνα.
 Τῶν ἑκατὸν μὲν χεῖρες ἀπ' ὤμων αἴσσοντο. 150

Ἄπλαστοι κεφαλαὶ ἧ' ἐκάστω πεντήκοντα
 Ἐξ ὤμων ἐπέφυκον ὅππῃ σιβαροῖσι μέλεσσιν.
 Γαῦς δ' ἄπ' ἀλάτῃ, κρατερῇ, μεγάλῃ ὅππῃ εἶδεν.
 Ὅσσοι γὰρ Γαίης τε καὶ Οὐρανόθεν ἐξερχόμενοι,
 Δεινότατοι παίδων, σφετέρῃ δ' ἠχθόντο τοκῇ 155
 Ἐξ ἀρχῆς. καὶ τ' μὲν ὅπως τις πρῶτα γήοιοτο,
 Πάντας ἀποκρύπτασκε, καὶ ἐς φάτῃ σὺν ἀνέεσκε,
 Γαίης ἐν κόλθοι μῶνι· κακῶ δ' ἐπετέρπετο ἔργῳ
 Οὐρανόθεν, ἧ δ' ἐν τὸς συναχίζετο Γαῖα πελώρη,
 Στεινομένη· δολίλῃ ἧ κακῶ ἐπεφροσάσατο τέχνῃ. 160

Αἶψα ἧ ποιήσασα γῆν πολὺν αἰδάμαντα,
 Τόξεν μέγα δρέπανον, καὶ ἐπέφραδε παισὶ φίλοισιν.
 Εἶπε ἧ θαρσύνουσα, φίλον τελευτήν ἦτορ·
 Παῖδες ἐμοὶ καὶ πατρὸς αἵταθάλα, αἳ κ' ἐθέλητε
 Πείθεσθαι, πατέρῃ γε κακῶν ποσάμεθα λώεω 165
 Ἡμετέρῃ. πρότερος γὰρ αἰεκέα μήσατο ἔργα.

Ὡς φάτο· σὺ δ' ἄρα πάντας ἔλεν δέῃ, ὃ δέ τις αὐτῶν
 Φθέγγετο. θαρσήσας ἧ μέγας Κρόνῃ ἀγκυλομήτης
 Ἀψ' αὐτῆς μύθοισι προσηύδα μητέρα κεδνίῳ·

Μῆτερ, ἐγὼ κεν τότ' ἔωπα χόρμῃ τελέσαιμι 170
 Ἔργον. ἐπεὶ πατρός γε δυσωνύμου σὺν ἀλεγίζῳ
 Ἡμετέρῃ· πρότερος γὰρ αἰεκέα μήσατο ἔργα.

Ὡς φάτο· γήθησεν ἧ μέγα φρεσὶ Γαῖα πελώρη.
 Εἶσε δέ μιν κρύψασα λόχῳ· ἐνέθηκε ἧ χειρὶ
 Ἀρπῖν καρχαρόδοντα· δόλον δ' ὑπεθήκατο πέντα. 175
 Ἠλθε ἧ Νύκτ' ἐπάγων μέγας Οὐρανόθεν· ἀμφὶ δ' ἧ Γαίῃ.

Ἰμεί-

Alii rursus e Tellure & Cælo prognati sunt,
 Tres filii magni, & prevalidi, non nominandi,
 Cottusque, Briareusque, Gygesque, superba proles.
 Quorum centum quidem manus ab humeris prorumpebant
 Magna: capita vero unicuique quinquaginta
 Ex humeris prognata erant super robustos artus.
 Robur autem immensum, validum, ingenti in statura.
 Quotquot enim Tellure & Cælo procreati sunt,
 Potentissimi (sunt) filiorum a suo vero infestabantur parente
 Ab initio. & horum quidem ut quisque primum nascebatur,
 Omnes occultabat, & in lucem non emittebat,
 Terra in latebris: malo autem oblectabatur opere
 Cælus. ipsa vero intus ingemiscebat Terra vasta,
 Contristata: dolosam vero malamque excogitavit artem.
 Statim vero cum procreasset genus cani ferri,
 Fabricavit magnam falcem, edixit vero caris liberis.
 Dixit autem animum addens, suo mœrens corde:
 Filii mei & patris nefarii, si volueritis
 Parere, patris malam ulciscemur contumeliam
 Vestri. prior enim indigna machinatus est opera.

Sic dixit: illos vero omnes invasit metus, neq₃ quispiã illorũ
 Locutus est. confirmato animo tandem magnus Saturnus ver-
 Rursus verbis compellavit matrem venerandam: (sutus

Mater, ego certe hoc in me recipiens peragam.
 Facinus. patrem enim detestabilem nihil curo
 Nostrum. prior enim scæda machinatus est opera.

Sic dixit: gavisæ est autem valde animo Tellus ingens:
 Collocavit autem ipsum celans in insidiis: indidit vero manibus
 Falcem asperis dentibus: dolo autem instruxit omnia.
 Venit autẽ Noctem inducens magnus Cælus: undiq₃ vero Telluri

Ἰμεύρων φιλότῃ· ἐπέχλειο, καὶ ῥ' ἐτανύσθῃ.
 Πάντῃ. ὃ δ' ἐκ λοχεοῖο παῖς ὠρέξατο χεῖρ
 Σκαίῃ, δεξιτερῇ· ἣ πελώριον ἔλλαβεν ἄρπιν,
 Μακρὴν, καρχαρόδοντα, φίλῃ δ' ἀπὸ μῆδεα πατρὸς 180
 Ἐστυμύως ἤμησε, πάλιν δ' ἔρριψε φέρεσθ
 Ἐξοπίσω· τὰ μὲν ἔτι ἐτώσια ἐκφυγε χεῖρός·
 Ὅσας γὰρ ῥα θάμιγες ἀπέστυθεν αἵματόεσσαι,
 Πάσας δέξατο Γαῖα. Πειλομύων δ' ἐνιαυτῶν,
 Γεῖνατ' Ἐρίννυς τε Κρατερὰς, μεγάλας τε Γίγαντας, 185
 Τόχεςσι λαμπομύκας, δόλιχ' ἔλχεα χερσὶν ἔχοντας,
 Νύμφας θ' ἄς Μελίας καλέεσθ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν.
 Μῆδεά θ', ὡς τὸ πρῶτον ἀπὸ μῆξας αἰδάμαντι,
 Κάββαλ' ἐπ' Ἡπείροιο πολυκλύσῳ ἐνὶ Πόντῳ,
 Ὡς φέρετ' ἀμπέλαρος πηλὴν χρόνον· ἀμφὶ δ' ἰδούσας 190
 Ἀφροδ' ἀπ' ἀθανάτων χρόος ὤρνυτο· τῷ δ' ἐνὶ κέρῃ
 Ἐθρέφθῃ· πρῶτον δ' Κυθήροισι ζαθέοισιν
 Ἐπλετο· ἔνθεν ἔπειτα Πείρῳ τὸν ἴκετο Κύπρον.
 Ἐκ δ' ἔβη αἰδοίῃ καλὴ θεός· ἀμφὶ δ' ἦ ποίη
 Ποσσὶν ὑπὸ ῥαδινοῖσιν αἰέξειο· τίω δ' Ἀφροδίτῳ, 195
 Ἀφροχρύειάν τε θεῖαν, καὶ εὐσέφανον Κυθήρειαν·
 Κικλήσκουσι θεοὶ τε καὶ αἰνέρες, ἔνεκ' ἐν Ἀφρῳ
 Θρέφθῃ· αὐτὰρ Κυθήρειαν, ὅππῃ προσέκυρσε Κυθήροισι·
 Κυπροχρύειαν δ', ὅππῃ γένετο πολυκλύσῳ ἐνὶ Κύπρῳ,
 Ἥδ' ἐφίλομμῆδεα, ὅππῃ μῆδέων ἐξεφαάνθῃ. 200
 Τῇ δ' ἔρ' ὠμάρτησε, καὶ Ἰμερ' ἔσπευε καλός,
 Γεινομένη τὰ πρῶτα, θεῶν τ' ἐς Φῦλον ἰύσῃ.
 Ταύτῃ δ' ἐξ ἀρχῆς τιμὴν ἔχουσα, ἥδ' ἐλέλοσχε
 Μοῖραν ἐν ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι,
 Παρθενίης τ' ὁάρας, μειδήματα τ' ἐξαπάτας τε, 205
 Τέρψιν τε γλυκερίῳ, φιλότῃ τε, μελιχίῳ τε.

Flagrans desiderio concubitus incumbibat, & sane extensus est
Passim. ex insidiis autem filius petiit manu
Sinistra, dextra vero immanem cepit falcem,
Longam, asperos dentes habentem, sui que genitalia patriis
Festinanter deressuit, rursumque abiecit ut ferrentur
Pone. illa quidem non incassum elapsa sunt manu:
Quotquot enim gutta proruperunt cruenta,
Omnes suscepit Terra. vertentibus autem annis,
Produxit Erinnyasque validas magnosque Gigantes,
Armis nitentes, longas hastas manibus tenentes:
Nymphasque, quas Melias vocant super immensam terram.
Testiculosque, postquam ut prius (sc. dictum) resecuit ferro
Projecit circa Epirum undis agitatum in pontum.
Sic ferebantur per pelagus longo tempore: circumcirca vero alba
Spuma ab immortalis corpore oriebatur: in ea puella
Iunutra est: primum vero ad Cytheras divinas
Vehabatur, inde tum circumflumam pervenit ad Cyprum.
Prodiit vero veneranda formosa Dea: circum vero herba
Pedibus sub mollibus crescebat: Aphroditem autem ipsam,
Spuma progeneratam Deam, & decoram pulchris fertis Cytheream.
Nominant tam Dii quam homines: eo quod in spuma
Nutrita fuit: Cytheream autem quod appulit Cytheris:
Cyprigenam vero, quod nata sit nidosam in Cypro:
Atque amantem genitalia, quia ex genitalibus emerfit.
Hanc vero Amor comitatus est, & Cupido sequebatur pulcher,
Natum primum, & Deorum ad cœtum euntem.
Hunc vero ab initio honorem habet, atque sortita est
Sortem inter homines & immortales Deos,
Virgineas confabulationes, & risus, & deceptiones,
Oblectationemque suavem, & amorem, blanditiasque.

Τὸς ἣ πετὴρ Τιτῶας ὀπίκλησιν καλέεσκεν,
 Παῖδας νεικείων μέγας Οὐρανός, ὅς τέκεν αὐτός.
 Φάσκε ἣ, πλάινοντ' αἰταοθαλίῃ μέγα ῥέξαι
 Ἔργον, τοῖο δ' ἔπειτα πίσιν μετόπισθεν ἔσεσθαι. 210
 Νύξ δ' ἔτεκε συγερὸν τε Μόρον, ἣ Κῆρας μέλαιναν,
 Καὶ Θάνατον· τέκε δ' ὕπνον· ἔπικλε ἣ Φῦλον Οὐείρων·
 Οὐπινι κρημνηθεῖσα θεὰ τέκε Νύξ ἐρεβεννή.
 Δούτερον αὖ Μῶμον, καὶ Οἷζυν ἀλγινόεσσαν·
 Ἐσπερίδας θ', αἷς μῆλα πέριλιν κλυτὰν ὠκεανοῖο 215
 Χρύσεα καλὰ μέλυσσι, φέροντά τε δένδρεα καρπὸν·
 Καὶ Μοίρας καὶ Κῆρας ἐγείνατο νηλεοποίνους,
 Κλωθώ τε, Λάχεσιν τε, καὶ Ἀΐεσπον, αἵ τε βροτοῖσι
 Γεινομένοισι διδῶσιν ἔχειν ἀγαθὸν τε κακὸν τε,
 Αἵ τ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε παραιβασίας ἐφέπασσι, 220
 Οὐδέποτε λήγασσι θεὰ δεινοῖο χόλοιο.
 Πρίν γ' ἄπο τῷ δώωσι κακίῳ ὅπιν ὅστις αἰμάρτης.
 Τίτλε ἣ καὶ Νέμεσιν, πῆμα θνητοῖσι βροτοῖσι,
 Νύξ ὅλοή· μὲν τιμὴν Ἀπάτῃν τέκε καὶ Φιλότῃαν,
 Γῆρας τ' ἑλόμενον, καὶ Ἔριν τέκε καρτερόθυμον. 225
 Αὐτὰρ Ἔρις συγερὴ τέκε μὲν Πόνον ἀλγινόεντα,
 Λήθην τε, Λιμόν τε, καὶ Ἀλγέα δακρυόεντα,
 Ὑσμίνας τε, Φόνους τε, Μάχας τ', Ἀνδροκτασίας τε,
 Νείκεά τε, ψευδέας τε Λόγους, Ἀμφιλογίας τε,
 Δυσνόμην, Ἀτίην τε, στυγέας ἀπλήλοισιν. 230
 Ὄρεθον θ', ὅς δὴ πλείστον ὀπιχθονίους ἀνθρώπους
 Πημαίνει, ὅτε κέν τις ἐκὼν ὀπιόρεθον ὁμόσῃ·
 Νηρέα τ' αἰψυδέα καὶ αἰληθέα γείνατο Πόνιόν τε,
 Πρεσβύτατον παίδων· αὐτὰρ καλέεσι γέροντα,
 Οὐνεκα νημερτὴς τε καὶ ἥπιον· ἔδ' ἐθεμιστέων 235
 Λήθεται, ἀλλὰ δίκαια καὶ ἥπια δήνεα οἶδεν.

Illos vero pater Titanas cognomento vocabat,
Filiis objurgans magnus Cælus, quos genuit ipse.
Dixitabat porro, pœnas sumentes ex protervia magnū patrassē
Facinus, cujus deinceps ultio in posterum futura sit.
Nox praterea peperit odiosum Fatum, & Parcam atram,
Et Mortem: peperit etiā Somnū. peperit vero agmen Somniorū:
Qua nulli mixta Dea peperit Nox obscura.
Rursum postea Momum, & Ærumnam dolore plenam,
Hesperidesque, quibus mala trans inclytum Oceanum
Aurea pulchra cura sunt, frugiferaque arbores,
Et fatales Deas, & Parcas genuit immites,
Clothoque, Lachefinque, & Atropon: qua mortalibus
Nascentibus dant habendum bonumque malumque,
Quaque hominumque Deorumque delicta persequentes,
Nunquam deponunt Dea vehementem iram,
Priusquam ab illo sumserint gravem pœnam, quisquis peccarit.
Peperit praterea & Nemefin, cladem mortalibus hominibus,
Nox perniciofa: post hanc Fraudem enixa est, & Amicitiam,
Seniumque noxium, & Contentionem peperit pertinacem.
Caterum Contentio odiosa peperit quidem Laborem molestū,
Oblivionemque, Famemque, & Dolores lacrymabiles,
Pugnaſque, Cadesque, Præliaque, Stragesque virorum,
Iurgiaque, mendacesque Sermones, Disceptationesque,
Legum contemptum, Noxamque, familiares inter sese:
Iusjurandum quod plurimum terrestres homines
Ladit, quando quispiam volens pejeraverit:
Nereumque alienum a mendacio, & veracem genuit Pontus,
Maximum natu filiorum: sed vocant senem,
Eo quod verus atque placidus: nec juris & equi
Obliviscitur, sed iusta & moderata consilia novit.

Deinde

Αὖτις δ' αὖ Θαύμαντα μέγαν, καὶ ἀγλῶορα Φόρκυ, 240
 Γαίῃ μισγόμενον, καὶ Κητῶ καλλιπάρηον,
 Εὐρυβίλῳ τ' ἀδάμαντι ἑνὶ φρεσὶ θυμὸν ἔχουσα.
 Νηρῆον δ' ἐχλόνιο μεγάλῃ τέκνα θεάων
 Πόντῳ ἐν ἀτρυγέτῳ, καὶ Δωρίδ' ἠὺνέμοιο,
 Κέρης Ὠκεανοῖο τελέεντι ποταμοῖο,
 Πρωτῷ τ', Εὐκράτῃ τε, Σαῷ τ', Ἀμφιλείῃ τε,
 Εὐδῶρῃ τε, Θέτις τε, Γαλιῶνῃ τε, Γλαύκῃ τε,
 Κυμοθῇ, Σπειῷ τε, Θοῇ, Θαλίῃ τ' ἐρόεσσα, 245
 Καὶ Μελίτῃ χαρίεσσα, καὶ Εὐλιμνῇ, καὶ Ἀζανῇ,
 Πασίθῃ τ', Ἐρατῷ τε, καὶ Εὐνείκῃ ῥοδόπηχυν,
 Δωτῷ τε, Πρωτῷ τε, Φέρσῃ τε, Διωμαμνῇ τε,
 Νησαίῃ τε, καὶ Ἀκλαίῃ, καὶ Πρωτομέδειᾳ,
 Δωρίς, καὶ Πανόπῃ, καὶ Δειδῆς Γαλαΐτειᾳ, 250
 Ἴπποθῇ τ' ἐρόεσσα, καὶ Ἴππενὶ ῥοδόπηχυν,
 Κυμοδόκῃ θ', ἡ κύματ' ἐν ἡεροειδέϊ πόντῳ,
 Πνοιάς τε ζαθέων ἀνέμων, σὺν Κυματολήγῃ,
 Ρεῖα περὶ ὕνῃ, καὶ εὐσφύρῳ Ἀμφιλείῃ·
 Κυμῷ τ', Ηἰόνῃ τε, εὐσεφάνος θ' Ἀλιμνῆδῃ, 255
 Γλαυκονόμῃ τε Φιλομμειδῆς, καὶ Πόντοπόρεια,
 Λειαγόρῃ τε, καὶ Εὐαγόρῃ, καὶ Λαομέδεια·
 Πελιωνόμῃ τε, καὶ Αὐτονόῃ, καὶ Λυσιάνασσα,
 Εὐάρενῃ τε Φυλῷ τ' ἐρατῇ, ἣ εἶδ' ἄμωμον
 Καὶ Ψαμάθῃ χαρίεσσα δέμας, δῖῃ τε Μενίπῃ 260
 Νησῷ τ', Εὐπόμπῃ τε, Θεμισῷ τε, Προνόῃ τε·
 Νημερτῆς θ', ἡ πατρὸς ἔχῃ νόον αἰθιναίτιο.
 Αὐταὶ μὲν Νηρῆον ἀμύμονα ἐξεχλόντο
 Κῆραι πεντήκοντα, ἀμύμονα ἔργ' εἰδῆαι.
 Θαύμας δ' Ὠκεανοῖο βαθυρρεΐτας θυγατέρας 265
 Ἠγάγετ' Ἡλέκτερον. ἡ δ' ὠκείαν τέκεν Ἴριον,

Ἡὺκός-

Deinde rursus Thaumantem magnum & sortem Phorcyn,
Terra commissus, & Ceto formosam,
Eurybianque, ferreum in pectore animum habentem.
Ex Nereo porro prognata sunt perquam amabiles filia Dearum
Ponto in infructuoso, & ex Doride pulchra,
Filia Oceani rotundi fluvii,
Protoque, Eucrateque, Saoque, Amphitriteque,
Eudoraque, Thetisque, Galeneque, Glauceque,
Cymothoë, Spioque, Thoë, Thaliaque jucunda,
Et Melita gratiosa, & Eulimene & Agave,
Pasitheaque, Eratoque, & Eunice roseis lacertis pradiata,
Dotoque, Protoque, Pherusaque, Dynameneque,
Nesaeaue, & Actea, & Protomedia,
Doris, & Panope, & speciosa Galatea,
Hippothoëque lepida, & Hipponoe roseis lacertis pradiata,
Cymodoceque, qua fluctus in obscuro ponto,
Et flatus vehementium ventorum, una cum Cymatolege,
Facile mitigat, & cum pulchros talos habente Amphitrite:
Cymoque, Eioneque, pulchreque coronata Halimede,
Glaucanomeque hilaris, & Pontoporia,
Liagoreque, & Euagore, & Laomedia:
Polynomeque, & Autonoe, & Lysianassa,
Euarneque tam indolis grata, quam inculpata forma.
Et Psamathe decora corpore, divinaque Menippe:
Nesoque, Eupompeque, Themistoque, Pronoeque,
Nemertesque, qua patris habet animum immortalis.
Ha quidem ex Nereo inculpato procreata sunt
Filia quinquaginta, inculpata opera callentes.
Thaumas vero Oceani profundiflui filiam
Duxit Electram. hac autem celerem peperit Irim,

Ἡὐρόμας θ' Ἀρπύας, Ἀελλώ τ', Ωκυπέτῳ τε,
 Αἶρ' ἀνέμων πνοιῇσι καὶ οἰωνοῖς αἰμ' ἐπονται,
 Ωκείης περύχουσι μετὰ χρόνιαι γ' ἴαλλον.
 Φόρκυι δ' αὖ Κητώ Γραίας τέκε καλλιπάρηθ', 270
 Ἐκ γλυκετῆς πελίας, τὰς δὴ Γραίας καλέουσιν
 Ἀθάνατοί τε θεοὶ, χαρμὰ ἐρχόμενοι τ' ἀνθρώποι.
 Πεφρηδὼ τ' εὐπεπλον, Ἐνυώ τε κροκόπεπλον,
 Γοργύς θ' αἰναίεσι πέρι κλυτὰ Ωκεανοῖο,
 Ἐχάλην πρὸς νυκτός· ἴν' Ἐσπερίδες λιγύφωνοι, 275
 Σθεινώ τε, Εὐρυάλη τε, Μέδουά τε, λυγρὰ παθῶσα.
 Ἡ' μὲν ἔτι θνητὴ, αἱ δ' ἀθάνατοι καὶ ἀγήρω
 Αἰδύο· τῇ γ' μιῇ παρελέξατο Κυανοχαίτης,
 Ἐν μαλακῷ λειμῶνι, καὶ αἶψ' ἐσιν εἰαρινοῖσι.
 Τῆς δ' ὅτε δὴ Περσέως κεφαλῇ ἀπεδειροτόμησεν, 280
 Ἐξέθορε Χρυσάωρ τε μέγας, καὶ Πήγασος ἵππος.
 Τῷ μὲν ἐπώνυμον ἦν, ὅτ' αἶρ' Ωκεανὸς περὶ πηγαῖς
 Γαίνεθ', ὁ δ' ἄορ χρύσειον ἔχεν μὲν χερσὶ Φίλησι.
 Χ' ὡ μὲν ἀποπιάμεθ', περιπὼν χθόνα μητέρα μῆλων,
 Ἴκετ' ἐς ἀθανάτους· Ζηνὸς δ' ἐν δώμασι ναίει, 285
 Βροντῶν τε σεροπλῶν τε φέρων Διὶ μηλιόεντι.
 Χρυσάωρ δ' ἔτεκε τελαχάρηνον Γηρυονῆα,
 Μιχθεὶς Καλλιρόη κέρη κλυτὰ Ωκεανοῖο.
 Τὸν μὲν αἶρ' ἐξενείριξε βίη Ἡρακληεΐη,
 Βασίπαιρ εἰλιπέδεας, περὶ ῥύτῳ εἰν Ἐρυθείη· 290
 Ἡμαῖ τῷ, ὅτε περ βῆς ἤλασεν ἄρυμετώπης
 Τίρῳθ' εἰς ἱερὴν, Δαβὰς πέρον Ωκεανοῖο,
 Οὔρον τε κτείναις, ἢ βοητόλον Εὐρυπίωνα,
 Σταθμῷ ἐν ἡρώεντι, πέρι κλυτὰ Ωκεανοῖο.
 Ἡ' δ' ἔτεκε' ἄλλο πέλωρον, ἀμήχανον, ἔδ' ἐν ἰοικῶς 295
 Θνητοῖς ἀνθρώποις, ἔδ' ἀθανάτοισι θεοῖσι,

*Pulchricomasque Harpyias, Aëloque, Ocypetenque,
Quæ ventorum flamina, & aves assequuntur
Pernicibus aliis. sublimes enim volitant.*

*Phorco post hæc Ceto Graas peperit formosa,
A partu canas, quas ob id Graas vocant.*

Immortalesque Dii, humique incedentes homines.

*Pephredoque pulchro peplo, Enyoque croceo peplo,
Gorgonesque, quæ habitant trans celebrem Oceanum,
In extrema parte ad noctem: ubi Hesperides arguta,
Sthenoque, Euryaleque, Medusaque, gravia perpeffa.*

*Ipsa erat mortalis, ast alia immortales, & senio non obnoxia
Dua: cum una concubuit carulea casarie Neptunus
In molli prato & floribus vernis.*

*Ejus autem Perseus caput cum amputasset,
Exiliit Chrysaor magnus, & Pegasus equus.*

*Huic quidem cognomen erat, quod Oceani apud fontes
Natus esset: ille vero ensẽ aureum tenebat manibus suis:
Et ille quidem cum avolasset, relicta terra matre pecorum,
Pervenit ad immortales: Iovis vero in domo habitat,
Tonitruque & fulgur ferens Iovi prudenti.*

*Chrysaor porro genuit tricipitem Geryonem,
Mixtus Calliroæ filia nobilis Oceani.*

*Illum quidem armis exiit Hercules,
Boves apud flexipedes, circumflua in Erythia:
Die illo cum boves egit latas frontes habentes
Tirynthum in sacram, emensus iter Oceani,
Orthoque interfecto, & bubulco Eurytione,
Stabulo in obscuro, trans inclytum Oceanum.*

*Ipsa insuper peperit aliud monstrum, ingens, nihil simile
Mortalibus hominibus, neque immortalibus Diis,*

Σπῆϊ ἐνὶ γλαφυρῷ, θείῳ κροτέροφρον' ἔχιδναν
 Ἡμῖσι μὲν νύμφῳ ἐλικώπιδα, καλλιπάρηον,
 Ἡμῖσι δ' αὖτε πέλωρον ὄφιν, δεινόν τε μέγαν τε,
 Ποικίλον, ὠμῆσι, ζαθέης ὑπὸ κούρεσι γαίης. 300

Εὐθα δέ οἱ σπέε' ἐστὶ κάτω, κούρη ὑπὸ πέτρῃ,
 Τηλεῖα π' ἀθανάτων τε θεῶν θνητῶν τ' ἀνθρώπων·
 Εὐθ' ἄρα οἱ δάσσαντο θεοὶ κλυτὰ δώματα ναίειν.
 Ἡ δ' ἔρυτ' εἰν Ἀεΐμοισιν ὑπὸ χθόνα λυγρὴ ἔχιδνα,
 Ἀθάναί' ὃ νύμφῃ καὶ ἀγῆραί' ὃ, ἥματα πάντα. 305

Τῇ δ' Τυφάονά φασι μιγήμεναι ἐν φιλότῃ,
 Δεινόν θ' ὑβρισιώτ' ἄνεμον, ἐλικώπιδι κέρη.
 Ἡ δ' ὑπεκυσσάμεν' ἤ, τέκετο κροτέροφρονα τέκνα.

Ὄρθον μὲν πρῶτον κυῖα γείνατο Γηρυονῆϊ.
 Δεύτερον αὖτις ἔπικεν ἀμήχανον, ἔπ' Φαίειον, 310
 Κέρβερον ὠμῆσι, αἰδέω κυῖα χαλκεόφωνον,
 Πεντηκηνόκαρπνον, ἀναιδέα τε κροτέρον τε.

Τὸ τρίτον, Τόρῳ αὖτις ἐγείνατο λυγρὴ εἰδυῖαν
 Λερναίῳ, ὃν θρέψε θεὰ Λοκώλεν' Ἥρη,
 Ἀπλήιον κατέσσα βίῃ Ἡρακλεΐῃ. 315

Καὶ τῷ μὲν Διὸς υἱὸς ἐνὶ χθόϊ νηλεὲς χαλκῷ
 Ἀμφιτρυωνιάδης, σὺν δ' ἤϊφίλῳ Ἰολάῳ,
 Ἡρακλῆς, βαλῆσιν Ἀθηναίης Ἀγλαΐης.

Ἡ δ' Χίμαιραν ἔπικε, πνέουσαν αἵμαιμάκειον πῦρ,
 Δεινὴν τε, μεγάλῃν τε, ποδώκεά τε, κροτέρῃν τε. 320

Τῆς δ' ὡς τρεῖς κεφαλαί· μία μὲν, χαροποῖο λέοντος,

Ἡ δ' χιμαίρης· ἡ δ' ὄφι' ὃ κροτέροιο δράκοντος.

Πρόσθε λέων, ὅππῃ δ' δράκων, μέσση δ' χίμαιρα,
 Δεινὸν ὅποπνείσασα πυρὸς μὲν' αἰδομένοιο.

Τῷ μὲν Πήγασος εἶλε, ἣ ἐσθλὸς Βελεροφόντης. 325

Ἡ δ' ἄρα Φῖκ' ὀλοὴν τέκε, Καδμείοισιν ὄλεθρον,

Ὄρθω

*Specu in concavo, divinam animo infracto Echidnam :
Dimidiam nympham, nigris oculis, pulchram,
Dimidiam item ingentem serpentē, horrendumq; magnumq;
Varium, crudivorum, divina sub cavernis terra.
Illic vero ei specus est in imo, cava sub petra,
Procul ab immortalibusque Diis mortalibusque hominibus :
Ibi sane ei destinarunt Dii inclytas domos incolere.
Atque coërcebatur apud Syros sub terra tetra Echidna,
Immortalis nympha & senii expers, diebus omnibus.
Huic Typhaonem aiunt mixtum esse amore,
Vehementem & violentum ventum, nigris oculis decora puella.
Illa vero gravida facta, peperit sortes filios.
Orthum quidem primo canem peperit Geryoni.
Iterum secundo edidit partu immensum, dirum,
Cerberum crudivorum, Plutonis canem magna voce,
Quinquaginta capitum, impudentemque sortemque.
Tertio, Hydram rursus genuit perniciosam
Lernaam, quam enutrivit Dea albis ulnis Iuno,
Implacabiliter irascens Herculi.
Ac illam quidem Iovis filius occidit savo ferro
Amphitryoniades, cum bellicoso Iolao,
Hercules, ex consiliis Minerva Agelæ.
Tum ipsa Chimaram peperit, spirantem terribilem ignem,
Trucemque, magnamque, pernicemque, validamque.
Illius erant tria capita : unum quidem terribilis leonis,
Alterum capella : tertium vero serpentis robusti draconis.
Ante leo, pone vero draco, in medio autem capra,
Horrende efflans ignis vim ardentis.
Hanc quidem Pegasus cepit, & strenuus Bellerophontes,
Illa sane Sphingem exitialem peperit, Cadmeis perniciem,*

Οἷον ὑποδμηθεῖσα· Νεμειᾶϊόν τελέοντα,
 Τόν ῥ' Ἥρη θρέψασα, Διὸς κυδρὴν ὠφρακίης,
 Γενοῖσιν κατένασσε Νεμείης, πῆμ' ἀνθρώποις.
 Ἐνθ' ἄρ' ὄγ' οἰκείων, ἐλεφαίρετο Φῦλ' ἀνθρώπων, 330
 Κοιρανέων τρηλοῖο Νεμείης, ἥδ' Ἀπέσωνι Θ.
 Ἀλλὰ εἰς ἐδάμασσε βίης Ἡρακλειείης.
 Κητῶ δ' ὀπλότατον, Φόρκυι φιλότῃ μιγεῖσα,
 Γείνατο, δεινὸν ὄφιν, ὃς ἐρεμνῆς κούρεσι γαίης,
 Πείρασιν ἐν μεγάλοις παλχεύσεα μῆλα φυλάσσει. 335
 Τῷτο μὲν ἐκ Κηλῆς καὶ Φόρκυος γένετο ἐστὶ.
 Τηθὺς δ' Ὠκεανῷ ποταμὸς τέκε δινῆεντρας,
 Νεῖλον τ', Ἀλφειὸν τε, καὶ Ἡριδανὸν βαθυδίνην,
 Στυμόνα, Μαίανδρόν τε, καὶ Ἴστρον καλλιρέεθρον,
 Φᾶσιν τε, Ρῆσπον τ', Ἀχελώϊον δρυροδίνην, 340
 Νέασον τε, Ρόδιόν θ', Ἀλιάκμονά θ', Ἐπιάπορόν τε,
 Γρήνικόν τε, καὶ Αἴσηπον, Θεῖον τε Σιμῶντα,
 Πλωειὸν τε, καὶ Ἐρμον, εὐρρείτῳ τε Κάϊκον,
 Σαλγάρειόν τε μέγαν, Λάδωναί τε, Παρθενιόν τε,
 Εὐλυνόν τε, καὶ Ἀρδησκον, Θεῖόν τε Σκάμανδρον. 345
 Τίτλε δ' ἱερὰτέρων ἱερὸν γένος, αἱ δὲ γαῖαν
 Ἄνδρες κείζουσιν, Ἀπόλλωνι ξυῖ ἄνακτι,
 Καὶ ποταμοῖς· ταύτῃ δ' Διὸς πάρα μοῖραν ἔχουσι.
 Πειθώ τ', Ἀδμήτη τε, Ἰάνῃ τ', Ἡλέκτῃ τε,
 Δωρίς τε, Πρυμνώ τε, καὶ Οὐρανίη Θεοειδής, 350
 Ἰπώω τε, Κλυμένη τε, Ροδία τε, Καλλιρόη τε.
 Ζῶξω τε, Κλυπὴ τε, Ἰδυά τε, Πασιθόη τε,
 Πληξαύρη τε, Γαλαξαύρη τε, ἔρατῇ τε Διώνη,
 Μηλόβοσις τε, Θόη τε, καὶ Δειδής Πολυδώρη,
 Κερκηίς τε Φυλὴ ἔρατῇ, Πλατὼ τε βοῶπις, 355
 Περσηίς τ', Ἰάνειρά τε, Ἀκάστη τε, Ξάνθη τε,

*Ab Ortho subacta: Nemeaumque leonem,
 Quem Iuno cum enutrivisset, Iovis veneranda uxor,
 In locis fertilibus collocavit Nemea, cladem hominibus.
 Ibi sane hic commorans, damno afficiebat homines,
 Imperans cavernosa Nemea, atque Apesanti.
 Sed ipsum robustus domuit Hercules.*

*Ceto vero minimum natu, cum Phorcynæ amore mixta,
 Peperit gravem serpentem, qui obscura in latibula terræ
 Finibus in amplis aurea mala custodit.*

Hæc quidem Cetus & Phorcynis soboles est.

*Tethys autem Oceano flumina peperit vorticosa,
 Nilumque, Alpheumque, & Eridanum profundos vortices habentem,
 Strymonem, Meandrumque, & Istrum pulcherrimum,
 Phasimque, Rhesumque, Acheloum limpidum,
 Nessumque, Rhodiumque, Haliasmonemque Heptaporumque,
 Granicumque, & Æsopum, divinumque Simoënta,
 Peneumque, & Hermum, amœneque fluentem Caicum,
 Sangariumque magnum, Ladonemque, Partheniumque,
 Euenumque, & Ardesum, divinumque Scamandrum.*

*Peperit quoque filias sacras, quæ per terram
 Viros a teneris educant, una cum Apolline rege,
 Et fluminibus: hanc vero a Iove sortem habent,
 Pithoque, Admeteque, Iantheque, Electraque,
 Dorisque, Prymnoque, & Vrania forma Deam referens,
 Hippoque, Clymeneque, Rhodiaque, Calliroëque,
 Zeuxoque, Clythieque, Idyiaque, Pasithoëque,
 Plexaureque, & Galaxaure, amabilisque Dione,
 Melobosisque, Thoëque, & venusta Polydora.
 Cerceisque indole amabilis, Plutoque magnis oculis,
 Perseisque, Ianiraque, Acasteque, Xantheque,*

Πετσαίη τ' ἐρόεσσα, Μενεοθώ τ', Εὐρώπη τε,
 Μῆτις τ', Εὐρυνόμη τε, Τελεοθώ τε κροκόπεπλος.
 Κελσίνη τ', Ἀσίη τε, καὶ ἱμερόεσσα Καλυψώ.
 Εὐδώρη τε, Τύχη τε καὶ Ἀμφιρῶ, Ωκυρόη τε. 360
 Καὶ Στυξ, ἣ δὴ σφέων προφερεσάτη ἐστὶν αἵπασέων.
 Αὐτὴ δ' Ὠκεανὸς καὶ Τηθύς ἐξεγλήοντο
 Πρεσβύταται κῆραι. πολλαὶ γε μῦεῖσι καὶ αἶλαι.
 Τρεῖς γὰρ χίλιαί εἰσι τανύσφυροι Ὠκεανίνας,
 Αἳ ῥα πολυαπερέες γαῖαν καὶ βένθεα λίμνης 365
 Πάντη ὁμῶς ἐφέπασσι, θεάων ἀγλαὰ τέκνα.
 Τόσσοι δ' αὖθ' ἕτεροι ποταμοὶ καναχηδὰ ῥέοντες,
 Τίεες Ὠκεανὸς, οὗ γαίνατο πότνια Τηθύς.
 Τῶν ὄνομ' ὄρξαλέον πάντων βροτὸν ἄνδρα ἐνίσπειν.
 Οἱ γὰρ ἔκαστοι ἴσασσι οἳ ἂν πειναιετάωσι. 370
 Θεία δ' Ἡελίον τε μέγαν, λαμπρὰν τε Σελήνην,
 Ἡώθ', ἣ πάντεσσιν ὀπιχθονίοισι φαίνει,
 Ἀθανάποις τε θεοῖς ποὶ ἔρχονδ' ὄρω ἔχουσι,
 Γαίναθ', ὑπὸ νηθεῖς ὑπερίοντα ἐν φιλότῃ.
 Κρίω δ' Εὐρυβίη τέκλειν, φιλότῃ μιγεῖσα, 375
 Ἀσραϊὸν τε μέγαν, Πάλλαντά τε, δῖα θεάων,
 Πέρσιω θ', ὅς καὶ πᾶσι μετέπρεπεν ἰδμοσυνῇσιν.
 Ἀσραίω δ' Ἡὼς ἀνέμους τέκε καρτεροθύμους,
 Ἀργείω Ζέφυρον, Βορέω τ' αἰψηροκέλευθον,
 Καὶ Νότον, ἐν φιλότῃ θεῶν θεὰ δῖνηθεῖσα. 380
 Τὴς γὰρ μετ' ἀσέρας τέκλειν Ἑωσφόρον ἡεληγύεια,
 Ἀσρας τε λαμπετῶντα τὰ τ' ἔρχοντος ἐσεφάνωται.
 Στυξ γὰρ τέκ' Ὠκεανὸς θυγάτηρ, Πάλλαντι μιγεῖσα,
 Ζῆλον καὶ Νίκην καλλιόφυρον ἐν μεγάροισι,
 Καὶ Κροτὸν, ἣ δὲ Βίβω, ἀεὶ δαίκετα γαίνατο τέκνα, 385
 Τῶν οὐκ ἔς' ἀπάνορθε Διὸς δόμου, ἔδ' ἐπὶ ἔδρη,
 οὐδ'

*Petreaque lepida, Menestboque, Europaque,
Metisque, Eurynomeque, Telesthoque croceo peplo:
Crisiëque, Asiaque & amabilis Calypso:
Eudoreque, Tycheque, & Amphiro, Ocyroëque:
Et Styx, qua ipsarum excellentissima est omnium.
Atque hæ Oceano & Tethyde prognata sunt,
Grandiores natu filia. multa quidem sunt & alia.
Ter mille enim sunt celeres filia Oceani,
Qua sane dispersæ terram, & profunditates lacus,
Passim pariter incolunt, Dearum splendida proles.
Tot rursus alii fluvii cum strepitu fluentes,
Filii Oceani, quos peperit veneranda Tethys:
Quorum nomina difficile omnium mortalem virum proloqui.
Sed singulatim noverunt, quicunque circumhabitant.
Thia præterea Solemque magnum, lucentemque Lunam,
Auroramque, quæ omnibus terrestribus lumen prabet,
Immortalibusque Diis qui cælum latum tenent,
Genuit, congressa cum Hyperione in amore.
Crio autem Eurybia peperit, per amorem mixta,
Astraumque magnum, Pallantemque, præstantissima Dearum,
Persenque, qui etiam omnes præcellebat peritia.
Astræo vero Aurora ventos peperit violentos,
Celerem Zephyrum, Boreamque rapidum,
Et Notum, in amore cum Deo Dea congressa.
Post hos vero Aurora stellam genuit Luciferum mane genita,
Astræque fulgentia quibus cælum cinctum est.
Styx vero peperit Oceani filia, Pallanti mixta,
Zelum & Nicen, formosam in adibus,
Et Robur, atque Vim, præclaros genuit filios,
Quibus non est seorsim a Iove domus, nec ulla sedes,*

Οὐδ' ὁδός, ὅππῃ μὴ κείνοις θεὰς ἡγεμονάει·
 Ἀλλ' αἰεὶ παρ' Ἰνὸν βαρυκτύπῳ ἐδολόωνται.
 Ὡς γὰρ ἐβέβαλε Στυγὸς ἄφθιτον, ὠκεανίνην,
 Ἡματι τῷ, ὅτε πάντας Ὀλύμπιον ἄστροπότης 390
 Ἀθανάτας ἐκάλεσε θεὰς ἐς μακρὸν Ὀλυμπον.
 Εἶπε δ', ὅς ἂν μὲν εἶο θεῶν Τιτῆσι μάχοιτο,
 Μὴ τιν' ἀπορραΐσειν γερῶν, πρὶν ὃν ἔκασον
 Ἐξέμεν ἰὺ τοπάρῳ γε μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
 Τὸν δ' ἔφαθ' ὅστις ἄτιμῳ ὑπὸ Κρόνῳ ἦδ' ἀγέραςτος, 395
 Τιμῆς καὶ γερῶν ὀπιβησέμεν ἢ θέμις ἐστὶ.
 Ἡλθε δ' ἄρα πρώτη Στυγὸς ἄφθιτον Ὀλυμπόνδε
 Σωὸσφίσι παίδεσσιν, φίλῃ δ' ἄρα μήδεα πατρός.
 Τῷ γ' Ἰδῶς τίμησε, πῶλ' αἰὲν ὃν δῶρα ἔδωκεν.
 Αὐτῷ μὲν γὰρ ἔθηκε θεῶν μέγαν ἔμμεναι ὄρεον, 400
 Παῖδας δ' ἡμάτ' ἅπασαν ἐς μετ' ἀναιέτας εἶναι.
 Ὡς δ' αὖτως πάντεσσι Δαμπερὲς, ὥσπερ ὑπέστη,
 Ἐξετέλεσθ' αὐτὸς ὃ μέγα κροῖται, ἠδὲ ἀνάσσει.
 Φοίβη δ' αὖ Κοῖς πολυήρατον ἦλθεν ἐς δύνω.
 Κυσαμένη δ' ἡπειτὰ θεὰ θεῶν ἐν φιλότῃ, 405
 Λητῷ κυανόπεπλον ἐγείνατο μείλιχον αἰεὶ,
 Ἡπιον ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι,
 Μείλιχον ἐξ ἀρχῆς, ἀζανώτατον ἐντὸς Ὀλύμπῳ.
 Γείνατο δ' Ἀσπερίῳ δῶνυμον, ἰὺ πότ' ἐ Πέρσης
 Ἡγάγετ' ἐς μέγα δῶμα, φίλῳ κεκληῆδ' ἀηοῖν. 410
 Ἡ δ' ὑποκυσαμένη Ἐκάτῳ τέκε, τῷ πῶλ' ἅπαντων
 Ἰδῶς Κρονίδης τίμησε· πῦρ δ' οἱ ἀγλαὰ δῶρα,
 Μοῖραν ἔχειν γαίης τε καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης.
 Ἡ γ' καὶ ἄστρον ἐνὶ ὧν ἔσαν ἔμμορε τιμῆς,
 Ἀθανάτοισι τε θεοῖσι τελεμένη ἐστὶ μάλιστ'· 415
 Καὶ γὰρ νῦν ὅτε περ πῖς ὀπιχθονίων ἀνθρώπων

Neque via, qua non illis Deus praeit :

Sed semper apud Iovem graviter tonantem sedem habent.

Sic enim consuluit Styx incorruptibilis, Oceani filia,

Die illo, quando omnes Olympius fulgurator

Immortales vocavit Deos ad altum caelum.

Dixit autē, quod quisquis una secū Deorum contra Titanes pu-

Nulli se ademturum premia, sed honorem quemque (gnet,

Habiturum, quem antea inter immortales Deos.

Illum etiam dixit qui honoris expers fuerit sub Saturno & im-

Ad honores ac premia provecturum, ut fas est. (munis,

Venit autem prima Styx incorruptibilis ad Olympum

Cum suis filiis sui per consilia patris.

Ipsam vero Iupiter honoravit, eximia quoque dona dedit.

Ipsam enim constituit Deorum magnum ut sit iusjurandum,

Filii autem diebus omnibus sui inquilini ut sint.

Similiter etiam omnibus prorsus, sicuti pollicitus erat,

Perfecit : ipse autem prepotens est, atque regem agit.

Phœbe porro Cœi perjucundum venit ad torum.

Gravida vero facta deinde Dea Dei in amore,

Latonam caruleo peplo peperit blandam semper,

Mitem hominibus atque immortalibus Diis,

Suavem ab initio, in primis hilarem intra Olympum.

Genuit insuper Asteriam claram, quam olim Perseus

Duxit in amplam domum, sua ut sit uxor.

Ille autem gravidata Hecaten peperit, quam super omnes

Iupiter Saturnius honoravit : dedit vero ei splendida dona,

Potestatem ut habeat terraque & infrugiferi maris.

Imo etiam stelligero in cœlo sortita est honorem,

Immortalibusque Diis honorata est maxime.

Etenim nunc quando alicubi aliquis terrestrium hominum

Ἐρδων ἱερὰ καλὰ καὶ νόμον ἰλάσκηται,
 Κικλήσκῃ Ἑκάτῃ πολλή τε οἱ ἔσπετο πμῇ
 Ῥεῖα μάλ', ὧ πρὸ φρων γε θεὰ ὑποδέξεταί δι' χάς·
 Καὶ οἱ ὄλβον ὁπάζοι· ἐπεὶ δυνάμεις γε παρῇσιν. 420
 Ὅσσοι γὰρ Γαίης τε καὶ Οὐρανῷ ἐξεγρόντο,
 Καὶ πμῇ ἔλαχον, τέττων ἔχθ' αἴσαν ἀπάντων.
 Οὐδέ τι μιν Κρονίδης ἐβίησατο, ἐδέτ' ἀπηύρα
 Ὅσ' ἔλαχεν Τιτῆσι μὲν πρῶτεροισι θεοῖσιν.
 Ἀλλ' ἔχθ' ὡς τὸ πρῶτον ἀπ' ἀρχῆς ἔπλετο δασμός. 425
 Οὐδ' ὅτι μνηστῆρας, ἥσων θεὰ ἔμμορε πμῆς,
 Καὶ χέρας ἐν γαίῃ τε καὶ ἔρηνῳ, ἡδὲ θαλάσῃ·
 Ἀλλ' ἐπὶ καὶ πολὺ μᾶλλον, ἐπεὶ Ζεὺς τίεται αὐτῷ.
 Ὡς δ' ἐθέλῃ μεγάλως πῶρα γίνεταί, ἡδ' ὀνίνησιν,
 Ἐν τ' αἰγρῇ λαοῖσι μετὰ πέπλῳ, ὃν κ' ἐθέλησιν. 430
 Ἡ δ' ὁπότες ἐς πόλεμον φθισιλύορα θωρήσονταί
 Ἄνθρωποι, ἔνθα θεὰ πῶρα γίνεταί οἷς κ' ἐθέλησι,
 Νίκῃ πρὸ φρονέως ὁπάσῃ, καὶ κῦδ' ὀρέξαι.
 Ἐν τε δίκη βασιλεύσιν παρ' αἰδοίοισι καθίζῃ.
 Ἐσθλὴ δ' αὖθ' ὁπότες ἄνδρες ἀγῶνι ἀεθλεύουσιν. 435
 Ἐνθα θεὰ καὶ τοῖς πῶρα γίνεταί, ἡδ' ὀνίνησι.
 Νικήσας δ' βίῃ καὶ κάρτει, καλὸν αἶσλον
 Ῥεῖα φέρῃ, χαίρων τε τοκῶσιν κῦδ' ὀπάζῃ.
 Ἐσθλὴ δ' ἰπώῃεσσι παρεσάμην οἷς κ' ἐθέλησι,
 Καὶ τοῖς οἱ γλαυκῶ δυσσέμφελον ἐργάζονταί. 440
 Εὖχονταί δ' Ἑκάτῃ, καὶ ἐρκεῖν ἔννεσι γαίῃ.
 Ῥηϊδίως δ' ἄρ' ἔλινε κούρη θεὸς ὥπασε πολλῶν,
 Ῥεῖα δ' ἀφείλετο φαινομένοισιν, ἐθέλῃσά γε θυμῷ.
 Ἐσθλὴ δ' ἐν σάθμοισι σὺν Ἑρμῇ ληϊδ' αἵξιν,
 Βυκολίας τ', ἀγέλας τε, καὶ αἰπόλια πλάτῃ αἰγῶν, 445
 Ποίμνας τ' εἰροπύκων γ' ὄϊων, θυμῷ γε θέλῃσιν,

*Faciens sacra honesta secundum patrios mores expiat,
Invocat Hecaten : ingens vero eum sequitur honor
Facillime, cujus benevola Dea suscipit preces :
Et illi divitias largitur ; nam facultas ipsi adest.
Quotquot enim Terra Cœloque prognati sunt ,
Et honorem sorte acceperunt , istorum habet sortem omnium.
Neque quicquam ipsi Saturnius per vim ademit , neque privavit
Eorum quacunque sortita est Titanas inter priores Deos.
Sed habet sicut prius ab initio facta est distributio.
Nec quia unigenita , minorem Dea sortita est honorem ,
Et potestatem tam in terra ac cœlo , quam in mari :
Sed insuper multo magis , quoniam Iupiter honorat ipsam.
Cui vero vult , magnifice præsto est , atque juvat.
Inque concione inter homines eminet , quem voluerit.
Atque quando ad bellum perdens viros armantur
Viri , tum Dea adest quibus voluerit ,
Victoriam prompte ut prabeat , & laudem porrigat.
Inque iudicio reges apud venerandos sedet.
Bona insuper quando viri in certamine colluctantur ;
Ibi Dea & illis præsto est , atque juvat.
Qui vero vicerit virtute & robore , pulchrum præmium
Facile fert , latusque parentibus gloriam dat.
Bona item equitibus adesse , quibus voluerit :
Et his qui mare tempestuosum secant.
Votaque faciunt Hecata , & valde sonanti Neptuno.
Facile etiam prædam inclyta Dea dedit copiosam ,
Facile vero abstulit apparentem , volens saltem animo.
Bona præterea in stabulis cum Mercurio pecus augere ,
Armenta que boum , gregesque , & greges magnos caprarum ,
Gregesque lanigerarum ovium , animo saltem volens ,*

Ἐξ ὀλίγων βελιάδ, καὶ πολλῶν μείονα θῆκεν.
 Οὕτω τοι καὶ μενοειμένης ἐκ μητρὸς ἔῃσα,
 Πᾶσι μετ' ἀθανάτοισι τέτιμηται γεραίεσσι.
 Θῆκε δέ μιν Κρονίδης κροτοτόφον, οἱ μετ' ἐκείνῳ 450
 Ὀφθαλμοῖσιν ἴδοντο φάος πολυδερκέος Ἡῆς.
 Οὕτως ἐξ ἀρχῆς κροτοτόφον· αἰδέετ' ἑμὴν.
 Ρεῖη δὲ αὖθις Κρόνῳ τέκε Φαίδιμα τέκνα,
 Ἰσίῳ, Δήμητρα, καὶ Ἡῆν χρυσοπέδιλον,
 Ἰφθιμόν τ' Αἰδῶν, ὃς ὑπὸ χθονὶ δώματ' ἀναΐει, 455
 Νηλεὲς ἦτορ ἔχων· καὶ ἐρίκλυτον ἔννοσίγαιον,
 Ζεῶν τε μητιόεντα, θεῶν πατέρ' ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
 Τοῦ καὶ ὑπὸ βροντῆς πελεμίζεται δῖρεϊα χθών.
 Καὶ σὺ μὲν κατέπινε Κρόνον μέγας, ὅστις ἕκαστον
 Νηδύον ἐξ ἱερῆς μητρὸς πρὸς γένεσθ' ἵκοιτο· 460
 Τὰ φρονέων, ἵνα μή τις ἀγαυῶν ἐργαίωνων
 Ἄλλον ἐν ἀθανάτοισιν ἔχη βασιληίδα τιμῶ.
 Πόθεν το γὰρ Γαίης τε καὶ Οὐρανὸν ἀστερόεντα,
 Οὐνεκά οἱ πέπεωτο ἔω ὑπὸ παιδὶ δαμνῶναι,
 Καὶ κροτοτέρῳ περ ἐόντι, Διὸς μεγάλῃ δῖα βελάει. 465
 Τῷ ὅγε σὺν ἀλαοσκοπίῳ ἔχεν, ἀλλὰ δοκῶν
 Παῖδας ἔς κατέπινε· Ρεῖω δὲ ἔχε πένθος ἀλαστον.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ Δί' ἔμελλε θεῶν πατέρ' ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν
 Τέξεσθαι, τότε ἐπειτὰ φίλος λιτάνευε τοκῆας
 Τὴν αὐτῆς, Γαῖάν τε καὶ Οὐρανὸν ἀστερόεντα, 470
 Μῆτιν συμφράσσασθαι ὅπως λελάθοιτο τεκῆσαι
 Παῖδα φίλον, πῖσαιτο δὲ ἐριννὺς πατρὸς ἐοῖο
 Παίδων, ὃς κατέπινε μέγας Κρόνον ἀγκυλομήτης.
 Οἱ γὰρ θυγατέρι φίλῃ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ὀππύοντο,
 Καὶ οἱ πεφραδέτιν ὅσα περ πέπεωτο χυροῖσιν 475
 Ἀμφὶ Κρόνῳ βασιλῆϊ καὶ ἡεῖ καρτεροθύμῳ.

*Ex paucis copiosa, & ex multis pauciora reddit.
Adeo sane etiam unigenita ex matre existens,
Omnibus inter Deos honorata est muneribus.
Fecit autem ipsam Saturnius alumnā juvenum, qui post ipsam
Oculis aspexerunt lumen multa contuentis Aurora.
Sic ab initio nutriens filios: atque hi sunt honores.
Rhea autem compressa à Saturno, peperit illustres liberos,
Vestam, Cererem, & Iunonem aurea calceamenta habentem,
Fortemque Plutonium, qui sub terra domos incolit,
Immite cor habens, & valde sonantem Neptunum,
Iovemque sapientem, Deorum patrem atque hominum,
Cujus & a tonitru concutitur lata terra.
Atque istos quidem deglutiebat Saturnus magnus, quicumque
Ex utero sacro matris ad genua venerat:
Hæc agitans, ne ullus clarorum filiorum Cœli
Alius inter Immortales haberet regium decus.
Audierat enim ex Terra, & Cœlo stellis micante,
Quod sibi fatale esset proprio a filio domari,
Quantumvis robusto existenti, Iovis magni per consilia.
Ideoq; hic non vanam speculationem habuit, sed insidias struens
Filios suos devorabat: Rheam autem tenebat luctus gravis,
Sed quando jam Iovem erat Deorum patrem atque virorum
Paritura, jam tum charis supplicabat parentibus
Suis, Terraque, & Cœlo stellato,
Consilium ut conferrent, quo pacto occultaret pariens
Filium charum, possetque ulcisci furias patris sui
Contra filios, quos devorabat ingens Saturnus versutus.
Illi vero filia dilecta auscultarunt & morem gesserunt,
Et ei commemorarunt, quaecunque satis constitutum esset fieri
Circa Saturnum regem, & filium magnanimum.*

Πέμψαν δ' ἐς Λύκλον, Κρήτης ἐς πῖονα δῆμον,
 Ὅππότε ἄρ' ὀπλότατον παίδων ἤμελλε τεκέειν,
 Ζιῶα μέγαν· ἧ μὲν οἱ ἐδέξατο Γαῖα πελώρη
 Κρήτη [ἐν] δ' οὐρεῖν τραφέμεν ἀπὸ λαλόμεναι τε. 480
 Ἐνθα μὲν ἴκτο φέρουσα θοῶν ἀφ' οὐκ' αἰμέλαιναν,
 Πρώτῳ ἐς Λύκλον· κρύψεν δ' ἐξερσὶ λαβῶσα
 Ἄντρω ἐν ἡλιβαίῳ, ζαθέης ὑπὸ κούφῃσι γαίης,
 Αἰγαίῳ ἐν ὄρῃ πεπυκασμένῳ ὑλήενῃ.
 Τῷ ἣ παρ' ἁγνίσταρα μέγαν λίθον ἐγναλίξεν 485
 Οὐρανίδῃ μέγ' ἀνακτὶ, θεῶν προτέρῳ βασιλῆϊ.
 Τὸν τότε ἑλὼν χεῖρεσσιν ἐλὼ ἐγκάτθετο νηδυῖ,
 Σχέτλιθ'· ἔδ' ἐνόησε μὲν φρεσὶν ὥς οἱ ὀπίσσω
 Ἀντὶ λίθου ἐὸς ὑὸς ἀνίκηθ' καὶ αἰκηδὴς
 Λείπεθ', ὃ μιν τάχ' ἔμελλε βίῃ ἢ χερσὶ δαμάσας 490
 Τιμῆς ἐξελαίαν, ὃ δ' ἐν ἀθανάτοισιν ἀνάξειν.
 Καρπαλίμως δ' ἄρ' ἐπειτὰ μὲνθ' καὶ φαίδιμα γῆα
 Ἡὔξετο τοῖο ἀνακτὶθ'· ὅππλο μὲν δ' ἐν αὐτοῖς,
 Γαίης ἐννεσίῃσι πολυφραδέεσσιν δολωθεῖς,
 Ὅν γόνον ἀψ' ἀνέηκε μέγας Κρόν'θ' ἀγκυλομήτης 495
 Νικηθεῖς τέχνησι βίῃφί τε παιδὸς ἐοῖο.
 Πρῶτον δ' ἐξήμησε λίθον, πύμαλον κατὰ πίνων.
 Τὸν μὲν Ζεὺς σήραξε καὶ χθονὸς Ὀρυοδείης
 Πυθοῖ ἐν ἡραθέῃ, γυάλοις ὑπὸ Παρνηασοῖο,
 Σῆμ' ἔμεν ἐξοπίσσω, θαῦμα θνητοῖσι βροτοῖσι. 500
 Λῦσε ἣ πατρυοκασιγνήτης ὀλοῶν ἀπὸ δεσμῶν
 Οὐρανίδας, ἔς δ' ἤσε πατὴρ αἰεσιφροσυνῆσιν.
 Οἳ οἱ ἀπεμνήσαντο χάριν δῖερ' ἑρυσιάων,
 Δῶκαν ἣ βροντῇ, ἡδ' αἰθαλόεντα κεραυνόν,
 Καὶ στροπύῳ· τὸ πρὶν ἣ πελώρη Γαῖα κεκούρθη· 505
 Τοῖς πίσσωθ', θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει.

Miserunt autem in Lyctum, Creta ad pinguem populum,
Cum minimum natu filiorum esset paritura,
Iovem magnum. hunc quidem ipsi suscepit Terra vasta
In Creta lata educandum & enutriendum ab infantia.
Tum quidem pervenit ferens celcrem per noctem nigram,
Primum ad ipsam Lyctum: abscondit autē ipsum manibus pre-
Antro in excelsso, divina sub latebris terra, (hensum
Ægeo in monte denso sylvofo.

Huic autem fasciis involutum magnum lapidē in manus dedit
Cœli filio, prapotenti Deorum priori regi.

Quem tum arreptum manibus, suam condidit in alvum
Miser; nec cogitavit animo quod sibi in posterum
Pro lapide suus filius invictus & securus
Supereffet, qui ipsum mox esset vi & manibus domitum
Ex honore expulsurus, ipseque immortalibus esset imperaturus.
Celeriter autem deinde robur & fortia membra
Crescebant illius regis: revoluta autem anno,
Terra consilio astuto circumventus,
Suam sobolem iterum emisit magnus Saturnus versus,
Victus artibus ac vi filii sui.

Primum vero evomuit lapidem, ultimo devoratum.
Illum quidem Iupiter firmiter defixit in terram spatiosam
Pytho in divina, in anfractu Parnassi,
Monumentum ut sit in posterum, miraculum mortalibus ho-
Solvit vero patruos noxiis a vinculis (minibus.

Cœligenas, quos vinxerat pater ex amentia.

Qui ipsi retulerunt gratiam beneficiorum,
Dederuntque tonitru, atque candens fulmen,
Et fulgur; qua antea immanis terra occultaverat:

Quibus confisus, mortalibus atque immortalibus imperat.

Pue!-

Κέρϊω δ' Ἰάπετὸς καλὶσφυρον Ὠκεανίνῳ
 Ἡγάγετο Κλυμύρῳ, ἣ ὁμὸν λέχῃ εἰσανέβαινε.
 Ἡ δέ οἱ Ἀτλαντὰ κραιτερόφρονα γείνατο παῖδα·
 Τίκτε δ' ὑπερκύδαντ' Ἀμενοίπον, ἡδὲ Προμηθεῖα 510
 Ποικίλον, αἰολόμηλιν· αἰμαρτίνοόν τ' Ἐπιμηθεῖα,
 Ὅς κακὸν ἐξ ἀρχῆς γνέτ' ἀνδράσιν αἰλφηςῆσι·
 Πρῶτ' ἄρ' ῥα Διὸς πλάσσω' ὑπέδεκτο γυναιῖκα
 Παρθένον· ὕβρισι δ' ἢ Μενοίπον ὀρύοπα Ζεὺς
 Εἰς ἔρεβ' ἀπέπεμψε, βαλὼν πολόεντι κεραυνῷ, 515
 Εἵνεκ' αἰταοθαλῆς τε καὶ ἡνορέης ὑπερόπλη.
 Ἀτλας δ' ἔρκανον ὄρωι ἔχθ' κραιτερῆς ὑπ' ἀνάγκης,
 Πείρασιν ἐν γαίης, πρὸπαρ Ἐσπερίδων λιγυφώνων
 Ἐσηώς, κεφαλῇ τε καὶ αἰκαμάτοισι χέρεσσιν.
 Ταῦτίω γάρ οἱ μοῖραν ἐδάσσατο μητίετ' Ἀλφειῶν. 520
 Δῆσε δ' ἀλυκτοπέδησι Προμηθεῖα ποικιλόβελον,
 Δεσμοῖς ἀργαλέοισι μέσον Διὸς κίον' ἐλάσας.
 Καὶ οἱ ἐπ' αἰετὸν ὤρσε τανύπτερον· αὐτὰρ ὃ γ' ἦπαρ
 Ἡΐδιεν ἀθάνατον· τὸ δ' αἰέξετο ἴσον ἀπάντη
 Νυκλὸς, ὅσων πρὸπαν ἦμαρ ἔδοι τανυσίπτερ' ὄρνις. 525
 Τὸν μὲν ἄρ' Ἀλκμειώης καλὶσφύρ' ἀλκιμ' ἦος
 Ἡρακλῆς ἐκλινε, κακῷ δ' ἀπὸ νέσον ἀλαλκεν
 Ἰαπετιονίδῃ, καὶ ἐλύσατο δυσφροσυνάων·
 Οὐκ αἰέκηι Ζηνὸς ὀλυμπία ὑψιμέδοντι,
 Ὅφρ' Ἡρακλῆϊ Θεβαγμέτ' κλέτ' εἴη 530
 Πλεῖον ἔτ' ἢ τοπάροιθεν ἔπι χθόνα πρυβότειραν.
 Ταῦτ' ἄρα αἰζόμεν' τίμα ἀεὶ δαίκελον ἦον·
 Καί περ χωόμεν', παύθῃ χόλος, ὃν πρὶν ἔχεσκεν
 Οὐνεκ' εἰρίζετο βυλὰς ὑπερμυεῖ Κρονίωνι.
 Καὶ γὰρ ὅτ' ἐκρίνοντο θεοὶ θνητοὶ τ' ἀνθρώποι 535
 Μηκῶνῃ, τότε ἐπειτὰ μέγαν βῆν πρὸφρονι θυμῷ.

*Puellam porro Iapetus pulchram Oceanidem
Duxit Clymenen, & eundem lectum conscendit.
Ipsa vero ei Atlantei magnanimum peperit filium:
Peperit praterea gloria præsigen Menœtium, atq; Prometheus
Varium, versipellem: stultumque Epimetheum,
Qui noxa statim ab initio fuit hominibus inventoribus rerum.
Primus enim Iovis fictam suscepit mulierem
Virginem. flagitiosum vero Menœtium late videns Iupiter
In Erebum detruxit, feriens ardenti fulmine,
Propter improbitatem & fortitudinem insolentem.
Atlas vero cœlum latum sustinet dura ex necessitate,
Finibus in terra, e regione Hesperidum argutarum
Stans, capiteque & indefessis manibus.
Hanc enim ipsi sortem destinavit prudens Iupiter.
Ligavit vero firmissimis compedibus Promethea versutum,
Vinculis duris mediam in columnam affigens.
Et ei aquilam immisit expansis alis: ceterum hac hepar
Comedebat æternum: quin ipsum crescebat tantum ubique
Noctu, quantum toto die edisset extentas alas habens avis.
Hunc quidem Alcmena formosæ fortis filius
Hercules occidit, malam vero pestem profligavit
Ab Iapetionida, & liberavit ab ægritudine:
Non invito Iove Olympio in alto imperante,
Quo Herculis Thebis geniti gloria esset
Major etiam quam antea, super terram multos pascentem.
Ob id itaque veneratus honorabat præclarum filium.
Et, licet Juccensens, remisit iram, quam prius habuerat,
Eo quod contendisset consilio cum præpotenti Iove.
Etenim quando disceptabant inter se Dii mortalesque homines
Meconæ, ibi tum magnum bovem volente animo*

Δασάμην περ ἔθηκε, Διὸς νόον ἑξαπαφίσκων.

Τῷ μὲν γὰρ σάρκας τε καὶ ἔκαστα πίονι δημῷ

Ἐνρίνω κατέθηκε, καλύψας γαστρίβοειν·

Τῷ δὲ αὐτ' ὅσέα λούκα βόος δολίῃ ὄπι τέχνῃ

540

Εὐθετίσας κατέθηκε, καλύψας δ' ἄγετι δημῷ.

Δὴ τότε μιν προσέειπε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·

Ἰαπετιονίδη, πάντων ἀειδέϊκετ' ἀνὰ κλῶν,

ὧ πέπον, ὥς ἑτεροζήλως διεδάσασαο μοίρας.

Ὡς φάτο κερτομέων Ζεὺς ἄφθιτα μῆδεα εἰδώς·

545

Τὸν δὲ αὖτε προσέειπε Προμηθεὺς αἰκυλομήτης,

Ἢ κ' ὄπι μειδήσας· (δολίης δὲ ἔλῃθετο τέχνης)

Ζεὺς κύδισε, μέγιστε θεῶν αἰεττομεταίων,

Τῶν δὲ ἔλδ' ὁπωτέρῳ σε ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς αἰνώγῃ.

Φῆ ῥα δολοφρονέων. Ζεὺς δὲ ἄφθιτα μῆδεα εἰδώς·

550

Γνώῃ ῥ' ἔδ' ἡγνοίησε δόλον· κακὰ δὲ ὅσ' εἴθε θυμῷ

Θνητοῖς ἀνθρώποισι, τὰ καὶ τελέεσθαι ἔμελλεν.

Χερσὶ δὲ ὄγ' ἀμφοτέρῃσιν ἀνείλετο λάκκον αἰλῆφας.

Χώσατο ἣ φρένας· ἀμφὶ χόλῳ δέ μιν ἵκετο θυμὸν,

Ὡς ἴδεν ὅσ' εἴα λούκα βόος, δολίῃ ὄπι τέχνῃ.

555

Ἐκ δὲ ἀθανάτοισιν ὄπι χθονὶ φύλ' ἀνθρώπων

Καίεσ' ὅσ' εἴα λούκα θυγέντων ὄπι βωμῶν.

Τὸν ἣ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·

Ἰαπετιονίδη, πάντων περὶ μῆδεα εἰδώς,

ὧ πέπον, ὅκ' ἄρα πῶ δολίης ὄπι λήθετο τέχνης.

560

Ὡς φάτο χωόμεν· Ζεὺς ἄφθιτα μῆδεα εἰδώς·

Ἐκ τῶν δὲ ἤπειτα, δόλῳ μεμνημένος αἰεὶ,

Οὐκ ἐδίδ' ἀμελέοισι πυρὸς μὲν αἰκαμάτιο

Θνητοῖς ἀνθρώποις, οἳ ὄπι χθονὶ ναιετάουσιν.

Ἀλλὰ μιν ἑξαπάτησεν εὖς παῖς Ἰαπετοῖο,

565

Κλέψας αἰκαμάτιο πυρὸς τηλέσκοπον αὐγίῳ

Ἐν

Divisum proposuit, Iovis mentem fallens.

*Nam hac quidem parte carnesq; & intestina cum pingui adipe
In pelle deposuit, tegens ventre bovino:*

In altera rursum ossa alba bovis, dolosa arte,

Rite disponens recondidit tegens candida arvina.

*Iamque tum ipsum allocutus est pater hominumq; Deorumque:
Iapetionida omnium illustrissime regum,*

O amice, quam inique partitus es portiones!

*Sic dixit latenter eū carpens Iupiter perpetua consilia sciens:
Hunc vicissim alloquutus est Prometheus vaser,*

Tacite arridens: (dolosa autem non immemor erat artū)

Iupiter gloriosissime, maxime Deorum sempiternorum,

Harum elige utram tibi in pectoribus animus suadet.

*Dixit sane dolosa cogitans. Iupiter autē aterna consilia sciens
Cognovit certe nec ignoravit doli: mala autē concipiebat animo
Adversus homines mortales, quæ & perficienda erant.*

Manibus vero hic utrisque sustulit album adipem.

Irascebatur autem mente: ira vero ejus occupabat animum,

Vt vidit ossa alba bovis, dolosa arte.

Ex illo tempore Diis super terram genus hominum

Adolent ossa alba odoratis in aris.

Hunc autem valde indignatus allocutus est nubicogus Iupiter:

Iapetionida, super omnes sapiens,

O amice, nondum sane dolosa oblitus es artis.

Sic dixit ira percitus Iupiter aterna consilia sciens.

Ex illo tempore deinceps doli memor semper,

Non dabat miseris ignem insatiabilem

Mortalibus hominibus, qui super terram habitant.

Sed ipsum decepit bonus filius Iapeti,

Furatus indomiti ignis eminus apparentem splendorem

Ἐν κοίλῳ νάρθηκι. δάκεν δ' ἄρ' ἀνείδῃ θυμὸν
 Ζεῷ· ὑψιβρεμέτιν, ἐχόλωσε δέ μιν φίλον ἦτορ,
 ὥς ἴδεν ἀνθρώποισι πυρὸς τηλέσκοπον αὐγλήν.
 Αὐτίκα δ' ἀντὶ πυρὸς τόξεν κακὸν ἀνθρώποισι. 570
 Γαίης γ' οὖν συμπλάσσε φαεικλυτὸς Ἀμφιγυήεις
 Παρθένῳ αἰδοίῃ ἵκελον, Κρονίδεω δ' ἄρ' βελάς.
 Ζῶσε ἣ καὶ κόσμησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Ἀργυφείῃ ἐοδῆπ' κ' κρηῖθεν ἣ καλύπτεται
 Δαιδαλέῳ χεῖρεσσι κατέχευε, θαῦμα ἰδέσθ'. 575
 Ἀμφὶ δέ οἱ σεφάνης νεοθηλέῃ ἀνθεσι ποίης
 Ἰμερτὺς παρέθηκε καρήνῃ Παλλὰς Ἀθήνη·
 Ἀμφὶ δέ οἱ σεφάνῳ χρυσέῳ κεφαλῇφιν ἔθηκε,
 Τίω αὐτὸς ποίησε φαεικλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
 Ἀσκήσας παλάμῃσι, χαρίζομεν Διὶ πατρί. 580
 Τῇ δ' ἐν δαίδαλα πολλὰ τέλ' ἔχεται, θαῦμα ἰδέσθ',
 Κνώδαλ' ὅσ' ἤπειρεν πολλὰ τέφρ' ἠδὲ θάλασσα.
 Τῶν ὅγεσσι ἐνέθηκε· χάρεις δ' αἶπε λάμπετο πολλή,
 Θαυμασίῃ, ζωοῖσιν ἰοικέτω φωνήεσσιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τόξεν καλὸν κακὸν, ἀντ' ἀγαθοῖο 585
 Ἐξάγαγ' ἐνθα περ ἄλλοι ἔσαν θεοὶ ἠδ' ἀνθρώποι,
 Κόσμῳ ἀγαλλομένη γλαυκῶπιδ' ὀβριμοπάτρης.
 Θαῦμα δ' ἔχ' ἀθανάτους τε θεὸς θνητὺς τ' ἀνθρώπους,
 ὥς εἶδον δόλον αἰπιῶν, αἰμήχανον ἀνθρώποισιν.
 Ἐκ τ' οὖν γυναικῶν θηλυτεράων. 590
 Τῆς γ' ὁλώϊόν ἐστι γυνή, καὶ φύλα γυναικῶν
 Πῆμα μέγα θνητοῖσι μετ' ἀνδράσι ναιετάουσιν,
 Οὐλομένης πενίης ἔσσυμφορα, ἀλλὰ κέροιο.
 ὥς δ' ὁπότε ἐν σμήνεσσι κατηρεφέεσσι μέλισσαι
 Κηφῆνας βόσκεισι, κακῶν ζωήονας ἔργων, 595
 Αἰμὴν τε πρὸ παν ἡμαρ εἰς ἥλιον κατὰδιώτα

Ἡμαί-

In concava ferula. momordit vero in animo
Iovem in alto tonantē, ad irā vero ipsius animus commotus est,
Ut vidit inter homines ignis procul apparentem splendorem.
Protinus autem pro igne struxit malum hominibus.
E terra enim conformavit perquam celebris Vulcanus
Virginis pudica simulacrum, Saturnii consilio.
Cinxit vero & adornavit Dea castis oculis Minerva
Candida veste: capiti vero calyptram
Ingeniose factam manibus imposuit, mirum visu:
Circum vero eiserta recens florentis e floribus herba
Amœna imposuit capiti Pallas Minerva:
Circumque ei coronam auream caput posuit,
Quam ipse fecerat inclytus Vulcanus,
Elaborans manibus, gratificans Iovi patri.
In hac artificiosa multa calata erant, mira visu,
Bellua quas Continens plurimas alit, atque Mare,
Ex illis multas in ea posuit. gratia vero resplendebat magna,
Mirabilis, animantibus enim similes erant vivis.
Caterum postquam effecit pulcrum malum, pro bono
Eduxit ubi alii erant Dii atque homines,
Ornatu gestientem casta Palladis forti patre prognata.
Admiratio autem cepit immortalesq; Deos mortalesq; homines,
Vbi viderunt dolum exitiosum, inexplicabilem hominibus.
Ex illa enim genus est mulierum tenerarum.
Illius enim perniciosum est genus & sexus mulierum,
Nocumentum ingens mortales inter homines habitant,
Perniciosa paupertatis non comites, sed luxus.
Ac veluti cum in alveariis tectis apes
Fucos pascunt, malorum participes operum,
Illa quidem per totum diem ad solem occidentem

Ἡμᾶπα παύδυσσι, πιδεῖσί τε κηρία λάβκα,
 Οἱ δ' ἐνλοθε μῦόντες ἐπιρεφέας καὶ σίμβλας,
 Ἀλλότρεμον κάμαλον σφετέρῳ ἐς γαστέρ' ἀμῶνται.
 Ὡς δ' αὐτως ἀνδρεασι κακὸν θνητοῖσι γυναικάς 600
 Ζῶς ὑψιβρεμέτης θῆκε, ξυνήοντας ἔργων
 Ἀργαλέων. ἕτερον γ' ὅρεν κακὸν ἀντ' ἀγαθοῖο
 Ὅς κε γάμον φεύγων καὶ μέρμερα ἔργα γυναικῶν,
 Μὴ γῆμαι ἐθέλη, ὀλοὸν δ' ἔπι γῆρας ἵκηται,
 Χήτη γηροκόμοιο, ὃδ' ἐβίότῃ ἔπιδδύης 605
 Ζῶς, ὅποφθιμὸς γ' ἀπὸ κλῆσιν δατέονται
 Χηρωσαί. ὧ δ' αὖτε γάμος μὲ μοῖρα γῆνται,
 Κεδνίῳ δ' ἔχεν ἀγκιλῖν, δῖαρυῖαν παρπίδεας,
 Τῷ γ' ἀπ' αἰῶντος κακὸν ἐοδὼ ἀνὴφείζῃ
 Ἔμμεναι. ὅς δέ κε τέτμη ἀταρξίηροιο γλυέθλης, 610
 Ζῶς ἐνὶ στήθεσιν ἔχων αἰλίαςον ἀνίλῳ
 Θυμῷ καὶ κροδίῃ, καὶ ἀνήκεσον κακὸν ἐστίν.
 Ὡς ὅτε ἐστὶ Διὸς κλέψαι νόον ἐδὲ παρελθεῖν.
 Οὐδὲ γὰρ Ἰαπετιονίδης ἀκάκητ' Προμηθεὺς
 Τοῖο γ' ὑπεξήλυξε βαρυὺν χόλον, αἰὲν ὑπ' ἀνάϊκης 615
 Καὶ πολυῖδεν ἐόντ' ἀμέγας καὶ δεσμός ἐρύκη.
 Βελάρεω δ' ὡς πρῶτα πατὴρ ὠδύσατο θυμῷ,
 Κότῃ τ' ἠδὲ Γύγῃ, δῆσε κροτερῷ ἐνὶ δεσμῷ,
 Ἡνορέῳ ὑπέρροπλον ἀγώμῳ ἠδὲ καὶ εἰδῳ,
 Καὶ μέγ' ἀπὸ κατένασσε δ' ὑπὸ χθονὸς Ὀρυοδείης, 620
 Ἐνθ' οἷγ' αἶλγε' ἔχοντες ὑπὸ χθονὶ ναιετάοντες,
 Εἴατ' ἐπ' ἐχάλην, μεγάλης ἐν πείρασσι Γαίης.
 Διὶ μάλ' αἰχνύμενοι, κροδίῃ μέγα πένθος ἔχοντες.
 Ἀλλὰ σφέας Κρονίδης τε καὶ αἰθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 Οὓς τέκεν ἠὺκρομ' Ῥεῖη Κρόνος ἐν Φιλότῃ,
 Γαίης φρεσμοσιώησιν ἀνήγαγον ἐς φάος αὐτίς. 625

*Diurna laborant, & faciunt favos albos,
At illi intus permanentes coopertis in alveariis,
Alienum laborem suum in ventrem metunt :
Similiter viris rem malam mortalibus mulieres
Iupiter altitonans dedit, participes operum
Molestorum. aliud vero praeiuit malum pro bono
Qui nuptias refugiens, & laboriosa opera mulierum,
Non uxorem ducere velit, gravem vero attigerit senectam,
Caret qua senectutem soveat : si non sine opibus
Vivat, mortui possessionem inter se dividunt
Remoti cognati. cui vero nuptiarum conditio contigerit,
Pudicam vero habuit conjugem, sapientem,
Huic perpetuo malum cum bono certat.
Qui vero adeptus fuerit nocentis generis foeminam :
Vivit in pectore gestans perpetuum mœrorem
Animo & corde, & immedicabile malum est.
Adeo non licet Iovis fallere consilium, neque effugere.
Neque enim Iapetionides nulli injurius Prometheus
Illius evitavit gravem iram, sed necessario
Quamvis multiscium existentem, magnum vinculum coërcet.
Briareo vero ubi primum pater iratus est animo,
Cottoque atque Gyga, ligavit forti vinculo,
Fortitudinem immanem admiratus, atque etiam formam,
Et magnitudinem : collocavit autem sub terram latam,
Vbi illi dolores habentes sub terra agentes,
Sedent in extrema plaga, magna in finibus Terra,
Vsque valde mœrentes, corde magnum luctum habentes.
Sed ipsos Saturnius atque immortales Dii alii
Quos peperit pulchricoma Rhea Saturni in amore,
Terra consiliis reduxerunt in lucem iterum.*

Αὐτὴ γάρ σφιν ἅπαντα διωκέως κατέλεξε,
 Σὺν κείνοις νίκῃω τε καὶ ἀγλαὸν δόχον ἄρεσται.

Δηρὸν γὰρ μάραντο, πόνον θυμαλγὴν ἔχοντες,

Τιτῆνες τε θεοὶ, καὶ ὅσοι Κρόνον ἐξεργάζοντο,

630

Ἀντίον ἀλλήλοισι Διὰ κρατερὰς ὕσμινας·

Οἱ μὲν ἀφ' ὑψηλῆς Οἰθρῦν Τιτῶνες ἀγαυοί,

Οἱ δὲ ἄρ' ἀπ' ἐλύμποιο θεοὶ δωτῆρες εἰών,

Οὓς τέκεν ἡΐκομα Ρεῖη Κρόνον ὀνηθεῖσα.

Οἷρά τ' αἰνέτοισι μάχῃω θυμαλγὴν ἔχοντες,

635

Συνεχέως ἐμάχοντο δέκα πλείους ἐνιαυτοί.

Οὐδέ τις ἴσ' ἐριδὲν χαλεπῆς λύσης, ἔδ' ἐτελεύτη

Οὐδετέροις, ἴσον γὰρ τέλει τέτατο πολέμοιο.

Ἀλλ' ὅτε δὴ κείνοισι παρέχεθεν ἄρματα πάντα,

Νέκταρ τ' ἀμβροσίω τε, τάπερ θεοὶ αὐτοὶ ἔδυσαν,

640

Πάντων ἐν σήθεσιν ἀέξετο θυμὸς ἀγλῶωρ.

Ὡς νέκταρ δὲ ἐπάσαντο καὶ ἀμβροσίω ἐρριπύοντες,

Δὴ τότε τοῖς μετέειπε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·

Κέκλυτέ με, Γαίης τε καὶ Οὐρανὸς ἀγλαὰ τέκνα,

Ὅφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.

645

Ἦδη γὰρ μάλα δηρὸν ἐναντίοι ἀλλήλοισι,

Νίκης καὶ κρατερῆς περὶ μαρναμέθ' ἡμᾶτα πάντα,

Τιτῶνες τε θεοὶ, καὶ ὅσοι Κρόνον ἐκχρμόμεθα.

Ἰμεῖς γὰρ μεγάλῃω τε βίῃω καὶ χεῖρας αἰάπης.

Φαίνετε Τιτῶεσιν ἐναντίοι ἐν δαΐλυγῃ,

650

Μνησάμενοι φιλότλην ἐνέειν, ὅσας παθόντες

Ἔς φάτο· ἀψ' ἀφίκεσθε δυσσηγέειν ἀπὸ δεσμοῦ,

Ἡμετέρους Διὰ βυλάς, ἀπὸ ζόφου ἡρόεντι.

Ὡς φάτο. τὸ δὲ ἐξαῦτις ἀμείβετο Κότιν ἀμύμων·

Δαιμόνι, ὅτε ἀδάηται πφάσκεαι· ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ

655

Ἰδμεν ὅτι περὶ μὲν περαπίδες, περὶ δὲ ἐστὶ νόημα,

Ἀλκίτης

*Ipsa enim eis cuncta prolixè recensuit,
Cum illis victoriamque & splendidam gloriam accepturos.
Diu enim pugnarunt, laborem animum cruciantem habentes.
Titanesque Dii, & quotquot e Saturno nati sunt,
Contra sese mutuo per validas pugnas:
Hi quidem ab alta Othry, Titanes gloriosi,
Illi vero ab Olympo, Dii datores bonorum,
Quos peperit pulchricoma Rhea Saturno concumbens.
Illi sane tum inter se pugnam animum excruciantem habentes,
Continue pugnabant, decem totos annos.
Neque ullus erat contentionis gravis exitus, neque finis
Neutris: aqualiter autem finis extendebatur belli.
Sed quando jam illis praeiit congruentia omnia,
Nectarque ambrosiamque, quibus Dii ipsi vescuntur,
Omnium in pectoribus accendebatur animus generosus.
Vbi vero nectar comederunt & ambrosiam amabilem,
Iam tum ipsos sic affatus est pater hominumque Deorumque:*

*Audite me, Terraque & Caeli inclyti liberi,
Ut dicam quae me animus in pectoribus jubet,
Iam enim admodum diu adversi nobis mutuo,
Pro victoria & imperio pugnavimus dies omnes,
Titanesque Dii, & quotquot e Saturno sati sumus.
Vos vero magnamque vim & manus invictas
Ostendite Titanibus contrarii in pugna gravi,
Memores amicitiae placidae, quibus perpeffis
Ad lucem redieritis molesto a vinculo,
Nostra per consilia, a caligine obscura.*

*Sic dixit. illū vero rursus excepit Cottus irreprehensibilis:
Venerande, non ignota loqueris: sed & nos
Scimus, quod excellas prudentia & intellectu,*

Ἀλκτὴρ δὲ ἀθανάτοισιν ὄρης γῆρεο κρυεροῖο.
 Σῆς δὲ ὑποφραδμοσυνῆσιν ὀπὸ ζόφου ἡερόεντα
 ἈΨορρόν δὲ ἐξαυτὶς αἰμειλίκων ὀπὸ δεσμῶν
 Ἡλύθαμν, Κρόνους ἡ ἀνάξ, ἀνάελπια παθόντες. 660
 Τῷ καὶ νυῦ ἀτενεῖ τε νόω καὶ ὀπίφρονι βελῇ
 Ῥυσόμεθα κρατὶ ὑμὸν ἐν αἰνῇ δῆϊοτῇτι,
 Μαργάμνοι Τιτῇσιν αἰνὰ κρατερός ὑσμίνας.
 Ως φάτ· ἐπήνησαν ὅτε θεοὶ δωτῆρες εἰάων,
 Μῦθον ἀκέσσαντες. πολέμους δὲ ἐλιλαίετο θυμὸς 665
 Μᾶλλον ἔτ' ἢ ποπάροιθε· μάχῃ δὲ αἰμέγαρτον ἐγχεραν
 Πάντες, θήλειά τε καὶ ἄρσενες, ἡμάλι κείνῳ,
 Τιτῶνες τε θεοὶ, καὶ ὅσοι Κρόνους ἐξεχύνοντο,
 Οὓς τε Ζεὺς ἐρέβδυσφιν ὑπὸ χθονὸς ἤκε φόως δε,
 Δεινοὶ τε κραίερόι τε, βίῃ ὑπέρροπλον ἔχοντες. 670
 Τῶν ἑκατὸν μὲν χεῖρες ἀπ' ὤμων αἰτῶσόντο
 Πᾶσιν ὁμῶς. κεφαλῇ δὲ ἐκάστω πεντήκοντα
 Ἐξ ὤμων ἐπέφυκον ὀπίσι βαροῖσι μέλεσσι.
 Οἳ τότε Τιτῶνες κατέστανον ἐν δαίλυρῃ,
 Πέττας ἡλιβάττας σιβαρῆς ἐν χερσὶν ἔχοντες. 675
 Τιτῶνες δὲ ἐτέρωθεν ἐκαρῆν ἄντο φαλαίγας
 Προφρονέως, χειρῶν τε βίης θ' αἶμα ἔργον ἔφαινον
 Ἀμφοτέροι. δεινὸν δὲ πείαχε πέντα ἀπείρων.
 Γῆ δὲ μέγ' ἐσμαράγησεν· ἐπέσενε δὲ ἔρηνος ὄρυς
 Σειόμεντα, πεδόθεν δὲ ἐπνάσσειο μακρὸς ὄλυμπος 680
 Ῥίπῃ ὑπ' ἀθανάτων. ἔνοστις δὲ ἵκανε βαρεῖα
 Τάρετρον ἡερόεντα, ποδῶν αἰπεία τ' ἰωῇ
 Ἀσπέτῃ ἰωχμοῖο, βολαίων τε κρατερῶν.
 Ως ἄρ' ἐπ' ἀλλήλοισι ἴεσαν βέλεα σπόμεντα.
 Φωνὴ δὲ ἀμφοτέρων ἵκετ' ἔρηνον αἰερόεντα 685
 Κεκλομένων. οἳ δὲ ξυῖσαν μεγάλῳ ἀλαλητῷ.
 Οὐδ'

Depulfore immortalibus damni fuisti horrendi.

Tua vero prudentia ab caligine opaca

Retro iterum acerbis a vinculis

Venimus, Saturni filii rex, qua nollemus, passi.

Ideoque nunc intento animo, & prudenti consilio,

Vindicabimus vestrum imperium in gravi conflictu,

Pugnantes cum Titanibus per acria praelia.

Sic dixit. collaudarunt vero Dii datores bonorum,

Sermone audito. bellum vero cupiebat animus

Magis etiam quam antea: pugnam vero arduam ciebant

Omnes, sœminaque & mares, die illo,

Titanesque Dii, & quotquot Saturno prognati sunt,

Quosque Iupiter ex Erebo sub terra misit ad lucem,

Acres robustique, vires immensas habentes.

Horum centum quidem manus ab humeris promanabant

Omnibus simul. capita vero unicuique quinquaginta

Ex humeris enata erant in robustis artubus.

Qui tum Titanibus oppositi sunt in pugna luctuosa,

Rupes magnas validis in manibus gestantes.

Titanes vero ab altera parte confirmabant phalanges

Alacriter, manuumque viriumque simul opus ostentabant

Virique. horrende vero insonuit pontus immensus.

Terra vero valde stridebat: ingemiscebat vero latum cœlum

Quassatum, penitus vero concutiebatur amplus Olympus

Impetu a Deorum. concussio vero venit gravis

Ad Tartarum tenebricosum, & pedum altus fragor,

Immodici tumultus, ictuumque fortium.

Ita sane in sese mutuo jaciebant tela gemebunda.

Vox autem utrorumque pervenit ad cœlum stellatum

Adhortantium. at illi congregiebantur magno cum clamore.

Neque

Οὐδ' ἄρ' ἐπὶ Ζῴς ἴχεν ἐὼν μῦθος, ἀλλὰ νῦν τδ' γε
 Εἴθαρ μὴ μῦθέου πᾶντο φρένες, ἐκ δέ τε πᾶσαν
 Φαῖνε βίῳ. ἄμυδις δὲ ἄρ' ἀπ' ἔρανεῖς ἠδ' ἀπ' ὀλύμπου
 Ἀσφάπτων ἔσειχε στυγχαδόν· οἱ δ' ἦ κεραυνοὶ 690
 Ἰκτῶρ ἅμα βροντῇ τε καὶ αἰετοπῇ ποτέοντο
 Χειρὸς ἀπὸ σιβαρῆς, ἱερὴν φλόγα δ' εἰλυφώωντες
 Ταρφέες. ἀμφὶ δ' ἡ γαῖα φερέσβιθ' ἐσφαράγγεν
 Καυομήνη· λάκε δὲ ἀμφὶ πυρὶ μεγάλ' ἄσπελ' ὕλη.
 Εἴζεε δ' ἡ χθὼν πᾶσα, καὶ ὠκέανοιο ῥέεθρα, 695
 Πόνιθ' τ' αἰετὺ γαίῃ. αὐτὸ δὲ ἀμφεπεθερμὸς αὐτμῇ
 Τιτῶας χθονίης· φλόξ δὲ ἦερα δῖαν ἵκανε
 Ἀσπελ' ἔειπε δὲ ἄμερδε καὶ ἰφθίμων περ ἐόντων
 Αὐγὴ μαρμαίρουσα κεραυνῶν τε σεροπῆς τε.
 Καῦμα δ' ἡ θεασέσιον κάτεχεν χάθ'· εἶσατο δὲ ἄνθρωποι 700
 Ὀφθαλμοῖσιν ἰδεῖν, ἠδ' ἔασιν ὅσαν αἰκῆσαι,
 Αὐτὼς ὥς ὅτε γαῖα καὶ ἔρανος δ' ὕρως ὑπερθεῖν
 Πίλνατο. τοῖθ' γάρ κε μέγας θ' δῖπ' ὀρώρει,
 Τῆς μὲν ἐρειπομήνης, ἧ δὲ ὑψόθεν ἐξεριπὸνίθ'·
 Τόσθ' δῖπ' ἐγγύθι θεῶν ἔριδι ξυσιόντων. 705
 Σὺν δὲ ἄνεμοι ἐνοσίν τε κόνιν τ' ἐσφαράγγον,
 Βροντῶν τε, Στεροπῶν τε, καὶ αἰθαλόεντα κεραυνόν,
 Κῆλα Διὸς μεγάλοιο. φέρον δὲ ἰαχὴν τ' ἐνοπλῶν τε
 Ἔς μέσον αἰμφοτέρων· ὅτοβ' δὲ ἀπληθ' ὀρώρει
 Σμερδαλέης ἔριδι· κάρη δὲ ἀνεφαίνετο ἔργων. 710
 Ἐκλίνθη δ' ἡ μάχη. πρὶν δὲ ἀλλήλοισι ἐπέχοντες,
 Ἐμμελέως ἐμάχοντο διὰ κρατερὰς ὕσμινας.
 Οἱ δὲ ἄρ' ἐνὶ πρῶτοις μάχῃ δαιμείαν ἐγειραν,
 Κότιθ' τε, Βελαρέως τε, Γύγης τ' αἰαίθ' πολέμοιο.
 Οἳ ῥα τεληχοσίας πέτρεας σιβαρῶν ἀπὸ χειρῶν 715
 Πέμπον ἐπασυτέρας. καὶ δὲ ἐσπίασαν βελέεσσιν

Neque sane amplius Iupiter cohibebat suum robur, sed ipsius
Statim robore implebatur animus, & omnem
Exeruit vim. simul etiam a cœlo atque ab Olympo
Fulgurans incedebat assidue: fulmina autem
Celerrime una-cum tonitru & fulgure volabant
Manu a robusta, sacram flammam circumvolventia
Crebra. circum vero terra alma reboabat
Ardens: crepitabat vero undique igne valde magna sylvæ.
Fervebat vero terra tota, & Oceani fluentia,
Pontusque immensus. circumdedit autem calidus vapor
Titanes terrestres: flamma vero ad aërem divinum pervenit
Magna. oculos vero visu privabat quantumvis fortium
Splendor radians fulminisque fulgurisque.
Incendium autem magnū corripuit Erebus: simile autem videbatur
Oculis aspiceret, ac auribus vocem audiret, (ac si quis coram
Eodem modo cum olim & terra & cœlum latum superne
Appropinquabat. talis enim maximus strepitus excitabatur,
Hac quidem diruta, illo autem ex alto diruente.
Tantus fragor erat Diis pugna confligentibus.
Simul quoque venti motumque pulveremque cum strepitu ex-
Tonitruque, fulgurque, & ardens sulmen, (citabant.
Tela Iovis magni. ferebant autem fremitum clamoremque
In medium utrorumque: strepitus autem ingens excitabatur
Stupenda pugna: robur autem exerebatur operum.
Inclinata vero est pugna. prius vero sibi mutuo imminentes,
Fortiter pugnabant in sorti pralio,
Illi vero inter primos pugnam acrem ciebant,
Cottusque, Briareusque, Gygesque insatiabilis belli.
Hi sane trecentas petras robustis e manibus
Mittebant frequentes: obumbrarunt autem jaculis

Τιτῶας· καὶ σὺ μὲν ὑπὸ χθονὸς Ὀρυοδείης
 Πέμψαν, καὶ δεσμοῖσιν ἐν δ' ἄρ' ἀλίοισιν ἔδησων,
 Νικήσωλες χερσίν, ὑπερθύμῃς περ ἐόντας,
 Τόσσον ἔνερθ' ὑπὸ γῆς, ὅσον ἔρ' ἀνὸς ἐς ἄπ' οὐρανὸς γαίης. 720
 Ἴσον γάρ τ' ἄπ' οὐρανὸς ἐς Τάρταρον ἠερόεντα.
 Ἐννέα γ' οὐκίτας τε καὶ ἡμάτα χαλκεῷ ἄκμων
 Οὐρανόθεν καλῶν, δεκάτῃ ἐς γαῖαν ἵκησιν·
 Ἐννέα δ' αὖ οὐκίτας τε καὶ ἡμάτα χαλκεῷ ἄκμων
 Ἐκ γαίης καλῶν, δεκάτῃ ἐς Τάρταρον ἵκησι. 725
 Τὸν περὶ χαλκεὸν ἔρ' ἐλήλαται· ἀμφὶ δέ μιν νύξ
 Τρῖσι χεῖρ' ἐκχύται περὶ δειρῶν. αὐτὰρ ὕπερθεν
 Γῆς ῥίζαι πεφύκασιν καὶ αἰτρύγετοιο θαλάσσης.
 Ἐνθα θεοὶ Τιτῶες ὑπὸ ζόφῳ ἠερόεντι
 Κεκρύφαται, βυλῆσι Διὸς νεφεληγερέταο, 730
 Χώρῳ ἐν Ὀρώεντι, πελώρης ἑχαττα γαίης.
 Τοῖς σὺν ἐξιτόν ἐστι· πύλας δ' ἐπέθηκε Ποσειδῶν
 Χαλκείας· τείχε' οὐκ ἐκείνη δ' αἰμφοτέρωθεν.
 Ἐνθα Γύγης, Κότις τε, καὶ Ὀβελάρως μεγάθυμοι
 Ναῖεσιν, φύλακες πιστὸν Διὸς αἰγιόχοιο. 735
 Ἐνθαὶ δὲ γῆς Ὀνοφερῆς, καὶ Ταρτάρου ἠερόεντι,
 Πόνι' αἰτρύγετοιο, καὶ ἔρ' ἀνὸς αἰερόεντι,
 Ἐξείης πάντων πηγῶν καὶ πείρατ' ἔασιν,
 Ἀργαλέ' Ὀρώεντα, τὰ τε συγέσσι θεοὶ περ·
 Χάσμα μέγ'· ἔδ' ἐκεῖ πάντα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν 740
 Οὐδας ἵκησι, εἰ περὶ πύλων ἐντοσθε γήϊοι.
 Ἀλλὰ κεν ἔνθα καὶ ἔνθα φέροι περὶ θύελλα θύελλη
 Ἀργαλή· δεινὸν τε καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι
 Τῶτο τέρας· καὶ νυκτὶς ἐρεμνῆς οἰκία δεινὰ
 Ἔστηκεν, νεφέλης κεκαλυμμένη κυανέῃσι. 745
 Τῶν περὶ Ἰαπετοῖο πάϊς ἔχει· ἔρ' ἀνὸς Ὀρώων

Ἔσθως,

*Titanas : atque hos quidem sub terram longe patentem
Miserunt, & vinculis molestis alligarunt,
Vincentes manibus, superbos licet existentes,
Tantum infra sub terram, quantum cœlum distat a terra.
Par enim spatium a terra in Tartarum caliginosum.
Novem enim noctes ac dies ferrea incus,
Cœlitus delapsa, decimo die ad terram perveniret :
Novem rursus noctes & dies ferrea incus,
Ex terra descendens, decimo die ad Tartarum perveniret.
Quem circa ferreum septum ductū est. circum vero ipsum nox
Triplici ordine fusa est circa collum. sed superne
Terra radices sunt & infructuosi maris.
Illic Dii Titanes sub caligine obscura
Absconditi sunt, consiliis Iovis nubicogi,
Loco in squalido, vasta ultima terra.
His non exitus patet : portas vero imposuit Neptunus
Ferreas : murus etiam circumdatus utrimque.
Illic Gyges, Cottusque, & Briareus magnanimus
Habitant, custodes fidi Iovis Ægiocchi.
Ibidem terra tenebricosa, & Tartari caliginosi,
Pontique infructuosi, & cœli stelligeri,
Ex ordine omnium fontes & fines sunt,
Molesti, squalidi, quos oderunt etiam ipsi Dii :
Hiatus ingens. nec vero toto integro anno
Solum attingeret, ubi primum portas intra venerit.
Sed sane huc & illuc ferret impetuosâ procella
Molestâ : horrendumque etiam immortalibus Diis
Hoc monstrum : & noctis obscura domus horrenda
Stans, nubibus oblecta nigris.
Has ante Iapeti filius sustinebat cœlum latum,*

Stans,

Ἐσθλὸς, κεφαλῇ τε καὶ αἰκαμάτησι χέρεσσιν
 Ἀσμεφέως, ὅθι Νύξ τε καὶ Ἡμέρα ἀμφὶς ἰῶσιν
 Ἀλλήλας προσέειπον, αἰμειδόμεναι μέγαν ἔδον
 Χάλκεον. ἢ μὲν ἔσω καταβήσεται, ἢ ᾗ θύραζεν 750
 ἔρχεται, ἔδ' ἐπὶ ἀμφοτέρως δόμοι ἐντὸς ἔεργον.
 Ἀλλ' αἰεὶ ἑτέρη γε δόμων ἐκποσθεν ἔεσσι,
 Γαῖαν ὀπισρέφεται· ἢ δ' αὖ δόμος ἐντὸς ἔεσσι,
 Μίμν' ἧς αὐτῆς ὥρην ὁδῶ, ἔς' ἂν ἵκηται.
 ἢ μὲν ὀπιχθονίοισι φάτο πολυδερκὲς ἔχουσα 755
 ἢ δ' Ἰπνον μὲν χερσὶ, κασίγνητον Θανάτοιο,
 Νύξ ὅλοη, νεφέλη κεκαλυμμένη ἡεροειδέϊ.
 ἔνθα ᾗ Νυκτὸς παῖδες ἐρεμνῆς οἰκί' ἔχουσιν,
 Ἰπνο καὶ Θάνατο, δεινοὶ θεοὶ· ἔδ' ἐπὶ αὐτὰς
 Ἡέλιος φάειδων ὀπιδέρκεται ἀκτίνεσσιν, 760
 Οὐρανὸν εἰσπυλίων, ἔδ' ἔρανόθεν καταβαίνων.
 Τῶν ἑτέρω μὲν γλῶττε καὶ δῦρεα νῶτα θαλάσσης
 Ἡσυχίη ἀνσρέφεται καὶ μέλιχος ἀνθρώποισι.
 Τῷ ᾗ σιδηρὴ μὲν κραδίη, χάλκεον δέ οἱ ἦτορ
 Νηλεὲς ἐν στήθεσσιν· ἔχ' δ' ὃν πρῶτα λάβησιν 765
 Ἀνθρώπων· ἐχθρὸς ᾗ καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 ἔνθα θεὸς χθονίᾳ προσθεν δόμοι ἠχήμεντες
 Ἰφθίμω τ' Αἴδεω καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης
 ἔσασιν. δεινὸς ᾗ κύων προπάροικε φυλάσσας,
 Νηληϊῆς. τέχνῳ ᾗ κακίῳ ἔχ'· ἐς μὲν ἰόντας 770
 Σαίν' ὁμῶς ἔρῃ τε καὶ ἔασιν ἀμφοτέροισιν·
 ἔξελθεῖν δ' ὅτε αὖτις ἑᾶ πάλιν, αἰεὶ δοκῶσαν
 ἔσθλ' ὅνκε λάβησι πυλέων ἐκποσθεν ἰόντας
 Ἰφθίμω τ' Αἴδεω καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης.
 ἔνθα δ' ἐναετὰς συγερὴ θεὸς ἀθανάτοισι, 775
 Διὸς Στυξ, θυγάτηρ ἀψόροος Ὠκεανοῖο

*Stans, capiteque & indefessus manibus
Firmiter, ubi Noxque & Dies prope euntes
Sese mutuo compellabant, alternis subeuntes magnum limen
Ferream. hac quidem intrat, illa vero foras
Egreditur, neque unquam utrasque domus intus cohibet :
Sed semper altera saltem extra domum existens,
Terram super movetur : altera rursus in domo existens,
Exspectat sui tempus itineris, donec veniat.
Hac quidem terrestribus multa cernens lumen habens,
Illa vero Somnum in manibus, fratrem Mortis,
Nox noxia, nube tecta atra.
Ibi autem Noctis obscura filii domus habent,
Somnus & Mors, graves Dii : neque unquam eos
Sol lucidus intuetur radius,
Caelum scandens, nec coelitus descendens.
Horum alter quidem terramque & lata dorsa maris
Quietus percurrit & placidus hominibus.
Alterius vero ferream quidem cor, areum vero ei pectus
Crudele in praeordiis : tenet autem quem primum arripuerit
Hominum : hostis vero etiam immortalibus Diis.
Illic Dei inferi in anteriore parte ades resonantes,
Fortisque Plutonis & terribilis Proserpina
Stant. Horrendus autem canis pro foribus custodit,
Savus. artem autem malam habet. introeuntes quidem
Adulatur pariter caudaque & auribus ambabus :
Exire vero non iterum permittit denuo, sed observans
Devorat, quemcunque prenderit extra portas euntem
Fortisque Plutonis & terribilis Proserpina.
Ibidem habitat abominanda Dea immortalibus,
Horrenda Styx, filia reciprocantis Oceani,*

Πρεσβυτάτη. νόσφιν ἧ θεῶν κλυτὰ δώματα ναΐδ
Μακρῇσι πέτεσσι κατιρεφέ. ἀμφὶ ἧ πάντι
Κίοσιν ὄρνυρέςισι πρὸς ἔργον ἐσήρακται.

Παῦρα ἧ θαύμαντο θυγάτηρ πόδας ὠκέα Ἴρις 780

Ἀγγελίης πωλείτω ἐπ' οὐρέα νῶτα θαλάσσης,
Ὅππότε ἔρις καὶ νεῖκε ἐν ἀθανάτοισιν ὄρηται.

Καί ῥ' ὅστις ψεύδεται ὀλύμπια δώματ' ἐχόντων,
Ζεὺς δέ τε Ἴριν ἐπεμψε θεῶν μέγαν ὄρκον ἐνεῖκαι

Τηλόθεν ἐν χρυσῇ προχόῳ πολυνυμον ὕδωρ 785

Ψυχρὸν, ὃ, τ' ἐκ πέτρης κατὰλείβεται ἡλιβάποιο

Υψηλῆς· πολλὸν ἧ ὑπὸ χθονὸς οὐρυδείης

Ἐξ ἱερῶ ποταμοῖο ῥέει Διὸς νύκτα μέλαιναν

Ὠκεανοῖο κέρας. δεκάτη δ' ἔστι μοῖρα δέδασται.

Ἐννέα μὲν παρὶ γλῶττι καὶ οὐρέα νῶτα θαλάσσης 790

Δίνης ὄρνυρέης εἰλιγμῶν καὶ εἰς ἄλλα πίπῃ,

Ἡ ἧ μὴ ἐκ πέτρης προρέει, μέγα πῆμα θεοῖσιν.

Ὅσκειν τ' ἔστι ὄρκον ὀπολείψας ἐπομόσῃ

Ἀθανάτων, οἳ ἔχουσι κάρη νιφόεντα Ὀλύμπῃ,

Κεῖται νήϊν τε τελεεσμήνιον εἰς ἐνιαυτὸν 795

Οὐδέ ποτ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρ ἐρχεται ἄσπον

Βρώσι, ἀλλὰ τε κεῖται ἀνάπιδος καὶ ἀναυδ

Στρωτοῖς ἐν λεχέεσσιν, κακὸν δ' ἔστι κῶμα καλύπτει.

Αὐτὰρ ἐπὶ νῆσον τελέσῃ μέγαν εἰς ἐνιαυτὸν,

Ἀλλὰ δ' ἐξ ἄλλης δέχεται χαλεπώτατον ἀθλόν. 800

Ἐννάετες ἧ θεῶν ὀπομείρεται αἰὲν ἐόντων,

Οὐδέ ποτ' ἐς βελλὺν ἔπιμίσγεται, εἴδ' ἔστι δαῖτας,

Ἐννέα πάντ' ἔπειτα· δεκάτῃ δ' ἔπιμίσγεται αὐτοῖς

Εἰρέας ἀθανάτων, οἳ Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσι.

Τοῖον ἄρ' ὄρκον ἔθεντο θεοὶ Στυγὸς ἀφθίον ὕδωρ, 805

Ὠγύγιον, τὸ δ' ἴησι κατὰ σφύρας Διὸς χώρε.

Ἐνθα

Maxima natu. seorsum vero a Diis inclytas ades incolis
Ingentibus saxis superne tectas : circum vero quaque
Columnis argenteis ad cælum firmatae sunt.
Raro vero Thaumantis filia pedibus velox Iris,
Nuncii causa versatur super lata dorsa maris,
Quando lis & contentio inter Deos exorta fuerit.
Et sane quisquis mentiatur cœlestes domos tenentium,
Iupiter tū Irim mittere solet Deorū magnū iusjurandū ut ferat
E longinquo in aureo vase aquario celeberrimam aquam
Frigidam, quæ e petra destillat alta
Excelsa. multum vero subtus terram spatiosam
E sacro flumine fluit per noctem nigram,
Oceani cornu. decima vero pars attributa est,
Novem quidem circa terramque & lata dorsa maris
Vorticibus argenteis intortus in mare cadit,
Vna vero ex petra profluit, magnum damnum Diis.
Quisquis perjurium libans peieraverit
Immortalium, qui tenent verticem nivosi Olympi,
Iacet spiritus expers integrum per annum :
Neque ambrosia & nectaris fruitur
Cibo, sed jacet non respirans, & mutus,
Stratis in lectis, malus autem veternus obtegit.
Sed postquam morbo defunctus est magnum per annum,
Alia ex alia excipit molestissima erumna.
Novennio autem a Diis separatur æternis,
Neq, unquā ad consiliū ineundū cū iis versatur, neq, ad epulas,
Novem totis annis : decimo tandem versatur iterum
In cœtibus immortalium, qui cœlestes domos incolunt.
Tale itaq, iusjurandū constituerunt Dii Stygis perennē aquam,
Antiquam istam, quæ tranat valde asperum locum.

Εὐθα ἣ γῆς δνοφερῆς, καὶ Ταρτάρου ἡερόενι Θ,
 Πόνι' αὖτε αἰετὺς αἰετοῖο καὶ ἔρ' αἰετὸς αἰετοῖο Θ,
 Ἐξείης πάντων πηγαὶ καὶ ποταμοὶ ἔασιν,
 Ἀργαλέ', Ὀρεάντα, τὰ τε συγέσσι θεοὶ περ.

810

Εὐθαὶδε μαρμαίρεαί τε πύλαι, καὶ χαλκεὺς ἑδὸς
 Ἀσμεφῆς, ῥίζησι διλωκέεσσιν ἀρηρῶς,
 Αὐτοφυῆς. ποτόθεν ἣ, θεῶν ἐκδοθεν αἰπῶντων,
 Τιτῶνες ναῖοσι, πέριχ' αἶε' Ἰοφεροῖο.

815

Αὐτὰρ ἐλίσσασθαι Διὸς κλειτοὶ δῆτικροί
 Δώματα ναιετάουσιν ἐπ' Ὠκεανοῖο θεμέθλοισι,
 Κότι' αὖτε ἡδὲ Γύγης. Βελαρέων γε μὴν ἦν ἑόντα,
 Γαμβρόν ἑόν ποίησε βαρύκλυπ' Ἐννοσίγαι'.

820

Δῶκε ἣ Κυμοπόλειαν ὀπύειν, θυγατέρ' αὖ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ Τιτῶας αἰπ' ἔρ' αἰετὸς ἐξέλασε Ζῶς,
 Ὀπλότατον τέκε παῖδα Τυφώα Γαῖα πελώρη,
 Ταρτάρου ἐν φιλότῃ, δῖα χρυσῷ Ἀφροδίτῃ.
 Οὐ χεῖρες μὴν ἔασιν ἐπ' ἰσχυρῇ ἔργατ' ἔχουσα,
 Καὶ πόδες αἰκῶματοι κρατερῶς θεῶν. ἐκ δὲ οἱ ὤμων
 Ἦν ἑκατὸν κεφαλὰς ὄφι' αὖ, δεινοῖο δ' ὀφειῖν Θ,
 Γλώσσησι δνοφερῇσι λελειχμότες. ἐκ δὲ οἱ ὄσων
 Θεσπεσίης κεφαλῇσιν ὥσ' ὀφρύσι πῦρ αἰμάρυσσε.
 Πασέων δ' ἐκ κεφαλέων πῦρ καίετο δερκομήλοιο,
 Φωνὰ δ' ἐν πάσῃσιν ἔσαν δεινῆς κεφαλῇσι,
 Παντοίῃσι ὅπ' ἰεῖσιν ἀγέσφατον. ἄλλοτε μὴν γὰρ
 Φθίγγονθ', ὥς θεοῖσι σπινθήριον. ἄλλοτε δ' αὖτε
 Ταύρου ἐλβρύχεω μὴν αἰχέτε' ὅσων αἰγῶν.
 Ἄλλοτε δ' αὖτε λέοντι αἰναιδέα θυμὸν ἔχοντι.
 Ἄλλοτε δ' αὖτε σκυλάκεσσιν ἐοικότα, θαύματ' αἰετῶν.
 Ἄλλοτε δ' αὖτε ῥοίζαχ', ὥσ' αὖτε ἤχεεν ἔρεα μακρά.
 Καὶ νῦν κεν ἐπλετο ἔργον αἰμήχανον ἡμῶν κείνῳ,

825

830

835

Καί

*Ibi autem terra caliginosa, & Tartari obscuri,
Pontique infructuosi, & cœli stellati,
Ex ordine omnium fontes & fines sunt,
Molesti, squalidi, quos oderunt etiam Dii ipsi.
Illic splendidaque porta, & æreum limen
Immotum, radicibus longis compactum,
Sua sponte natum. ante illud vero extra omnes Deos
Titanes habitant, ultra Chaos caligine obductum.
Caterum valde tonantis Iovis inclyti auxiliarii
Domus incolunt in Oceani fundamentis
Cottus atque Gyges. Briareum quippe sortem existentem
Generum suum fecit graviter fremens Neptunus.
Dedit autem Cymopoliam, ut ducat in uxorem, filiam suam.
Ast ubi Titanes e Cœlo expulit Iupiter,
Minimum natu peperit filium Typboëum Terra magna,
Tartari in amore, per auream Venerem.
Cujus manus quidem sunt ob robur occupata,
Et pedes indefessi robusti Dei: ex humeris vero ei
Erant centum capita serpentis, horrendi draconis,
Linguis nigris lambentia: præterea ex oculis ei
Admirandis in capitibus sub superciliis ignis micabat:
Omnibus autem ex capitibus ignis flagrabat cernentis.
Voces quoque in omnibus erant horrendis capitibus,
Omnigenum sonitum emittentes ineffabilem. interdum enim
Sonabant, ut Diis intelligere liceret: interdum rursus
Tauri valde mugientis robore indomiti vocem feroci:
Interdum rursus leonis sævum animum habentis:
Interdum rursus catulis similia, mira auditu:
Interdum vero stridebat, resonabantque montes alti.
Et sane evenisset res inevitabilis die illo,*

Καί κεν ὄγε θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάξεν,
 Εἰ μὴ ἄρ' ὅξ' ὕ νόητε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
 Σκληρὸν δ' ἐβρόντησε καὶ ὄβελμον. ἀμφὶ δ' ἡ γαῖα
 Σμερδαλέον κονάβησε, καὶ ἔρχονός δ' ὕρως ὑπερθεῖν, 840
 Πόνιόν τ' ὠκεανὸν τε ῥοαὶ καὶ τάρταρος γαίης.
 Ποσσὶ δ' ὑπ' ἀθανάτοισι μέγας πελεμίζετ' Ὀλυμπόν.
 Οἰνυμύοιο ἀνακλόν· ἐπεσενάχζε δ' ἡ γαῖα.
 Καῦμα δ' ὑπ' ἀμφοτέρων κατέχεν ἰοειδέα πέντον,
 Βροντῆς τε, σεροπῆς τε, πυρὸς ἀπὸ τοῦ πελώρου. 845
 Πρηστήρων ἀνέμων τε, κεραυνὸν τε φλεχέθον.
 Ἐζέε δ' ἡ χθὼν πᾶσα, καὶ ἔρχονός, ἡ δὲ θάλασσα
 Θῦε δ' ἄρ' ἀμφ' αἰκταῖς, πλεῖτ' ἀμφὶ τε κύματα μακρὰ
 Ρίπῃ ὑπ' ἀθανάτων· ἑνοσίε δ' ἄσβεστον ὀρώρει.
 Τρέας· Αἴδης δ' ἐνέροισι κατὰ φθιμύοισιν ἀνάσων, 850
 Τίτινός δ' ὑποφάρταροι, Κρόνον ἀμφὶς ἐόντες,
 Ἀσβέστος κελάδοιο καὶ αἰνῆς δηϊότητης.
 Ζεὺς δ' ἐπεὶ οὐκ ἔρθευεν ἐὼν μύθος, εἶλετο δ' ὄπλα,
 Βροντῶν τε σεροπῶν τε, καὶ αἰθαλόεντα κεραυνόν,
 Πληξεν ἀπ' ἐλύμποιο ἐπέλμυτον. ἀμφὶ δ' ἡ πᾶσα 855
 Ἐπρεσε θεσπεσίας κεφαλὰς δεινοῦ πελώρου.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ μιν δάμασε πλεγυῆσιν ἰμάσας,
 Ἦεπε γηωθεῖς, σενάχζε δ' ἡ γαῖα πελώρη.
 Φλόξ δ' ἡ κεραυνωθέντι ἀπέστυλο τοῦτο ἀνακλόν,
 Οὔρεσιν ἐν βήσῃσιν αἰδνῆς παιπαλοέσσης 860
 Πληγῶν τόνον. πολλὴ δ' ἡ πελώρη καίετο γαῖα
 Ἀτμῇ θεσπεσίῃ, καὶ ἐτίκετο κασιτέρεσσιν ὥς,
 Τέχνη ὑπ' αἰζηῶν ὑπὸ τ' ὀτρύνει χροάνοιο
 Θαλφθεῖς, ἡ δὲ σίδηρος, ὅπερ κρατερώτατός ἐστιν,
 Οὔρεσιν ἐν βήσῃσι δαμαζόμενον πυρὶ κηλέω, 865
 Τήκεται ἐν χθονὶ δῖῃ, ὑφ' Ἠφαιστὸς παλάμῃσιν.

Atque ipse mortalibus & immortalibus imperasset,
Nisi statim intellexisset pater hominumque Deorumque.
Graviter autem intonuit atque fortiter. circum vero terra
Horrende edidit fragorem, & cælum latum superne,
Pontusque & Oceani fluxus, & infima loca terra.
Pedibus vero sub immortalibus magnus contremuit Olympus
Insurgente rege: ingemiscebat autem tellus.
Ardor autem ab utrisque occupabat nigrum pontum
Tonitruque, & fulguris igne ab isto immani,
Igneorumque turbinum, & fulminis ardentis.
Fervebat autem terra omni, & cælum, atque mare.
Furebant autem circum litora undique fluctus magni
Impetua Deorum: concussio autem sedatu difficilis oriebatur.
Expavit autem Pluto inferis mortuis imperans,
Titanesque sub tartarum detrusi, circa Saturnum existentes,
Ob inextinguibilem fremitum, & gravem conflictum.
Iupiter vero postquam incitavit suum robur, sumpsitque arma,
Tonitruque fulgurque, & coruscans fulmen,
Percussit ab Olympo insiliens. circum vero omnia
Combussit ingentia capita savi portenti.
Cæterum ubi ipsum vicit ictibus percutiens,
Cecidit mutilatus, ingemiscebat autem terra vasta.
Flamma autem fulmine icto prosiliebat a rege,
Montis in saltibus opacis asperis
Percusso. multa autem ac vasta ardebat terra
Vapore ingenti, & liquecebat stanni instar,
Quod arte juvenum & in magnum foramen habente catino
Calefactum, vel ut ferrum, quod solidissimum est,
Montis in cavitatibus victum igne urente,
Liquefcit in terra divina sub Vulcani manibus.

Ὡς ἄρ' ἐκ τήκετο γαῖα σέλας πυρὸς αἰθομένοιο.
 ῥίψε δέ μιν θυμῷ αἰκάχων ἐς Τάρταρον ὄρυμ'.
 Ἐκ δ' ἢ Τυφωέῃ ἐς ἀνέμων μῦθ' ὕγρον αἰένων,

Νόσφι Νότῃ, Βορέῳ τε, καὶ δρυγέσῃ Ζεφύροιο. 870

Οἳ γε μὴν ἔκ θεόφιν γμεῖν, θνητοῖς μέγ' ὄνειαρ.
 Αἱ δ' ἄλλαι μαψαῦραι ὀπιπνεῖσι θάλασσαν,
 Αἱ δὴ τοι σπίνεσσι ἐς ἡεροειδέα πόντον,

Πῆμα μέγα θνητοῖσι, κακῇ θύεσσι ἀέλλη· 875

Ἄλλοι δ' ἄλλαι αἶεσι, Δρασκιδναῖσί τε νῆας,
 Ναύτας τε φθείρουσι. κακῇ δ' ἔγινετο αἰλή,
 Ἀνδράσιν οἳ κείνοισι σταναντῶσιν κ' πόντον.

Αἱ δ' αὖ καὶ κ' γαῖαν ἀπείριλον ἀνθεμόεσσαν
 Ἐργ' ἐρετὰ φθείρουσι χαμαιγυῖων ἀνθρώπων,
 Πιμπλῶσσι κόνιός τε καὶ δρυγαλέε κροσσυρίῃ. 880

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥα πόνον μάκαρες θεοὶ ἐξετέλεσαν,
 Τιτνώεσι δ' ἢ πμαῖων κείναντο βίηφι,
 Δή ῥα τότε ὠτρυνον βασιλεύμεν ἡδὲ ἀνάσσειν,
 Γαίης φρεσμοσυῶσιν, Ὀλύμπιον δ' ἑρύοπα Ζεῦ,
 Ἀθανάτων. ὃ δ' ἢ τοῖσιν εὖ διεδάσαστο πμαῖς. 885

Ζεὺς δ' ἢ θεῶν βασιλεὺς πρῶτῳ ἄλαχον θέτο Μῆτιν,
 Πλείστα θεῶν εἰδῆεν ἰδὲ θνητῶν ἀνθρώπων.

Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἤμελλε θεὰν γλαυκῶπιν Ἀθήνην
 Τέξεσθαι, τότε ἔπειτα δόλῳ φρένας ἐξαπατήσας
 Αἰμυλίοισι λόγοισιν ἑλὼ ἐγκάτθετο νηδυῖ 890

Γαίης φρεσμοσυῶσι, καὶ Οὐρανῷ ἀσερόεντι.
 Τὼς γάρ οἱ ἐφροσάτῃ, ἵνα μὴ βασιληίδα πμῶ
 Ἀλλ' ἔχῃ, Διὸς ἀντί, θεῶν αἰειγμετάων.

Ἐκ γάρ τ' εἴμαρτο φρίφρονα τέκνα γυρόεσθαι.
 Πρῶτῳ γὰρ κέρῳ γλαυκῶπιδα Τειτογυῖαν, 895
 Ἴσον ἔχουσαν παλὲν μῦθ' καὶ ὀπίφρονα Βελκῶν.

Αὐτὰρ

Sic sane liquecebat terra fulgore ignis ardentis.

Abjecit autem ipsum animo mæstus in Tartarum vastum.

*Ex Typhoëo autem est ventorum vis humide flantium,
Excepto Noto, Boreaque, & celeri Zephyro.*

Qui sane ex Diis sunt nati, hominibus magna utilitas.

Ast alii sine usu venti inspirant mare,

Qui utique incidentes in obscurum pontum,

Clades magna hominibus gravi saviunt turbine,

Alibi autem alii flant, dissipantque naves,

Nautasque perdunt. mali autem non est remedium

Viris qui illis occurrerint in ponto.

Idem rursum per terram immensam floribus ornatam

Opera jucunda corrumpunt humo prognatorum hominum,

Replentes pulvereque & molesto palearum strepitu.

Sed postquam sane laborem Dii beati perfecerunt.

Cum Titanibus autem pro honore pugnarunt vi,

Iam tum jubebant regnare atque imperare,

Ex Terra consilio Olympium late cernentem Iovem

Immortalibus. Hic vero inter illos rite distribuit munia.

Iupiter autem Deorum rex primam uxorem duxit Metin,

Plurimum ex Diis edoctam, & mortalibus hominibus.

Sed cum jam esset Deam castis oculis Minervam

Paritura, tum demum dolis animo decepto

Blandis sermonibus in suam condidit alvum,

Telluris consiliis, & Cœli stellati.

Sic enim ei consuluerunt, ne regium honorem

Alius haberet Iovis loco Deorum sempiternorum.

Ex hac enim in satis erat prudentes liberos nasci.

Primam quidem virginem castis oculis apud Tritonē genitam,

Par habentem patri robur, & prudens consilium:

Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄρ' ἐκ παῖδα θεῶν βασιλῆα καὶ ἀνδρῶν
 Ἡμελλεν τίξεσθαι, ὑπέρβιον ἥπερ ἔχοντο·

Ἀλλ' ἄρ' ἐκ μιν Ζεὺς παρθέθεν ἐλὼ ἐκάρθητο νηδυνί,
 ὣς δὴ οἱ Φροῖσσαιτο θεὰ ἀγαθὸν τε κακόν τε.

900

Δούτερον ἠγάγετο λιπαρὴν Θέμιν, ἣ τέκεν Ωρεας,
 Εὐνομίην τε, Δίκην τε, καὶ Εἰρήνην τε θαλῆαν·

Αἵ τ' ἔργ' ὠραῖαισι κατὰ θνητοῖσι βροτοῖσι·

Μοίρας θ', ἥς πλείηεν τιμὴν πόρε μητιέτα Ζεὺς,
 Κλωθὴν τε, Λάχεσιν τε, καὶ Ἀΐεσπον· αἵ τε διδάσκει

905

Θνητοῖς ἀνθρώποισιν ἔχειν ἀγαθὸν τε κακόν τε.

Τρεῖς δέ οἱ Εὐρυνόμῃ Χάριτας τέκε καλλιπαρήγας,
 Ὡκεανὸς κῆρη, πολυήρατον εἶδο' ἔχουσαι,

Ἀγλαΐην καὶ Εὐφροσύνην, Θαλίην τ' ἐρατεινὴν
 Τῶν καὶ σπὸ βλεφάρων ἔρ' εἶβeto δερκομυαίων

910

Λυσιμελής· καλὸν γ' ὑπὸ ὀφρύσι δερκιδόωνται.

Αὐτὰρ ὁ Δήμητρε' πολυφόρβης ἐς λέχον ἦλθεν,

Ἡ τέκε Περσεφόνειν λουκώλενον, ἣν Αἰδωνὸς

Ἡρπασεν ἥς πατρὸς μητρός, ἔδωκε γ' μητιέτα Ζεὺς.

Μνημοσύνης δ' ἐξαῦτις ἐφρόσατο καλλιθέμοιο,

915

Ἐξ ἥς αἱ Μῆσαι χρυσάμπυκες ἐξεγλύνοντο

Ἐννέα, τῇσιν ἄδον θαλίαι, καὶ τέρψις αἰοιδῆς.

Λητὼ δ' Ἀπόλλωνα, καὶ Ἀρτεμιν ἰοχέαιραν,

Ἰμερόεντα γόνον πατρὸς πάντων ἑρσινιώνων,

Γείνατ' ἄρ', αἰγιόχοιο Διὸς Φιλότῃ μιγείσας.

920

Λοιοθοτάτην δ' Ἡρὴν θαλερὴν ποιήσατ' ἀνθρώπων.

Ἡ δ' Ἡβην, καὶ Ἀρῆα, καὶ Εἰλείθυαν ἐπικλῆς,

Μιχθεῖσ' ἐν Φιλότῃ θεῶν βασιλῆϊ καὶ ἀνδρῶν.

Αὐτὸς δ' ἐκ κεφαλῆς γλαυκώπιδα Τειτογέρειαν,

Δεινὴν, ἐρρεκύδοιμον, ἀγέσρατον, ἀτρυτώνην,

925

Πότνιαν ἣ κέλαδοί τε, ἄδον, πόλεμοί τε, μάχαι τε.

Ἡρῃ

Ceterum deinde sane filium Deorum regem & virorum
Erat paritura, magnum animum habentem :
Sed illam sane Iupiter ante in suum condidit ventrem,
Ut nempe ei indicaret Dea bonumque malumque.
Postea duxit splendidam Themis, qua peperit Horas,
Eunomiamque, Dicenque, & Irenen florentem :
Quæ opera matura faciunt mortalibus hominibus :
Parcasque, quibus maximum honorem dedit prudens Iupiter,
Clothoque, Lachésinque, & Atropon : quæ dant
Mortalibus hominibus habere bonumque malumque.
Tres vero ei Eurynome Gratiæ peperit pulchras genas habentes,
Oceani filia, peroptabilem formam habens,
Aglaïam & Euphrosynen, Thaliæque amabilem :
Quarum e palpebris amor destillat contuentium
Solvens membra : iucundum vero sub superciliis aspiciunt.
Porro hic Cereris multa nutrientis ad lectum venit,
Quæ peperit Proserpinam formosam, quam Pluto
Rapiuit sua a matre, dedit autem sapiens Iupiter.
Mnemosynen vero deinceps amavit pulchricomam,
Ex qua Musa aureis reticulis revincta nata sunt
Novem, quibus placent convivia, & oblectatio cantus.
Latona autem Apollinem, & Dianam sagittis gaudentem,
Suavissimos liberos præ omnibus cœlicolis,
Peperit sane, Ægiochi Iovis amor mixta.
Postremam vero Iunonem floridam duxit uxorem.
Hæc autem Heben, Martem, & Lucinam peperit,
Mixta amore Deorum regi & hominum.
Ipse vero ex capite, castis oculis pradiam Tritogeniam,
Acrem, tumultum excitantem, ducem exercitus, indomitam,
Venerandam: cui clamoresque placuerunt, bellaque pugnaque.

Ἡρῇ δὲ Ἡφαιστον κλυτὸν ἐν φιλότῃ μιγῆσε
 Γαῖατο, (καὶ ζαμύησε, καὶ ἤελεν ὦ παρθενίῃ)
 Ἐκ πάντων τέχνησι κεκασμῶν ἐραυνίωνων.
 Ἐκ δὲ Ἀμφιλείτης καὶ ἐρικλύπε Εὐνοσιγαίῃς 930
 Τρίτων Ὀρυβίης γένετο μέγας· ὅς τε θαλάσσης
 Πυθμῶν ἔχων, πατρὶς μῆλ' ἰφίλη καὶ πατρὶς ἀνακλῆ
 Ναΐφ χρυσέα δῶ, δεινὸς θεός. αὐτὰρ Ἀρῇ
 Ῥινοτόρῳ Κυθήρεια φόβον καὶ Δαίμον ἐπέκλεν
 Δεινὸς, οἷ τ' ἀνδρῶν πυκινὰς κλονέουσι Φάλαγγας 935
 Ἐν πολέμῳ κρυόεντι σὺν Ἀρῇ πολιπόρθω,
 Ἀρμονίῳ θ', ἰὼ Κάδμῳ· ὑπέρθυμ' ἔτ' ἀκούειν.
 Ζῶνι δὲ ἄρ' Ἀτλαντὶς Μαίῃ τέκε κύδιμον Ἑρμῶν,
 Κήρυκ' ἀθανάτων, ἱερὸν λέχθ' εἰσάναβᾶσα.
 Καδμείῃ δὲ ἄρα οἱ Σεμέλῃ τέκε Φαίδιμον υἱόν 940
 Μιχθεῖσ' ἐν φιλότῃ Διώνυσον πολυμηθέα,
 Ἀθανάτον θνητῇ· νύη δὲ ἀμφοτέροι θεοὶ εἰσιν.
 Ἀλκμήῃ δὲ ἄρ' ἐπέκλε βίῳ Ἡρακλειῖν,
 Μιχθεῖσ' ἐν φιλότῃ Διὸς νεφεληγερέταο.
 Ἀγλαΐῃ δὲ Ἡφαιστ' ἀζακλυτὸς ἀμφιγυῖς, 945
 Ὀπλοτάτῃ Χαρίτων, θαλερῶ ποιήσατ' ἀκούειν.
 Χρυσοκόμης δὲ Διώνυσ' ἔξανθ' Ἀριάδνῃ,
 Κέρῃ Μίνω, θαλερῶ ποιήσατ' ἀκούειν.
 Τῶν δέ οἱ ἀθανάτων καὶ ἄγχιω θῆκε Κρονίων.
 Ἡΐῃ δὲ Ἀλκμήῃς καλῆς φύρε Ἀλκιμ' υἱός, 950
 Ἰς Ἡρακλῆ, τελέσας σονόεντας αἰέθλας,
 Παῖδα Διὸς μεγάλοιο καὶ Ἡρῆς χρυσοπέδιλος,
 Αἰδοίῃ θέτ' ἀκούειν ἐν Οὐλύμπῳ νιφόεντι·
 Ὀλβι', ὅς μεγα ἔργον ἐν ἀθανάτοισιν ἀνύσας,
 Ναΐφ ἀπήμαντ' καὶ ἀγήρα· ἤματ' ἀπὸ πάντων. 955
 Ἡελίῳ δὲ ἀκάμαντι τέκε κλυτὴν Ὠκεανίην

*Iuno autem Vulcanum inclytum, amoris indulgens,
Peperit, (& vires intendit, & contendit cum suo marito)
Prae omnibus artibus ornatum coelicolis.
Ex Amphitrite autem & valde resonante Neptuno
Triton late potens natus est magnus : qui maris
Fundum tenens apud matrem charam & patrem regem
Incolit aureas ades, magnus Deus. sed Marti
Clypeos dissecanti Venus Terrorem & Metum peperit
Graves, quique virorum densas turbant phalanges
In bello horrido, una cum Marte urbes devastante,
Et Harmoniam, quam Cadmus magnanimus duxit uxorem,
Iovi vero Atlantis filia Maia peperit gloriosum Mercurium,
Praeconem Deorum, sacrum lectum conscendens.
Cadmi filia vero ei Semele peperit clarum filium,
Rem cum eo habens, Bacchum hilarem,
Immortalem mortalis : nunc vero ambo Dii sunt.
Alcmene vero peperit sortem Herculem,
Mixta in amore Iovis nubes cogentis.
Aglaiam vero Vulcanus percelebris utroque pede claudicans
Minimam natu e Gratiis floridam duxit uxorem.
Sed aureo crine conspicuus Bacchus flavam Ariadnen,
Filiam Minois, floridam fecit conjugem.
Hanc vero ei immortalem expertemque senii fecit Saturnius.
Heben autem Alcmena pulchros talos habentis fortis filius
Hercules, peractis luctuosus certaminibus,
Filiam Iovis magni & Iunonis aureis calceamentis utentis,
Pudicam duxit uxorem in Olympo nivoso :
Felix, qui magno facinore inter Deos confecto
Habitat illaesus & expers senii omnibus diebus.
Soli autem indefesso peperit inclyta Oceanis*

Περσηὶς Κίρκην τε, καὶ Λιήτιν βασιλῆα.

Λιήτης δ' ἕὸς Φαεσιμβρότερ' Ἡελίοιο,

Κίρκην ὤκεανοῖο τελήεν' ὅ· ποταμοῖο

Γῆμε θεῶν βεληῆσιν Ἰδῆαν καλλιπάρηον. 960

Ἡ δέ οἱ Μήδειαν εὖσφυρον ἐν Φιλότῃ

Γείναθ' ὑπεδμηθεῖσα Διὰ χρυσῷ Ἀφροδίτῃ.

Ἵμεῖς μὲν νῦν χαίρετ', Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,

Νῆσοί τ', ἠπειροί τε, καὶ ἀλμυρὸς ἐνδοθι πόντος.

Νῦν ὅ γε θεῶν φῦλον αἰεῖσατε ἠδ' ἐπεία 965

Μῆσσι Ὀλυμπιάδες, κῆραι Διὸς Αἰγιόχοιο,

Ὅσασι δὴ θνητοῖσι παρ' ἀνδράσιν δίνηθεῖσσι

Ἀθάναται, γείναντο θεοῖς Ὀπείκελα τέκνα.

Δημήτηρ μὲν Πλῆτον ἐγείνατο, δῖα θεῶν,

Γασίῳ ἥρωϊ μιγείσ' ἐρατῇ Φιλότῃ 970

Νειῶ ἐνὶ τριπόλῳ, Κρήτης ἐν πτόνι δῆμῳ,

Ἐὐθλόν· ὅς εἰς Ὀπίγλῳ τε καὶ Διρέα νῶτα θαλάσσης,

Πᾶσιν τῷ ὅ γε τυχόνῃ, καὶ ἔκ' ἐς χεῖρας ἵκηται,

Τὸν δ' ἀφνειὸν ἔθηκε, πολὺν τέ οἱ ὥπασεν ὄλβον.

Κάδμῳ δ' Ἀρμονίῃ, θυγάτηρ χρυσεῆς Ἀφροδίτης, 975

Ἰνώ καὶ Σεμέλῃ, καὶ Ἀλκυῶν καλλιπάρηον,

Λυτονόῳ δ', ἰὼ γῆμιν Ἀλυσᾷ βαθυχαίτης,

Γείνατο καὶ Πολύδωρον εὖσεφάνῳ ἐνὶ Θήβῃ.

Κέρη δ' ὤκεανῶ Χρυσάορα καρτεροθύμῳ

Μιχθεῖσ' ἐν Φιλότῃ πολυχρῦσα Ἀφροδίτης, 980

Καλλιρόῃ τέκε παῖδα βροτῶν κάρηισον ἀπάντων,

Γηρυονέα, τ' αἰεὶ βίῃ Ἡρακλεΐῃ,

Βοῶν ἕνεκ' εἰλιπόδων ἀμφιρρύτῳ εἰν Ἐρυθείῃ.

Τιθωνῷ δ' Ἡὼς τέκε Μέμνονα χαλκοθροσύνῳ,

Αἰθιόπων βασιλῆα, καὶ Ἡμαθίῳ ἀνακτῷ. 985

Αὐτὰρ τοι Κεφάλῳ φυτήσατο Φαίδιμον υἱόν,

Perseus Circenque, & Ætē regem.

Ætēs autem filius lucem hominibus dantis Solis

Filiam Oceani perfecti fluvii

Duxit, Deorum ex consiliis, Idyiam pulchri genis præditam.

Hæc autem ei Medeam pulchros talos habentem in amore

Peperit subacta per auream Venerem.

Vos quidem nunc valetæ cælestes domos tenentes,

Insulaque, & continentes terra, & salsus intus Pontus.

Nunc autem Dearum genus cantate blandiloqua

Musa Olympiades, filia Iovis Ægiochi,

Quacunque mortales apud viros cubantes

Immortales pepererunt Diis similem prolem.

Ceres quidem Plutum genuit, præstantissima Dearum,

Iasio heroi mixta jucundo amore

Novali in ter proscisso, Creta in pingui populo,

Bonum: qui vadit super terram, & lata dorsa maris,

Omnem: qui vero obviam fuerit, & cuius ad manus venerit,

Illum locupletem fecit, multamque ei præbuit felicitatem.

Cadmo præterea Harmonia, filia aurea Veneris,

Ino & Semelen, & Agaven pulchras genas habentem,

Autonoēnque, quam duxit Aristæus densa casarie præditus,

Peperit & Polydorum in mania pulchra habentibus Thebis.

Filia vero Oceani Chrysaori magnanimo

Mixta amore aurea Veneris

Calliroē peperit filium mortalium robustissimum omnium

Geryonem, quem interfecit Hercules,

Boves propter flexipedes circumflua in Erythea.

Tithono vero Aurora peperit Memnona area galea munitum,

Æthiopum regem, & Emathionem regem.

Verum Cephalo peperit inclytum filium,

Fortem

Ἰφθιμον Φαέθοντα, θεοῖς ὀπιείκελον ἄνδρα.
 Τόν ῥα νέον, τέρεν αὐτῷ ἔχοντ' ἐρικυδέα ἥθεος,
 Παῖδ' αἵπαλὰ φρονέοντα φιλομμηδῆς Ἀφροδίτη
 ὦρτ' ἀνερειψαμένη, καί μιν ζαθέοις ἐνὶ νηοῖς 990
 Νηοπόλον νύχον ποιήσατο, δαίμονα δῖον.
 Κέρλυ δ' Αἰήταο διοτρεφέα βασιλῆα
 Αἰσυνίδης, βελησι θεῶν αἰειχμεταίων,
 ἦγε παρ' Αἰήτε, τελέσας σπονόεντας αἰέθλας,
 Τὸς πολλὰς ἐπέτελλε μέγας βασιλῶς ὑπερήνωρ, 995
 Τῶρις Πελίης, καὶ αἰτῶσθαλ', ὄβριμοεργός.
 Τὸς τελέσας ἐς Ἰωλὸν ἀφίκετο, πολλὰ μογήσας,
 ὠκείης ὄπῃ νηὸς ἄγων ἐλικώπιδα κέρλυ,
 Αἰσυνίδης, καί μιν θαλερὺν ποιήσατ' ἀγκλιν.
 Καί ῥ' ἦγε δμηθεῖς ὑπ' Ἰήσυνι ποιμνὶ λαῶν, 1000
 Μήδειον τέκε παῖδα, τ' ἔρεσιν ἔτρεφε Χείρων
 Φιλυρείδης· μεγάλα δ' Διὸς νόα' ἐξετελεῖτο.
 Αὐτὰρ Νηρῆα κῆραι ἀλίοιο γέροντα,
 ἦτοι μὲν Φῶγον Ψαμάθῃ τέκε δῖα θεάων,
 Αἰακὸς ἐν Φιλότῃ· Διὰ χρυσῷ Ἀφροδίτῃ. 1005
 Πηλεὶ δ' δμηθεῖσκε θεὰ Θέτις δρυγυρόπεζα
 Γείνατ' Ἀχιλλῆα ῥήξιν' ὄρεα, θυμολέοντα.
 Δινείαν δ' ἄρ' ἐκίλεν εὐσέφαντα Κυθήρεια,
 Ἀλκίση ἥρωϊ μιγείσ' ἐρατῇ Φιλότῃ,
 Ἰδης ἐν κορυφῇσι πολυπύχῃ ὑληέσσης. 1010
 Κίρκῃ δ' Ἠελίς θυγάτηρ Ὑπεριονίδαο
 Γείνατ' Ὀδυσῆα τελασίφροντα ἐν Φιλότῃ
 Ἄγγελον, ἠδὲ Λατῖνον ἀμύμονά τε, κρατερὸν τε,
 Οἳ δὴ τοι μάλα τῆλε μυχῶν νησῶν ἱεράων,
 Πᾶσιν Τυρσηνοῖσιν ἀγκλυτοῖσιν ἄνασσον. 1015
 Ναυσίθοον δ' Ὀδυσῆϊ Καλυψὼ δῖα θεάων

Γείνα-

*Fortem Phaëthontem, Diis similem virum,
 Quem sane juvenem tenerum florem habentem gloriosa puber-
 Puerum juvenilia sapientem amans risus Venus (tatis,
 Incitavit, abripiens & ipsum in templis
 Ædituum nocturnum fecit, demonem divinum.
 Filiam vero Aëta a Iove nutriti regis
 Æsonides, voluntate Deorum aternorum
 Abduxit ab Aëta, peractis suspiriosis certaminibus,
 Qua multa imperabat magnus rex superbus,
 Injurius Pelias, & impius sortium facinorum patrator,
 Quibus peractis ad Iolcum rediit multa perpeffus,
 Veloci in nave vehens blandis oculis pradam puellam
 Æsonides, & ipsam floridam fecit uxorem.
 Et sane hac subacta ab Iasone pastore populorum
 Medeam peperit filium, quem in montibus educabat Chiron
 Phillyrides: magni vero Iovis voluntas perficiebatur.
 Ceterum Nerei filia marini senis,
 Phocum quidem Psamathe peperit, præstantissima Dearum,
 ÆEaci in amore, per auream Venerem.
 A Peleo autem subacta Dea Thetis argenteos pedes habens,
 Peperit Achillem prostermentem viros, leonis animo praditum.
 ÆEneam porro peperit pulchre coronata Cytherea
 Anchisa heroi mixta jucundo amore
 Idæ in verticibus habentis multa juga sylvoſa.
 Circe vero, Solis filia, filii Hyperionis,
 Peperit Vlyſſis æumnosi in amore
 Agrium, atque Latinum inculpatumque, sortemque.
 Qui sane valde procul in recessu insularum sacrarum
 Omnibus Tyrrhenis valde inclytis imperabant.
 Naſſithoum vero Vlyſſi Calypſo excellentiſſima Dearum*

Γείνατο, Ναυσίνοόν τε, μιγείσ' ἐρατῇ Φιλότῃ.

Αὐτὰ μὲν θνητοῖσι παρ' ἀνδράσιν βύνηθεῖσσι
 Ἀθάναται γείναντο θεοῖς Ὀπείκελα τέκνα.

Νῦν ὃ γυναικῶν Φῦλον αἰείσατε, ἡδυέπειαι

Μῆσσι Ὀλυμπιάδες, κῆραι Διὸς αἰγλόχοιο.

1020

Τέλος τῆς Ἡσιόδου Θεογονίας.

Peperit, Nausinounque, mixta grato amore.

Ha quidem, mortales apud viros cubantes

Immortales pepererunt Diis pares filios.

Nunc vero sæminarum genus cantate suaviloqua

Musa Olympiades, filia Iovis AEgiochi.

Finis Theogoniæ Hesiodi.

Η Σ Ι Ο Δ Ο Τ
Α Π Ο Σ Π Α Σ Μ Α Τ Ι Α .

Η Ε Σ Ι Ο Δ Ι
F R A G M E N T A .

Ex Eustathio.

Υργάνη δ' ἄρ' ἐπικλε Δίον πολυήρκετον υἱόν,
ὃν δὴ ὅσσι βροτοὶ εἰσιν αἰοῖδαι καὶ κίθαρι καὶ
Πάντες μὲν ἥρωσιν ἐν εἰλαπίναις τε χοροῖς τε
Ἀρχαῖοι καὶ Δίον καὶ λήγοντες καλέεσσι.

Ex eodem.

Ἀκροὶ ἐπ' ἀνθεράων καρπὸν θείν, ἔδδ' κατόκλα.
Ἀλλ' ἐπὶ πυρραμίνων ἀθέρων δρομίσκει πύδισσι.

Ex eodem.

— ἔνθα Νύμφῳ.
Εὐργαῖον Ἰλίων μίχθη ἰοῦσιν φιλότῃ.

Ex eodem.

Εὐ δὴ Υἱὸς Βοιωτὴν ἔτρεφε κάρῳ.

Ex eodem.

Καὶ γάρ σφιν κεφαλῇφι καὶ πρὺς αἶνον ἔχουσιν
Ἀλφος γὰρ ῥοά πάντα κατέχευεν· ἐκ δὲ νυχαῖται
Ἑρρεον ἐκ κεφαλῆων. ψάλωτο καὶ καλὰ κάρῳα.

Ex eodem.

Ὅτε διλαίηθην παρὰ καλὴν ῥοον ὕδωρ.

Ex eodem.

Τηλεμάχῳ δ' ἄρ' ἐπικλεῖν εὐζανος Πολυκράτης

HERIODI FRAGMENTA,

Νέστωρος ὀπλοτάτη κέρη Νηληϊάδαο
Περσέπολιν μιχθείσα Διὶ χρυσῷ Ἀφροδίτῃ.

Ex Strabone.

Καὶ κέρῳ Ἀφροδίτῃ, τῷ Ἑρμῶν ἀγκυρῶ
Γείατο, καὶ Θρονίῃ κέρη Βήλοιο ἀνακτοῖς.

Ex eodem.

Υἱεὶς ἐξερχόμενοι Λυκαίων ἀντιθέοι,
Ὅν ποτε πίκετε Πελασγούς.

Ex eodem.

Ἦν τοι γὰρ Λοκρὸς Λελέων ἐγέστατο λαῶν,
Τὰς ῥα ποτὲ Κρονίδης Ζεὺς ἄφθιτο μῆδεα εἰδώς
Λεκλῆς ἐκ γαίης Ἀλίας πόρε Δουχαλίῳ.

Ex eodem.

Ὡκεὶ δὲ Ὀλυνίῳ πύτῳ περὶ μῆτο παρ' ὄχθας
Εὐρεῖ Πείροιο.

Ex eodem.

Ἐξ ὧν ἔρειαι νύμφαι θεαὶ ἐξερχόμεναι,
Καὶ γῆτο ἐπιδανῶν Σατύρων ἀμνηχανοειγῶν,
Κέρητις τε θεοὶ, φιλοπαίγμονες ὀρχηστῆρες.

Ex eodem.

Θαῦμα μ' ἔχῃ καὶ θυμὸν, ὅσας ἰοενεὶς ὀλυμπίδας
Οὐτ' ἔχῃ, μικρὸς ὢν, εἴποις ἂν ἀεθλόν.

Responsio ex eodem.

Μυεῖοι εἰσὶν ἀεθλόν, ἅτερ μέτρα γε μέδοντο·
Εἷς δὲ ὡρεῖσθαι, τὸ ἐπιγέμεν ὅκ' ἐδυάο.
Ὡς φάτο, καὶ σφιν ἀεθλὸς ἐτήτυμον εἰδὼς μέτρα,
Καὶ τό τε δὴ Κάλχανθ' ὅπν' ἀνείηκε κἀλυψαι.

Ex eodem.

Ὡς ὦν Παιονίδα Γληκῶνατ' ἱρυμνῶ,
Καὶ τε δὲ Ὀρχομενὸν εἰλιγμῶν εἶσι, δόξαν ὥς.

Η Σ Ι Ο Δ Ο Τ
Α Π Ο Σ Π Α Σ Μ Α Τ Ι Α.

Η Ε Σ Ι Ο Δ Ι
F R A G M E N T A.

Ex Eustathio.

 Ὑρσίνη δ' ἄρ' ἐπικλε Λίνον πολυήρατον υἱόν,
Ὅν δὴ ὅσοι βροτοὶ εἰσιν αἰοῖδ' ἐκ κίθαρι καὶ
Πάντες μὲν ἡρώεσσιν ἐν εἰλαπιναιῶν τε χοροῖς τε
Ἀρχαῖοι δὲ Λίνον καὶ λήγοντες καλέουσι.

Ex eodem.

Ἄκροι ἐκ' ἀνθεράων καρπὸν θέν, ἔδ' ἐκατέκλα.
Ἀλλ' ἐπὶ πυραμίνων ἀφείρων δρομαίσκε πύδοσι.

Ex eodem.

— ἔνεκε Νύμφῳ.

Εὐρώμην © Ἰλέων μίχθῃ ἐρατῇ φιλότῃ.

Ex eodem.

Εἰ δὴ Ὑρσίνη Βοιωτὴ ἔτρεφε κούρῳ.

Ex eodem.

Καὶ γὰρ σφιν κεφαλήφι καὶ κρύος αἶνόν ἔχουσιν·
Ἄλφος γὰρ ῥόα πέντα κατέχευεν· ἐκ δὲ νυ χαῖται
Ἐρρίον ἐκ κεφαλῆων. ψίλωτο δὲ καλὰ κούρῳ.

Ex eodem.

Ὅτε Λιλαίηθεν ὠρεχά καλὶρροον ὕδωρ.

Ex eodem.

Τηλεμάχῳ δ' ἄρ' ἐπικλεν εὐζανος Πολυκράτης

HERIODI FRAGMENTA.

Νέστωρ ὁπλοτάτη κέρη Νηληϊάδαο
Περσέπολιν μιχθεῖσα Διὶ χρυσῷ Ἀφροδίτῃ.

Ex Strabone.

Καὶ κέρῳ Ἀράβῃ, πλὴν Ἑρμῶν ἀγκάκηται
Γείνατο, καὶ Θρονίη κέρη Βήλοιο ἀνακτῆς.

Ex eodem.

Υἱεῖς ἐξεγλύοντο Λυκαῶν ἀντιθέοιο,
Ὅν ποτε πικτε Πελασγῶς.

Ex eodem.

Ἡ' τοι γὰρ Λοκρὸς Λελέων ἡγήσατο λαῶν,
Τὴς ῥα ποτὲ Κρονίδης Ζεὺς ἄφδιτα μῆδεα εἰδὼς
Λεκλῆς ἐκ γαίης Ἀλίας πόρε Δουκαλίωνι.

Ex eodem.

Ὡκτε δ' Ὀλυνίῳ πύτῳ πύλαμθ' ὄχθαις
Εὐρεῖ Πείροιο.

Ex eodem.

Ἐξ ὧν ἔρειαι νύμφαι θεαὶ ἐξεγλύοντο,
Καὶ γλῶττι ἐπιδανῶν Σατύρων ἀμνηχανοεργῶν,
Κέρητές τε θεοὶ, φιλοπαίγμονες ὀρχηστῆρες.

Ex eodem.

Θαῦμα μὲν ἔχῃ καὶ θυμὸν, ὅσας ἐλαινεὶς ὀλιώθης
Οὗτ' ἔχῃ, μικρὸς ὡς ἐὼν, εἴποις ἂν ἀειθρόν.

Responsio ex eodem.

Μυεῖοι εἰσὶν ἀειθρόν, ἅτερ μέτρα γε μέδομεν
Εἷς δὲ ὥρεισθ' ἔτι, ἢ ἐπιλθέμεν ὅκ' ἐδυάο.
Ὡς φάτο, καὶ σφιν ἀειθρόν ἐτήτυμ' εἰδὼς μέτρα,
Καὶ τό τε δὴ Κάλχανθ' ὅπν' ἱανάτῃσι κέλευσε.

Ex eodem.

Ὅς ὦτ' ἀπὸ Πανοπίδα Γληκῶνατ' ἐρυμνῶν,
Καὶ περ δ' Ὀρχομήνῃ ἐλιγμῶν εἷσι, δρόκων ὥς.

Ex eodem.

Γλαυκῶφάγων εἰς αἶαν ἀπώας οἰκί' ἐχόντων.

Ex eodem.

Αἰθίοπας Λίγυάς τ', ἠδὲ Σκυῖθας ἱππημολγύς.

Ex eodem.

Δωδώνῳ φηγόντε Πελασγῶν ἰδραγον ἦεν,

Apud eundem, ἐκ τῶν Ὁοίων.

Ἡ οἴη δὲ δύμευς ἱερὰς ναῖσαι κελωνύς
Δωτῖα ἐν πεδίῳ πολυδότρυ' ἀντ' Ἀμύροιο
Νίψχῳ φοιδιαῖδ' ἑλμυνης πόδα παρθέν' ἀδμής.

Ex Pausania.

Υἱὸν δὲ Μόλυρον Ἀεῖσαντ' ἑλόντ' ἔχον
Κλείνας ἐν μεγάροις Διὸς ἑνὸς ἑὸς ἀλόχοιο,
Οἶκον δ' ἀποπερὸς πῶν φασγ' Ἀργεῖ' ἱπποδότριοι.
Ἰξεν δὲ Ὀρχομενὸν Μινυηῖον· καὶ μιν ὄγ' Ἡρώς
Δέξατο, καὶ κτεάνων μοῖραν πόρην, ὡς ἐπεικέας.

Ex eodem.

Φύλας δὲ ἄπεν κέρων κλειτῇ ἰολάε
Λειποφίλῳ· ὡς δὲ εἶδ' ὀλυμπιάδων ὁμοῖον.
Ἡ δὲ οἱ ἔχον ἐν μεγάροισιν ἐπικτείν,
Θηρώτ' Ὀρεῖδ' ἱκέλῳ φαίεσσι σελῶης.
Θηρώ δὲ Ἀπόλλων' ἐν ἀγκυρῇσι πισῆσαι
Γείνατο Χείρων' κρατερὸν μῦθ' ἱπποδάμοιο.

Ex Scholiaste Apollonii.

Δώδεκα γὰρ Νηλεῖ' ἀμύμονος υἱὸς ἦσαν,
Νέστωρ τε Χρόμιός τε, Περικλύμενός τ' ἀγέροχος
Ὀδυσσεύς, ὃς πόρε δῶρα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Παντοῖ· ἄλλοτε μὲν γὰρ ἐν ὀρνίθεσσιν φαίνεσκεν
Αἰετός· ἄλλοτε δὲ αὖτε πελέσσετο θάυμα ἰδέσθαι
Μύρμηξ· ἄλλοτε δὲ αὖτε μελισσέων ἀγλαὰ φύλα,
Ἄλλοτε δεινὸς ὄφεις καὶ ἀμοειλίχες· εἶχε δὲ δῶρα
Παντοῖ ὅσα ὀνομαστὰ, ταῖ μιν καὶ ἐπειθε δόλωσε
Βυλῇ Ἀθηναίης.

Ex

FRAGMENTS.

Ex eodem.

Θισάμδρος γησιὼν Κλισδαίμυ κυδαλίμωιο.

Ex eodem.

Εὐθ' οἶγ' ἀχόθω * Αἰνῆϊα ὑφιμίδονη.

Ex eodem.

Αὐτὸς δ' ἐν πλήσμεσι διπιτίος ποταμῶιο.

Ex Scholiaste Pindari & Lycophronis.

ἐν τῇ ἡρώϊκῃ γυνεαλογίᾳ.

Ἐλλῶες δ' ἐχθρόνθ' θεμιστοπέλοι βασιλῆες,
Χῶρος τε Ξῆθος τε καὶ Αἴολος ἱπποχάρμης.
Αἰολίδαγ' ὃ γένονθ' θεμιστοπέλοι βασιλῆες
Κρηθῶς ἢ δ' Ἀθάμας καὶ Σίσυφος αἰολομήτης,
Σαλμωνῶς ἀδελφός, καὶ ὑπέρθυμος ἀπὲρ κηρί.

Ex eodem Scholiaste Pindari.

Τῇ μὲν ἄρ' ἄγγελος ἦλθε κήραξ ἱερῆς ὑπὸ δαιτὸς
Πυθῶ ἐς ἡγαθέην, καὶ ἔφρασιν ἔργ' αἰδήλα
Φοῖβαν ἀκερσικῶμη, ὅτε Ἰχὺς γῆμι Κόρωνιν
Εἰλατίδης Φλεγύας Διογνήτοιο θύγατρα.

Ex eodem.

Τῷ δ' Ἀμφρυγκείδης ἱππότεραθ' ὄζος Ἀῖρος
Φυκτίος ἀγλαὸς ἦος Ἐπειῶν ὄρχαμος ἀνδρῶν.

Ex eodem.

Ἡδὲ δὲ οἱ καὶ θυμὸν αἰεὶ φαίνεται βελή,
Αὐτὸν μὲν χιῶς. κρύψαι δ' ἀδάκητοι * μάχαιραί τε,
Καλῶν, ὧ οἱ ἔτδξε σφεικλυτὸς ἀμφιγυήεις.
Ὡς πλὴν μάσδων οἷον καὶ Πήλιον αἶπὺ
Αἰψ' ὑπὸ Κενταύροισιν ὀρισκάοισι δαμείη.

Ex eodem.

Αἴσων, ὃς τίκειθ' ἤδ' ἰάσυνα ποιμῶνα λαῶν,
Ὁ Χείρων θρέψει ἐν Πηλῖα ὑλήενη.

Ex eodem. ἐν ὑποθήκαις.

Ex eodem.

Εν Δήλῳ τότε πρῶτ' ἐγὼ καὶ Ὀμηρ' αἰδοῖ
Μέλπορ' ἐν νεαροῖς ὕμνοις ῥάψαντες αἰοιδῶ
Φοῖβον Ἀ' πάλλωντα χρυσόπορον, ὃν τίκε Λητώ.

Ex eodem. ἐκ τῶν ὁρίων.

Η ὡϊη Φθίη Χαρίτιν ἀπο κἀλλ' ἔχουσε
 Πλωεῖν παρ' ὕδωρ κελὴν ναῖοσι Κυρλήν.

Ex eodem. ex iisdem.

Η' οἷη ὕλη πυκινόφρων Μυκισιόκη,
 Η' τίκειν Εὐφημεν Γαῖατόχῳ ἑννοσγαίῳ,
 Μιχθεῖς' ἐν φιλότῃ πολυχρῆστα Ἀφροδίτης.

Ex eodem.

Η' δ' ὑποκυοσάμην τέκεν Αἰακὸν ἱπποχάρμην.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἦεν πολυηράτω ἱκετο μέτρον,
 Μῦθε' ἐὼν ἤγαλλε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
 Ὅσοι ἔσαν μύρμηκες ἐπηράτω ἔνδοθι νῆσθε,
 Τὰς ἀνδρας ποίησε, βαθυζώνεσ τε γυναικάσ,
 Οἳ δὴ τοι, πρῶτον ζῶξαν νέας ἀμφιελίσσας,
 Πρῶτοι δ' ἰσία θύετο νεὸς κυανοσφύροισι.

Ex Scholiaste Sophoclis.

Ἐπεὶ τις ἑλθομένη πολυλήϊος ἡδ' ὀλίμην,
 Ἀφνειή μὲλαιοι καὶ εἰλιπόδεσσι βόεσσιν·
 Ἐν δ' ἄνδρες ναῖεσι πολυῤῥήκεις, πολυβῦται
 Πολλοὶ, ἀπειρέσιοι, φύλα θνητῶν ἀνθρώπων,
 Ἐνθά γε Δωδώνη τις ἐκ' ἐχάλη πεπύλισται.
 Τὴν δ' Ἰζὺς ἐφίλησεν, καὶ ὃν χρυσεῖον εἶνα
 Τίμιον ἀνθρώποις, ναῖον δ' ἐνὶ πυθμῷ φηγῷ.
 Ἐνθεν ἐπιχθόνιοι μανιδύματ' ἀπάντα φέρονται.
 Ὅς δὴ κεῖθι μεγάλων θεῶν ἄμβροστον ἐξερεΐνη
 Δῶρα φέρον ἔλθῃσι σὺν οἴανοῖς ἀγαθοῖσιν.

Ex

Ex eodem.

Ἡ' τίκεθ' Ἐρμιόνη δαρυκλυτῇ Μεγέλαϊ,
Ὀπλοτάτην δ' ἔτικεν Νηόστρατον ὄζον Ἀρηῶν.

Ex eodem.

Ἰκίεθ δ' εἰς Κρείοντα καὶ Ἡ' νιόχῳ.

Ex Aeschylī Scholiaste.

Ἡ' δ' ὑπεκυσσάμενη καλλιζώνῃ Στρατονίκη
Εὐρυτον ἐν μεγάροις ἐγένετο φίλῳ ἱόν.
Τῷ δ' ἡμῖς τ' ἐγγύοντο Δηίων τε Κλύπός τε,
Τοξόος τ' ἀνέπτε, καὶ Ἰφίλῳ ὄζον Ἀρηῶν.
Τὴν δ' ἡμῖς Ὀπλοτάτην τίκεθ' ἑσθλῶν Ἰόλειαν
Ἀνιόχη κρείσσει παλαιὸν γένος Ἀνδολίδαο.

Εὐρυτοῦ δ' ἡμῖς ἐν
Ὀρκοκλήρῃ καὶ ἡμῖς
H. 269, δ' ἡμῖς ἐν
ἱόντῳ, καὶ ἡμῖς ἐν
ἐν. 15. 14, καὶ ἡμῖς
Ναυαδὸν καὶ ἡμῖς

Ex Athenaeo. ἐν τῷ δευτέρῳ Μελαμποδίας.

— τῷδε Μάρης θοὸς ἄγγελος ἦλθε δὲ οἴκῳ.
Πλήσας δ' ὀργύρεον σκύφον φέρε, δῶκε δ' ἀνακτὶ.

Ex eodem.

Καὶ τίτε μῦθους μὲν δισμὸν βίβαν αἶνυτο χερσίν,
Ἰφικλῶν δ' ἐπὶ νῶτ' ἐπιμαίετο, τῇ δ' ἐπόπιθεν
Σκύφον ἔχων ἐτέρη, ἐτέρη δ' οὐκ ἔπλεον αἰείρας
Ἔστηκεν Φύλακός, καὶ ἐνὶ δμοίᾳσι ἔειπε.

Apud eundem. ἐκ τῶν Ἡοίων.

Οἷα Διώνυσος δῶκε ἀνδράσι χάριμα καὶ ἔχθον,
Ὅστις ἀδῶν πίνῃ, οἶνον δὲ οἱ ἐπλεῖον μέρους.
Συνὸν δ' πόδας χεῖρας τε δίδυγλῶσαν τε νόον τε
Θισμῶν ἀφράσσεισι φιλεῖ δὲ ἐμμελῶς ὕπνῳ.

Ex eodem.

Τὰς δ' βροτὸν καλίσσει Πελεΐδας.

Ex eodem.

Εὐρυζύης δ' ἐπὶ κῆρ Ἀθλῶν ἱερῶν.

Ex eodem.

— καὶ ὁ ἀντίστασις καὶ ἡ ἀποκρίσις.

Ex eodem.

**Ἡ δὲ γὰρ ἐν αὐτῇ καὶ εἰς ἀπὸ τῆς περικύβητος
Τέρπειας μύθους, ἐπὶ δαίμονος χορεύονται.**

Ex Stephano. ἐν κατὰλόγῳ.

Κτῆνι Νηλῆος παλασίφρονος ἥϊας ἐοδλὸς
 ἔειπεν· δωδέκαίη Γερώνιος· ἰκπότε Νέτωρ
 ἔειπεν· εἰν' ἐπύχου παρ' ἰκποδάμοιο Γερώνος.

Ex eodem.

Νίπας οἷον ἄλυξεν ἐν ἀνθεμόνι Γερώνω.

Apud eundem. ἐν Αἰγίνης ὁδοῦ.

— ἦσα ἐν Ἀβαντίδι δῆ,
 Τλὼ πρὶν Ἀβαντίδα κίχλησπον θεοὶ αἰὲν ἱόντες,
 Τλὼ τὶτ' ἐπ' ἄνωγρον Εὐβοίαν βοὸς ἄνόμεσσι Ζεὺς.

Ex Suida.

Ἀλλ' ἔγωγε μὲν γὰρ ἔδωκα, Ὀλύμπιε, Αἰακίδῃσι,
 Νῦν δ' Ἀμφυδαονίδαις, πλεῖστον δ' ἔπειτ' Ἀτρεΐδῃσιν.

Ex Suida & Polybio.

Διακρίσεις πολέμου και ειρήνης ἢ ὅτι δαί τι.

Ex Plutarcho.

— αὐτ' ἄλσεα καλὰ νέμονται,
καὶ πηγαὶ ποταμῶν, καὶ πείσεα ποιήνται.

Ex eodem.

Ἐννέα τοι ζώη γυναιὲς λακέρυζα κεραίη
 Ἀνδρῶν ἡδῶντων, ἔλαφον δὲ πετρεακέρων.
 Τρεῖς δ' ἐλάφους ὁ κέραξ γεραίσκειται· αὐτὰρ ὁ φοῖνιξ
 Ἐννέα τὰς κέρακας· δέκα δ' ἡμεῖς τὰς φοίνικας
 Νύμφαι ἐὺπλόκαμοι κῆραι Διὸς Αἰγυόχοιο.

Forſan ~~aliquam~~ aliquam hec his quidam habuit et ſimilae ſententia
videt ſeueritate plurimorum maxime huius ſcriptam habentibus ne
lingua ſuauiter detrahit, pro de hoc ne poſſit ſeueritate per hoc
puncto cognoviſſet cum ſcilicet cum obſeruatione conſiderandi poſſet

FRAGMENTA.

Ex eodem.

Δεινὸς γὰρ μιν ἔτερνεν Ἴρων Πανοπηίδῳ Αἴγλης.

Ex Clemente Alexandrino.

Μάντις δ' ὅδε ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Ὅς ἂν εἰδείῃ Ζεὺς νοδὸν Αἰγίοχου.

Ex eodem.

Αὐτὸς γὰρ πάντων βασιλεὺς καὶ κτίστης ἐστὶν
Ἀθανάτων· σοὶ δ' ὅπως ἐρήμισται κράτῳ ἄλλῳ.

Ex eodem.

Μεσσίαν, αὐτ' ἄνδρα πολυφροδόντα πείσει,
Θέσκελον, αὐδήσει.

Ex eodem.

Ἡδὺν δὲ καὶ τὸ πυθιάδ' ὅσα θνητοῖσιν ἰδοίμεν
Ἀθάνιαθι δειλῶντι καὶ ἐσθλῶν τίκμερ ἐναργέι.

Ex Scholiaste Lycophronis.

Ζεῦ πάτερ εἴθέ μοι * ἥσσω μὲ αἰῶνα βίοιο
Ὀφειλὲς δύναι, καὶ αἴσια μῆδεα ἰδμεν
Θνητοῖς ἀνθρώποις. νῦν δ' ὅτε ἐμὲ τυτθὸν ἔπσας,
Ὅς με μακρόν γε ἔθηκες ἔχειν αἰῶνα βίοιο
Ἐπεὶ μὲ ἔτη ζῶειν * χροιάς μερόπων ἀνθρώπων.

Ex eodem. Ex epithalamio Pelei & Thetidis.

Τεῖς μάλιστα Αἰακίδη, καὶ τίτθαις ὄλβιε Πηλεῦ.
Ὅς τοῖς δ' ἐν μεγάροις ἱερὸν λέχῳ εἰσάναβαινεις.

Ex eodem.

Οἴλω μὲ μοῖραν δῖα μοιρῶν τέρεπται ἀνὴρ,
Τὰς δῖα δ' ἐμπίπλησι γυνὴ τέρεπται νόημα.

Ex Eustathio.

Ἄπικτοι, ἧ μάλα δή σε ποιηροτάτῳ καὶ ἄριστον
Ζεὺς ἐτίκισσε πατὴρ.

Ex eodem.

Ἄργ' αὐτὸν εἰς Δαιαδὸς ποιήσιν ἐνυδρον.

Ex Athenagora.

— πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε

Χάσκει, ἀπ' ἐλύμπεσσι βαλὼν ψολόεντι κεραυνῷ
Ἐκείνῃ Λητοῖδ' ἰδὼν, φίλον σὺν θυμὸν ἀείνων.

Ex Scholiaste Arati & Hesiodi.

Φαισύλη ἡ δὲ Κορωνίς, εὐσέφανός τε Κλεία,
Φαιάδ' ἱμερόεσσα, καὶ Εὐδῶρη πανύπικλος,
Ἄς Ἰάδας καλέουσιν ἐπὶ χθονὶ φύλ' ἀνθρώπων.

Ex Etymologico.

Ὅτ' ἐκ χειρὸς λάβεισκει, ἀεὶ δὲ λαπὰν πίπτεισκει.

Ex eodem.

Βύβλιν τ' ἀγχάλοιν καὶ Σιδῶν' ἀνθεμέεσσαν.

Ex Porphyrio in antro Nympharum.

Ὡς καὶ πόλιν ῥέζῃσι νόμος δὲ δόξα καὶ αἴετος.

Ex Scholiaste Theocriti.

— ἐλίσσῃ δὲ εἴσεται κισσὺς ἰσχυρῶς.

Ex Scholiaste Nicandri.

— ῥῆσιν παλαιοὶ κτίλον ἱμῶνται.

Ex Theone.

Καὶ τε διερχόμενος ἡπειγόμενος ἐπὶ δρόκῳ ὥς.

Ex Scholiaste Sophoclis.

Ἰκέτω δὲ εἰς Κρείοντα καὶ Ἡϊονόχῳ.